

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

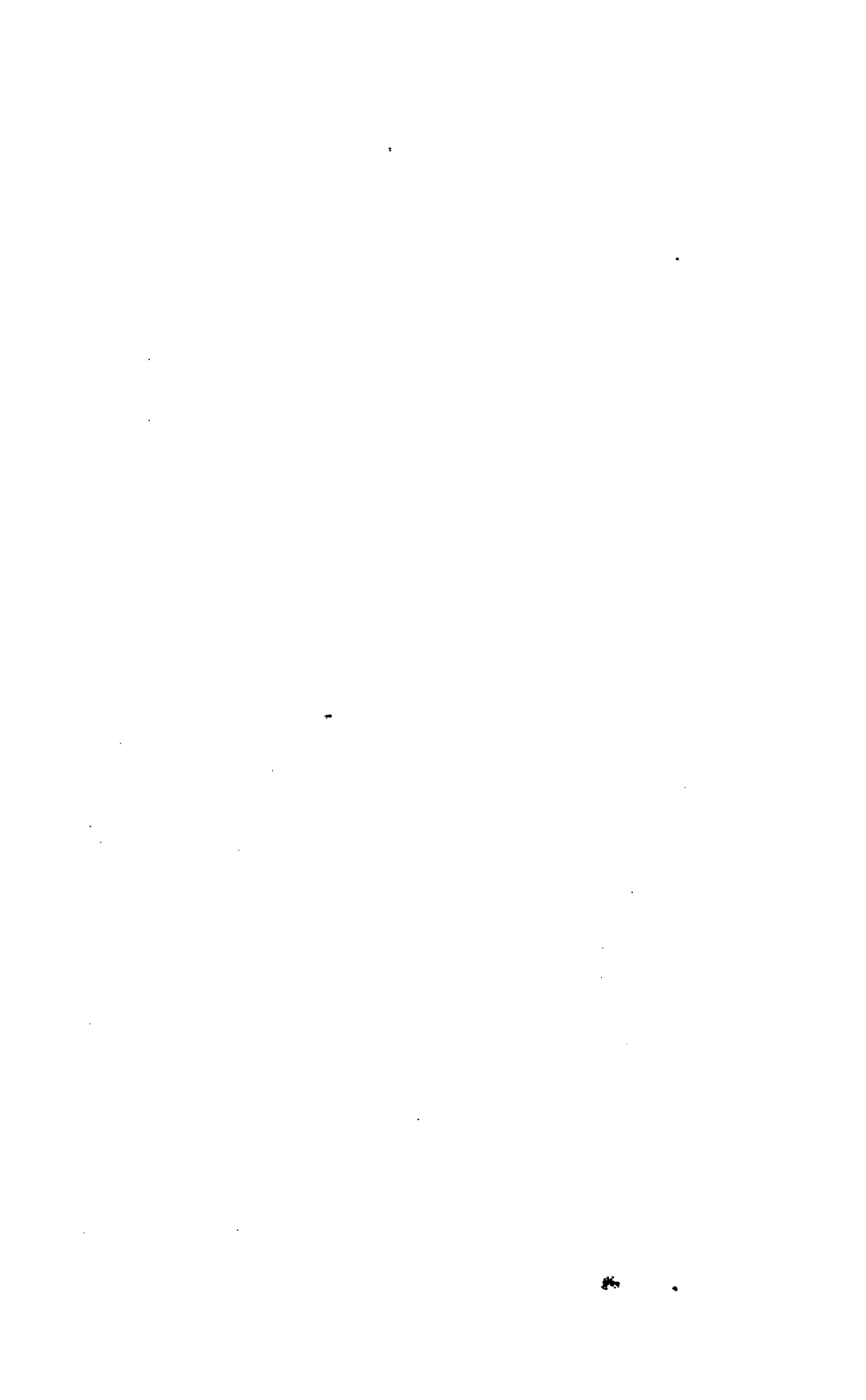
About Google Book Search

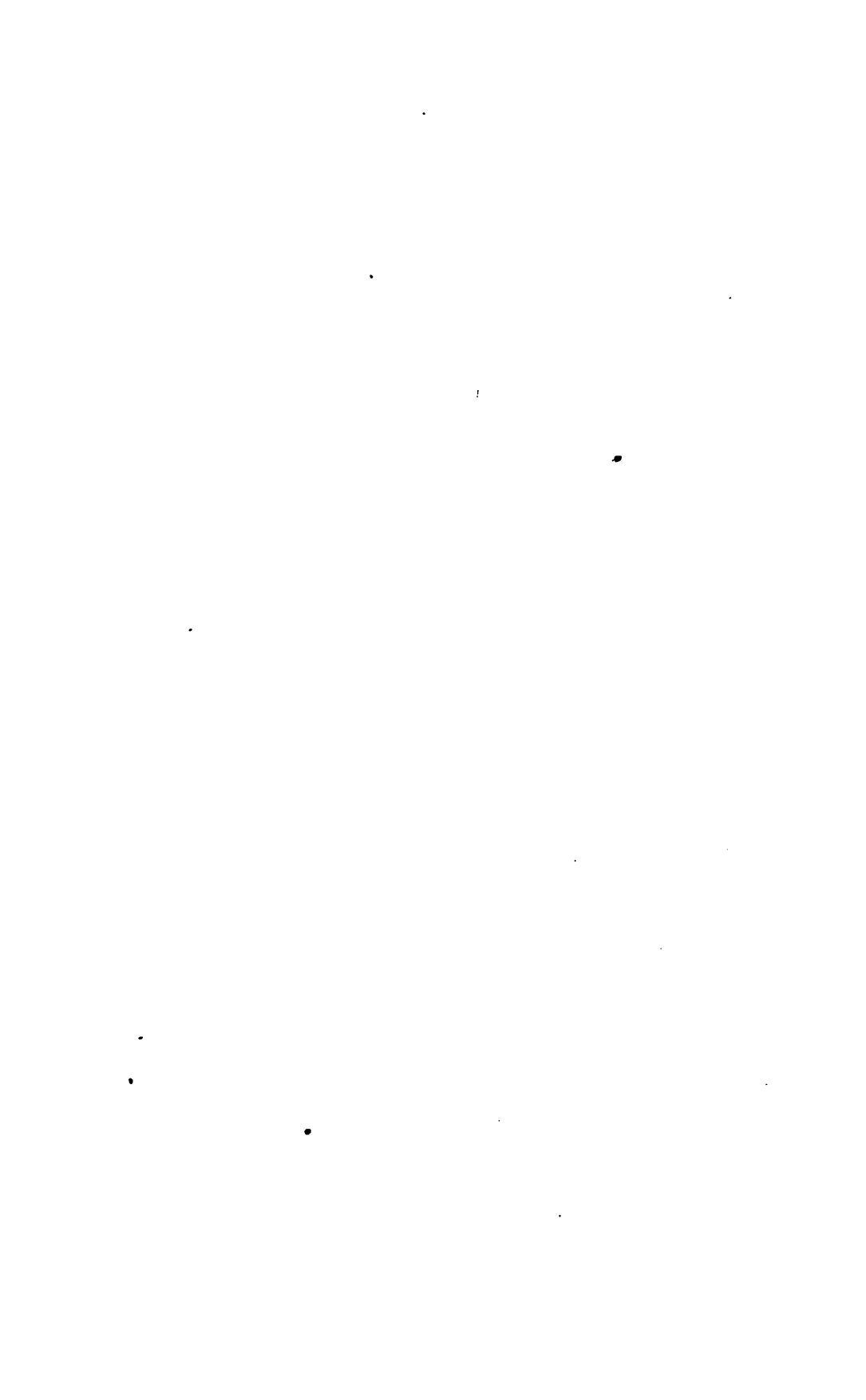
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

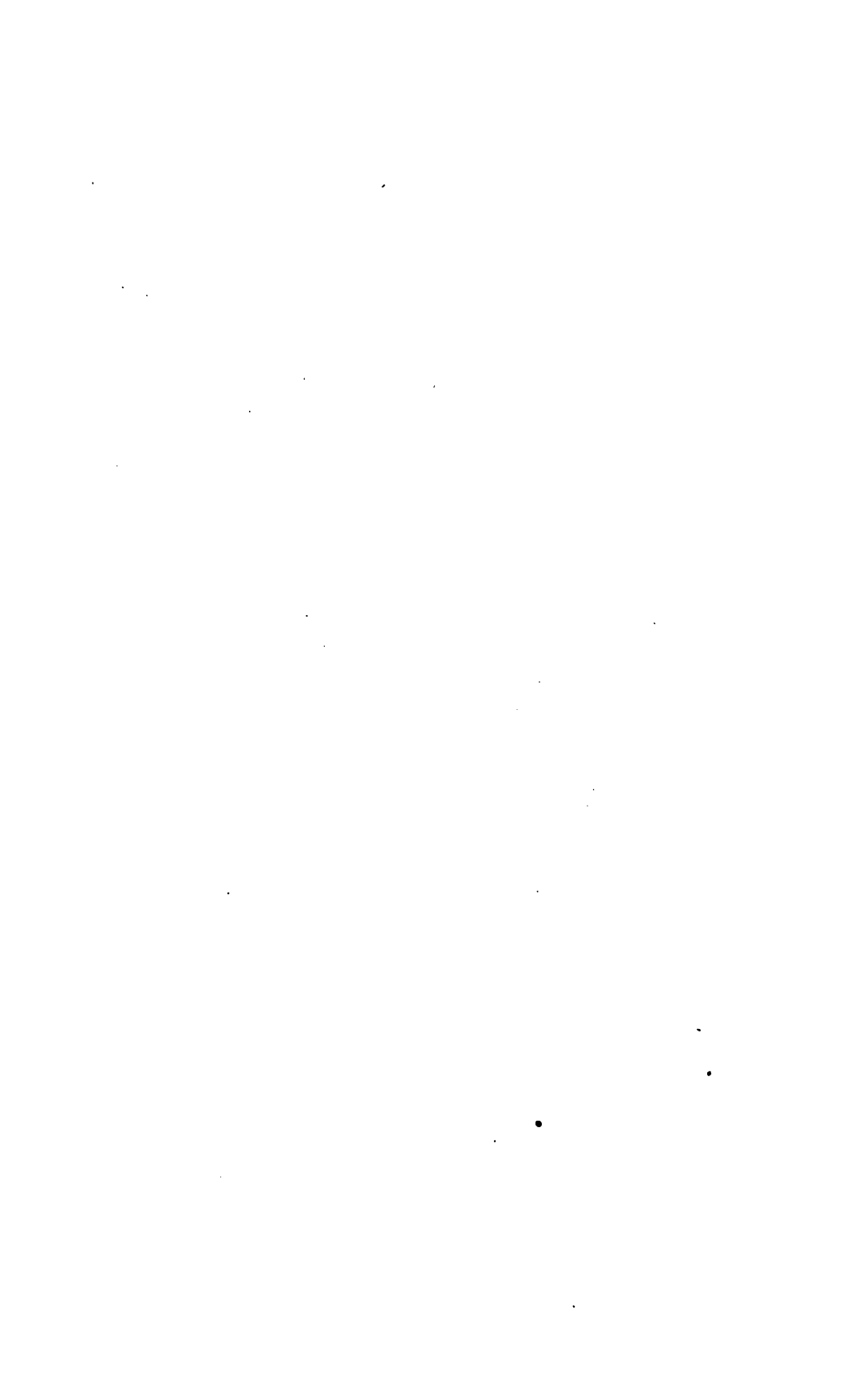

GODOFREDI HERMANNI

EPITOME

DOCTRINAE METRICAE

EDITIO QUARTA.

LIPSIAE,
APUD ERNESTUM FLEISCHERUM.
1869.

PRAEFATIO.

Quum exemplaria deficerent editae ante hos sex et viginti annos epitomes doctrinae metricae, operam dedi ut corrigerem, quae vel falsa vel dubia esse intellexissem, servatis tamen numeris paragraphorum. Erant autem duo potissimum metra, quorum alterius numerum non recte constitueram, dactylicum hexametrum *μείουρον* dico, alterius autem, quod est Saturnium, de antiquissima prosodia falsam opinionem eram secutus. Praeterea in iis potissimum metris, quae in carminibus antistrophicis et paromoeostrophis usurpantur, exempla, quibus usus eram, alia emendanda, alia omittenda, alia cum aptioribus commutanda erant. Nam quo maiores progressus ars critica vel codicum novis opibus vel diligentia criticorum facit, eo magis intelligimus, multo superiores quam olim putabatur veteres poetas fuisse. Ceterum ex iis, quae priori editioni praefatus eram, repetenda duxi, mutatis nonnullis, quae sequuntur.

Eos, qui vel ipsi ex hoc libro sine viva magistri voce cognoscere metra volent, vel alios hanc rationem docere instituent, admoneri operae pretium est, ne ea negligant, sine quibus inutilis et quasi caeca manet metrorum scientia. Sunt ea autem tria potissimum.

Primum enim multos esse vidi, qui, quod ea, quae univ-erse de natura numeri disputavi, non satis intellexissent, ne singulorum quidem numerorum rationem legesque poterint perspicere. Obhaerescunt illi fere in eo, quod temporibus

exprimi caussarum atque effectuum consociatio dicatur, quum tamen tempora ipsa per se non aliud ex alio nascantur. Quoniam enim brevitatis caussa saepe de temporibus ita loquimur, tamquam si ipsa caussae effectusque sint, obliviscuntur, quod semper volumus intelligi, imaginem tantum caussarum consecutionis esse numeros. Imago autem illud est, quod non suapte quadam natura aut necessitate tale est, quale est, sed quod propterea, ut speciem referat alius rei, easdem, quas illa res, partes proportionisque partium habet. His igitur suadeo, ut hanc omnem rationem in eiusmodi potissimum exemplis considerent, in quibus numerus inest cum vera caussarum atque effectuum progressionem coniunctus. Non sunt autem ulla ad hunc finem magis apta exempla, quam quae ab incessu, cursu, saltu vel hominum vel equorum depromuntur. Vnum afferam, ex quo intelligi poterit, cur basis, quam vocamus, semper ante arsin, numquam ante anacrusin inveniatur. Qui non e cursu, sed ex ipso, in quo stant, loco pedibus iunctis vel fossam vel funem transsilire volunt, colligendarum virium caussa primo bis subsilire solent, tum tertium, collectis viribus, illum, quem volebant, saltum peragunt. Eum geminum subsultum basis refert. Nunc subsiliat aliquis ita, et deinde uno pede gressum faciat ad impetum capiendum, altero autem terram pellens transsiliat: statim videbit, gressu illo, quo impetum capiebat, qui gressus est anacrusios loco, collectas subsiliendo vires rursus dimitti, omnemque illam subsultationem inutilem reddi.

Secundum, quod plerique negligunt, exercitatio aurium est. Nam quod de pronuntiatione quorundam verborum Valerius Probus apud Gellium ait lib. XIII. c. 20. *non finitiones illas praeancidas neque foetutinas grammaticas spectaveris, sed aurem tuam interroga, quo quid loco conveniat dicere: quod illa suaserit, id profecto erit rectissimum: magis etiam in numeros quadrat. Sed ut instituantur aures ad eam subtilitatem, qua in hoc genere opus est, ante omnia recitationi versuum operam dare, multaque eam exercitatione excolere convenit.*

Qua in re iis versibus initium facere oportet, qui et facillimi sunt et minimam aberrandi ab iusto numero copiam faciunt: versus dito heroicis atque elegiacos, aliosque dactylicos, tum lyrica poetarum Aeolensium metra, ut strophas Sapphicas et Alcaicas. Est autem statim ab initio curandum, ut non dubia et titubante, sed firma et aequabili voce singula pronuntientur; ut non pedes singuli in pronuntiando, sed ordines et membra versuum notentur ac distinguantur; denique ut non sola metra, sed sensus verborum, partesque, ex quibus constat oratio, interpunctionibus rite observatis, bene exprimantur. Nam qui non mature adsueverunt firmæ et masculæ recitationi, semper titubare solent, et, dum neque mensuras syllabarum, neque arses et theses recte et fidenter notant, timidum quiddam et vacillans proferre discunt: ut multo melius videatur, firmiter etiam aberrantem a vera ratione numeri, quam sine errore, sed timide ac vacillanter pronuntiare. Errorem enim tanto facilius animadvertas, quo distinctius et certius proferas; quod contra, hæsitans, nec vera, nec falsa singula internoscas, præsertim si compositus sit numerus, aut contractionibus et solutionibus variatus. Sed etsi facillime hanc timiditatem evitare licet, ubi versum per singulos pedes scandas, tamen ab hac quidem ratione propterea abstinendum est, quia pedes arbitrariæ mensuræ sunt, neque naturam continent numeri, quæ dumtaxat in ordinibus cernitur et membris versuum. Quare semper ordines singuli, ex quocumque pedibus constent, voce exprimendi sunt, si numerum auribus recte insinuari volumus. Quem qui semel penitus perceperit, non modo nullis varietatibus mensurarum conturbabitur, sed etiam, quid aptum in quoque numero atque elegans sit, sponte animadvertet. At ne hoc quidem satis est, sed ratio habenda est etiam sensus verborum, et partium, ex quibus composita est oratio, interpunctionumque et pausarum, quas sensus in recitando fieri postulat. Nam quum metra non nisi sensus adiuvandi et quasi coloribus quibusdam pingendi causa inventa sint, neque illi recte recitant versus,

qui ad sensum tantummodo attentī, metra negligunt, neque hi, qui metra sola notantes, quid sententia verborum exigit, non curant: sed ea demum iusta est recitatio, quae utrumque respiciens, id agit, ut, dum sensui aptis distinctionibus satisfiat, simul etiam metra certo et firmo incessu decurrant. Atque veteres ipsos ad hunc modum recitavisse versus suos, illud prodit, quod multis in metris pro interpunctionis diversitate maiorem minoremve licentiam videmus concessam esse. Animadverti autem magis fere in Latinis versibus recitandis quam in Graecis peccari, et quidem duobus modis: primum eo, quod multi syllabas in vocalem vel in *m* litteram exeuntes ante vocalem plane omittunt, pronuntiantque

*descende cael et dic age tibia,
monstr horrend inform ingens, cui lumen adempt est,*

quum plene omnia proferenda sint,

*descende caelo et dic age tibia,
monstrum horrendum informe ingens, cui lumen ademptum est,*

sed sic, ut et *o* ante *e* et ista *um* ante eas quae sequuntur syllabas raptim inserta audiantur quidem, verum ut pars tantum sequentis syllabae. Alterum in quo peccatur hoc est, quod quum Latinus sermo non acuat ultimas syllabas, multi, si syllaba finalis sub ictu est, solum ictum in recitando notant, neglecto qui cuiusque vocabuli proprius est accentu: ut quum in his versibus

*sunt delicta tamen, quibus ignovisse velimus,
saxa per et scopulos et depressas convalles,*

tamen et *scopulós* pronuntiant, quae vocabula sic proferenda sunt, ut simul utriusque numeri ictus audiatur, *tímén*, *scópulós*.

Tertium denique, de quo admonendos puto eos qui recte cognoscere rem metricam volunt, hoc est, ut discant, qui

quoque in genere carminis et quoque in loco usitati, et apti, et boni numeri sint. In qua re etsi illud, quod modo dicebam, primum esse debet, ut quis numeros et firmiter pronuntiare, et secundum ordines quemque suos recitare, et sensum voce recte exprimere sciat: tamen ad hoc alia etiam accedat exercitatio oportet, quae in eo versatur ut quis multa diuturnaue lectione, quid proprium cuiusque vel aevi, vel scribendi generis, vel poetae, vel carminis locive sit, diiudicare discat. Quod qui consequi volunt, id inprimis curare debent, ut non multos simul, sed unum eundemque poetam quoque tempore, eumque solum, et iterum atque iterum, neque obscura illa cum diligentia, quae singulas syllabas atque apices rimatur, sed, quo fine scripserunt poetae, oblectationis causa, legant. Nam etsi ego non is sum, qui a diligente atque accurata veterum scriptorum lectione dehortari quemquam aut deterere velim, quam laudandam potius ac vehementer commendandam arbitror: tamen ita sentio, qui recte intelligere scriptores antiquos velit, eum hoc eos fine lectitare debere, quo ipsi ut legerentur, conscripserunt hos libros. Quod etsi nos, qui et temporis tanto intervallo ab iis discreti sumus, et corrupta plurimis in locis scripta eorum habemus, non possumus aliter, quam magno diligentique studio efficere; tamen ita debemus accuratam illam lectionem a cursoria, quam vocant, disiungere, ut cursoria illa et incipiendum, et in ea finiendum esse meminerimus. Nam incipiendum ab ea est, ut mentem prius ingeniumque scriptoris cognoscamus, quam de singulis eius locis dictisve iudicemus, et finiendum in ea, quia operosiore illa et accuratiore lectione hoc ipsum consequi studemus, ut sine difficultate legere scriptorem possimus. Vbinam autem hoc magis, quam in poetis, facere oporteat, qui non ut magno cum labore scripta sua pervestigemus, sed ut oblectemur, animosque nostros commoveri sentiamus, carmina illa condiderunt? Omninoque si quis quaerat, cur multi, iique doctissimi homines vel fuerint, vel etiamnum sint, qui, si verum fateri velimus, nullum umquam veterem scriptorem

vere intellexisse videantur, facile reperiat id eo factum esse, quod, quum omnem vitam in singulorum locorum verborumque explicatione consumpserint, non potuerint eo pervenire, ut, unde omnia pendent, mentem, consilium, ingenium eorum, quorum scriptis tantopere insudarunt, perspicerent. Quod si numeros spectamus, quae res tota ad animos commovendos inventa est, quis non videt, eum demum aliquid in hoc genere proficere, qui scripta poetarum ita legat, ut, dum dictorum vi commoveri sese velit, numeris ad id ut adiumento, qui finis et quae virtus est numerorum, utatur: quod contra is, qui multo labore singulas syllabas ponderat, quia non habet, unde quid aptum quid ineptum sit, diiudicet, non poterit non, ut ait Terentius, facere intelligendo ut nihil intelligat. Sed quoniam in hoc genere omnia ad sensum redeunt, qui non argumentis cogi potest, sed usu atque exercitatione erudiri debet, propterea necessarium est, ut diu multumque uno in scriptore, novae in genere carminis moremur, neque confundi nos et perturbari admiscendis alienis patiamur. Quidquid enim adsuescendo addiscendum est, aliquamdiu sine intercapedine tractari debet, quo, si singula penitus sese nobis insinuarint, deinde diversitates sponte animadvertamus.

Ceterum saepe in hoc genere multa opus est et diligenti cogitatione, ubi, cur quid et quando fieri aut non fieri soleat, ratio reddenda est. Exemplo utar luculento, de quo olim multum et acerbius, quam decebat, disputatum est. Nam quum esset quaesitum, an recte in trimetri comici pede quarto, si is anapaestus esset, ita posset incidi, ut verbum in priore brevium syllabarum finiretur, alii id licitum, alii non licitum, alii certis conditionibus licitum iudicarunt. Ex quibus qui de hac re disputavit, Car. Reisigius in *Diariis Ienensibus* m. Decembri a. 1817. fol. 223. et 224. proxime verum accessit. Non enim confectam ab eo esse rem dixerim, qui non putem verum esse, quod ille contendit, in secundo quartoque pede eam incisionem propterea recte se

habere, quod hi pedes syllabam ancipitem adspernentur, ideoque prima harum brevium necessario statim pro brevi agnoscat, neque ambiguum maneat, utrum pro brevi, an pro longa habenda sit, quod fore, si in tertio quintove pede eiusmodi incisio fiat. Nam ambiguitatem, quam in tertio et quinto pede exstituram dicit, nulla est: et, si qua est, est etiam in secundo quartoque pede. Quoniam enim quaecumque in medio trimetro inveniatur syllaba anceps, ex numeri lege pro brevi est, ut, si natura longa sit, brevis syllabae locum teneat; si brevis sit natura, iure suo brevis habeatur: nulla omnino potest ambiguitas nasci, si ea syllaba est prima anapaesti. Nam etiam si iambus pes ille foret, non posset non pro brevi haberi, tantoque magis, quia natura brevis est, quae etiam si longa natura foret, non longae, sed brevis officio functura esset. Quod si quid eam ambiguitatis habere putabimus, longe id alia in re positum erit, eaque etiam secundi quartique pedis communi. Nam sane incisione in ea syllaba facta, illud ambiguum est, utrum ea syllaba totam thesin, an partem tantummodo theseos contineat. Et quum proprie thesis in quocumque trimetri loco una syllaba constare debeat, par est omnium pedum conditio, ut, ubi finitum in ea syllaba vocabulum reperiamus, non nihil offensionis ex accessione alius non necessariae syllabae enasci videatur. Illud vero recte vidit Reisigius, maiorem interpunctionem in illa syllaba factam aliquando tuendae illi caesurae inservire. Ac senserat ille, quae causa esset huius rei; sed quoniam in ea explicanda a vero, ut ego quidem arbitrator, aberraverat, fieri non poterat, quin diversa permiscendo, id quod omnibus acciderat, qui hanc rem disputavimus, etiam quae non sunt probanda, defendi posse existimaret. Res haec est. Offensio omnis in eo posita est, quod, quum dipodia per anapaestum citatius decurrere debeat, finis verbi in primam anapaesti syllabam incidens celeriore illum numeri decursum pausa facta interrumpit et retardat:

υυ | υυ

Haec perversitas quattuor maxime modis obscurari vel tolli potius potest.

Primo si primam anapaesti syllabam facit vox monosyllaba ita cum sequentibus cohaerens, ut non possit ad praecedentia trahi. Eccles. 104. Acharn. 498.

*νυνὶ δ', ὀρθῶς, πράττει τὰ μέγιστ' ἐν τῇ πόλει.
εἰ πτωχὸς ὢν, ἔπειτ' ἐν Ἀθηναίοις λέγειν.*

Sic enim syllaba ista moram omnem adspernatur, et pars est anacriseos ad sequentem arsin pertinentis:

υ_ | υυυυυ_

Contra pravus est versus, si ea vox cum praecedentibus cohaeret, ut in illo, quod Brunckius dedit in Acharn. 748.

ἐγὼ δὲ καρξῶ γὰ Δικαιοπόλιν, ὕπα.

Secundo nihil offensionis habet incisio in illa syllaba facta, si gravis caesura ante tertiam arsin fit. Ita enim novus in tertia arsi incipiens numerus arcte coniungi voces, quae sunt in quarto pede, postulat:

υ | υυυυυ_

Sic in Lysistrata v. 768. in Avibus v. 441. in Ranis v. 652. 658.

*μὴ στασιάζωμεν· ἔστι δ' ὁ χρησμὸς οὕτως.
ὁ μαχαιροποιός, μήτε δάκνειν τούτους ἐμέ.
ἄνθρωπος ἱερός. δεῦρο πάλιν βαδιστέον.
τί τὸ πρᾶγμα τουτί; δεῦρο πάλιν βαδιστέον.*

Quod secus est, nulla huiusmodi caesura praecedente, ut in Ranis v. 1307.

πρὸς ἦνπερ ἐπιτήδεια τὰδ' ἔστ' ἄδειν μέλη.

Vbi veteres libri rectius:

πρὸς ἦνπερ ἐπιπηδεια ταῦτ' ἄδειν μέλη.

Sed quum in cod. Rav. τὰ γ' εἶσι' inventum sit, vera scriptura haec esse videtur:

πρὸς ἤνεργ ἐπιτήδεια τὰδε γ' ἄδειν μέλη.

Tertio recte finitur verbum in prima anapaesti syllaba, si in quarta arsi caesura est, verba autem, in quibus anapaestus est, sensu cohaerent. Nam sensus, coniungi verba illa postulans tanto magis accelerat decursum numeri, quod statim secutura est pausa in quarta arsi, ad quam usque perducitur numerus debeat:

υ υ υ _ | υ υ υ _

Ita in Thesm. v. 609.

ἔχουσα; τίτιθη νῆ Δί' ἐμή. διοίχομαι.

Et in Nub. v. 71.

ὥσπερ Μεγακλῆς, ξυστίδ' ἔχων· ἐγὼ δ' ἔφην.

Nam ne quis hic putet interpunctionem eam, quae ante tertiam arsin est, aliquid ad rem facere, licebit versum ita mutare, numeris non minus rectis:

ὥσπερ Μεγακλέους ξυστίδ' ἔχων· ἐγὼ δ' ἔφην.

At ubi verba, in quibus anapaestus est, sensu disiungas, statim animadvertas numerum depravari:

ξυστίδα, Μεγακλῆς ὥσπερ, ἔχων· ἐγὼ δ' ἔφην.

Quod in Lysistr. 838. legitur,

ἔγωγε· κάστιν ὄμιός ἀνῆρ Κινησίας,

sic videtur corrigendum esse:

ἔγωγε· κάσθ' ὄμιός γ' ἀνῆρ Κινησίας.

Alia iam vel ex codicibus vel certa coniectura vitio liberata sunt, ut Vesp. 11. Ep. 7. 208. Ran. 76. Av. 40. Lys. 200. Eccless. 146. 167. 428. Singularis ratio est versus 415. Pacis :

καὶ τοῦ κύκλου παρέτρωγον ὑφ' ἁρματωλίας,

qui specie, non re, vitiosus est. Nam eum histrio si sic pronuntiasset, uti debebat :

καὶ τοῦ κύκλου παρέτρωγον ὑφ' ἁρματωλίας,

recte se haberet numerus : sed iussit eum poeta veluti lingua aberrantem ὑφ' ἁρματωλίας dicere : quapropter illum haec verba sic pronuntiasset putandum est, ut ὑφ' ἄρμα pro tribracho esset. In Vespis v. 1169. quae praecedunt de calceis Laconicis dicta sic scribendum ostendunt :

ὠδὶ προβὰς τρυφερόν τι διαλακώνισον.

In Thesmophoriazuzis secundis apud Athenaeum XV. p. 690. D. recte Dobracus scripsit :

ὦ Ζεῦ πολυτίμηθ' οἶον ἐπέπνευσ' ὁ μιαρός.

Quarto, si in ea ipsa syllaba, quae prima anapaesti est, gravis caesura fit. Nam quum haec caesura faciat, ut quarta arsis iam non sit pars praecedentis ordinis, sed ipsa novum ordinem incipiat, apertum est removeri illud, in quo offensionem esse dicebamus. Iam enim non in medio ordine pausa fit, sed in fine ordinis ; quem deinde alius ordo excipit, anacrusin habens ex irrationali brevi, quia etiam praegressus ordo irrationali brevi finiebatur. Hac ratione defendi potest hoc in Vespis v. 1369.

τῶν ξυμποτῶν κλέψαντα ; Φ. ποίαν ἀγλητρίδα ;

in quo tamen si, ut § 156. dixi, τὴν ἀλγητριδα scribatur, nihil erit quod vituperari possit. Certius est hoc exemplum in Ranis v. 1220.

Δ. Εὐριπίδη, ΕΥ. τί ἔστιν; Δ. ὑφέσθαι μοι δοκεῖς.

Quocum ego quidem non comparem, quae Reisigius, quod ἔστιν in fine quaestionis semper plenum proferatur, eiusdem generis esse putabat, in Pace v. 187. in Avibus 1495. in Nubibus 214.:

*ἘΡ. πατήρ δέ σοι τίς ἔστιν; Τ. ἐμοί; μιαιώτατος.
ΠΡ. ποῖ Πεισθέταιρός ἔστιν; ΠΕΙ. ἔα, τοιῦτί τί ἦν;
ΕΤΡ. ἀλλ' ἡ Λακεδαιμίων ποῦ ἔστιν; Μ. ὄπου ἔστιν;
ἀντηΐ.*

Immo haud scio an his in locis scribendum sit ἔστ'. In omnibus enim omitti poterat ἔστί, quia de aliis rebus quaeritur, non de eo, quod isto verbo continetur. Ab eo genere multum abest τί ἔστιν, quo quum significetur quid factum sit, non potest omitti ἔστί, sed efferendum est voce in pronuntianda quaestione, eaque caussa aptius videtur integrum quam intercepta vocali proferri. Non ausim eo modo defendere Nubium v. 1192.

ΣΤΡ. ἵνα δὴ τί τὴν ἔνῃν προσέθῃκεν; Φ. ἴν', ὦ μέλε,
praesertim quum in uno codice προσέθῃκε^ν inventum sit.

Praeter hanc de qua dictum est anapaesti in trimetro iambico divisionem alia est quae improbatur verborum in versu terminatio, commemorata § 154. quum ante arsin dactylus finem vocabuli habet, ut in versu Lysistratae sic in quibusdam libris scripto:

ἀλλ' οὐκ ἐκείνων ἦν τάδε προουργιαίτερα.

vel in Pluto v. 688.

τὸ γράδιον δ', ὡς ἦσθετο δὴ μου τὸν ψόφον.

Vbi quum aliquot libri δὴ omittant, corrigendum videtur sic :

τὸ γράδιον δ', ὡς ἦσθε' ἀπ' ἐμοῦ τὸν ψόφον.

Pertineret ad hoc genus quodammodo, quod ex Alexidis Milite apud Athenaeum VI. p. 223. E. allatum est :

ἀπόλαβε. τουτί δ' ἔστι τί; ὃ παρ' ὑμῶν ἐγώ,

de qua pedum compositione dictum est § 157. Verum id sic emendandum puto :

A. ἀπίλαβε

τουτί. B. τί τοῦτο δ' ἔστιν. A. ὃ παρ' ὑμῶν ἐγὼ παιδάριον ἔλαβον, ἀποφέρων ἤκω πάλιν.

Accedat his plane alius generis observatio. In iis vocibus, quae per synecphonesin coalescunt, de quibus dictum est § 90. Casaubono ad Athen. II. 14. esse videbatur *μὴ ὦραισι* in fragmento Alexidis, quod Athenaeus servavit p. 55. C. Eius formulae genuinam scripturam testatam habemus ab Ioanne Alexandrino in *τονικοῖς παραγγέλμασιν* p. 35, 32. *τὸ ὦρασι, μὴ ὦρασιν ἴκοιο, προπαροξύνεται μὲν εὐλόγως παρὰ βαρ-τόνου τοῦ ὦρα, οὐκ ἔχει δὲ προὔποκείμενον τὸ θεν.* Aristophanis versus sunt in *Lysistrata* 391. 1037.

*ἔλεγε δ' ὃ μὴ ὦραισι μὲν Δημόστρατος,
ἀλλὰ μὴ ὦρας ἴκοισθ', ὡς ἔστὲ θωπικαὶ φύσει.*

Formula ipsa non est in apertissimis. Dixerunt de ea praeter Casaubonum l. c. et in *Lectt. Theocr.* c. 16. p. 273. a. Heinsius in *Lectt. Theocr.* c. 13. p. 341. interpretes Aristophanis, et nominatim Berglerus, ad *Lys.* 391. interpretes Luciani T. I. p. 218. seq. T. II. p. 270. T. III. p. 307. Valckenarius ad *Adonias.* p. 370. Reiskius et Coraes ad *Plutarch. Them-*

stocl. c. 21. sed quorum maxime sententiam requiras, Hemsterhusius et Valekenarius, alter alibi se pluribus hanc locutionem explanaturum dicit, alter, Hemsterhusii consilio diem supremum intervenisse ratus, monet, ut, qui de hac re disputari velit, Scholiasten Luciani T. II. p. 270. adhibeat, mira sane tradentem, sed parum profecto fructuosa. Abomimandi formulam esse, satis constat. Quod colligunt, quia *εἰς τὰς ὥρας ἔκοιτο* significet in proximum annum veniat, eandem interpretationem etiam negativae formulae adhibendam esse, parum firma argumentatione conclusum est. Sane quidem ita loqui licet in epico carmine, aut elegiaco aut lyrico, ut in epigr. incert. XIII. s. Anthol. Pal. XII. 107.

*τὸν καλόν, ὦ Χάριτες, Διονύσιον, εἰ μὲν ἔλοιτο
τὰμά, καὶ εἰς ὥρας αὐτίς ἄγοιτε καλόν·
εἰ δ' ἔτερον στέρξειε, παρῆς ἐμέ, μύρτον ἔωλον
ἔρρηφθω ξηροῖς φυχόμενον σκυβάλοις.*

At apud Atticos et in prosa oratione *εἰς τὰς ὥρας* dicitur, ubi annus proximus significatur: v. Eurip. Iph. Aul. 122. Aristoph. Ran. 380. Nub. 562. Thesm. 950. Diog. Laert. II. 32. qui locus in primis ad hanc rem accommodatus est. Ex quo apertum est aliter explicandam esse hanc formulam. Ac non solum *μὴ ὥρασιν ἰκέσθαι*, sed etiam *μὴ ὥρας ἰκέσθαι*, atque adeo *μὴ ὥραν τινὸς γίγνεσθαι* dici videmus, qua forma usus est Timocreon Rhodius apud Plutarchum Themist. c. 21. cuius versus, qui ex epitritis et dactylicis numeris compositi sunt, ita scribendi videntur:

*ἀλλ' εἰ τύγε Πανσανίαν, ἢ καὶ τύγε Ξάνθιππον
αἰνεῖς,
ἢ τύγε Λευτυχίδαν, ἐγὼ δ' Ἀριστείδαν ἐπαινέω,
ἄνδρ' ἰερῶν ἀπ' Ἀθηνῶν
ἔλθεῖν ἓνα λῶστον· ἐπεὶ Θεμιστοκλῆ' ἤχθαρε Λατῶ,*

ψεύσταν, ἄδικον, προδόταν, ὃς Τιμοκρέοντα, ξεῖνον
 ἐόντ',
 ἀργυρίοις σκυβαλικοῖσι πεισθεῖς, οὐ κατὰ γεν εἰς
 πάτραν Ἰάλυσον,
 λαβῶν δὲ τρεῖς ἀργυρίου τάλαντ', ἔβα πλέον εἰς Ὀλε-
 θρον,
 τοὺς μὲν κατὰ γεν ἀδίκως, τοὺς δ' ἐκδιώκων, τοὺς
 δὲ καίνων, ἀργυρέων ὑπόπλεως,
 Ἰσθμοῦ δὲ πανδοκεὺς γελοίως ψυχρὰ κρέα παρ-
 ἔχων.
 οἱ δ' ἦσθιον, κηῦχοντο μὴ ὤραν Θεμιστοκλεῦς γε-
 νέσθαι.

Videndum primo, μὴ utrum ad verbum, an ad nomen per-
 tineat. Ad verbum aperte rettulit Theophylactus, ita scri-
 bens: μὴ ἔκοιτο ὤρας ὁ Λεύκιππος. Cum nomine coniunxisse
 videntur Aristophanes, Alexis, Timocreon, Lucianus, non
 solum quod non interposuerunt aliam vocem, sed quod Alexis
 certe et Lucianus particulam non post μὴ, sed post ὤρασι
 collocarunt. In Alexidis fragmento quidem excidit particula,
 sed restituendam esse metrum ostendit:

μὴ ὤρασι μὲν
 τὰ τῶν κακῶν ἔκοιθ' ὁ τοὺς Θέρμιους φαγῶν.

Lucianus autem de saltat. c. 5. ita scribit: μὴ ὤρασιν ἄρα
 ἐκοίμην, εἴ τι τοιοῦτον ἀνασχολίμην ποτέ. Et sic saepius. Ac
 magnopere hanc rationem poetae confirmant, qui, si μὴ non
 pertineret ad nomen, separavissent particulam ab nomine.
 Nam sive hiatum facerent hae voces, vitandus ille erat, si
 non erat necessarius; sive per synecphonesin coniungerentur,
 ea ipsa indicio est, separari has voces non debere, sed parti-
 culam cum nomine esse copulatam. Hinc apertum esse ar-
 bitror, constructionem verborum non eam esse, quae primo
 adspectu videatur, μὴ ἔκοιτο ὤρας, vel ὤρασιν, aut μὴ

γένοιτο ὦρα τούτου, sed hanc, ἔκοιτο μὴ ὦρας, ἔκοιτο μὴ ὦρασι, γένοιτο μὴ ὦρα αὐτοῦ. Porro vero quaerendum, utrum synecphonesis in his fiat, an hiatus sit. In Aristophanis quidem posteriore versu Bisetus videtur μὴ ὦραισιν legisse, ut facile quis ita scribendum coniiicere possit:

ἀλλὰ μὴ ὦρασιν γ' ἔκοισθ' ὡς ἐστὲ θωπικαὶ φύσει.

At recte videntur libri μὴ ὦρας praebere. Neque enim veri simile est Aristophanem μὴ ὦρασ' ἔκοισθε scripsisse. Itaque quum in utroque eius versu pariterque in Timocreonis carmine μὴ ὦρασι, μὴ ὦρας, μὴ ὦραν cum hiatu, et quidem ita ut in his exemplis omnibus μὴ sub ictu sit, positum videamus, non videtur dubitandum esse, quin μὴ in his formulis non modo sine synizesi, sed etiam solito fortius pronuntiatum fuerit. Interpretationem dedit Eustathius p. 1619, 62. ad illud Odysseae IX. 134.

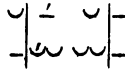
μάλα κεν βαθὺν λήϊον αἰεὶ

εἰς ὦρας ἀμῶεν·

τὸ δὲ εἰς ὦρας ἐξ Ὁμήρου λαρόντες οἱ ἄπτικοὶ φαοῖν ἐπὶ ἀρᾶς τὸ μὴ ἐς ὦρας ὁ δεῖνα ἔκοιτο, ἀλλὰ δηλαδὲ πρὸ ὦρας ἐκθερισθείη.

Reliquum est ut meritam laudem impertiam Ottoni Kreusslero, philos. doctori, magistro in schola quae apud nos est Nicolaitana, quem quum propter accuratam doctrinam, tum propter animi integritatem carissimum habeo. Is enim mihi non solum in corrigendis erroribus typhotetic diligentissimam operam praestitit, verum etiam ex iis quae ipse adnotata habebat hic illic aliquid quo uterer subministravit. Ac fere nihil peccati relictum inveni, nisi vel spiritum aliquem vel accentum, idque ipsum rarissime, omissum: praeterea haec quattuor, primum quod lib. II. c. IV. V. indices capitum permutati sunt, quorum capitum quarti inscriptio

esse debbat *de numero trochaico*, quinti autem *de versibus trochaicis*; alterum, quod p. 102. v. 5. ult. scribendum erat *φυλάσσει* pro *φυλάσσου*; denique, quod §. 133. versu sexto, quae mea culpa est, non *quattuor in thesi syllabas*, sed *quattuor pro trochaeo syllabas* scribere debebam. Ibidem in alterius illarum formarum descriptione ictus omissus est: debbat enim talis esse:

Addendum est § 330. de metro *ἐνοπλίῳ* disputatum esse a Fr. Ritschelio in Museo Rhenano a. 1841. II. pag. 290. seq. qua in dissertatione etiam alia, nominatim metrum prosodiacum, sunt tractata.

INDEX CAPITVM.

LIBER I.

Cap.	pag.	Cap.	pag.
1. De numero	4	6. De versibus et systematis	14
2. De arsi, thesi, et anacrusi	3	7. De numeri musici cum metrico coniunctione	15
3. De ordinibus	7	8. De caesura	17
4. De mensura	40	9. De syllaba ancipiti	18
5. De permutatione numerorum	12	10. De prosodia	20

LIBER II.

De metris simplicibus.

Cap.	pag.	Cap.	pag.
1. De generibus metrorum simplicium	33	13. De iambicis monometris et dimetris	43
2. De arsi nuda et basi	33	14. De iambicis trimetris acatalectis	45
3. De numeris parium temporum	35	15. De trimetro iambico claudio	54
4. De numero trochaico	36	16. De iambico tetrametro catalectico	55
5. De versibus trochaicis	37	17. De iambicis tetrametris acatalectis	59
6. De trochaicis monometris, dimetris, et trimetris	37	18. De continuatione numeri trochaici apud Romanos	60
7. De trochaicis tetrametris catalecticis	38	19. De versibus Creticis	64
8. De trochaico tetrametro claudio	40	20. De numero antispastico	74
9. De trochaicis tetrametris acatalectis	40	21. De versibus dochmiacis	77
10. De trochaico pentametro	41	22. De versibus Bacchiacis	92
11. De versu ithyphallico	42	23. De numero dactylico	95
12. De numero iambico	42	24. De versibus dactylicis	96
		25. De versu heroico	102

Cap.	pag.	Cap.	pag.
26.	De hexametro <i>μειούρω</i>	35.	De versibus choriambicis
27.	De pentametro elegiaco	36.	De versibus Ionicis a ma- iori
28.	De versibus Aeolicis	37.	De Ionicis a minori
29.	De dactylicis logaoedicis	38.	De versibus Anacreonteis
30.	De versibus anapaesticis	39.	De versu Galliambico
31.	De anapaesticis dimetris	40.	De versibus paeonicis
32.	De anapaesticis tetrametris	41.	De quartis paeonibus
33.	De anapaestis cycliis	42.	De parapaeonicis aliisque longioribus numeris
34.	De anapaesticis logaoe- dicis		

LIBER III.

De metris mixtis et compositis.

Cap.	pag.	Cap.	pag.
1.	De generibus metrorum mix- torum et compositorum	14.	De strophis
2.	De versibus Glyconeis	15.	De generibus stropharum
3.	De versu Priapeo	16.	De strophis primi et se- cundi generis
4.	De metro Eupolideo	17.	De strophis tertii et quarti generis
5.	De metro Cratineo	18.	De stropharum in membra sua distributione
6.	De choriambico dicto poly- schematisto	19.	De usu stropharum sum- matim
7.	De epionico dicto poly- schematisto	20.	De responsionibus metro- rum in diverbiis
8.	De versibus asynartetis	21.	De parabasi
9.	De versu Saturnio	22.	De carminibus choricis
10.	De versibus secundum an- tipathiam compositis	23.	De systematis antistrophi- corum
11.	De numeris concretis	24.	De interpellatione antistro- phicorum
12.	De compositione numero- rum	25.	De canticis solutis
13.	De orthio, trochaeo seman- to, paeone epibato		

LIBER I.

CAP. I.

De numero.

§ 1. *Doctrina metrica est scientia metrorum. Metrum est series temporum certam mensuram habentium.*

§ 2. *Numerus est ordinata successio temporum. Ei in spatio respondet symmetria, quae est spatiorum ordinata continuitas. Itaque numeri propria sunt tempora, eorumque successio; symmetriae, spatia, eorumque continuitas. Commune amborum ordo est, qui est dispositio ad legem aliquam facta.*

§ 3. *Eam legem necesse est obiectivam esse, i. e. in ipsa successionis et continuitatis natura positam, quia subiectiva lex, i. e. quae e sensu animadvertentium penderet, quoniam sibi non constaret, ne haberi quidem pro lege posset. Esse autem legem aliquam obiectivam et numeri et symmetriae, ex eo apertum est, quod quae temporum spatiorumve descriptio habeat numerum symmetriamve, pariter omnes sine dissensu sponte intelligunt.*

§ 4. *Eandem legem etiam formalem esse necesse est, i. e. in solis temporibus spatiisque conspicuam; non materialem, sive in rebus, quae sibi succedunt vel loci continuitate comprehenduntur, sitam, ut in vocibus vel corporibus, quia in numero symmetriaque non quid sibi succedat coagmentatumve sit, sed, quidquid id sit, qua lege succedat coagmentatumve sit, spectatur.*

§ 5. Denique innatam nobis eam legem, esse necesse est, i. e. a priori certam, ut philosophi loquuntur, quia non discendo, sed per se cognoscitur. Nam si empirica esset, i. e. condita ab aliquo, non esset nota, nisi qui eam didicisset; possetque et mutari et abrogari.

§ 6. Causa obiectiva successionis efficientia est. Nam quidquid per se sibi succedit, ita ut, quod prius est, non possit etiam posterius esse; quod autem posterius, non etiam prius: id efficientia continetur, quae est caussarum atque effectuum connexio. Causa obiectiva continuitatis cohaerentia est. Quidquid enim per se continuum est, ita ut partes eius non alia iuxta aliam posita sit, quod fieri non potest nisi vacuo aliquo spatio relicto, sed ut omnes unum spatium totum impleant: id cohaerentia continetur, quae est perpetuata per partes omnes unitas. Itaque hactenus numerus est series caussarum atque effectuum; symmetria, series partium cohaerentium. Partes autem et cohaerentiam quum dicimus, in hac omni disputatione ea tantum, quae spatio continentur, volumus intelligi.

§ 7. Quoniam in numero symmetriaque non materia, i. e. res quae sibi succedunt coagmentatae sunt, sed forma, i. e. sola tempora et spatia spectantur: tempora autem ipsa non aliud ex alio nascuntur, nec spatia ipsa alia aliorum partes sunt: descriptiones eorum ita comparatas esse necesse est, ut ipsae per se imaginem exhibeant rerum efficientia vel cohaerentia copulatarum. Itaque iam numerus est imago efficientiae per tempora repraesentata; symmetria autem, imago cohaerentiae repraesentata per spatia.

§ 8. Non potest autem aliter in ipsis temporibus spatiisque expressa apparere imago aliqua efficientiae vel cohaerentiae, nisi temporibus spatiisque ea proportione descriptis, quae vel inter caussas atque effectus, vel inter partes cohaerentia copulatas est. Ea proportio autem in aequalitate posita est.

Nam neque causa effectui, neque effectus causa aut maior aut minor esse potest. Quum enim omnis mutatio, qua cernitur effectus, ex conflictu virium oppositarum oriatur; aequales autem vires sibi oppositae se ipsae cohibeant, nec fieri mutationem patiantur: necesse est, oppositis inaequalibus viribus, tantum superari alteram, quantum altera superat: qua lege nititur omnis mechanica, quae vocatur. Quod si saepe effecta caussis vel maiora vel minora videntur, id eo fit, quod vel rerum diversitas comparisonem non admittit, vel virium incrementa atque impedimenta latent. Vnde quae nascitur miratio, simul et ignorantiam nostram, et necessitatem, qua effecta requirimus caussis aequalia, comprobatur. Itaque numerus est efficientia per aequalitatem temporum representata. Eodem modo corporum cohaerentia aequalitate nititur. Nam quum cohaerentia sit communio partium, commune autem sit illud, quod in omnibus partibus idem sibi par est: necessarium est, ut cohaerentia, quae sola corporum figura, i. e. spatiorum descriptione exprimitur, commune illud in comparatione aequali spatiorum habeat. Itaque symmetria cohaerentia est per aequalitatem spatiorum representata.

§ 9. Ita universa numeri symmetriaeque natura definita, quum de singulis numeris figurisque symmetricis loquimur, numerus est imago seriei effectuum, expressa per aequalitatem temporum; symmetria autem, imago seriei cohaerentium partium, spatiorum aequalitate expressa.

CAP. II.

De arsi, thesi, et anacrusi.

§ 10. Demonstratum est, primariam numeri symmetriaeque legem in aequalitate temporum spatiorumque positam esse. Sed etsi sine hac aequalitate nec numerus cogitari potest, nec symmetria, tamen qui numerus, quaeve symmetria hac sola

temporum spatiorumque aequalitate continetur, pars est seriei infinitae, neque aut initium aut finem habet. Vt numerus, qui fit percussionibus tintinnabuli, quibus in horologio horae numerantur; vel symmetria, quae est in serie arborum, altitudine, forma, intervallis parium. Quali in numero symmetriae apertum est, nihil ita aut primum aut postremum esse, quin aut addi aliquid, aut detrahi queat, nullo numeri symmetriae detrimento.

§ 11. Quod si quis est numerus, aut si qua symmetria, quae non sit infinita, quales numeros symmetriasve inveniri experientia docet, aliquid in ipsis esse, quod absolutum sit, necesse est. Est autem in serie caussarum ea caussa absoluta, quae non est effecta ab alia caussa, sed aliarum ipsa efficiens; in partium comprehensione autem ea pars absoluta est, quae non est propterea pars, quia eiusdem rei etiam aliae sunt partes, sed propter quam illae sunt, i. e. cuius illae ipsius partes sunt.

§ 12. Sed quoniam nulla est caussa, quae non effecta sit ab alia caussa, nullaque res partes habens, quae non ipsa quoque pars sit alius rei: apparet, relativam esse notionem caussae partisque absolutae, i. e. talem eam caussam partemque intelligi, quae non per se absoluta sit, sed tantum, quod ad datam aliquam seriem caussarum vel complexionem partium attinet, habenda sit pro absoluta, quia, quo eam niti dicamus, in ipsa ista serie caussarum vel complexione partium non reperitur, sed aliunde sit repetendum. Vt si sagitta in saxum illisa repellitur, saxum illud, quod ad motum sagittae attinet, caussa absoluta mutati motus est, quia lex illa, qua sagitta ab arcu emissa movetur, non potest caussam continere, quare alia lege ea sagitta moveatur. Et in serie arborum aequalium aequalique comparatione dispositarum si una arbor magnitudine ante ceteras eminent, ea arbor, quod ad seriem illam arborum attinet, pars est absoluta, quia in illa aequali arborum comparatione nihil esse potest, quod unam earum aliam esse postulet.

§ 13. Quod si in numeris invenitur aliqua caussa absoluta, eam talem esse necesse est, quae tantummodo tamquam caussa, non etiam tamquam effectus appareat. Atqui caussa, quae tantummodo caussa est, nihil est nisi vis aliquid efficiens. Itaque caussa absoluta in numeris vi quadam exprimenda continetur necesse est, quae seriem aliquam temporum incipiat. Id autem, quo exprimitur ea vis, non potest non in fortiore notatione alicuius unius temporis positum esse: idque *ictum* vocamus. Est ergo *ictus* vis maior in notando aliquo tempore, causam seriei temporum absolutam indicans. In symmetria autem si qua pars absoluta invenitur, eam talem esse necesse est, ut eam illud esse, cuius cetera partes sint, non etiam ipsum esse aliquam unam ex partibus, appareat. Atqui id, cuius alia partes sunt, unitas est, ad quam illa omnia referuntur. Itaque pars absoluta in symmetria unitate aliqua exprimenda continetur, ad quam omnes spatiorum descriptiones relatae totum quid efficiant. Id autem, quo exprimitur ea unitas, non potest non in puncto esse eo positum, quod pariter *toti* spatiorum descriptioni commune est: idque punctum est medium, quod *centrum* vocatur. Est ergo *centrum* punctum unicum in aliqua descriptione spatiorum, totius descriptionis unitatem continens.

§ 14. Causa absoluta initium est numeri: pars absoluta, medium figurae symmetricae. Finem numeri vero, terminosque figurae non licet notionibus ex ipsa numeri symmetricaeque natura petitis definire, quia hoc totum experientiae est. Sed et numerorum et figurarum symmetricarum duo genera sunt, unum simplex ut in numeris hi,

u, *uu*, *uuu*,

in figuris symmetricis, circulus, pyramis, quadratum; alterum compositum ex eiusdem numeri vel figurae iteratione, ut in numeris hi,

uuu | *uuu* | *uuu* | *uuu*

in figuris pyramidum, columnarum, arborum certis proportionibus dispositarum vicissitudines. In his omnibus regula cernitur empirica vel arbitrio constituta, una parte pro norma

sumpta. Vnde si extrema pars dissimilis est, nunc deesse aliquid, nunc superare existimatur.

§ 15. Illud tempus, in quo ictus est, arsin; ea tempora, quae carent ictu, thesin vocamus, exemplo R. Bentleyi, quod firmari videtur auctoritate Prisciani p. 4289. et Martiani Capellae p. 494. ed. Meibom. Ceteri metrici cum musicis veteribus thesin vocant, quam nos arsin; arsin, quam nos thesin. Omninoque alio modo his nominibus utuntur, cuius ratio, coniuncta illa cum doctrina musica, perobscura est.

§ 16. Potest ictus, qui indicium est caussae absolutae, etiam ad seriem iam inchoatam accedere, ut

Quod quum fit, tempus illud, in quo est ictus, quia cohaeret cum praegresso tempore, natum ex illo habetur, atque eatenus caret ictu, et theticum tempus est; sed idem tempus accedente vi absoluta, cuius indicium ictus est, simul arsis fit, et causa atque initium sequentium temporum: eo modo, quo quum corpus, quod in motu est, nova vi pellitur, ea vis non incipit motum, sed coeptum auget. Illud autem tempus, illave tempora, quae praecedunt arsin, apparet partes esse seriei ab initio infinitae. Ea tempora anacrusin vocamus. Similiter in figuris describi possunt, quarum extremitates nulla sint linea terminatae: quae proinde infinitae sunt. Est autem anacrusis natura sua thesis, i. e. tempus non ex absoluta causa, sed ex aliis praegressis temporibus natum. Sumendum est enim, praegressa esse alia tempora, quia, quod non ex absoluta causa nascitur, in infinitum ex aliis deinceps caussis natum esse necesse est. Ceterum tempora quum ex temporibus nasci dicimus, brevitatis causa ita loquimur, translato verbo a caussis atque effectibus ad tempora, quae horum imagines sunt.

CAP. III.

De ordinibus.

§ 17. Numerus aut infinitus est, qui totus ex theticis temporibus constat, qualis numerus quia varietate caret, in artibus, quae numeris utuntur, nullum habet usum; aut finitus est, qualis est, qui arsin habet. Huiusmodi numerum ordinem vocamus.

§ 18. Ordines aut simplices sunt, qui aut in sola arsi consistunt, ut

∪,

aut ex arsi et thesi constant, ut

∪, ∪∪,

alii periodici, qui ex pluribus ordinibus uno numero comprehensivi, i. e. ex una communi causa orti compositi sunt. Nam ut singulorum temporum successione, ita etiam successione integrorum ordinum series caussarum atque effectuum repraesentari potest, servata lege aequalitatis, ut, quemadmodum in simplicibus ordinibus singula tempora, sic in periodicis ordines singuli sibi pares sint, ut

∪ ∪, ∪ ∪ ∪.

§ 19. Eodem modo, ut arsis a thesi maiori vi caussam absolutam indicante distinguitur, etiam prima ordinum periodicorum arsis, ut quae caussam absolutam insequentium arsiarum contineat, fortior illis est. Nam quaeque insequentium arsiarum absoluta est, quod attinet ad eum ordinem, eosve ordines, qui ex ipsa nascuntur; non absoluta, quod attinet ad praecedentem arsin, cuius ipsa effectus est.

§ 20. Hinc fit, ut arsis in eo ordine, cuius ipsa principium est, mutare aliquid possit, isque ordo, quatenus ab sua arsi pendet, exemptus sit lege illa aequalitatis. Potest autem cohibere se vis illa, cuiusmodi ordines imminutos vocamus; ut

∪ ∪, ∪ ∪ ∪,

esse debbat *de numero trochaico*, quinti autem *de versibus trochaicis*; alterum, quod p. 102. v. 5. ult. scribendum erat *φυλάσσει pro φυλάσσει*; denique, quod §. 133. versu sexto, quae mea culpa est, non *quattuor in thesi syllabas*, sed *quattuor pro trochaeo syllabas* scribere debebam. Ibidem in alterius illarum formarum descriptione ictus omissus est: debbat enim talis esse:

$$\begin{array}{c} \cup \quad \cup \quad \cup \\ | \quad | \quad | \\ \cup \quad \cup \quad \cup \\ | \quad | \quad | \end{array}$$

Addendum est § 330. de metro *ἐνοπλίῳ* disputatum esse a Fr. Ritschelio in Museo Rhenano a. 1841. II. pag. 290. seq. qua in dissertatione etiam alia, nominatim metrum prosodiacum, sunt tractata.

INDEX CAPITVM.

LIBER I.

Cap.	pag.	Cap.	pag.
1. De numero	4	6. De versibus et systematis	44
2. De arsi, thesi, et anacrusi	3	7. De numeri musici cum metrico coniunctione.	45
3. De ordinibus	7	8. De caesura	47
4. De mensura	40	9. De syllaba ancipiti	48
5. De permutatione numerorum	42	10. De prosodia	20

LIBER II.

De metris simplicibus.

Cap.	pag.	Cap.	pag.
1. De generibus metrorum simplicium	33	13. De iambicis monometris et dimetris	43
2. De arsi nuda et basi	33	14. De iambicis trimetris acatalectis	45
3. De numeris parium temporum	35	15. De trimetro iambico claudo	54
4. De numero trochaico	36	16. De iambico tetrametro catalectico	55
5. De versibus trochaicis	37	17. De iambicis tetrametris acatalectis	59
6. De trochaicis monometris, dimetris, et trimetris.	37	18. De continuatione numeri trochaici apud Romanos	60
7. De trochaicis tetrametris catalecticis	38	19. De versibus Creticis	64
8. De trochaico tetrametro claudo	40	20. De numero antispastico	74
9. De trochaicis tetrametris acatalectis	40	21. De versibus dochmiacis	77
10. De trochaico pentametro	44	22. De versibus Bacchiacis	92
11. De versu ithyphallico	42	23. De numero dactylico	95
12. De numero iambico	42	24. De versibus dactylicis	96
		25. De versu heroico	102

Cap.	pag.	Cap.	pag.
26. De hexametro <i>μειούρω</i>	444	35. De versibus choriambicis	435
27. De pentametro elegiaco	442	36. De versibus Ionicis a ma-	
28. De versibus Aeolicis	444	iori	443
29. De dactylicis logaoedicis	446	37. De Ionicis a minori	446
30. De versibus anapaesticis	449	38. De versibus Anacreonteis	448
31. De anapaesticis dimetris	420	39. De versu Galliambico	456
32. De anapaesticis tetrametris	428	40. De versibus paeonicis	457
33. De anapaestis cycliis	432	41. De quartis paeonibus	460
34. De anapaesticis logaoe-		42. De parapaeonicis aliisque	
dicis	433	longioribus numeris	464

LIBER III.

De metris mixtis et compositis.

Cap.	pag.	Cap.	pag.
1. De generibus metrorum mix-		44. De strophis	205
torum et compositorum	163	45. De generibus stropharum	207
2. De versibus Glyconeis	165	46. De strophis primi et se-	
3. De versu Priapeo	182	cundi generis	209
4. De metro Eupolideo	183	47. De strophis tertii et quarti	
5. De metro Cratineo	184	generis	216
6. De choriambico dicto poly-		48. De stropharum in membra	
schematisto	185	sua distributione	223
7. De epionico dicto poly-		49. De usu stropharum sum-	
schematisto	185	matim	234
8. De versibus asynartetis	186	20. De responsionibus metro-	
9. De versu Saturnio	190	rum in diverbiis	238
10. De versibus secundum an-		21. De parabasi	239
tipathiam compositis	194	22. De carminibus choricis	242
11. De numeris concretis	196	23. De systematis antistrophi-	
12. De compositione numero-		corum	246
rum	200	24. De interpellatione antistro-	
13. De orthio, trochaeo seman-		phicorum	253
to, paeone epibato	204	25. De canticis solutis	257

LIBER I.

CAP. I.

De numero.

§ 1. Doctrina metrica est scientia metrorum. Metrum est series temporum certam mensuram habentium.

§ 2. Numerus est ordinata successio temporum. Ei in spatio respondet symmetria, quae est spatiorum ordinata continuitas. Itaque numeri propria sunt tempora, eorumque successio; symmetriae, spatia, eorumque continuitas. Commune amborum ordo est, qui est dispositio ad legem aliquam facta.

§ 3. Eam legem necesse est obiectivam esse, i. e. in ipsa successionis et continuitatis natura positam, quia subiectiva lex, i. e. quae e sensu animadvertentium penderet, quoniam sibi non constaret, ne haberi quidem pro lege posset. Esse autem legem aliquam obiectivam et numeri et symmetriae, ex eo apertum est, quod quae temporum spatiorumve descriptio habeat numerum symmetriamve, pariter omnes sine dissensu sponte intelligunt.

§ 4. Eandem legem etiam formalem esse necesse est, i. e. in solis temporibus spatiisque conspicuam; non materialem, sive in rebus, quae sibi succedunt vel loci continuitate comprehenduntur, sitam, ut in vocibus vel corporibus, quia in numero symmetriaque non quid sibi succedat coagmentatumve sit, sed, quidquid id sit, qua lege succedat coagmentatumve sit, spectatur.

§ 5. Denique innatam nobis eam legem, esse necesse est, i. e. a priori certam, ut philosophi loquuntur, quia non discendo, sed per se cognoscitur. Nam si empirica esset, i. e. condita ab aliquo, non esset nota, nisi qui eam didicisset; possetque et mutari et abrogari.

§ 6. Causa obiectiva successionis efficientia est. Nam quidquid per se sibi succedit, ita ut, quod prius est, non possit etiam posterius esse; quod autem posterius, non etiam prius: id efficientia continetur, quae est caussarum atque effectuum connexio. Causa obiectiva continuitatis cohaerentia est. Quidquid enim per se continuum est, ita ut partes eius non alia iuxta aliam posita sit, quod fieri non potest nisi vacuo aliquo spatio relicto, sed ut omnes unum spatium totum impleant: id cohaerentia continetur, quae est perpetuata per partes omnes unitas. Itaque hactenus numerus est series caussarum atque effectuum; symmetria, series partium cohaerentium. Partes autem et cohaerentiam quum dicimus, in hac omni disputatione ea tantum, quae spatio continentur, volumus intelligi.

§ 7. Quoniam in numero symmetriaque non materia, i. e. res quae sibi succedunt coagmentatae sunt, sed forma, i. e. sola tempora et spatia spectantur: tempora autem ipsa non aliud ex alio nascuntur, nec spatia ipsa alia aliorum partes sunt: descriptiones eorum ita comparatas esse necesse est, ut ipsae per se imaginem exhibeant rerum efficientia vel cohaerentia copulatarum. Itaque iam numerus est imago efficientiae per tempora repraesentata; symmetria autem, imago cohaerentiae repraesentata per spatia.

§ 8. Non potest autem aliter in ipsis temporibus spatiisque expressa apparere imago aliqua efficientiae vel cohaerentiae, nisi temporibus spatiisque ea proportione descriptis, quae vel inter caussas atque effectus, vel inter partes cohaerentia copulatas est. Ea proportio autem in aequalitate posita est.

Nam neque causa effectui, neque effectus causa aut maior aut minor esse potest. Quum enim omnis mutatio, qua cernitur effectus, ex conflictu virium oppositarum oriatur; aequales autem vires sibi oppositae se ipsae cohibeant, nec fieri mutationem patiantur: necesse est, oppositis inaequalibus viribus, tantum superari alteram, quantum altera superat: qua lege nititur omnis mechanica, quae vocatur. Quod si saepe effecta caussis vel maiora vel minora videntur, id eo fit, quod vel rerum diversitas comparationem non admittit, vel virium incrementa atque impedimenta latent. Vnde quae nascitur miratio, simul et ignorantiam nostram, et necessitatem, qua effecta requirimus caussis aequalia, comprobatur. Itaque numerus est efficientia per aequalitatem temporum repraesentata. Eodem modo corporum cohaerentia aequalitate nititur. Nam quum cohaerentia sit communio partium, commune autem sit illud, quod in omnibus partibus idem sibi par est: necessarium est, ut cohaerentia, quae sola corporum figura, i. e. spatiorum descriptione exprimitur, commune illud in comparatione aequali spatiorum habeat. Itaque symmetria cohaerentia est per aequalitatem spatiorum repraesentata.

§ 9. Ita universa numeri symmetriaeque natura definita, quum de singulis numeris figurisque symmetricis loquimur, numerus est imago seriei effectuum, expressa per aequalitatem temporum; symmetria autem, imago seriei cohaerentium partium, spatiorum aequalitate expressa.

CAP. II.

De arsi, thesi, et anacrusi.

§ 10. Demonstratum est, primariam numeri symmetriaeque legem in aequalitate temporum spatiorumque positam esse. Sed etsi sine hac aequalitate nec numerus cogitari potest, nec symmetria, tamen qui numerus, quaeve symmetria hac sola

temporum spatiorumque aequalitate continetur, pars est seriei infinitae, neque aut initium aut finem habet. Vt numerus, qui fit percussionibus tintinnabuli, quibus in horologio horae numerantur; vel symmetria, quae est in serie arborum, altitudine, forma, intervallis parium. Quali in numero symmetriave apertum est, nihil ita aut primum aut postremum esse, quin aut addi aliquid, aut detrahi queat, nullo numeri symmetriaeve detrimento.

§ 11. Quod si quis est numerus, aut si qua symmetria, quae non sit infinita, quales numeros symmetriasve inveniri experientia docet, aliquid in ipsis esse, quod absolutum sit, necesse est. Est autem in serie caussarum ea caussa absoluta, quae non est effecta ab alia caussa, sed aliarum ipsa efficiens; in partium comprehensione autem ea pars absoluta est, quae non est propterea pars, quia eiusdem rei etiam aliae sunt partes, sed propter quam illae sunt, i. e. cuius illae ipsius partes sunt.

§ 12. Sed quoniam nulla est caussa, quae non effecta sit ab alia caussa, nullaque res partes habens, quae non ipsa quoque pars sit alius rei: apparet, relativam esse notionem caussae partisque absolutae, i. e. talem eam caussam partemque intelligi, quae non per se absoluta sit, sed tantum, quod ad datam aliquam seriem caussarum vel complexionem partium attinet, habenda sit pro absoluta, quia, quo eam niti dicamus, in ipsa ista serie caussarum vel complexione partium non reperitur, sed aliunde sit repetendum. Vt si sagitta in saxum illisa repellitur, saxum illud, quod ad motum sagittae attinet, caussa absoluta mutati motus est, quia lex illa, qua sagitta ab arcu emissa movetur, non potest caussam continere, quare alia lege ea sagitta moveatur. Et in serie arborum aequalium aequalique comparatione dispositarum si una arbor magnitudine ante ceteras eminet, ea arbor, quod ad seriem illam arborum attinet, pars est absoluta, quia in illa aequali arborum comparatione nihil esse potest, quod unam earum aliam esse postulet.

§ 13. Quod si in numeris invenitur aliqua caussa absoluta, eam talem esse necesse est, quae tantummodo tamquam caussa, non etiam tamquam effectus appareat. Atqui caussa, quae tantummodo caussa est, nihil est nisi vis aliquid efficiens. Itaque caussa absoluta in numeris vi quadam exprimenda continetur necesse est, quae seriem aliquam temporum incipiat. Id autem, quo exprimitur ea vis, non potest non in fortiore notatione alicuius unius temporis positum esse: idque ictum vocamus. Est ergo ictus vis maior in notando aliquo tempore, causam seriei temporum absolutam indicans. In symmetria autem si qua pars absoluta invenitur, eam talem esse necesse est, ut eam illud esse, cuius cetera partes sint, non etiam ipsum esse aliquam unam ex partibus, appareat. Atqui id, cuius alia partes sunt, unitas est, ad quam illa omnia referuntur. Itaque pars absoluta in symmetria unitate aliqua exprimens continetur, ad quam omnes spatiorum descriptiones relatae totum quid efficiant. Id autem, quo exprimitur ea unitas, non potest non in puncto esse eo positum, quod pariter toti spatiorum descriptioni commune est: idque punctum est medium, quod centrum vocatur. Est ergo centrum punctum unicum in aliqua descriptione spatiorum, totius descriptionis unitatem continens.

§ 14. Caussa absoluta initium est numeri: pars absoluta, medium figurae symmetricae. Finem numeri vero, terminosque figurae non licet notionibus ex ipsa numeri symmetricaeque natura petitis definire, quia hoc totum experientiae est. Sed et numerorum et figurarum symmetricarum duo genera sunt, unum simplex ut in numeris hi,

u, uu, uuu,

in figuris symmetricis, circulus, pyramis, quadratum; alterum compositum ex eiusdem numeri vel figurae iteratione, ut in numeris hi,

uuu | uuu | uuu | uuu

in figuris pyramidum, columnarum, arborum certis proportionibus dispositarum vicissitudines. In his omnibus regula cernitur empirica vel arbitrio constituta, una parte pro norma

sumpta. Vnde si extrema pars dissimilis est, nunc deesse aliquid, nunc superare existimatur.

§ 15. Illud tempus, in quo ictus est, arsin; ea tempora, quae carent ictu, thesin vocamus, exemplo R. Bentleii, quod firmari videtur auctoritate Prisciani p. 4289. et Martiani Capellae p. 494. ed. Meibom. Ceteri metrici cum musicis veteribus thesin vocant, quam nos arsin; arsin, quam nos thesin. Omninoque alio modo his nominibus utuntur, cuius ratio, coniuncta illa cum doctrina musica, perobscura est.

§ 16. Potest ictus, qui indicium est causae absolutae, etiam ad seriem iam inchoatam accedere, ut

Quod quum fit, tempus illud, in quo est ictus, quia cohaeret cum praegresso tempore, natum ex illo habetur, atque eatenus caret ictu, et theticum tempus est; sed idem tempus accedente vi absoluta, cuius indicium ictus est, simul arsis fit, et causa atque initium sequentium temporum: eo modo, quo quum corpus, quod in motu est, nova vi pellitur, ea vis non incipit motum, sed coeptum auget. Illud autem tempus, illave tempora, quae praecedunt arsin, apparet partes esse seriei ab initio infinitae. Ea tempora anacrusin vocamus. Similiter in figuris describi possunt, quarum extremitates nulla sint linea terminatae: quae proinde infinitae sunt. Est autem anacrusis natura sua thesis, i. e. tempus non ex absoluta causa, sed ex aliis praegressis temporibus natum. Sumendum est enim, praegressa esse alia tempora, quia, quod non ex absoluta causa nascitur, in infinitum ex aliis deinceps causis natum esse necesse est. Ceterum tempora quum ex temporibus nasci dicimus, brevitatis causa ita loquimur, translato verbo a causis atque effectibus ad tempora, quae horum imagines sunt.

CAP. III.

De ordinibus.

§ 17. Numerus aut infinitus est, qui totus ex theticis temporibus constat, qualis numerus quia varietate caret, in artibus, quae numeris utantur, nullum habet usum; aut finitus est, qualis est, qui arsin habet. Huiusmodi numerum ordinem vocamus.

§ 18. Ordines aut simplices sunt, qui aut in sola arsi consistunt, ut

u,

aut ex arsi et thesi constant, ut

u, uu,

alii periodici, qui ex pluribus ordinibus uno numero comprehensis, i. e. ex una communi causa ortis compositi sunt. Nam ut singulorum temporum successione, ita etiam successione integrorum ordinum series caussarum atque effectuum repraesentari potest, servata lege aequalitatis, ut, quemadmodum in simplicibus ordinibus singula tempora, sic in periodicis ordines singuli sibi pares sint, ut

uu, uuu.

§ 19. Eodem modo, ut arsis a thesi maiori vi causam absolutam indicante distinguitur, etiam prima ordinum periodicorum arsis, ut quae causam absolutam insequentium arsium contineat, fortior illis est. Nam quaeque insequentium arsium absoluta est, quod attinet ad eum ordinem, eosve ordines, qui ex ipsa nascuntur; non absoluta, quod attinet ad praecedentem arsin, cuius ipsa effectus est.

§ 20. Hinc fit, ut arsis in eo ordine, cuius ipsa principium est, mutare aliquid possit, isque ordo, quatenus ab sua arsi pendet, exemptus sit lege illa aequalitatis. Potest autem cohibere se vis illa, cuiusmodi ordines imminutos vocamus; ut

uuu, uuuu,

ex quo genere sunt, qui catalectici numeri et logaoedici appellantur. In his quae arsis mutat ordinum conditionem, etsi non fortior est prima arsi, nec potest fortior esse, ut quae ex illa nata sit, tamen ne cohibere quidem sese posset, nisi peculiari quodam renisu. Hinc, qui diligenter attenderit, facile videbit, etsi non fortiorem, at singulari tamen vi praeditam esse arsin ordinum periodicorum eam, quae mutat ordinum conditionem, ut postremam arsin in his numeris,

$\underline{\quad\quad\quad}$, $\underline{\quad\quad\quad}$,

et tertiam in hoc

$\underline{\quad\quad\quad}$.

§ 21. Potest vero etiam increscere vis arseos in ordinibus periodicis: sed hoc quum fit, ea arsis, quae fortior est praecedente, maioremque ex se ordinem procreat, nihil est nisi nova et non ex praegressa arsi nata caussa absoluta, incidens in arsin secundariam praegressi ordinis; hoc modo:

$\underline{\quad\quad}$

$\underline{\quad\quad}$:

quibus ordinibus coniunctis numerus nascitur hic,

$\underline{\quad\quad}$

quem apparet non posse proferri, nisi fortius expressa secunda arsi, ut quae non sit nata ex ea, quae praegressa est: v. c.

rex Olympie caelicola $\underline{\quad\quad\quad}$

quod contra inversis ordinibus decrescit vis arsium et imminuitur, ut ex una arsi natarum:

pinifer Olympus et Ossa. $\underline{\quad\quad\quad}$

Hos ordines periodicos, in quibus nova arsis accedit, numeros concretos vocamus: de quibus vid. Elem. d. m. p. 644 seqq.

§ 22. Notamus autem in ordinibus periodicis iis, qui aequales vel imminutos ordines habent, primam tantum arsin ictu: in concretis autem etiam novam illam arsin. Ceterum observandum est, descriptionem numeri talem,

$\underline{\quad\quad}$ $\underline{\quad\quad}$ $\underline{\quad\quad}$

dupliciter intelligi posse. Nam aut ordo periodicus est ex concretis numeris,

$\underline{10}$
 $\underline{100}$
 $\underline{1000}$,

in quo primi duo ordines ultra thesin suam progrediuntur, aut compositus est ex ordinibus simplicibus, qui non cohaerent,

$\underline{10}$, $\underline{100}$, $\underline{1000}$.

§ 23. Tempora ordinum, quae in thesi sunt, omnia necesse est aequalia esse, quia seriem repraesentant caussarum atque effectuum nulla aliena accessione interruptam.

§ 24. Eadem est anacruseos temporum ratio, quod haec nihil a thesi differt, nisi quod arsin ante se nullam habet.

§ 25. Quod in arsi est tempus, non potest brevius esse temporibus anacruseos, quia arsis anacrusin sequens pars est seriei eius, cuius etiam anacrusis pars est. Itaque pravus foret hic numerus,

$\underline{10}$

iusti autem sunt hi,

$\underline{100}$, $\underline{1000}$.

§ 26. Non magis theticis temporibus brevior esse arsis potest. Quoniam enim caussa est horum temporum, non potest minor esse effectis. Quare pravus est hic numerus,

$\underline{10}$

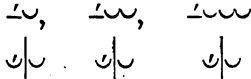
recte se habent hi,

$\underline{100}$, $\underline{1000}$.

§ 27. Maiorem vero arsin anacrusi esse non repugnat. Nam quatenus arsis ab absoluta caussa nascitur, exempta est lege illa aequalitatis, dum ne, quatenus effectum est praecedentium temporum, his minor sit. Recti ergo sunt hi numeri,

$\underline{100}$, $\underline{1000}$.

§ 28. Nec repugnat, theticis temporibus maiorem esse arsin. Potest enim ita comparata esse, ut non tota, sed aliqua tantum parte sua thesin procreet: quae pars omnino par esse theticis temporibus debet, hoc modo:

Sic moles minore, quam opus est, fundamento sustineri nequit: maiore, quam opus est, recte sustinetur.

CAP. IV.

De mensura.

§ 29. Mensuram dicimus temporum inter se comparationem sine numero. Ac metrici duabus tantum mensuris utuntur, simplici, quam Graeci *χρόνον* et *σημεῖον*, Latini *tempus* et *moram* vocant, et duplici. Musici veteres etiam quadruplici et octuplici mensura utebantur: v. Aristid. Quintil. p. 36. Plures etiam mensuras hodierna novit musica. De triplici in metris dicitur §§ 199. et 445.

§ 30. Pes musicis et rhythmicis, plerumque etiam metricis, ita dicitur, ut etiam numerum spectent. Nos pedem vocamus certam temporum compositionem sine numero.

§ 31. Vsitatissimi pedes hi sunt: bisyllabi quattuor:

- ∪ pyrrhichius,
- spondeus,
- ∪— iambus,
- ∪— trochaeus, interdum choreus;

trisyllabi octo:

- ∪∪ tribrachys, sive choreus,
- Molossus,
- ∪— anapaestus,
- ∪ dactylus,
- ∪— amphibrachys,

- ∪- Creticus, sive amphimacer,
 ∪-- Bacchius, aliis palimbacchius, hypo-
 bacchius,
 --∪ palimbacchius, aliis Bacchius;

quadrisyllabi sedecim:

- ∪∪∪∪ proceleusmaticus,
 ---- dispondeus,
 ∪∪- diiambus,
 -∪∪ ditrochaeus,
 ∪--∪ antispastus,
 -∪∪ choriambus,
 ∪-- Ionicus a minori,
 --∪ Ionicus a maiori,
 -∪∪ paeon primus,
 ∪∪∪ paeon secundus,
 ∪∪∪ paeon tertius,
 ∪∪∪ paeon quartus,
 ∪--- epitritus primus,
 -∪--- epitritus secundus,
 --∪- epitritus tertius,
 ---∪ epitritus quartus.

Vide de his Gaisfordium ad Hephaestionem.

§ 32. Dipodiam et syzygiam metrici vocant pedum duorum coniunctionem. Syzygiam Aristides p. 36 ex duobus simplicibus, i. e. disyllabis vel trisyllabis pedibus, sed iis imparibus fieri dicit. Eam dipodiam vocat Atilius Fortunatianus p. 2688, syzygiam ex duobus simplicibus, sed paribus pedibus fieri dicens. Plerumque dipodiam duos disyllabos, syzygiam duos trisyllabos, vel disyllabum et trisyllabum coniunctos dicunt. Saepe etiam duorum pedum coniunctionem basin vocant: v. Diomed. p. 504. Mar. Vict. p. 2489. Item metrum; unde dimetri, trimetri, tetrametri, pentametri, hexametri versus, qui quattuor, sex, octo, decem, duodecim pedibus constant, nisi in dactylicis numeris, in quibus singuli pedes metra numerantur.

§ 33. Anceps mensura, sive *ἀδιάφορος*, dicitur, quae nihil interest longa an brevis sit: de qua dicitur infra. Irrationalis mensura, sive *ἄλογος*, ea vocatur, quae brevior longa: longior brevi est. Argutantur in hac Aristides p. 45 et scholiastes Hephæstionis p. 78. Vsum ea habet in quibusdam numeris dactylicis, tum in comicorum iambis trochaëisque.

CAP. V.

De permutatione numerorum.

§ 34. Numeri natura sua immutabiles sunt. Non possunt enim caussam in se continere, quare etiam alii sint, quam sunt. Quod si permutantur quidam numeri, arbitrio id fit utentium numeris, sed eo idoneam rationem secuto. Nam et pares esse debent, qui permutantur numeri, i. e. eiusdem mensurae; et similes, i. e. qui modica cum variatione idem efficere videantur.

§ 35. Permutantur numeri his modis. Primo per receptionem temporum irrationalium. Id videtur fieri in numeris quibusdam trochaicis, disyllabam thesin vel anacrusin pro monosyllaba admittentibus, quales sunt trimetri comicorum Graecorum; Latinorum, antiquiorum quidem, omnes versus trochaici atque iambici: in quibus dactylus et anapaestus pro trochæo et iambo positi, duas breves syllabas propemodum uni brevi, quae iusta mensura sit, pares habent.

§ 36. Secundo per solutionem arseos vel contractionem theseos, quorum alterum in trochaicis, alterum in dactylicis numeris fieri solet:

$\bar{\cup}$ $\bar{\cup}$
 \cup \cup

§ 37. Tertio per solutionem arseos coniunctam cum theseos contractionem. Quod fit in dactylicis iis,

CAP. VI.

De versibus et systematis.

§ 40. Versus numerus est ex uno vel pluribus ordinibus factus. Partes versuum *κῶλα*, si ex integris syzygiis constant; *κόμματα*, si non ex integris, vocant grammatici, sed parum sibi constantes. Videndi de his aliisque parum utilibus distinctionibus Hephæstio p. 65 (116) et Marius Victorinus p. 2497 seq.

§ 41. Numeri cuiusque versus continui sunt: itaque perpetuitas orationis non debet interrumpi biatu illicito, syllabæ ancipiti non iusto loco admissa.

§ 42. Versus asynarteti, quos non accurate definiunt metrici, ii sunt, quorum partes, ut libitum est poetis, nunc servata, nunc neglecta perpetuitate orationis coniunguntur, hiatu et syllabæ ancipiti admissis, ut apud Horatium epod. XI. XIII.

*fervidiore mero arcana promorat loco.
levare duris pectora sollicitudinibus.*

§ 43. Versuum polyschematistorum appellatio, male explicata a metricis, in eos versus quadrat, quos § 37 per transpositionem partis numeri mutabiles diximus.

§ 44. Catalexis vocatur detractio unius vel plurium temporum in fine versus. Rationem finiendorum versuum *ἀπόθεσιν* metrici appellant.

§ 45. Versus acatalecti dicuntur, quorum ordines integri sunt: ut iambici trimetri,

υ̅λυ̅- | υ̅λυ̅- | υ̅λυ̅-

§ 46. Versus catalectici sunt, quibus una syllabæ deest, ut in trimetro,

υ̅λυ̅- | υ̅λυ̅- | υ̅λυ̅

In dactylicis numeris, si una syllaba ultimo pedi deest, catalectici in disyllabum vocantur, ut

— — — — — ;

sin duae, catalectici in syllabam, ut

— — — — — .

§ 47. Brachycatalecti dicuntur, quorum ultimae dipodiae integer pes deest, ut

— — — — — | — — — — — | — — .

§ 48. Hypercatalecti vocantur, quibus superat una syllaba, ut

— — — — — | — — — — — | — — — — —

Quibus si, quod deest ad integrum pedem, additur, brachycatalecti fiunt,

— — — — — | — — — — — | — — — — —

Sic enim rectius describuntur, tribus pedibus uno ordine comprehensis, quam uno.

§ 49. Systema dicitur plurium versuum perpetuata coniunctio, iisdem conditionibus adstricta, quibus ordines in versum coniunguntur.

CAP. VII.

De numeri musici cum metrico coniunctione.

§ 50. Musica quum et plures, quam duas mensuras, et numerorum maiorem variationem admittat, quam metrica, quae ad solam recitationem versuum spectat, necessarium est, versuum numeros cantu nonnihil mutari. Quarum mutationum indicia, deficientibus scriptorum ea de re testimoniis, ex ipsa metrorum conformatione, difficultates quasdam aliter non explicabiles obiicientium, colliguntur. Detecta est autem hucusque triplex numeri musici cum metrico coniunctio, per mensuram metricam maiorem, per pausam, per paracatalogen.

CAP. VIII.

De caesura.

§ 56. Oratio ipsa per se numerum habet, quia sine numero neque syllabae in voces, neque voces in complexiones verborum coniungi, et ab se invicem distingui possent. Quamobrem oratio versibus comprehensa ita moderanda est, ut ipsius numeri cum numeris versuum congruant, neque alter numerus alterum tollat. Id fit caesura, syllaba ancipiti, prosodia.

§ 57. Caesura sive incisio, quam Graeci *τομήν* vocant, is locus in versu est, ubi ordo aliquis finitur. Itaque proprie tot caesuras habet versus, quot ordines, nisi quod ultimi ordinis finem, qui simul finis est totius versus, caesuram dici non posse apparet.

§ 58. Versu per verba expresso caesura appellatur finis numeri, qui in verbis est, in finem ordinis metrici incidens. Ac plerumque non cuiuscumque metrici ordinis, sed unius, cuius finem praecipue notari par est, terminatio fine sententiae vel vocabuli facta intelligitur.

§ 59. Quod si in medio versu numerum verborum simul cum metrico numero finiri convenit, apertum est multo magis id fieri debere in totius versus fine. Quare versus integro vocabulo finiri par est.

§ 60. Caesura necessaria est, quae maiorem pausam requirit, quam ut sine totius numeri dispendio negligi possit. Qualis caesura si quando negligitur, certe curatur, ut id a vocabulo composito aliquid excusationis habeat, ut apud Callimachum fragm. 192.

ἱερά νῦν δὲ Δίος | κοῦρίδω γενεή.

Non necessaria est, qua neglecta non evertitur numerus metricus.

§ 61. Caesura mutabilis est, ubi ordines non uno modo describi possunt, ut in hexametro heroico, et trimetro iambico; immutabilis, ubi non nisi una ratio est ordinum distinguendorum, ut in pentametro elegiaco.

§ 62. Caesura adscita est, quae novum introducit numerum, sed eum talem, qui cum proprio versus numero conciliari possit, ut in versu heroico, quum ultima syllaba, quae thesis est, per vocem monosyllabam, eamque vi quadam praeditam, in arsin mutatur:

γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.

Et in iambico trimetro:

υ υ υ _ | υ υ υ | υ υ | υ υ _

οἶόν τέ μοι τάσδ' ἐστί· θνητοῖς γὰρ γέρα.

§ 63. Aliud genus adscitae caesurae illud est, quo incisione vel paullo ante finem versus, vel paullo post initium sequentis versus facta, nunc prioris versus reliqua pars cum sequente versu, nunc prima pars posterioris versus cum praecedente versu continuatur, ut in iambico trimetro apud Sophoclem Oed. R. 29.

*ὑφ' οὗ κενούται δῶμα Καδμεῖον, | μέλας δ'
Ἰδῆς στεναγμοῖς καὶ γόοις πλουτίζεται.*

et in Oed. Col. 1164.

*σοὶ φασὶν αὐτὸν ἐς λόγους ἐλθεῖν μολόντι
αἰτεῖν, | ἀπελθεῖν τ' ἀσφαλῶς τῆς δεῦρ' ὁδοῦ.*

§ 64. Non recte quidam caesuram vocant terminationem vocabuli in medio pede maximeque in arsi. Vt quum caesurae vi breves syllabas produci aiunt, quod quale sit, infra dicitur.

CAP. IX.

De syllaba ancipiti.

§ 65. Syllaba anceps sive ἀδιάφορος ea est, cuius mensura nihil refert utrum longa sit an brevis. Apertum est

autem, quoniam per numerum nulla mensura ambigua est, ad verba hanc totam doctrinam pertinere, quorum nunc aliqua longa syllaba pro brevi, nunc brevis pro longa numeretur.

§ 66. Id non potest nisi in iis numerorum locis fieri, in quibus pravitas mensurae facile delitescit. Eiusmodi loci duo sunt, anacrusis ex una brevi syllaba, quam quoniam nihil praecedit, ad quod comparari possit, norma deficiente non offendimur longa syllaba pro brevi posita: deinde ultima ordinum syllaba, sive ea arsis sive thesis sit, quam quia nihil sequitur, quod eius diurnitatem definiat, non offendimur, si pro brevi longa, aut pro longa brevis posita est, quum omnino in fine pausam fieri necesse sit. Sed in ultima ordinum syllaba plures regulae notandae sunt.

§ 67. Ac primo apertum est, ordinum finem intelligi eum, quo ipsa totius numeri perpetuitas finitur. Quare in periodicis ordinibus non cuiusvis ordinis, ex quo ordo periodicus compositus est, sed ultimi tantum ultima syllaba anceps est. Hinc in trochaicis versibus, qui per dipodias incedunt, secundus trochaeus, in ithyphallico versu autem, qui est ex ordine periodico tres trochaeos complectente, tertius tantum ancipitem admittit.

§ 68. Deinde simul is numerus spectandus est, qui in verbis ipsis est: unde aliae syllabae ancipites tantum in fine versus, aliae etiam in medio versu, et hae quidem aut in solo fine vocabuli, aut etiam in medio vocabulo locum inveniunt.

§ 69. Ac totius versus syllaba finalis, quae simul finalis vocabuli est, omnimodo anceps est, utroque numero, et metrico, et eo, qui in verbis est, in ea desinente.

§ 70. In medio versu medioque in vocabulo anacrusis vel ultima thesis numerorum trochaicorum et ultima thesis membrorum ex epitritis Doricis constantium anceps est:

*Διοσδότοις σκήπτροισι τιμαλφούμενον,
μή μιν, ὦ Μοῖσαι, φηρόξενον στρατόν.*

Nam in dactylicis aliisque ordinibus thesin plurium syllabarum habentibus prorsus impediretur decursus numeri admittenda syllaba ancipiti.

§ 71. In medio versu, sed in fine tantum vocabuli arsis dactylicorum ordinum, et thesis spondiaca quarti pedis in versu heroico syllabam ancipitem recipiunt.

ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εἶ δ' οὔκαδ' ἰέσθαι.

τῆ δ' ἐπι μὲν Γοργῶ βλοσυρῶπις ἔστεφάνωτο.

Et arsis quidem illa tum propter vim suam, tum propter finem numeri, qui in ipso verbo inest; thesis autem propter gravem caesuram eo in loco, finiente simul et metrico et vocabuli numero. In trochaicis numeris arsis non admittit syllabam ancipitem, tum quod debilior est, tum quod hos numeros, qui solutiones multas recipiunt, impeditos redditura esset.

§ 72. Raro Homerus etiam thesin spondiacam in mediis vocibus ancipitem esse passus est. De qua re in versu heroico videbimus.

§ 73. Syllaba anceps, quae per numeri legem pro brevi habenda est, non potest in duas breves solvi, quia quum longa est, non est ex numeri lege longa, sed pro brevi numeratur: nam repugnat, longam, quae non sit longae loco, parem esse duabus brevibus.

CAP. X.

De prosodia.

§ 74. Per prosodiam metrico numero numeri orationis aptantur commoditate metri, accentu vocabulorum, vocis intensione, interpunctione.

§ 75. Metri commoditas posita est in productionibus et correptionibus propter metrum, in hiatu, in elisione, in crasi, in synizesi.

§ 76. Multo frequentior apud Graecos productio propter metrum, quam correptio est. Vsurpatur ea maxime in versu heroico, et praecipue in vocibus multas breves syllabas habentibus, quae aliter aptari metro non possunt. Producitur autem maxime prima tantum horum verborum syllaba et quidem in arsi metrica, tum per ipsius metricae arseos vim, tum quod initium vocabuli arsin habet etiam numeri, qui in ipso vocabulo est. Cuiusmodi verba sunt *ἐπίκτονος, θυγατέρες, ἀπονέσθαι, ἀνάματος, ἀθάνατος*, quod postremum vocabulum inde apud Atticos legitimam accepit primae syllabae productionem. Sic etiam in compositis non quaevis, sed aut prima posterioris vocis syllaba, ut in *ἐξαπονέσθαι*, aut ultima prioris in arsi metrica producitur, sine numeri, qui in vocabulo est, et vi arseos metricae productionem adiuvante, ut Iliad. τ. 35. Odyss. κ. 169.

*μῆνιν ἀποειπὼν Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν.
βῆν δὲ καταλοφάδεια φέρων ἐπὶ νῆα μέλαιναν.*

Etsi in his exemplis fortasse digamma, vel duplicatio litterae liquidae, qua saepe utuntur epici, aliquid ad producendi facilitatem contulit.

§ 77. Correptiones fere necessitati debentur, tum in nominibus propriis aliter metrum non ingredientibus, *Ἀθήνα-θην, Θουκυδίδης, Ρουφίνιος* secundis syllabis correptis, vel *Ἐλευσίνιος* tertia, vel praegressae nomen proprium syllabae, ut

*οἱ δὲ Ζάκυνθον ἔχον,
ἔσται ταῦτα, Σάμανδρε διοτρεφές, ὡς σὺ κελεύεις.
Χαλκίδα τ', Εἰρετρίαν τε, πολυστάφυλόν θ' ἸστίαIAN,*

tum in aliis necessariis vocibus, ut ante *σκέπαρον*, Odyss. ε. 237. ι. 394, vel extrita littera, ut in *τύπανον*, vel etiam negligentia quadam, ut apud Hesiodum O. et D. 589.

εἴη πετραίη τε σιυὴ καὶ βίβλιος οἶνος,

et apud Comicum citatum Diogeni Laertio II. 408. et Suida in *ῥομβοστωμυλήθρα*:

ἀπῆλθ' ἔχων Δημοσθένους τὴν ῥομβοστωμυλήθραν,

et apud Pindarum Nem. VII. 89.

ξείνός εἰμι σκοτεινὸν ἀπέχων ψόγον.

vel dialecti quadam proprietate, ut in vocabulo ἐσλὸς ἀρι Dorienses; denique omnino ante duplicem consonantem minime faventem correptioni, ut ante βλ, γλ, μν. Sophocles Oed. R. 717.

παιδὸς δὲ βλάστας.

Aeschylus in Persis 593. et in Agam. 999.

οὐκ ἔτι γλῶσσα φίλοισιν.

τὸν δ' ἄνευ λύρας ὄμως ὕμνωδεῖ.

Sic ὕμνήσω etiam apud Euripidem Bacch. 71. et εὐμνοῦ media correpta apud Epicharmum Hephaestionis p. 15. Rhintho vero si quid insolenter posuit, sciens ille pravos versus dedit, ut

Ἰππώνακτος τὸ μέτρον· οὐδέν μοι μέλει.

Quem versum, citatum ab Hephaestione p. 4 (40) Valckenarius ad Phoeniss. 1508. ex Herodiano MS. profert, non memor editum esse istum Herodiani libellum in Hortis Adon. ubi v. fol. 194. b.

§ 78. Longa vocalis vel diphthongus apud Graecos ante vocalem corripitur, idque non solum in fine vocabuli, de qua re mox, ubi de hiatu, dicemus, sed etiam in eadem voce, ut in ποιεῖν τοιοῦτος, γεραιός, δειλῆιος, πατρῷος. Rariore sunt Ἀθήναιος apud Pherecratem citatum Eustathio p. 1456, 52. et φιλαθήναιος apud Aristoph. Vesp. 282. Neque enim in quacumque voce hac licentia utuntur. Quo pertinet θεῖη Rhinthonis apud Hephaest. p. 4 (40).

§ 79. Apud Latinos duplex recitatio in usu fuit, unaccentum maxime vocabulorum et vulgarem pronuntiationem sequens, qua scenici veteres usi sunt, altera ad Graecorum exemplum conformata, quae ab Ennio primum in epicam poesin, Augusti aevo in omnia fere genera poeseos introducta est. Scenica illa recitatio abundat correptionibus, neque curat positionem, unde ille, atque, Philippi, iuventutis, et alia plurima correptis ante duplicem consonantem vocalibus pronuntiantur.

Quin etiam vocales longas corripiunt, ubi ultima eliditur, ut *cóncede huc; sécede huc.*

§ 80. Hiatus fit voce in vocalem desinente ante vocem incipientem à vocali. Eum etsi in universum vitare poetis lex est, tamen certis conditionibus admittitur. Apud veteres epicos Graecorum multi videntur magis, quam sunt hiatus, quoniam illi digamma usurpabant, quod in scribendo adici non solet. Simile apud Latinos est, quod Car. Lingius in Quaestionum Plautinarum libro primo, sive de hiatu in versibus Plautinis, observavit, qui libellus editus est Vratislaviae a. ciorccccxvii. saepe apud Plautum vocalem ante nomen *homo* non elidi, quia hoc nomen pleniorum adspirationem habuisse videatur, in quam rem apte commemoravit hodieque servatam ab Italis hanc pronuntiationem, *uomo* dicentibus.

§ 81. Ac legitimus est et necessarius hiatus in vocibus exclamatoriis inservientibus quibuscumque et quocumque in genere metri, ut apud Sophoclem in Philoct. 832. in Ai. 194. in Acrisio ap. Stob. Serm. VIII. 2.

ἴθι ἴθι μοι παίων.

ἀλλ' ἄνα ἔξ ἐθράνων.

βοῶ τις, ὃ ἀκούει, ἢ μάτην ἑλῶ;

Deinde in iis vocibus, quae elisionem non admittunt, ut *τί ἔστιν; τί οὐδ'; περὶ ἐμοῦ.* a quibus tamen tragici abstinere videntur. Eo pertinet hiatus, qui fit per genitivos in *αο* et *οιο* terminatos, quorum ultimam non licet elidi. V. diss. de aetate Orphei Argonaut. p. 721. seqq.

§ 82. In dactylicis numeris apud Graecos legitimus est hiatus, qui fit correpta longa vocali vel diphthongo ante aliam vocalem in thesi, ut

ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν.

Quod fit etiam in thesi soluti in tribrachium trochaei, sed raro: ut in Eurip. Iphig. Taur. 197.

φόνος ἐπὶ φόνῳ, ἄχεά τ' ἄχεσιν.

Atque in soluta arsi prima dochmiaci, et quidem in utraque eius syllaba: fortasse etiam in ultima eiusdem versus arsi.

§ 83. In veteri Graecorum poesi epica legitimus est etiam is hiatus, qui fit in longa syllaba arsin habente, ut

ἢ μὲν ἐνὶ πτολέμῳ, ἢ δ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ.

Omninoque haec poesis etiam multis aliis modis hiatum admisit, de quibus explicatum in dissertatione de aetate Orphei Argonauticorum. Ex his memorabilis est hiatus in longa thesi, quarti pedis propter graviolem ibi caesuram proprius:

πόλιν καὶ ἦθεα λαῶν.

§ 84. Lyrici in dactylicis numeris sequuntur epicorum exemplum, sed modeste. In ordinibus duarum syllabarum non nisi in longa arsi, tum etiam in longa thesi, qua membrum finitur, hiatus sibi indulgent: ut Pindarus:

*ἢ Καστορείῳ, ἢ Ἰολά-
ου ἐναρμόξαι μιν ὕμνῳ.*

§ 85. Romani poetae, quorum lingua non novit apostrophum, hiatum fere in solis longis syllabis probant, et quidem producta syllaba hiante tantum in dactylicis numeris, idque necessario, ubi sequente brevi syllaba synizesis fieri nequit: ut

*Amphion Dircaeus in Actaeo Aracyntho,
lamentis gemituque et femineo ululatu;*

et apud Attium in Annalibus apud Macrobius Sat. I. 7.

et mos traditus illinc

iste, ut cum dominis famuli epulentur ibidem;

non necessario, ubi, quae sequitur, longa est, eoque synizesin fieri patitur, ut

Nereidum matri, et Neptuno Aegaeo;

aut ubi longa sequente corripitur syllaba hians, ut

insulae Ionio in magno.

Perrarus est hiatus in brevi syllaba, neque ille excusabilis, nisi accedente interpunctionis mora, ut apud Virgilium Aen. I. 405. Ecl. II. 53.

*et vera incessu patuit dea: ille ubi matrem.
addam cerea pruna: honos erit huic quoque pomo.*

Et apud Catullum III. 16.

o factum male, o miselle passer.

§ 86. Apud poetas scenicos in trochaicis numeris voces monosyllabae, natura longae, in soluta arsi ictum habentes, correptaeque, saepissime hiatum faciunt: eadem hiant etiam in secunda syllaba dactyli. Saepe etiam hiatui excusando vel personae mutatio inservit; Pseud. I. 5, 38.

tibi auscultabo. PS. itur ad te, Pseudole.

vel si qua alia fit pausa in recitando. Vt in Sticho I. 3, 113.

sed ecce Dinacium eius puerum. — hoc vide.

Vide § 102.

§ 87. Hiatis adnumerantur apud Latinos syllabae littera m terminatae, quae tamen syllabae non elidendae, sed celeritate pronuntiandi obscurandae sunt, ut ex Quintiliano IX. 4, 39. 40. intelligi potest. Hae interdum, maxime in monosyllabis, in dactylica theses priori tempore plene pronuntiantur, ut apud Lucretium III. 1095.

sed dum abest, quod avemus, id exsuperare videtur.

et apud Horatium Serm. II. 2, 28.

cocto num adest honor idem.

Rarius in longioribus vocabulis et in fine dactyli, ut apud Ennium in X. Annal.

insignita fere tum millia militum octo.

et non semel apud Lucretium. Producta syllaba apud Propertium II. 14, 1.

o me felicem: o nox mihi candida.

Apud scenicos poetas fere monosyllaba in ictu solutae arseos plene pronuntiata reperiuntur.

§ 88. Crasis, de qua nondum habemus qui satis plene atque accurate exposuerit, Atticis inprimis usitata est, sed tantum in certis consociationibus. Nam fere ea tantum crasin faciunt, quae etiam sensu tamquam una notio cohaerent. Vnde frequentissima crasis est in articulo et nomine, ut *ἀνήρ, ἄνδρες, ἀρετή, ἀρεταί, τοῦργον, τᾶργα, ὄυμοί, τὰμά, ὄπιχώριοι, ἀπιχώριοι* apud Eurip. Ion. 1430. *Θοῖμάτιον, θαῖμάτια, θαῖτέρας, θαῖτερον.* et *τοῦλέθρον*, apud Eurip. Iph. T. 488. Tum in particulis quibusdam, ut *τᾶν, τᾶρα*, ex *τοὶ ἄν, τοὶ ἄρα*. Rarior in pronomine et verbo, ut *ἄχῳ* ex *ἄ ἔχῳ*. Invenitur etiam in verbo ex pronomine, ut *ἐγῶδα* ex *ἐγῶ οἶδα*, et *γενησομάγῳ* ex *γενήσομαι ἐγῶ*, quod positum in Iphig. Aul. 1406. comicis proprium est, qui primam futuri personam terminationis passivae etiam cum aliis nominibus contrahunt, ut *περιοψομάπελθόντα* apud Aristoph. Ran. 512. et *ἐναντιζομαπλακούντος* apud Platonem comicum, citatum ab Athenaeo p. 664. A. Vide Gaisford. ad Hephaest. p. 222.

§ 89. In universum autem tenendum, longas vocales *α, η, ω*, cum brevi initiali, quae fere sola *ε* est, facile colliquescere: item diphthongum *ου*, quae nihil videtur esse quam supplementum vocalis, cui proprium signum non habebant Graeci. Non etiam eadem contractio fit in iis, quae proprie diphthongi sunt, nisi in futuris illis, ut *γενησομάγῳ*. Perraro in aliis, ut *νικώμενοι ἴκρισσόν* et *πλεῖστοι ἴθανον* in Persis Aeschyl. 310. 490. et *πεσοῦσαι ἴκλιον* in Soph. Oed. C. 1608. et *ταχεῖ ἴπόρευσαν* ibidem v. 1602. et *ἐπεὶ ἴδάκρυσα* in Philoct. 360. Dubium est *εἰ ἴπιταξόμεθα* in Eurip. Suppl. 523. *Καὶ* vero cum omnibus vocalibus et diphthongis crasin facit, rarius tamen cum *ι*. Sed non copulari per crasin cum *ἀεὶ*, neque cum *εὔ* nisi in compositis, observavit Porsonus ad Phoen. 1422.

§ 90. Synizesis, sive synecphonesis, quae in eo posita est, ut duae vocales simul pronuntientur, sed non in diphthongum coniunctae, apud Atticos usitatissima est in genitivis in *εως* et *ων* terminatis, ut *πόλεως, πόλεων*. Apud epicos

etiam corripuntur simul pronuntiatæ vocales sequente alia vocali, sed vix aliter quam in secunda dactyli syllaba :

δενδρέω ἐφεζόμενοι.

Nam quod apud Hesiodum est O. et D. 640.

Ἄσκη, χεῖμα κακῆ, θέρει ἀργαλέη, οὐδέ ποτ' ἐσθλή,

in eo nescio an non ἐη, sed η ου contrahendæ sint. Vsitata enim et recepta etiam apud Atticos est synecphonesis in ἦ οὐ, μὴ οὐ. μὴ εἰδέναι, tum etiam in ἐπεὶ οὐ. Latini semper synecphonesi utuntur, ut hodie Itali: nisi quod e in particula que vere elisam esse sequente vocali credibile est. Etiam in mediis vocibus frequens apud scenicos Latinos synecphonesis est, ut meus, tuus, eius, huius.

§ 91. Ferrarum est duas breves vocales per synecphonesin coniunctas corripi. Affert Hephaestio aliique grammatici Praxillæ versum :

ἀλλὰ τὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.

Etiam Pindarus Pyth. I. 56 (409). corripuisse visus est θεὸς monosyllabum, sed falso. Inveniuntur hæc duæ vocales ibi fere simul pronuntiatæ, ubi positio syllabam longam facit. Ceterum diligenter in hoc toto genere videndum, quid elegans sit, et auribus iucundum: de qua re quaedam monuit Næcius in libro de Choerilo p. 147. seqq.

§ 92. Rarior est synecphonesis litteræ v cum alia sequente vocali, usitata illa quidem in dativis, ut νέκνι. Invenitur etiam in Ἐρινύων apud Eurip. Iph. T. 394. 970. 1456., in ἡδυομοῖς in Ammiani epigr. 20., in δυοῖν apud Soph. Oed. R. 640. Suspectum autem γενύων apud Pind. Pyth. IV. 404 (225). Sed ἄστν ἐρικυδές est in oraculo apud Herodotum VII. 220. et alios. Apud Latinos Davus, navem saepius in unam syllabam contrahuntur. Tenuis autem etiam epicis disyllabum usurpatur.

§ 93. Negat t synecphonesin facere Porsonus ad Phoen. 1651. Recte. Nisi forte in quibusdam cum διὰ compositis

verbis haec praepositio una syllaba pronuntiata fuit. Sed *ζαπρέ-πον* Aeschilo et tribus locis *κάρζαν* obtrusa relinquuntur inventori. Corrupta sunt in Euripidis Ion. 285. Herc. fur. 1295. Bacch. 996. *Πύθιος, Ὀλυμπιον, ὄργια*. Admiserunt talia mali poetae necessitate coacti, ut *Πηλιάδα* Sotades ab Hephæstione et aliis citatus, *Φειδίας* et *Ἀπολλωνίας* apud Pausan. V. 10, 2. 22; 2. Latini abietibus, *connubium, consilium* interdum littera *i* pene consonantis vicem tenente usurpant.

§ 94. Notabilis est synecphonesis seu potius elisio *ι* dativi singularis tertiae declinationis, ut apud Homerum :

*χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσσεύς,
ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον.*

In his quidem exemplis grammatici docent non elidi *ι*, sed agnoscunt tamen *Ἄϊανθ'* δς Iliad. XI. 589. Vid. Spitzneri excurs. VI. ad Iliad. Sed et apud Homerum hoc rarum est, et rarius apud Atticos (v. Matthiae ad Eurip. Alcest. 1128.), qui etiam in dativis pluralibus elisionem vitant: v. Porson. Append. ad Toup. Em. in Suid. p. 450. et Monthly Review 1789. Septemb. p. 244.

§ 95. Latini veteres in vocabulis brevi syllaba in litteram *s* exeunte terminatis saepe abiiciebant *s* propter metrum,

vita illa dignu' locoque.

Scenici poetae raro hoc fecerunt in iis versuum locis, qui diligentem iustae mensurae observationem requirunt.

§ 96. Accentus apud veteres epicos plurimum valebat et ad producendas syllabas, in quibus positus esset, et ad corripendas, quas vel sequeretur, vel praecederet. Produci facit syllabam penultimam, si ultima longa est, in thesi, ut

δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἰπποτάδαο,

Odyss. x. 36. V. Elem. d. m. p. 56. Si brevis est ultima, in arsi: II. μ. 208. π. 145.

Τρῶες δ' ἐξήγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν.

Ἴππους δ' Αὐτομέδοντα θοῶς ζευγνύμεν ἄνωγεν.

Antepenultimam, si brevis est quae sequitur, in arsi : ut ὄϊες, ἴμεναι, ἀρόμεναι Odyss. ι. 425. Iliad. v. 365. Hesiod. O. et D. 22.

§ 97. Corripitur vocalis propter sequentem accentum in oxytonis quibusdam trisyllabis, ut ἐπειή, μεμαῶς, Ἀχιλεῦς, Ὀδυσσεύς. Et in tetrasyllabis, quae ab his declinantur, ut μεμαότες, Ἀχιλλεύς, Ὀδυσσεός, quae scribuntur μεμαῶτες, Ἀχιλλῆος, Ὀδυσῆος.

§ 98. Corripitur propter praecedentem accentum penultima maxime in coniunctivis, ut ἀγείρομεν, μίσγειναι, βούλεται, ἀποθείομαι, quae sic scribuntur pro ἀγείρωμεν, μίσγηται, βούληται, ἀποθειώμαι. Raro, ubi brevis est ea syllaba, quae accentum habet, ut in ἄλεται Iliad. λ. 192. Huc referri debet etiam commemorata a grammaticis correptio penultimae in tertia perfectorum, ut λελόγγασιν, quae tamen ex Homeri Hesiodique carminibus hodie expulsa est. V. Elem. d. metr. p. 58.

§ 99. Ultima corripitur tantum in ἕως apud Homerum, quod scribi deberet εἶος, ut saepissime in illo ἕως ὃ ταῦτ' ἄρμαινε. Od. ι. 233. τ. 367.

ἦμενοι, ἕως ἐπήλθε νέμων.

ὄσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος, ἕως ἔχοιο.

Iliad. τ. 189. scribendum :

μιμνέτω αὐτόθι τέως, ἐπειγόμενός περ Ἄρηος.

V. Elem. d. m. p. 59.

§ 100. Similia multa habuit familiaris sermo Latinorum, quae usu cognoscenda, duce maxime Benteio in schediasmate de metris Terentianis et adnotationibus ad Terentium. Praecipue tenendum, licet grammatici dicant, nullum Latinae linguae vocabulum in quarta a fine syllaba accentum habere, tamen tetrasyllaba omnia, quae tres breves ante ultimam ha-

bent, ita in versu collocari, ut ictus in primam incidat, ut *fámilia, miseria, tétigero, cécciderit*. Deinde ubi ultimam duae longae praecedunt, elisa ultima, retrahi accentum in tertiam a fine :

poéta qum primum ánimum ad scribendum áppulit.

In primis etiam attendendum ad dictiones encliticas, quas Latina quoque lingua multas habet.

§ 101. In initio orationis, et ubi quid significanter dici volumus, vocem magis solemus intendere. Hinc intensio vocis in prima arsi versus heroici producendae brevi syllabae aliquando inservit, ut Iliad. δ. 155. ε. 359. χ. 379. ψ. 2.

*φίλε κασίγνητε,
ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἔκοντο.*

Hesiodus O. et D. 436.

δρυὸς ἔλυμα, γύην πρίνου, βόε δ' ἔνναετήρω.

Theognis v. 4075.

βρόχον ἀπορρήξας:

Eodem pertinet in nominibus propriis facta productio, ubi pondus aliquod in iis inest. Aeschylus S. ad Th. 494. 553. Sophocles ap. Priscian. p. 1328.

*Ἴππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος.
Παρθενοπαῖος Ἀρκάς· ὁ δὲ τοιόσδ' ἀνὴρ.
Ἄλφεισίβοιαν, ἣν ὁ γενήσας πατήρ.*

§ 102. Interpunctio denique quoniam consistere vocem et aliquam pausam fieri postulat, in quibusdam generibus versuum, ut in dochmiacis, interdum facit ut syllaba finalis, quae brevis est, producat. Quod post compellationem potissimum, et exclamationem, et interrogationem fieri, observavit Seidlerus in epistola ad Lobeck. Aiaci huius adiuncta p. 435. seqq. et de vers. dochm. p. 79. seqq. Et apud Romanos quidem scenicos etiam in trochaicis numeris, ut in Plauti Milite III. 2, 34.

numquam édepol vidi prómere: verum hóc erat.

Non minus etiam est ubi hiatui excusando serviat interpunctio. Vide §§. 82. 85. 86. De quo qui disputavit, Car. Lingius, in libello supra § 80. commemorato, modum in hac re excessit, quum non modo in caesura, sed alia etiam in locis versuum admissum esse hiatum contendit. Indiget haec res adhuc diligentiore pervestigatione. Illud certum videtur, ubicumque in recitando etiam extra metrum pausa fieri solet, ferri hiatum. Sic in Asinaria IV. I, 59.

ancillam ferre Véneri—aut Cupidini.

Omninoque illa scena plena est exemplis hiatuum, quia lente distincteque recitatur syngraphum, quod condi iusserat Diabolus. Eadem ratio est in enumerationibus plurium rerum similium. Vt in Aul. III. 5, 34. Men. III. 2, 11. Merc. IV. 4, 5. V. 2, 11.

stat fúllo, phrygio, —aúrifex, lanárius.

prandi, potavi, scórtum accubui, —ábstuli.

videre, amplecti, —ósculari, —áллоqui.

égomet mihi comés, calator, équus, agaso, —ármiger.

Et in versibus Creticis Most. I. 2, 73.

árte gymnástica, díscó, —hastis, píla,

cúrsu, —armís, equo.

Dubitari potest de illo Pseud. I. 1, 17.

ívábo aut re, —aut ópera, aut consilió bono.

quum facillima correctione scribi possit: *ívabo te aut re.* Tum etiam in repetitione similium verborum hiatus interdum etiam necessarius est, ut in Mercat. I. 2, 68.

A. éloquar, quandóquidem me oras. túus pater CH. quid méus pater?

A. túam —amicam CH. quid eam? A. vidit. CH. vidit? vae miseró mihi.

Et in eadem fabula II. 4, 10.

CH. quid id est, quod scis? EV. túus pater volt véndere CH. omnem rém tenes.

EV. túam —amicam CH. nímium multum scís. EV. tuis ingrátis.

Naevius quidem satis indiligens in hoc genere fuisse videt ex quo Cicero in Orat. 45. haec hiatus exempla affert :

vos qui-accolitis Ístrum fluvium atque Álgidum.
quam núnquam vobis Gráii-atque bárbari.

Notavimus hiatus inserta inter voces lineola, ut veteres facbant. V. Elem. d. m. p. 149. Eoque signo etiam infra sa-
utemur.

LIBER II.

De metris simplicibus.

CAP. I.

De generibus metrorum simplicium.

§ 103. Metra simplicia vocamus, quae uno genere numeri procedunt. Et quum numeri omnes aut sola tantum arsi contineantur, aut thesin habeant ex temporibus mensura vel paribus arsi, vel minoribus: tria apparet numerorum genera esse, primum ex solis arsi; secundum ex paribus temporibus, qui sunt numeri pyrrhichi, tribrachici, proceleusmatici, spondiaci, Molossici: tertium ex imparibus temporibus, qui sunt numeri trochaici, dactylici, paeonici: qui quod plurimum varietatis et suavitatis habent, longe sunt omnium usitatissimi.

CAP. II.

De arsi nuda et basi.

§ 104. Raro arsis nuda usurpatur. Omninoque metrum ex solis arsi compositum inconcinnum et asperum foret.

§ 105. Sed aliquid huiusmodi invenitur in basi. Sic vocamus numerum ex duabus arsi compositum, qui in principio quorundam ab arsi incipientium numerorum usurpatur, et dactylicorum quorundam, et choriambicorum, et logaedi-
orum.

§ 106. Constare autem basin ex duabus arsis, ex eo cognoscitur, quod utraque syllaba incertam mensuram habet. Nam si alterutra tantum arsin haberet, ex lege numeri certa deberet comparatio esse mensurarum. Utraque autem si arsis est, iure ambae ancipites sunt, quia utraque simul et initium et finis numeri est. Vnde promiscue pedes disyllabi omnes admittuntur:

$\cup\cup$
 $\cup\cup$
 $\cup\cup$
 $\cup\cup$

Ita quidem lyrici Aeolenses, ut Sappho apud Hephaest. p. 24 (42).

*Ἔρος δ' αὐτέ μ' ὁ λυσιμελῆς δονεῖ,
 γλυκύπικρον ἀμάχανον ὄρησεν.
 Ἄτθι, σοὶ δ' ἐμέθεν μὲν ἀπήχθετο
 φροντίσθην, ἐπὶ δ' Ἄνδρομέδαν ποτῆ.*

§ 107. Sed poesis lyrica Doriensium, quam tragoedia et comoedia sequitur, exclusit pyrrhichium. Idque videntur etiam Aeolenses quidam fecisse, ut Corinna. Hi igitur quum alteram utram arsin necessario longam esse voluerunt, consentaneum erat, solvi posse hanc arsin in duas breves; unde prouti ea prior vel posterior arsis est, hae formae natae:

$\cup\cup$ $\cup\cup$
 $\cup\cup$ $\cup\cup$

Itaque et anapaesto et dactylo locus est: sed raro his duobus pedibus, nec frequenter tribracho utuntur, solique, ut videtur, poetae scenici post Olymp. LXXXIX. Propter hanc varietatem mensurae in describendis numeris basin ita notamus:

∴ ∴

Duplicem basin habet Pindarus Nem. IV. v. 5. et 6. stropharum.

CAP. III.

De numeris parium temporum.

§ 108. Inveniuntur, sed raro, numeri ex solis brevibus vel solis longis temporibus compositi, maxime autem ex brevibus. Sed videntur plerique saltem horum numerorum ex solutionibus vel contractionibus numerorum imparia tempora habentium orti esse: ita ut non possint certae eorum formae constitui, quae non eadem sint, atque illae, quae imparium temporum numeris contineantur.

§ 109. Attendendum in his numeris ad commodam pronuntiationem, ex qua facile plerumque colligitur, utrum ad trochaeos, an ad iambos, an ad anapaestos, an ad dochmiacos, in quo genere usitatissima est longarum omnium solutio, pertineant. Trochaici generis exemplum est ap. Eurip. Iph. T. 498.

φόνος ἐπὶ φόνῳ, ἄχεά τ' ἄχεσιν.

Iambici in Aesch. Prom. 903.

ἀπόλεμος ὄδε γ' ἔ πόλεμος, ἄπορα πόριμος.

Anapaestici apud Hephaestionem p. 27 (48).

τίς ὄρεα βαθύκομα τάδ' ἐπέοντο βροτῶν.

Dochmiaci apud Sophoclem Oed. R. 1313.

νέφος ἐμὸν ἀπότροπον ἐπιπλόμενον ἄφατον.

§ 110. Spondiaci numeri fere ad anapaestos pertinent. Molossici inusitati sunt, licet commemorati a Mario Victorino p. 2545. seq. qui hoc exemplum ponit:

ite o Spartaee primores fauste nunc parcas ducentes.

CAP. V.

De numero trochaico.

§. 115. Trochaici plerique per dipodias incedunt: quarum in fine anceps admittitur (§ 112.), arses autem solvi licet. Inde dipodiae trochaicae haec forma est,

— ◡ — ◡
◡ ◡

§ 116. Quidam trochaici ex longioribus ordinibus constant, quorum maxime memorabilis est ithyphallicus, qui est ex ordine triplici:

— ◡ — ◡ ◡
◡ ◡

Quare in hoc non secundus pes, ut qui in medio ordine sit, sed tertius spondeum admittit (§ 67.).

CAP. VI.

De trochaicis monometris, dimetris, et trimetris.

§ 117. Trochaici monometri fere in systematis inveniuntur, quae, ut in plerisque aliis numeris, sic etiam in trochaico ex dimetris condi solent, maxime a comicis. Haec systemata una perpetuitate continuantur, finita versu catalecticō: quare non est hiatus in fine singulorum versuum locus, neque integra voce finiri versus necesse habetur, sed totum systema unius versus instar est. Aristophanes in Pace v. 339.

καὶ βοᾶτε, καὶ γελᾶτ' ἤ-
δη γὰρ ἐξέσται τόθ' ὄμιν
πλεῖν, μένειν, κινεῖν, καθεύδειν,
ἐς πανηγύρεις θεωρεῖν,
ἐστιᾶσθαι, κοτταβίζειν,
συβαρίζειν,
ἰοῦ ἰοῦ κευραγέται.

Dactylum Graeci non nisi in nomine proprio admittunt. Emendatione opus est in Aristoph. Eq. 301. Non est autem ibi ἰράς scribendum, qua forma non utuntur comici.

§ 118. Tragici, quoniam haec legitima systemata comicorum propria habebantur, aut incipere ea alio numero solent, aut finire, ut Euripides in Oreste v. 996. ed. Pors.

ὄθεν ἕρις τό τε πτερωτὸν
 ἄλιον μετέβαλεν ἄρμα
 τὰν πρὸς ἑσπέραν κέλευθον
 οὐρανοῦ προσαρμόσασα
 μονόπωλον ἐς αὖ.

§ 119. Trimetros nec tragoediam neque comoediam unquam agnovisse recte dicit Bentleius ad Cic. Q. Tusc. III. 42. Si qui inveniri videntur, ut quos Gaisfordius ad Heph. p. 263. ex Soph. Oed. Col. 1081. 1092. affert, pertinent ad epitritos. V. tamen Elem. d. m. p. 453

CAP. VII.

De trochaicis tetrametris catalecticis.

§ 120. Vsatissimus est tetrameter catalecticis, caesuram habens in fine secundae dipodiae. Eam comici saepe, tragici vix unquam negligunt. Aeschyli versum in Persis 164.

ταῦτά μοι διπλῆ μέριμν' ἄφραστός ἐστιν ἐν φρεσίν,
 non bene correxit Porsonus in praef. ad Eurip. Hec. p. 43. Scribendum μέριμνα φραστός. Excusationem a mutatione personae, caesuram mutante per pausam in recitando, hoc Sophoclis habet in Philoct. 1402.

N. εἰ δοκεῖ, στείχωμεν. Φ. ὦ γενναῖον εἰρηκῶς ἔπος.
 V. Elem. d. m. p. 37. 82.

§ 121. Solutiones longarum frequentiores sunt in primo cuiusque dipodiae, quam in secundo pede, quia suavius remittitur vis numeri, quam augetur. Tragoedia recentior, orta circa Ol. LXXXIX. ut omnino negligentior in numeris, ita etiam immodica in solutionibus est, ut adeo disyllabas voces in tribrachum admitteret. Eurip. Or. 736.

χρόνιος· ἀλλ' ὅμως τάχιστα κακὸς ἐφωράθη φίλοις.

Non hoc indulserunt sibi antiquiores, nisi in praepositionibus et aliis quibusdam arcte coniunctis verbis, ut *διὰ κακῶν, ὃ δὲ τοιόσδε*. Non numerosus est Epicharmi versus apud Athen. VII. p. 345. F.

μεγαλοχάσμονάς τε χάννας κῆκτραπελογάστορας ὄνους.

Scribendum *κῆκτράπελογάστρους*: cf. Clem. Alex. Protrept. II. 4. p. 476.

§ 122. Tragicos ante ultimam dipodiam non terminare verbum ex pluribus syllabis constans in syllabam longam, observavit Porsonus in praef. ad Eurip. Hec. p. 43. Comici id non dubitant facere, ut Aristoph. Nub. 577.

πλεῖστα γὰρ θεῶν ἀπάντων ἀφελούσαις τὴν πόλιν.

In Eurip. Hel. 4644.

οἷπερ ἢ δίκη κελύει μ'· ἀλλ' ἀφίστασθ' ἐκποδῶν,

ἀφίστασθ' scribendum putavit Porsonus, ubi tamen fortasse, ut in trimetro iambico infra ostendemus, interpunctio maior, quae praecedat, excusationem affert.

§ 123. Dactylum iambographi et tragici non nisi in nomine proprio admiserunt; et recentior quidem tragoedia etiam ibi, ubi alia collocatione verborum evitari dactylus poterat, ut Eur. Or. 4536.

σύγγονόν τ' ἐμήν, Πυλάδην τε τὸν τάδε ξυνοδῶντά μοι.

Eamdem comicorum fuisse severitatem recte contendit Porsonus l. l. emendandique sunt versus qualis in Acharn. 348.

ὕπερ ἐπιξήνου θελήσω τὴν κεφαλὴν ἔχων λέγειν.

ubi tamen vehementer errarunt, qui *κεβλήν* scribi iusserunt. Non minus severus est Epicharmus: sed non sunt in eius ver-

sibus synizeses $\iota\alpha$, $\iota\alpha\iota$, $\iota\omega\iota$, $\iota\omega$ ad medendum adhibendae, quas admisit H. L. Ahrens ad fragm. 36.

§ 124. Latini, qui hunc versum quadratum et septenarium vocant, solutionibus utuntur creberrimis. Iidem omnibus locis, excepta ultima dipodia, spondeum, anapaestumque admittunt, non raro etiam dactylum, sed ita, ut hi pedes propter communis sermonis incertam mensuram non multum offensionis habeant.

§ 125. Plauto hi versus asynarteti sunt, qui in caesura, quam tamen saepissime negligunt Romani, etiam hiatus admiserit: ut in Amph. I. 4, 416.

credo ego hac noctú Nocturnum—obdormivisse ébrium.

CAP. VIII.

De trochaico tetrametro claudo.

§ 126. Iambographorum proprius est tetrameter claudicans, qui propterea sic vocatur, quia non, ut usitatus tetrameter, in iambum, sed in trochaeum exit: i. e. posterior eius pars hos ordines habet:

$\text{—} \cup \text{—} \mid \cup \text{—} \mid \text{—} \cup$

μη προτίμα δῆτ' ἐμὲ χρὴ τῷ σκότῳ δικάζεσθαι.

V. Elem. d. m. p. 89. Caesura est eadem, quae in vulgari tetrametro. Hoc metro sunt septem versus Ananii apud Athenaeum VII. p. 282. B.

CAP. IX.

De trochaicis tetrametris acatalectis.

§ 127. Tetrametri acatalecti Hephaestio exemplum affert ex Anacreonte:

κλύθι μὲν, γέροντος εὐέθειρα χρυσόπεπτε κούρη,

in quo neglecta est caesura. Nam hic quoque versus caesuram habet in fine pedis quarti. Scenici poetae Graecorum non usurpant hoc metrum.

§ 128. Latinorum et tragici videntur hoc versu usi esse, et comici usi sunt multum. Vocant eum octonarium. Pedum easdem formas sibi indulgent, quas in septenario. Plautus hunc quoque asynartetum fecit. Exemplo sint hi in Aul. III. 4, 4.

*óptuli civés, populares, incolae, ucolae, ádvenae omnes,
dáte viam, qua fúgere liceat; fácite totae pláteae pateant.*

Et in Bacchid. IV. 3, 4.

*pétulans, protervo, iracundo-ánimo indomito, incógitato,
sine modo et modéstia sum, sine bono iure átque honore,
incredibilis, imposque animi, -inamabilis illépidus vivo.*

Tribrachum in ultimo pede sibi non indulisset Graecus poeta.

CAP. X.

De trochaico pentametro.

§ 129. Pentametro catalectico, quem *ὑπέμετρον* vocat Hephaestio, quia triginta tempora excedit, quae excedi non debere contendunt metrici, Callimachus usus est:

*ἔρχεται πολὺς μὲν Αἰγαῖον διατηήζας ἀπ' οἰνηρῆς Χίου
ἀμφορεύς, πολὺς δὲ Λεσβίης ἄωτον νέκταρ οἰνάνθης
ἄγων.*

§ 130. Bentleyus errat, metrum hoc etiam Terentio tribuens in Phorm. I. 4, 17. III. 2, 4. Nulli eo neque Graecorum neque Romanorum scenici poetae usi sunt. V. Elem. d. m. p. 93.

§ 135. Dimetris usi sunt et lyrici et tragici et comici. Quorum iam Anacreontem et Alcmanem eos in systemata coniunxisse videri observat Gaisfordius ad Heph. p. 243.

§ 136. Vsitatissima sunt apud comicos systemata dimetrorum, versu catalectico finita, et una perpetuitate numeri cohaerentia, ita ut non modo dividi in fine versuum vocabula possint, sed etiam hiatus et syllaba anceps excludatur, ac solvi ultimam arsin liceat. Aristophanes Acharn. 1040.

κατάχει σὺ τῆς χορδῆς τὸ μέλι,
τὰς σηπίας στάθνε.

Anapaesto non est locus nisi in primo pede dipodiae. Corruptus est primus versus in hoc exemplo Aristophanis Eq. 453.

παῖ' ἀντὸν ἀνδρικώτατα καὶ
γάστριζε τοῖσιν ἐντέροις
καὶ τοῖς κόλοις·
χῶπως κολᾶ τὸν ἄνδρα.

§ 137. Tragici ubi huiusmodi systematis utuntur, finire ea solent versu alius generis, ut Eurip. in Oreste v. 988. ed. Pors.

ἴθ' ἐν δόμοισι τοῖς ἐμοῖ-
σιν ἦλθ' ἀρὰ πολύστονος,
λόχενμα ποιμνίοισι Μαιάδος τόκου
τὸ χρυσόμαλλον ἀρνὸς ὀπότ'
ἐγένετο τέρας ὄλοὸν ὄλοὸν
Ἄτρειος ἱπποβότα.

§ 138. Apud Plautum eodem modo perpetuatus per systemata numerus, et catalectico versu finitus invenitur, ut apud Graccos comicos. Vt in Cistellaria II. 1, 11.

. . . muritumis mōribus
mecum experitur: ita meum
frangit amantem animum, nec nisi quia
miser non eo pessum, ulla abest
mihī pērdito perniciēs.

V. Elem. d. m. p. 397. et 394. Ultimam arsin catalectici versus Graeci poetae non solvunt.

CAP, XIV.

De iambicis trimetris acatalectis.

§ 139. Nobilissimus versuum iambicorum trimeter est acatalectus, quem Latini senarium vocant. Grammatici quattuor eius formas commemorant, iambicum, qui proprie ita dicatur, maxime ex puris iambis constantem; tragicum, spondeorum alternatione insignem: comicum, pedibus trisyllabis plenum: satyricum, qui medius sit inter tragicum et comicum. Vid. schol. Hephaest. p. 87 (170). Non sunt haec omni ex parte vera.

§ 140. Caesuram habet trimeter legitimam, quae *πενθ-ημιμερής* vocatur:

υ υ υ υ | υ υ υ υ | υ υ

Sed saepe ea negligitur, aliaeque, aliquando etiam nullae caesurae fiunt: quo fit ut hic versus propter miram ordinum varietatem aptus sit longioribus carminibus. Omnium minime probatur ea distinctio, qua versus in tres integras iambicas dipodias distribuitur, quia haec omni varietate caret. Cuiusmodi carmen de industria condidit Castorion Solensis: vid. Athenaeum X. p. 454. F.

σὲ τὸν βόλοισ νιφοκτύποις δυσχείμερον.

§ 141. Iambographi plerumque a solutionibus abstinuerunt. Amant hi praecipue purum iambum, ita ut a quibusdam carminibus spondeum plane excluserint, ut Catullus carm. IV. Recentiores raro etiam anapaestum adinisere, ut in carmine factum, quod exstat apud Athenaeum VI. p. 253.

§ 142. Tragici ut plerumque legitimam caesuram, ita saepe etiam alias usurpant. De his quae disseruit Porsonus in supplem. praef. ad Ilec. parum fructuosa, et ne satis quidem vera sunt. Saepe invenitur caesura *ἑφθημιμερής*, quae est in

medio pede quarto. Ea versum in hos ordines distribuitur
postulat :

υ υ υ | υ υ υ || υ υ | υ υ

κείνη γὰρ ὤλεσέν νιν, εἰς Τροίαν τ' ἄγει.
ἐπεὶ πατήρ οὗτος σός, ὃν Θρηγεῖς ἀεί.

§ 143. Quae in fine tertii pedis fit, rarior quidem caesura, et per se minime elegans, tamen saepe in oratione graeca et commota aptissime adhibita invenitur. Aesch. S. ad Tr. 1054. Soph. El. 1036. 1038. Eurip. Hec. 387.

ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ ;
ἀτιμίας μὲν οὖ, προμηθεΐας δέ σου.
ὅταν γὰρ εὖ φρονῆς, τόθ' ἠγήσει σὺ νῦν.
κεντεῖτε, μὴ φεΐδεσθ'· ἐγὼ ἴτερον Πάριον.

Ea hos sibi ordines postulat :

υ υ υ | υ υ || υ υ υ | υ υ

§ 144. Raro pedes secundum et tertium una voce contineri observavit Porsonus. Nam durior hic incessus numeri est, ut, si plerumque non aptus, at aliquando tamen aptissimus sit, ut in Aeschyli Persis 465. 509. et Eurip. Suppl. 699.

Ἐέρξης δ' ἀνῶμωξεν κακῶν δρῶν βάθος.
Θρήκην περάσαντες μόλις πολλῶ πόνῳ.
καὶ συμπατάξαντες μέσον πάντα στρατόν.

§ 145. Tertium et quartum pedem numquam una voce comprehendi contendit Porsonus, corrigenda putans, si quae inveniuntur exempla. Non recte. Nam nunc alia caesura duritiem emollit, ut in Persis 500.

ἐπεὶ δὲ πολλὰ θεοκλυτῶν ἐπαύσατο
στρατός, | περᾶ κρυσταλλοπῆγα διὰ πόρον.

Nunc etiam nihil impedit, quin carere versum caesura statuemus, ut in Aeschyli Agam. 1061. Suppl. 252.

ἦ κάρτ' ἄρ' ἂν παρεσκόπεις χρησμῶν ἐμῶν.
καὶ τᾶλλα πού μ' ἐπεικᾶσαι δίκαιον ἦν.

§ 146. Nam crebri sunt versus omni caesura carentes, quorum singuli pedes singulis vocibus continentur. Soph. Oed. R. 59.

τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖς ἅπαν' ἐνταῦθ' ἐνι.

Turpis versus in Eurip. Troad. 769.

ἄγετε, φέρετε, ῥίπτετε νιν, εἰ ῥίπτειν δοκεῖ,

sic corrigendus :

ἀλλ' ἄγετε, φέρετε, ῥίπτει', εἰ ῥίπτειν δοκεῖ.

§ 147. Interdum incisio vel non longe a fine versus, vel paullo post initium facta, facit ut duorum versuum numeri arctius coniungantur, atque inde et apostropho locus sit, et synaloephae. Quod primus fecit Sophocles. Oed. Col. 1164.

*σοὶ φασὶν αὐτὸν εἰς λόγους ἐλθεῖν μολόντ'
αἰτεῖν, ἀπελθεῖν τ' ἀσφαλῶς τῆς δευρ' ὁδοῦ.*

Vide Elem. d. m. p. 36. Et in Electra 714.

*κτύπου κροτηῶν ἀρμάτων · κόνις δ' ἄνω
'φορεῖθ'· ὁμοῦ δὲ πάντες ἀναμεμιγμένοι.*

Haec arctior duorum versuum coniunctio facit, ut etiam voces, quae aliter non facile in principio versus positae reperiuntur, incipere versum possint, ut *δῆτα*. Vide quae adnotavi ad Soph. Ai. 965. De alia continuati cum altero versu numeri ratione vide § 161.

§ 148. Ad mensuram quod attinet, Porsonus ad Eurip. Hec. 347. et in Supplem. praef. ad Hec. p. 30. seqq. observavit, raro tragicos ante quintam arsin vocem ex pluribus syllabis longa syllaba terminare, ut ap. Eurip. in Ione v. 1.

Ἄτλας ὁ χαλκίοισι νῶτοισι | οὐρανόν.

Quo sane durior fit numerus, de qua re disserui ad Eurip. Hec. 344. Sed conditiones, quibus indulgent sibi hanc rationem disponendorum verborum, non perspexerat Porsonus. Sunt autem tres. Una, ubi res ipsa videtur numerum maiore cum pondere et difficultate incedentem requirere, ut in exemplo, quod attuli: quod parum considerate corrigi voluit Porsonus in epistola ad Dalzelium: vide Museum crit. Cantabr.

III. p. 332. Secunda videtur esse propter nomen proprium, ut in Persis Aesch. 324.

νομῶν, ὃ τ' ἐσθλὸς Ἀριόμαρδος, Σάρδεσιν.

Tertia denique, eaque omnium frequentissima, interpunctio praegressa in tertia thesi, vel, quod rarum, in tertia arsi. Eurip. Hec. 544. Rhés. 745.

σπεύδωμεν, ἐγκονῶμεν ἡγοῦ μοι, γέρον.

βίον δ' ἐπαιτῶν εἶρα', ἀγύρτης τις λάτρης.

Haec enim interpunctio quum versum in ordines §§ 142. et 143. indicatos dirimat, natura sua longius morari vocem postulat in quarta thesi. Illud autem recte animadvertit Porsonus, ubi ἄν in quinta arsi est, praegresso verbo, cuius ultima eliditur, duas voces unius instar esse, eoque talia exempla non ob stare regulae suae, ut ap. Eurip. Phoen. 1620.

ἐγὼ δὲ ναίειν σ' οὐκ ἐάσαιμ' ἂν χθόνα.

Quamquam horum quoque exemplorum nonnulla ab interpunctioe ista praesidium habent, ut Soph. Electr. 443.

εἴ μοι λέγοις τὴν ὄψιν, εἴποιμ' ἂν τότε.

In quinta arsi interpunctio est in Oed. Col. 505.

τοῦκεῖθεν ἄλσους, ὡ κόρη, τοῦδ' ἦν δέ του.

Vide ibi adnotata.

§ 149. Anapaestum tragici non nisi in nomine proprio sibi indulserunt, excepto ultimo pede, qui semper purus iam- bus esse debet. Et usque ad Olymp. LXXXIX. quidem in iis tantum nominibus propriis anapaestum admiserunt, quae aliter versui plane non possent aptari; post eam Olympiadem etiam in illis, in quibus alia collocatione verborum declinare anapaestum licebat, ut Eurip. Hel. 87.

Τελαμών· Σαλαμῖς δὲ πατρίς ἢ θρέψασά με.

§ 150. In primo pede tamen quaecumque vox facere anapaestum potest: sed is anapaestus in antiquiore tragoedia non poterat ex pluribus vocabulis constare, neque debebat ex accessione augmenti in verbis natus esse. Post eam Olympiadem autem, quam dixi, etiam plura verba et augmentum facere anapaestum in primo pede potuerunt, ut in Eurip. Or. 888.

l. Pors. et in Herc. fur. 458. augmentum quidem, ubi gra-
or vis in verbo est :

ἐπὶ τῷδε δ' ἠγόρευε Διομήδης ἄναξ.

ἔτεκον μὲν ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐθραψάμην.

de quae dixi in praef. Eurip. Hec. p. 56. et in Elem. d. m.
424. et in praefatione Baccharum.

§ 151. Augmentum, ut Seidlerus observavit, omittit
uit tragicis in iis locis, qui ad epicorum exemplum confor-
ati sunt, quales sunt nuntiorum narrationes, quae *ῥήσεις
ῥηλικαὶ* vocantur: unde aliquot versus anapaesto, qui eos
tiabat, liberantur. Vide praefationem Baccharum.

§ 152. Porro tribrachi usus in recentiore tragoedia multo
equentior, maiorque omnino in numeris negligentia: ut etiam
ibrachum, qui pro trochaeo est, non quemadmodum anti-
uiores poetae, una voce aut saltem praepositione et nomine
prehendi, v. c. *δὶ ἐμέ, ὑπὲρ ἐμοῦ, διὰ μάχης*, sed ex
luribus cuiuscumque generis vocabulis fieri passi sint: ut
urip. Or. 27. 47. 99.

οὐ καλὸν· ἐῷ τοῦτ' ἀσαφὲς ἐν κοινῷ σκοπεῖν.

μὴ πυρὶ δέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινά.

ὄψέ γε φρονεῖς εὖ, τότε λιποῦσ' αἰσχρῶς δόμους.

§ 153. Satyricus trimeter servat gravitatem tragici in
s, quae personae heroicae loquuntur: sed quoniam hoc genus
bulae gravitatem cum risu coniungit, licuit etiam anapaestum
on modo in primo pede, etiam ex pluribus vocibus constan-
m, sed in medio quoque versu quocumque in vocabulo usur-
are, sed tantummodo in Satyrorum aliarumque huiusmodi
ersonarum sermonibus. Vide praefationem Cyclopi.

§ 154. Comicus trimeter minus servat caesuram in
uinto semipede, anapaestum autem, praeter ultimum pedem,
bique admittit. Aristoph. Vesp. 973.

κατάβα, κατάβα, κατάβα, κατάβα, καταβήσομαι.

Sed non probatur in secunda brevium syllabarum terminata vox, quae in dactylum exit. Vt in Plaut. Asin. IV. 4, 26.

tecum una postea aequae pocula potitiet.

Quod scribendum *pocla*.

§ 155. In eodem versu non curatur, quemadmodum in tragico, ut ante quintam arsin vocabulum ex pluribus syllabis brevi syllaba terminetur. Aristoph. Acharn. init.

ὄσα δὴ δέδηγμαί τὴν ἔμαντοῦ καρδίαν.

§ 156. Quae mota est quaestio, an, si quartus pes anapaestus est, vocabulum finiri in prima brevium syllabarum possit, non minus ad reliquos pedes pertinet. Et quum non dubitandum sit, id quod oblivisci plerumque metrici solent, quin poetae sensum suum atque aurium iudicium potius, quam regulas, quae demum ex ipsorum exemplis haustae sunt, consuluerint: sic statuendum videtur, indulsisse eos sibi istam verborum divisionem, ubi ita comparata esset oratio, ut verba non potuerint non in pronuntiando arcte coniungi, ut in Nub. 71.

ὦσπερ Μεγακλήης, ξυστίδ' ἔχων· ἐγὼ δ' ἔφην.

Eoque referenda videntur etiam talia, ut in Lysistr. 768.

μὴ στασιάζωμεν· ἔστι δ' ὁ χρησμὸς οὕτωςί.

Non autem tulisse, ubi vel interpunctio, personaeve mutatio pausam in ea syllaba fieri postulare, ut in Av. 1497. Vesp. 1369.

ἔμοῦ κατόπιν ἐνταῦθα; Π. μὰ τὸν Δι', ἐγὼ μὲν οὔ.

τῶν ξυμποτῶν κλέψαντα; Φ. ποίαν ἀλλητριδα;

quorum in altero articulus delendus, alter autem numerosior erit si *τὴν ἀλλητριδα* scribatur; vel nihil esset, quod verba arcte coniungi postulare, ut in Ran. 1307. in Lysistr. 838. in Nub. 63.

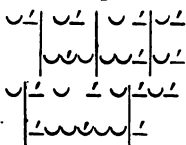
πρὸς ἤνπερ ἐπιτήδεια τάδ' ἔστ' ἄδειν μέλη.

ἔγωγς· κάσταν οὐμὸς ἀνὴρ Κινησίας.

παρὶ τοῦνόματος ἐντεῦθεν ἔλοιδοροῦμεθα.

Cuiusmodi versus non dubium videtur, quin corrupti putandi sint.

§ 157. Anapaesti admissio in trimetro comico facit, ut non ubique cum eo pede cohaerere possint tribrachus et dactylus, ut significatum est § 133. Eius rei triplex ratio est. Di-podiis ex grammaticorum sententia, ordinibus ex nostra de-scriptis, fieri potest ut hi pedes consocientur :

Ictibus ex grammaticorum sententia positus, numeri perversitas oritur, trochaeo in proceleusmaticum mutato :

Positi autem ex nostra sententia ictus repugnant doctrinae grammaticorum, iambo mutato in proceleusmaticum :

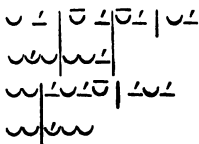

Atqui Latini poetae, qui quomodo notandi sint ictus non dubium relinquunt, ingenti exemplorum copia nostram ratio-nem confirmant. Rara apud Graecos exempla sunt, sed eodem ducentia : ut apud Aristoph. Plut. 1011., quem versum affe-runt Photius et Thomas M. in *ὑποκορῖζομαι*, Suidas in *μητά-ριον*, Scholiastes Aristidis ap. Frommelium p. 158. et, ubi *ἄν* deest, in ed. Dind. p. 432. et ap. Platonem in Schol. ad Eurip. Hec. 838 (821. ed. Matth.).

μητάριον ἄν καὶ φάτιον ὑπεκορῖζετο.
οὗτος τίς εἶ; λέγε ταχύ· τί σιγῆς; οὐκ ἐρεῖς;

Nemo enim in prima, non in secunda proceleusmatici syllaba ictum notabit. Itaque iure statuemus, dactylo trochaei vicem tenenti recte succedere tribrachum, qui quidem ictum in prima syllaba habeat.

§ 158. Secunda ratio haec est :

Hic si ex grammaticorum sententia ictus ponuntur, pariter pervertitur numerus, trochaeo mutato in proceleusmaticum :

υ | υ υ υ | -

sin ex nostra sententia, laborat grammaticorum descriptio iambo in proceleusmaticum mutato :

υ υ υ | υ υ

At hic quoque non dubia auctoritate Latini poetae a nostri partibus stant. E Graecis poetis non habeo exemplum huius formae, quod ita certum sit, ut correctionem excludat. Aristoph. Thesm. 285. Damoxenus apud Athenaeum III. p. 403. A

τὸ πόπανον, ὅπως λαβοῦσα θύσω ταῖν θεαῖν.
ἐνίοτε δ' ἀφεστὼς παρακελεύομαι, πόθεν.

§ 159. Tertia ratio est haec :

υ | υ υ | υ υ |
- υ υ υ

Ea non repugnat legibus grammaticorum, sed aperte vitiosum numerum, proceleusmaticum pro trochaeo exhibens :

- υ υ υ | υ

Eaque ratio neque apud Graecos, neque apud Latinos, nisi in paucis, iisque corruptis, aut per synecphonesin adiuvandis locis invenitur. Cuiusmodi sunt, ubi *beneficium*, *maleficium* quattuor syllabis pronuntiantur. Nam ut *bene* et *male* extrita priore vocali videntur protulisse, ita etiam dixerunt vulgo *beneficium*, *mlefcium*. Terent. Eun. I. 2, 69.

cupio aliquos parere amicos beneficium meo.

Tractarunt hanc rem omnem Reisigius in Coniect. p. 86. Do braeus in Aristophanicis (p. 426.) et cupidus defensor Reisigii Hanovius in Exerc. crit. in comicos Gr. c. IV. p. 90. sequenti cui respondit Frankius in Jahni Annal. 1832. I. p. 44. Ritterus in Diurn. schol. 1830. n. 142.

§ 160. Vna tamen conditione Graeci comici id, quod a numerorum rationem pravum videtur, proceleusmaticum pro trochaeo, interdum non dubitarunt admittere : sed eandem conditio talis est, ut removeat perversitatem numeri. Nam versum

caesuram habente in fine secundi pedis, arsin huius pedis solvunt, etiamsi qui deinde sequitur ordo, a disyllaba anacrusi incipiat: recte, quia sic iam non secunda arsis cum sequentibus syllabis ut cum thesi sua cohaeret, sed istae syllabae novi numeri anacrusis sunt:

υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ υ υ υ υ υ υ υ

Aristoph. Ach. 47.

ἀλλ' ἀθάνατος· ὁ γὰρ Ἀμφίθεος Διμήτηρος ἦν.

Pac. 246.

ἰὼ Μέγαρα, Μέγαρ', ὡς ἐπιτρέψουσ' αὐτίκα.

Vide Nub. 663. Ach. 928. Av. 108. Eccles. 345. Id igitur eadem lege, eodemque iure fit, quo in pluribus una perpetuitate continuatis versibus eum, qui soluta arsi finitur, disyllaba anacrusis potest excipere, ut in Acharn. 404.

Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον,

διάκουσον, εἴπερ πάποτ' ἀνθρώπων τινί.

Nisi priori versiculo addendum quod sequitur ἀλλ' οὐ σχολί, **ut** voluit Fritzschius.

§ 161. Verbum inter duos versus per iocum divisisse dicitur Eupolis ap. Heph. p. 14 (27.).

ἀλλ' οὐχὶ δυνατόν ἐστιν· οὐ γὰρ ἀλλὰ προ-
 βούλευμα βαστάζουσι τῆς πόλεως μέγα.

Id nullo pacto credi potest. Immo videtur Eupolis ultima versu syllaba in duas breves soluta scripsisse:

ἀλλ' οὐχὶ δυνατόν ἐστιν· οὐ γὰρ ἀλλά τι προ-
 βούλευμα βαστάζουσι τῆς πόλεως μέγα.

Sic etiam Aristophanes Ran. 1203.

καὶ κωδάριον καὶ ληκύθειον καὶ θυλάκιον
 ἐν τοῖς ἱαμβείοισιν.

Apertum est hoc non posse fieri nisi quum omnia uno tenore pronuntiantur.

§ 162. Spondeum Graeci numquam in sede pari, i. e. secundo, quarto, sexto pede admiserunt; Latini saepe in secundo et quarto, numquam in sexto: sed curant illi plerum-

que, ut ne offensionem faciat spondeus, quemadmodum in Ennii versu,

palám mutire plébeio piáculum est.

vel in Plauti Mil. II. 6, 22.

nisi mihi supplicium virgarum de te datur :

quem emendavit Bentleius ad Terent. Adelph. IV. 2, 52. Ennii versus elegantior fieret hoc ordine verborum, *plebeio est piaculum*. Vide § 79. 100.

§ 163. Rarius Latini veteres abiecta finali s brevem vocalem corripunt in extremo pede senarii, ut Plautus in Rud. II. 6, 28.

eheu, Palaestra, atque Ampelisca, ubi esti' nunc?

CAP. XV.

De trimetro iambico claudo.

§ 164. Trimeter claudus, quem *σκάζοντα* Graeci vocant ab Hipponacte iambographo nomen habet Hipponactei. Eius eadem ratio est, quae trochaici claudi, de quo cap. VIII., i. e. ultima eius dipodia ex antispasto constat:

⏏ ⏏ ⏏

Sed rarior est in priore huius antispasti parte spondeus, multum ille de elegantia numeri detrahens, ut apud Theocritum :

*ὁ μουσοποιὸς ἐνθάδ' Ἰππώναξ κεῖται,
εἰ μὲν πονηρός, μὴ ποτέρχεν τῷ τύμβῳ.*

Multo suavior est purus iambus eo loco :

ὡς οἱ μὲν ἀγεῖ Βουπάλῳ κατηρώντο.

Et sic Latini poetae, qui in hoc metro elegantiae studiosissimi sunt.

§ 165. Iambographi, quorum proprius est hic versus, plerumque eum nitidissimum fecerunt, rarius utentes solutionibus, et plane abstinentes ab anapaesto, nisi quod Babrius hunc pedem interdum in prima sede adscivit. In antispasto,

qui finit versum, nullam omnino admissam esse solutionem credibile est, licet Heliodorus apud Priscianum p. 1327. Hipponactem multa licentius fecisse dicat: sed quos versus eius in hanc rem profert, de iis v. Lindemann. ad Prisc. opera min. p. 394. et meam epistolam p. 398. Ne in quarto quidem pede frequens est solutio, ut in his Phoenicis Colophonii apud Athen., XII. p. 530. E.

*οὐ παρὰ μάγοισι πῦρ ἰσρὸν ἀνέστησεν.
ὡς δ' ἀπέθαν' ὠγήρ, πᾶσι κατέλιπεν ἤησιν.*

§ 166. Tragicis prorsus abstinerunt ab hoc metro neque comici eo usi sunt, nisi forte alludentes ad iambographos, ut Eupolis in *Βάπταις* apud Priscian. p. 1832.

*ἀνόσια πάσχω ταῦτα, ναὶ μὰ τὰς νύμφας.
πολλοῦ μὲν οὖν δίκαια, ναὶ μὰ τὰς κράμβας,*
respicens Ananii *ναὶ μὰ τὴν κράμβην*, quod habemus apud Athen. IX. p. 370. B.

CAP. XVI.

De iambico tetrametro catalectico.

§ 167. Comicis usitatissimus est tetrameter catalecticus, caesuram habens in fine pedis quarti. Hipponax:

εἴ μοι γένοιτο παρθένος καλή τε καὶ τέρπεινα.

Sed eam comici saepe negligunt. Tragicis ab hoc metro abstinerunt. Eo metro sunt versus politici recentiorum Graecorum, de quibus v. Bachmanni Anecd. II. p. 98, 10. et Struve, *über den politischen Vers der Mittelgriechen*, Hildesheim 1828.

§ 168. Rara solutio est in pede quarto. Aristoph. Thesm. 567.

*ἀλλ' ἐκποικιά σου τὰς τοκάδας· οὔποτε μὰ Δία σὺ γ'
δῶσει.*

Solvi potest autem arsis quarta etiam ubi sequens pes anapaestus est eadem ratione, qua in trimetro secunda arsis, de qua v. § 160. Aristoph. Nub. 1063.

πολλοῖς· ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε διὰ τοῦτο τὴν μάχαιραν.

§ 169. Anapaestum in quarto et septimo pede non nisi in nomine proprio concessum iudicavit Porsonus in suppl. praef. ad Hec. p. 39. seqq. Aristoph. Ran. 943. Thesm. 554.

Ἀχιλλέα τίν' ἴ Νιόβην, τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνύς.

ἔγένετο Μελανίππας ποιῶν, Φαίδρας τε, Πηνελόπην τε.

De septimo pede vera videtur observatio ista: de quarto est, quare dubitandum videatur. Certe credibile est, eo loco alia quoque vocabula, praesertim si similia essent nominibus propriis, anapaestum facere potuisse. Nub. 1427.

σκέψαι δὲ τοὺς ἀλεκτρούνας καὶ τᾶλλα τὰ βοτὰ ταυτί.

Sic ἱππαλεκτρούνα Ran. 932. Porsonus in his versibus contra libros contractas formas poni volebat. Dissertuit de anapaesti usu P. Elmsleius in censura Hecubae ed. Lips. p. 264. seqq.

§ 170. Latini, qui hunc versum septenarium et comicum quadratum vocant (vide Diomed. p. 544. Rufin. p. 2706. 2707.), asynartetum eum esse voluerunt, id quod etiam Varro apud Rufinum innuere videtur. Quare in arsi quarti pedis et unam brevem syllabam, quae quidem finalis esset vocabuli, et hiatum tolerandum iudicarunt. Plautus Asin. III. 3, 64.

*sed si tibi viginti minae - argenti proferentur,
quo nos vocabis nomine? - libertos . non patronos?
id potius . viginti minae - hic insunt in crumina.*

Terent. Hec. V. 3, 32.

eum cognovit Myrrhina - in digito modo me habentem.

Sed apud Terentium Bentleius, non cogitans, ut videtur, de asynartetis, fere mutavit huiusmodi versus, nisi ubi tribrachum in quarto pede esse putabat, ut Hec. II. 2, 4.

etsi scio ego, Philimena, meum ius esse, ut te cogam.

§ 171. Licentia mensurae eadem utuntur Latini comici, qua in ceteris versibus, sed nitidiores tamen plerumque servarunt septenarios, caesura diligentius fere, quam a Graecis factum, custodita, spondeo autem anapaestoque ita tantum in quartam sedem admissis, si pronuntiandi facilitate tolleretur offensio. Neuter pes ferri potest in Plauti Asin. III. 2, 10.

id virtute huius collegae meaque comitate

factum est: qui me vir fortior est ad sufferendas plagas.

Sed si est post collegae ponatur, ferri poterit spondeus, ut in pronuntiando non multum a trochaeo differens. Anapaestus autem si est in uno integro vocabulo, ultra quartam arsin porrecto, vel in duobus per synaloephen coniunctis, caret vitio, ut in Terentii Eun. III. 5, 55.

satin explorata sint? video esse: pessulum ostio obdo.

Non etiam, si finitur vocabulum in ipsa quarta arsi. Quare corruptus est versus in Hecyra V. 2, 9.

oportet: quod si perficio, non poenitet me fama.

Contra si arses sunt in vocibus monosyllabis, venia est anapaesto, ut in eadem scena v. 18.

quid mi istaec narras? an quia non tute ipse dudum audisti.

§ 172. Proceleusmaticus, quem Latini, ut §§ 157. 158. dictum est, saepe pro iambo ponunt, etiam in quarta sede invenitur, dum ne prima eius syllaba finalis sit vocabuli eius, in quo tertia arsis est. Terentius Hec. V. 2, 24.

at haec amicae erunt, ubi, quamobrem adveneris, resciscunt.

§ 173. Pariter etiam dactylo in ea sede locus est. Terent. Hec. V. 3, 34.

Philumenam esse compressam ab eo, et filium inde hunc natum.

§ 174. Vbi neglecta est caesura, nihil offensionis habere spondeus aut anapaestus putatur. Terent. Hec. II. 2, 12.

aut ea refellendo aut purgando vobis corrigemus.

Phorm. V. 3, 11.

ut pössis cum illa: né te adulescens mülier defetiget.

§ 175. Non censetur in quarta sede spondeus esse brevi finali in s exeunte ante vocem a consonante incipientem: Plautus Truc. I. 2, 52.

procáciores éstis vos, sed illi periuriósi.

§ 176. In septimo pede spondeus Latinis usitatissimus est, pariterque dactylus, ac tribrachus. Saepissime enim hi ultimam arsin in hoc versu solvunt, quod Graeci non fecerunt licet Hephaestio scribat p. 15 (29). recipere metrum iambicum *ἐπὶ τῆς τελευταίας, ὅτε καταληκτικόν, τὸν ἴαμβον παραλήγοντα ἢ σπανίως τρίβραχυν, ὥστε γίνεσθαι τὴν κατακλειδῆ ἤτοι ἀμφίβραχυν ἢ βακχεῖον, quorum ultima aperte falsa sunt.*

§ 177. Anapaestum eo in pede ea conditione admiserunt, ut ne prima eius syllaba finalis esset vocabuli eius, in quo sexta arsis esset. Quare emendandus est versus Plauti in Persa II. 4, 9.

servam óperam, linguam liberam—herús me iussit habére -
Sed recte se habent tales, ut Terentii in Adelph. IV. 5, 78. *et*
Hec. V. 4, 16.

sed céssó ire intro, né morae meis níptiis egométi sim.
nam qui post factam iniúriam purgét, parum mihi prósit -
Sic enim scribendum videtur. Vide Elem. d. m. p. 157.

§ 178. Proceleusmaticum quoque eadem conditione saepius inveniri licet. Plautus Asin. II. 4, 24.

dormitis intereá domi, atque herus in hara, haud aedibús hábitat.

CAP. XVII.

De iambicis tetrametris acatalectis.

§ 179. Tetrameter acatalectus, ab inventore
nisco dictus Boiscius, Graecorum tragicis comicisque non est
itatus. Ex Alcaeo exemplum affert Hephaestio :

δέξαι με κωμάζοντα, δέξαι, λίσσομαι σε, λίσσομαι.

§ 180. Romanorum vero et comici et, de quibus id
gabat Bentleius ad Cic. Q. Tusc. I. 44. II. 15. tragici mul-
n usi sunt hoc metro. V. Elem. d. m. p. 158. seq. Vocatur
tem Latinis octonarius.

§ 181. Caesuram habet hic versus duplicem. Plautus
e in quarta arsi incidit, eaque caussa metrum hoc voluit
nartetum esse, hiatu et brevi syllaba indicante. Vt in Am-
tr. III. 4, 5. Bacch. IV. 9, 9.

ille návem salvam núntiat, - aut trali adventúm senis.

o Tróia, o patria, o Pérgamum, - o Priame periústi, senex.
entio non sunt asynarteti hi versus, quod is caesuram in
si, quae quartam arsin sequitur, facere solet.

§ 182. Vbi in arsi quarta caesura fit, pes quartus purus
bus esse debet, quemadmodum octavus semper purus ser-
ar. Sed ubi negligitur haec caesura, et spondeo locus est
actylo et anapaesto et proceleusmatico. Plaut. Amph. III.
4. Ter. Andr. I. 3, 5. 4, 7. Eun. III. 5, 30.

*nunc Amphitruonem vólt deludi méus pater: faccò probe.
si illúm relinquo, eius vitæ timeo; sín opitulor, huius minas.
sed quídnam Pamphílum éxaminatum vídeo? vereor quid
siet.*

*edicit ne vir quisquam ad eam adeat: ét mihi ne abscedam
imperat.*

Talem vero anapaestum vix credibile est admissum esse,
lis est in Terent. Andr. III. 5, 7.

qui sím pollicitus dúcere? qua fidúcia id facere aúdeam.

Mirum ni poeta sic scripserit:

qui sim pollicitus dūcere? – qua id audeam fiducia?

§ 183. Vltimum pedem purum iambum esse necesse est, nisi ubi continuatur numerus cum sequente versu, quo facto et aliis pedibus, et solutioni arseos locus est. De qua re mox dicetur §§ 188. 189.

CAP. XVIII.

De continuatione numeri trochaici apud Romanos.

§ 184. In Romanorum comoediis saepe mutantur metra, ita ut trochaicis versibus iambici, iambicis trochaici inserantur, omninoque plures numeri trochaici formae consocientur. Quae res instituta videtur ex parte ad exemplum systematum, quibus Graeci utuntur, sed minus severa compage, modo perpetuato per plures versus numero, modo non perpetuato.

§ 185. Verum non temere mutatur numerus: qua in re saepe peccavit in Terentio Bentleyus: sed propter idoneam causam. Sic ubi ex alacriore colloquio ad narrationem sedatioram transitur, ut in *Curcul.* V. 2, 37. aut ubi epistola recitatur, quae res quod omni motu caret, trimetri adhibentur, ut in *Bacch.* IV. 9, 74. in *Pseud.* IV. 2, 44. in *Persa* IV. 3, 32. Etiam sententiae et proverbialia trimetris proferuntur, ut in *Capt.* II. 4, 6. 8. *Stich.* II. 4, 28. Et iusiurandum *Rud.* V. 2, 74. Tum mutatur etiam numerus, ubi ratio sermonis mutatur, nunc discedente aliqua persona, ut in *Heaut.* V. 2, 25. *Hec.* IV. 4, 54. *Adelph.* II. 4, 43. IV. 5, 73., nunc adveniente, ut in *Heaut.* II. 4, 26. *Phorm.* II. 4, 23. quo facto etiam unus alius versus inseritur, ut in *Andr.* II. 4, 48. Omninoque mutari numerus solet, ubicumque aliquid incidit, quare forma colorque orationis repente alius fiat. Vide *Andr.* III. 2, 47. 48. *Hec.* II. 4, 20. *Phorm.* I. 3, 25. 26. V. 4, 45. 20. *Eun.* IV.

6, 15. seqq. Tum etiam, ubi enumeratio fit multarum rerum, vel alia descriptio inseritur, ut in Capt. IV. 1, 4. seqq. Andr. 5, 25. seqq. Adolph. III. 2, 4. seqq. Saepe etiam in fine cœnae, capto aliquo consilio, ut in Andr. I. 5. IV. 4. Heaut. 2.; vel in initio, increcente aut decrescente animi motu, t. Eun. V. 8. Adolph. III. 4. Hec. IV. 3. Denique saepius eundem in loco mutantur numeri; ubi variis motibus in diversa abhantur animi.

§ 186. Sed haec mutatio numerorum ita fere fieri solet, ut perpetuari numerus videatur. Vnde Bentleius ad Andr. II. 7. Eun. II. 4, 12. Adolph. II. 4, 11. contendit, trochaicos septenarios semper a trochaicis versibus, septenarios ab iam- bicis excipi. Rectius dicas, qui versus perpetuitate aliqua obhaereant, eorum hanc debere rationem esse, ut thesi terminatum versus versus trochaicus, arsi autem terminatum iambicus sequatur.

§ 187. Perpetuitas autem illa rarius apud Latinos fit per *συνάφειαν*, i. e. ut excludatur syllaba anceps in fine versus, admittaturque et solutio ultimae, et pars verbi sequenti versui adiciatur. Quod ubi sine elisione fit, versus nascuntur hyper- metri, quales Bentleius ad Eun. IV. 4. 11. in trochaicis, ad Heaut. III. 3, 13. autem, et tacite ad Phorm. I. 4, 10. in iam- bicis numeris inveniri negat. Recte, quod ad trochaicos versus attinet; non recte, quod ad iambicos. Nam quum et trochaici et iambici versus numerum habeant eundem, qui trochaicus est, eumque incedentem per ordines periodicos duplices, i. e. per dipodias trochaicas, violatur haec dimensio, ubi ad versus trochaicum adiciatur syllaba:

— — — | —

non violatur, ubi ad iambicum:

— — — | —

quia hic numerus sic metiendus est:

— | — — —

Præterea etiam sequens versus vitatur, prima eius syllaba

praecedenti versui trochaico addita. Remanet enim de dipodie trochaico amphibrachus :

— — — | — — — | — — — | —

Non vitiat, iambico versui praecedenti addita syllaba, quia integri manent ordines trochaici :

— — — | — — — | — — —

i. e. recte descriptis ordinibus :

— | — — — | — — — | — —

§ 188. In his autem iambicis hypermetris ultimus iambus, quia iam non ultimus pes est, sed medius aliquis, spondeum ceterasque varietates admittit. Plaut. Amph. V. 4, 45.

ut iacui, excurgo: ardere censui aedis: ita tum confutgebant.

ibi me inclamat Alcumena: iam ea res me horrore afficit.

§ 189. Eadem est finiendi versus iambici ratio, ubi elisio fit in sequentem versum, quo facto versus non est hypermeter, sed quia numerus cohaeret cum sequente versu, mensuram ultimus pes eandem, quam quisque medius pes, habet. Heaut. III. 3, 43.

ego de me facio coniecturam: nemo est meorum amicorum hodie, apud quem expromere omnia mea occulta, Clitipha, audeam.

§ 190. Clausulas Latini dicunt versus breviores longioribus eiusdem generis admixtos, et plerumque cum iis numeri perpetuitate cohaerentes. Vsi sunt iis etiam Graeci, ut Aristoph. Nub. 224. Ach. 404. 407. Rufinus p. 2707. observat, aliquando etiam initium ab iis fieri, ut apud Attium :

an haec iam obliti sunt Phryges.

§ 191. Non omni ex parte vera sunt, quae de his Bentleyus dicit in schediasmate de metr. Ter. Nam clausulae aut cohaerent cum aliis versibus perpetuato numero, aut non co-

haerent: si non cohaerent, satis est constare eas ex versibus catalecticis vel acatalectis: sin cohaerent, uno dipodiarum tenore cum versibus, quibus iunctae sunt, continuari debent. Itaque quam ex Caecilio clausulam affert Rufinus:

di boni quid hoc,

si fuit clausula, aut *boni* monosyllabum esse debuit, ut versus esset monometer acatalectus, aut corripiebatur *hoc*, numero cum sequente versu perpetuato. Sed fortasse non magis haec fuit clausula, quam fuisse videtur quod idem ex Terentii Adolph. IV. 4, 4. affert:

discrúciór animi, || hocíne mihi máli de improvísó óbúci.

de quo v. Elem. d. m. p. 432. Quamquam haec Terentiana per numeros quidem ferri posset, si trochaicus versus sequeretur: quia quum hypercatalectus sit hic versiculus, iambicus tamen est, qui, si hypermeter est, non tollit incessum per dipodias trochaicas, quod non est in illo Caecilii, si is quinque plenis syllabis pronuntiatur: v. § 187.

§ 192. Continuati numeri in clausulis haec exempla sufficiant: Eun. II. 3, 4.

óccidi:

neque vírgo est usquam, néque ego, qui illam e cónspectu amíst meo.

Ibidem II. 4, 2.

fiet: at matúre . fiet . sáline hoc mandatúms tibi? ah rogitáre, quasi difícilé sit.

Plures clausulae coniunctae Eun. II. 3, 7.

nésco quid de amóre loquitur . ó infortunatúm senem.

*hic véro est, qui si occéperit,
ludím iocumque dícas fuisse illum álterum,
praet húnus rabies quáe dabit.*

ut illum di deae omnes sénium perdant, qui hódie me remorátus est.

§ 193. Non perpetuati numeri exemplum est in Andr. III. 2, 37.

quid ais? quum intellexeras

id consilium cāpere, cur non dīcti extēplo Pámphilo?

Sed scribendum videtur *id eós consilium cāpere.*

§ 194. Rarissima sunt exempla clausulae in trochaemum exeuntis. Terent. Hec. V. 4, 5.

aggrédīar, Bacchis, sálve.

B. salvé, Lache L. edepol crédo te nonnīl mirari, Bācchis.

CAP. XIX.

De versibus Creticis.

§ 195. Creticum numerum musici et metrici, mensurae tantummodo rationem habentes, ad paeonicum genus referunt. Nam una longa syllaba tribus brevibus iuncta, quattuor paeones procreat; duabus autem harum brevium in unam longam contractis, Creticus, Bacchius, et palimbacchius nascuntur. Ex his pedibus repudiati sunt paeones secundus et tertius cum palimbacchio; adsciti autem reliqui, paeones primus et quartus, Creticus, Bacchius:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Nam etsi Dionysius Hal. de comp. Verb. c. 17. palimbacchia hoc exemplum posuit,

σοι, Φοῖβε Μοῦσαι τε, συμβᾶμεν,

tamen vix alibi inveniatur hic numerus quam in Pace Aristophanis v. 463. in his:

ὦ εἶα, ὦ εἶα:

quibus respondet v. 494. *μικρόν γε κινῶμεν.*

§ 196. Numerum si spectamus, duo illi paeones unius generis sunt; diversi autem ab his Creticus et Bacchius. Pae-

ones enim primi et quarti sola anacrusi differunt, eodem modo ut trochaei et iambi, dactyli et anapaesti :

$\begin{array}{c} \text{?} \quad \text{—} \quad \text{—} \quad \text{—} \\ | \quad | \quad | \quad | \\ \text{—} \quad \text{—} \quad \text{—} \quad \text{—} \end{array}$

Atque ex numeri lege, quia thetica tempora paria esse debent, arsis quidem paeonica solutionem, sed thesis non admittit contractionem. Nam arsi soluta ex quinque paribus temporibus constat hic pes, in thesi autem contractione facta, sive ea fiat in duabus prioribus, sive in posterioribus syllabis, nova arsi illata perderetur numerus paeonicus :

$\begin{array}{cc} \text{—} \quad \text{—} \quad \text{—} & \text{—} \quad \text{—} \quad \text{—} \\ \text{—} \quad \text{—} \quad \text{—} & \text{—} \quad \text{—} \quad \text{—} \end{array}$

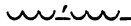
§ 197. Ex quo consequitur, numerum Creticum ad genus trochaicum pertinere, neque aliud esse, quam dipodiam trochaicam catalecticam, quae ex arsi, thesi, et iterum arsi constat. Et quoniam hic ordo periodicus est, apertum est, thesin non posse ancipitem esse, sed semper et necessario ex una tantum brevi syllaba constare: arsin autem utramque solvi posse, quo fit, ut et primus, et quartus paeon, et vero etiam quinque breves pro Cretico poni possint :

$\begin{array}{c} \text{—} \quad \text{—} \quad \text{—} \\ \text{—} \quad \text{—} \quad \text{—} \end{array}$

Pluribus autem pedibus Creticis uno versu coniunctis nullum cum alio cohaerere ordine aliquo periodico, ultimi autem pedis ultimam, ut omnem syllabam finalem, ancipitem esse, et solvi non posse, nisi in systematis: in quibus quoniam una perpetuitate iuncti sunt numeri, ultimus versuum pes, nisi si simul totius systematis ultimus est, eadem lege, qua quisque medius, tenetur.

§ 198. Solutiones Creticum adeo similem reddunt paeonibus, ut distingui ab iis non nisi eo possit, quod paeones, ut § 196. demonstratum est, Creticum plane adspernantur. Ac numerus sane utriusque generis diversissimus est. Nam paeones unam arsin cum thesi trium brevium syllabarum coniunctam habent, Cretici autem arses duas, inter quas media est

thesis unius brevis syllabae. Quare paeon, qui vere paeon est valde diversus est ab eo paeone, qui solutione nascitur. Hi enim, ut ipse Creticus, duas arses habet, et thesin unius temporis; ille unam arsin, thesin autem trium temporum. Deind Cretici, ut § 197. ostensum est, non cohaerent inter se ordinibus periodicis; paeones autem omnino ita cohaerent, et plerumque quidem, trochaicorum dactylorumque numerorum exemplis dipodiis:

Quare sic statuendum est, versus omnes, in quibus pes Creticus paeonibus admixtus reperiatur, Creticos esse; qui autem ex puris paeonibus constant, vel esse paeonicos, vel posse esse. Nam Creticus quum pro paeone poni nequeat, semper indicio est numeri non paeonici; paeon autem, qui potest per Cretico poni, per se ambiguus manet, utrum re vera paeon an solutio Cretici sit. Quod nisi fallor et numero et mensura paeones a Creticis diversi sunt. Nam quum difficillimum sit paeones, quorum thesis ad arsin eam comparisonem habet quam 3 ad 2, ita recitare, ut non acuenda paulum media trium brevium syllaba in Creticum numerum incidamus, facilis est recitatio, si arsin sumimus parvam thesi, h. e. tres moras habentem. Ac nescio an eo referri possint haec Aristidis Quintiliae p. 33. *σύνθετος δέ ἐστι χρόνος ὁ διαιρεῖσθαι δυνάμενος τούτων δὲ ὃ μὲν διπλασίων ἐστὶ τοῦ πρώτου· ὃ δὲ τριπλασίων· ὃ δὲ τετραπλασίων· μέχρι γὰρ τετράδος προῆλθεν ἑνθμικὸς χρόνος.* Et magis etiam quod Aristoxenus in Elementis rhythmicis p. 303. scripsit: *τέταρτοι δὲ εἰσὶν οἱ ἑξασήμῳ μεγέθει· ἔστι δὲ τὸ μέγεθος τοῦτο δύο γενῶν κρόνον, τοῦ τε ἰαμβικοῦ καὶ τοῦ δακτυλικοῦ. ἐν γὰρ τοῖς τριῶν λαμβανομένων λόγων, τοῦ τε ἴσου καὶ τοῦ διπλασίου καὶ τοῦ πενταπλασίου, ὃ μὲν τελευταῖος ἤρθεις οἱ ἑξήνθμος ἐστὶ· τῶν δὲ λειπομένων (sic pro λεγομένων scribendum) ὃ μὲν τοῦ ἴσου λόγος εἰς τὸ δακτυλικὸν γένος ἐμπροσθεῖται· ὃ δὲ τοῦ διπλασίου εἰς τὸ ἰαμβικόν.*

§ 199. Metrici quidem, qui solam simplicem et duplicem mensuram admiserant, nihil inter Creticos et paeones diversi

tatis statuebant. Vtuntur autem Creticis et lyrici, et tragici, et comici; paeonibus primis comici maxime, genere numeri valde volubili et hilari; quartis autem, quorum magna vehementia est, tragici potissimum.

§ 200. Quoniam pes Creticus per se ordo catalecticus est, plerumque versus Cretici hoc ipso pede terminantur, neque aliam catalexin habent. Sed inveniuntur tamen raro etiam uno trochaeo terminati, qui iure catalectici dici possunt; aut didactyla trochaica, qui hypercatalecti, ut apud Aeschylum in *Eum.* 324.

κλυθ' ὁ Λατοῦς γὰρ ἰ-
νίς μ' ἄτιμον τίθειν.

§ 201. Solutio multo frequentior est in secunda pedis cuiusque arsi, quam in prima. Perrara est utriusque arseos solutio.

§ 202. Dimetri et tragicis et comicis usitatissimi sunt, coniuncti illi fere in systemata, ita ut ultima versuum syllaba neque anceps sit, neque hiatum admittat, et solvi possit. *His* in systematis etiam monometer adsciscitur. Aeschylus *Suppl.* 425.

φρόντισον,
καὶ γενοῦ πανδίκως
εἰσεβῆς πρόξενος·
τὰν φυγάδα μὴ προδῶς,
τὰν ἔκαθεν ἐκβολαῖς
δυσθέοις ὀρμέναν.

Vt tragici, ita comici quoque, apud quos frequentia sunt haec systemata, plerumque curarunt, ut antisystemata singulis pedibus responderent, solutionesque in iisdem locis adsciscerentur. Iidem plerumque, ut in hoc Aeschyli exemplo, e binis quibusque pedibus fere priorem, quam posteriorem maluerunt paeonem esse, quia suavior est numerus, qui remissior est in fine, quam qui ex remissione fortior fit.

§ 203. Frequens est etiam tetrameter, caesuram habens in fine secundi pedis. Simmias ap. Heph.

μάτερ ὦ πότνια, κλύθι, νυμφᾶν ἀβραῶν,
Δῶρι, κυμοκτύπων ἦραν ἄλλων μυχᾶν.

Idem Simmias neglecta caesura :

σοὶ μὲν εὖπιπος, εὖπωλος, ἐγγέσπαλος
δῶκεν αἰχμᾶν Ἐνάλιος εὖσκοπον ἔχειν.

Idem poeta integrum carmen lusit solutis arsibus :

σέ ποτε Διὸς ἀνὰ πύματα νεαρὲ κόρε νεβροχίτων.

Alii prioribus tantum solutis pedum arsibus :

Θυμελικὴν ἴθι, μάκαρ, φιλοφρόνως εἰς ἔριν.

Diversas solutionum formas Aristophanes habet in Georgis ap. Hephaest.

ἐν ἀγορᾷ δ' αὖ πλάτανον εὖ διαφυτεύσομεν.

§ 204. Hexametro catalectico usus est Alcman, unde Alcmanio huic versui nomen :

Ἀφροδίτα μὲν οὐκ ἔστι, μάργος δ' Ἔρως, οἷα παῖς,
παῖσδε,
ἄκρ' ἐπ' ἄνθη καβαίνων, ἃ μὴ μοι Θίγης τῷ κναι-
ρίσκη.

§ 205. Inveniuntur etiam Cretici ab anacrusi iambica incipientes : Aristoph. in Pace v. 1127.

ἦδομαί γ', ἦδομαι
κράνους ἀπηλλαγμένους,
τυροῦ τε καὶ κρομμύων·
οὐ γὰρ φιληδῶ μάχαις.

Vide de hoc versu etiam infra §§ 247. 270.

§ 206. Multus est Creticorum usus apud tragicos et comicos Romanorum, qui eadem prosodiae licentia qua in reliquis metris utuntur. Vnde sicubi Molossum pro Cretico ponunt, de qua re dixit Bentley ad Cic. Q. Tusc. III. 49. et Terent.

Alph. IV. 4, 2., ita id faciunt, ut per vulgaris pronuntia-
tis ambiguitatem delitescat mensurae pravitatis. Plautus
t. II. 4, 44.

aut solutós sinat, quós argento émerit.

l. I. 5, 15. 49.

quæne eiectae é mari ambae sumus, te óbsecro.

út tuo récipias tecto, servésque nos.

i scripsit in tua ut recipias tecta.

§ 207. Quum fere tetrametro hi utantur, saepe versum in
is aequales partes divisum asynartetum fecerunt. Ennius in
Iromacha :

quid petam praesidi aut exsequar, quove nunc

aut auxilio écsili—aut fuga fréta sim?

§ 208. Plautus, qui versus Creticos saepe aliis numeri
ermiscet, in canticis quibusdam et diverbiis, in quibus anti-
opficam dispositionem animadvertimus, non modo dimetros
terdum posuit, sed saepius etiam tetrametros catalecticos, et
quidem quantum iudicari in tanta apparatus inopia potest,
rtio pede ultimam habente ancipitem, quarto autem solutio-
em arseos admittente. Ita in Trinummo II. 4, 47.

dá mihi hoc, méi meum, si me amas, si aúdis :

ibi tum ille cucúlus : hem, —ocelle mi, fiat :

ét istuc, et si ámplius vis dari, dábitur.

ibi pendentém ferit : iam ámplius—brat :

nón satis id ést mali, ni ámplius étiam,

quód bibit, quód comest, quód facit súmpti.

nóx datur : dúcitur fámilia tóta.

em metrum iunctum alibi tetrametris acatalectis.

§ 209. Iunxit Plautus etiam trochaicum monometrum
percatalectum Creticis, et quidem nunc ita, ut vel unum vel
ires huiusmodi versiculos Creticis admisceret, nunc etiam,

ut compositos ex dimetro Cretico et trochaico isto versus 1
ret. Præiverant Graeci : ut Aristoph. Ran. 1358.

*ἄμα δὲ Δίκυννα παῖς
Ἄρτεμις καλὰ.*

Sic Plautus in Bacch. IV. 4, 4.

*Cállidum senem
cállidis dolis
cómputi et pémpuli, mi ómnia ut créderet.
nínc amanti hero
fílio senis,
quícum—ego bibo
quítoum—edo et amo
régias cópias aúreasque óbtuli,
út domo símeret, neú foris quaéretet.*

In Mostellaria III. 2, 4.

*Mélius anno hóc mihi nón fuit domi,
néc quando esca úlla me úiverit magis.
próndium uxór mihi pérbonum dedit.*

Et paullo post :

*quó magis cógito ego cúm animo meo,
sí quis dotátam habet, néminem sopor
sóllicitat. ire dormitum mihi odio est.
éxcsequi cérta res ést, ego ut abeam
pótius hinc ad forum, quám domi cubem.*

§ 210. Clausulas in Creticis inveniri, qualem Bentlei
Ter. Andr. IV. 4, 12. constituit, ex Cretico et iambico n
metro hypercatalecto :

nil opust, ibi verentur,

non est credibile, quum ne illud quidem certum videatur
metrum hypercatalectum clausulae loco esse, qualis hi
versus foret, ictu in quinta a fine syllaba posito, et quarta
repta : vel qualis in Plauti Amph. I. 4, 82. legitur :

vicinus vi feroces.

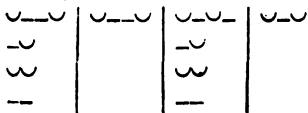
CAP. XX.

De numero antispastico.

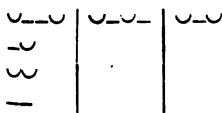
§211. De antispastico numero metrici prorsus falsa praecipunt. Quum enim more suo in iis metris, quae non plane refragantur, ut dactylica, anapaestica, paeonica, quaternas syllabas una dipodia coniungerent, basesque naturam ignorarent, versus eos, qui vel a basi incipientes, vel alio modo male divisi aliquam istiusmodi dipodiarum speciem prae se ferrent, ad antispastos retulerunt. Ac primo choriambicos cum basi, quos sic diviserunt:

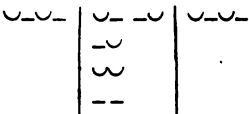
Deinde Glyconeum Pherecrateo iunctum:

Tum Phalaeceum:

Denique duo alio genera, quorum prius hoc est:

alterum autem hoc:

Hinc praeceperunt primae dipodiae priorem pedem omnes admittere pedes disyllabos, in ceteris dipodiis antispastum servari purum; aliis in generibus pro antispasto in secunda sede diambum inveniri; in aliis etiam tertiae dipodiae priorem pedem pedes disyllabos omnes recipere; et quae sunt reliqua, quae ex his quas descripsi formis colligi possunt. At haec

omnia non modo ratione carent, quia non apparet, cur quod in prima dipodia liceat, non liceat etiam in ceteris, et cur antispastus, qui ab anacrusi iambica incipit, et in thesin trochaicam desinit, non habeat utramque, ut par est, ancipitem: sed etiam numerum praebent adeo fractum, ineptum, et molestum, ut statim aures errorem arguere debeant. Accedit quod Latini grammatici iam veriore viam ingressi sunt versus istos choriambicis aliisque numeris, non antispastico factos esse intelligentes.

§ 212. Pes antispastus ex iambo trochaeoque compositus est. Vnde hanc eius mensuram esse apparet:

⏏ ⏏ ⏏ ⏏
 ~~~~~

Eamque manere necesse est etiam ubi plures antispasti uno versu coniunguntur. Nam ordinibus periodicis copulari antispasti non possunt: quo facto sane syllaba anceps in primi tantum antispasti initio locum habitura esset:

⏏ ~~~~~ ⏏ ~~~~~ ⏏ ~~~~~

At enim hic iam non antispasticus, sed choriambicus numerus foret, qui dactylici generis est. Omninoque raro plures antispasti sese excipiunt, quod hic numerus admodum molestum et inconcinnum incessum habet; ut si quis hunc choriambicum cum basi grammaticorum more ita dividat:

καὶ θνάσκει, Κν|θέρη, ἀβρός | Ἄδωνις. τί | κε θεῖμεν;

§ 213. Eam asperitatem ut lenirent poetae, partim antispastum auxerunt una syllaba, quo nascitur dochmius, partim aliis numeris consociarunt, partim solutiones crebras adhibuerunt. Anacrusin etiam ut plurimum brevem servarunt, quia longa in tam imbecillo numero minus grata est, nisi quidem solvatur quae eam sequitur arsis.

§ 214. Rarus est monometer antispasticus. Aeschylus Sept. ad Theb. 155. 164.

ὦ πότνι' Ἥρα.

ὦ φίλ' Ἀπολλων.

Μυρτίλος ἐκοιμάθη,
παγχευσέων δίφρων
δυστάνοις αἰκίαις
πρόρριζος ἐκριφθείς,
οὔτι πω
ἔλιπεν ἐκ τοῦδ' οἴκου
πολύπονος αἰκία.

ἀντ.

Aeschylus Suppl. 143.

τελευτᾶς δ' ἐν χρόνῳ
πατῆρ δ' παντόπτας.

Quibus respondent v. 153.

διωγμοῖς ἀσφαλῆς
ἀδμήτας ἀδμήτα.

§ 218. Additur his etiam aliud genus ex choriambō c-
anacrusi monosyllaba et uno iambo compositum :

⏏ ⏏ | ⏏

Soph. Trach. 848. et 859.

ἦ που ὀλοὰ στένει,
ἦ που ἀδινῶν χλωρὰν
τέγγει δακρύων ἄχραν.
ἂ τότε θοὰν νύμφαν
ἄγαγες ἀπ' αἰπεινᾶς
τάνδ' Οἰχαλίας αἰχμᾶ.

In his etsi per metri legem poni potuit *στένει*, tamen nescio si
spondeum, ut *θρηγεῖ*, praetulerit Sophocles, quum plerum-
que syllabas syllabis respondere voluerint tragici.

§ 219. Haec igitur genera saepe copulantur antispasto
Nunc sic :

⏏ ⏏ | ⏏ ⏏
⏏ ⏏ | ⏏

Aesch. Choeph. 383. Agam 416.

ἐφθυμῆσαι γένοιτό μοι.
βέβακεν ἕμιφα διὰ πυλᾶν.

§ 220. Nunc hac forma, quae frequentissima est :

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$
 $\cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup$

Chylus Sept. ad Theb. 122. 125. 139. 144.

*Ἀργεῖοι δὲ πόλισμα Κάδμου.
 κινύρονται φόνον χαλινοί.
 ἰχθυόβόλῳ μαχανᾷ Ποσειδᾶν.
 καὶ Κύπρις, ἄτε γένους προμάτωρ.*

od genus cavendum ne confundatur cum logaoedicis numero, ubi a duobus dactylis incipit, ut quem postremum attulimus. Sic etiam in Persis 288.

ἔκτισαν εὐνίδας ἡδ' ἀνάνδρους.

net autem nunc universa stropharum compositio, quo numero sint, nunc antistrophicus logaoedicum numerum repetens, ut in Persis :

ἔθρεσαν, αἰ αἰ, στρατοῦ φθαρέντος.

hoc metro iisque quae § 222. afferentur, disseruerunt Reinius in comment. crit. ad Oed. Col. p. 294. Elmsleius ad Oed. Col. 700. Boeckhius in praefat. lectt. aestiv. a. 1827. Othholdus in Iahnii Annal. 1828. fasc. 3. Recte iudicavit Herm. Weissenborn in dissertatione de versibus iambicis-antispasticis.

§ 221. Aliud genus, non illud rarum, hoc est :

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$
 $\cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup$

esch. S. ad Th. 362. 374. Suppl. 390.

*τὴν ἐκ τῶνδ' εἰκάσαι λόγος πάρα.
 παγκλαύτων ἀλγέων ἐπίβροθον.
 μένει τοι Ζηρὸς ἰκτατον κότος.*

rem ex Supplicibus versum posui corruptus est. Dochmiobiectum hunc iambicum vide infra § 246.

§ 222. Frequentissimae sunt apud tragicos formae ex ambis istis sine antispasto compositae: quarum quae usita-

tissimae sunt, has formas habent: Aesch. Ag. 256. Eurip.
Alc. 270. Aesch. Ag. 234. 419. Pers. 1023.

1. ύυ— | ύυ—
2. υύυ— | υύυ—
3. ύυ— | υύυ—
4. ύυ— | υύυυ—
5. ύυ— | υύυυυ—

*τέχνη δὲ Κάλχαντος οὐκ ἄκραντοι.
σκοτία δ' ἐπ' ὅσσοισι νύξ ἐφέρει.
γυναικοποιῶν πολέμων ἀρωγάν.
ἰὼ ἰὼ δῶμα, δῶμα καὶ πρόμοι.
ῥεῖς τὸ λοιπὸν τόδε τᾶς ἐμᾶς στολᾶς.*

Videtur in his metris posterior pars, certe in postremis duabus formis, ischiorrhogici generis esse, quum, licet rarissime etiam spondeus pro medio iambo inveniatur. Aeschylus Pers. 1013. dubia tamen scriptura:

πεπλήγμεθ', οἶαι δὲ αἰῶνος τύχαι.

Perraro ultima prioris partis syllaba in hoc versuum genere brevis est, ut in Philocteta v. 1217.

Δαναοῖς ἀρωγός· ἔτ' οὐδὲν εἰμι.

Vide ad Soph. Electr. 1086.

§ 223. Coniunguntur antispasto etiam trochaei, sed rarius, ut dipodia trochaica, v. c. in Persis v. 982.

ύ ύ ύ ύ ύ ύ ύ
υύ υύ | υύ υύ

τλάμονες ἀσπαίρουσι χέρσῳ·

et tripodia, ut in Choeph. 638. 645.

διανταίαν ὄξυπενκὲς οὐτᾶ.

προχαλκείει δ' αἶσα φασγανουργός.

Nam etsi hic versus etiam sic potest compositus videri:

ύ ύ ύ ύ ύ ύ ύ | υύ υύ υύ

tamen verba multo elegantiore pronuntiationem habent huius metro:

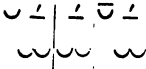
ύ ύ ύ ύ ύ ύ ύ | υύ υύ υύ υύ

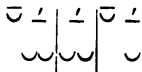

Ex his duo priores admodum ingrati et molesti forent: ultimus vero et elegantissimus est, et apprime conveniens agitationi animorum, cui significandae hoc genus versuum adhiberi solent. Vtuntur enim eo lyrici parcius, comici fere ut tragicos rideant. tragici autem tamquam proprio tragoediae.

§ 227. Coniungi solent a tragicis, eorumque exempla etiam a comicis, dochmii in systemata, perpetuo numero de currentia, et plerumque sic, ut duo dochmii uno versu comprehendantur. Hinc a fine singulorum dochmiorum in medio systemate et syllaba anceps, et hiatus excluduntur, nisi certis conditionibus, de quibus infra: legitima autem est ultimae solutionis. Itaque forma dochmii in mediis systematis haec est:

variationes complectens triginta duas; in fine systematis, autem sicuti dochmio non alii continuantur numeri haec:

ex qua variationes novae sedecim accedunt, ut omnes variationes numero sint octo et quadraginta.

§ 228. Vbi ultima anceps est in brevem vocalem exire potest vocabulum, si praecedens syllaba brevis est, ut

δώμασι καὶ χθονί.

Vbi longa est praecedens, curatur ut ultima certe in consonantem exeat, quod sic commodius morari in ea vox potest, ut

*παραλίαν ψάμμον.
μάνυσσον, μάτερ.*

Vix autem talem versum quisquam probaverit:

πόλιν καὶ δῶμα.

§ 229. Sunt quaedam classes versuum dochmiacorum, prout vel alacrior numerus, vel lugubrior, vel debilior atque

abilior requiritur. Harum prima has potissimum formas
set :

υ υ υ υ

υ υ υ υ υ

sch. S. ad Th. 81.

αἰθερία κόνις με πείθει φανεῖσ',
ἄναυδος σαφῆς ἔτυμος ἄγγελος.

erutra de duabus contiguīs arsibus longa manente, frequen-
sime prior, multo parcius altera solvitur. Eurip. Or. 159.

Ἐπνου γλυκνυτάταν φερομένη χάριν.

fficilior enim incessus numeri est, crescente, quam remit-
te alacritate. Quare minus displicet utriusque arseos so-
tio, ut apud Aeschylum l. c.

ῥεῖ πολὺς ὄδε λεῶς πρόδρομος ἱππότας.

§ 230. Secunda classis ea est, quae penultimam plerum-
que longam habet: eaque omnino iam maiorem variationum
pnam solet admittere. Eurip. Hec. 694. ed. Pors.

ὦ τέκνον, τέκνον, ταλαινας ματρός,
τίνι μόρω θήσκεις; τίνι πότμῳ κῆσαι;
πρὸς τίνος ἀνθρώπων;

loc genus saepe adhibetur finiendis systematis. Ceterum non
acile reperias versum huius formae, qui voce monosyllaba ter-
minetur. Valde enim rudis et inconcinnus hic numerus, veluti

ὦ τλάμων, φεῦ.

§ 231. Tertia classis continet formas ultimam arsin so-
tam habentes, quod genus plerumque ex solis brevibus syl-
bis componitur, alibi autem etiam ancipites longas habet,
minoque fere quasvis variationes admittit: Eurip. Or. 149.

κάταγε, κάταγε, πρόσιδ', -ἀτρέμας, ἀτρέμας ἕθι·
λόγον ἀπόδος, ἐφ' ὃ τι-χρέος ἐμόλετέ ποτε.
χρόνια γὰρ πεσῶν-ὄδ' εὐνάζεται.

Aeschylus S. ad Th. 209.

ὦ φίλον Οἰδίπουν τέκος, ἔδεισ' ἀκού-
σασα τὸν ἀρματόκτυπον ὄτοβον, ὄτοβον,
ὅτε τε σύριγγες ἔκλαγξαν ἑλίτροχοι.

Quaedam formae perraro inveniuntur, ut haec :

υιυυυ

Soph. Oed. R. 664. 690.

Θεὸν πρόμον Ἄλιον.
ἄπαξ μόνον ἴσθι δέ.

§ 232. Quum bini fere dochmii uno versu coniungantur, non est necesse, ut singuli pleno vocabulo terminentur, sed saepe dispescuntur voces, et plerumque quidem ut finiantur vel in prima secundi, vel in penultima primi dochmii syllaba. Aesch. Prom. 576. S. ad Th. 489.

ὑπὸ δὲ κηρόπλαστος ὄτοβει δόναξ.
ὡς δ' ὑπέρανχα βάζουσι ἐπὶ πτόλει.

In antistrophicis versibus eadem plerumque, quae in strophicis, divisio servatur. Etiam ubi solvuntur longae, saepe prior dochmius in prima vocabuli syllaba finitur. In Rheso v. 434.

τάδε δοκεῖ, τάδε με-ταθέμενος νόει.

§ 233. In mediis systematis interdum ultima dochmiorum anceps est, et pariter hiatum ac brevem syllabam pro longa admittit. Hoc non modo in interiectionibus fit, ut ἔξ, ἰὼ ἰά, ἰδοῦ ἰδοῦ, sed etiam in allocutionibus per vocativum: Eurip. Her. fur. 875.

σὸν ἄνθος, πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονος.

Et ubi idem verbum repetitur, vel ante repetitionem, vel post eam, quia utroque loco in recitando pausa fieri solet: Soph. Antig. 1323. 1319.

ἄγετέ μ' ὅτι τάχος, ἄγετέ μ' ἐκποδῶν.
ἐγὼ γάρ σ', ἐγὼ ἔκανον, ὦ μέλεος.

Euripides Androm. 844. fortasse scripsit:

ἀπόδος, ὦ φίλος, ἀπόδος, ἀνταίαν.

Deinde ubi persona mutatur, ut in Hippol. 572, ubi sequentem versum alia ex choricis mulieribus habet: v. Elem. d. m. p. 249. Interdum propter sequens nomen proprium. Aesch. Agam. 1452.

ἀκόρετος βοᾶς, φεῦ, ταλαίνας φρεσὶν
Ἴτυν Ἴτυν στένουσ' ἀμφιθαλῆ κακοῖς.

Prior horum versuum a dochmiaco hypercatalecto incipit.

§ 234. Saepe vero etiam, ubi anceps in fine, aut hiatus invenitur, cavendum ne, quae plura systemata sunt, unum esse credamus. Quoniam enim non solent catalexin habere, saepe finis systematis ex sensu tantum atque interpunctione colligendus est. Sic in Aesch. Choeph. 935. tres dochmii systema faciunt: inde aliud incipit systema dochmiacum. V. Elem. d. m. p. 250.

§ 235. Hiatum, qui fit in correpta longa vocali vel diphthongo, saepe licet admissum videre in utraque brevi solutae primae arseos: Soph. Ai. 349. Electr. 245.

*μόνοι ἐμῶν φίλων.
γὰ τε καὶ οὐδὲν ὄν.*

V. Seidl. p. 95. seqq. Nec dubitandum videtur, quin etiam ultima arsis, ut quae primae simillima sit, hanc licentiam ferat: velut si quis tales versus faciat:

*μόνοι γάρ, μόνοι ἔτ' ἐμὲ φυλάσσετε,
μόνοι δ' ἔστέ, μόνοι ἐμῶν ἡθάδων.*

Sed secunda arsis adspernatur hiatum, quia solitaria est, et neque cum thesi ulla neque cum anacrusi cohaeret, ictumque habet fortiolem. Ac valde invenustus foret talis versus:

φίλων μόνοι ἐμῶν βέβαιοι ἔτ' ἐμοί,

§ 236. Eadem hiatuum ratio in iambico ischiorrhogico obtinet. Soph. Trach. 848. seq.

*ἦ που ὀλοὰ στένει,
ἦ που ἀδινῶν χλωράν.*

§ 237. Inveniuntur dochmiaci anacrusin habentes in primo pede disyllabam, qui peculiare genus sunt. Neque enim, ut in comicorum iambis, promiscue monosyllabam et disyllabam poni licet. Itaque semper etiam antistrophicus versus talem anacrusin habet. Soph. Oed. Col. 118. 150.

*τίς ἄρ' ἦν; ποῦ ναίει;
ἀλαῦν ὀμμάτων.*

§ 238. Aliud genus est, quod in postremo pede disyllabam anacrusin habet, cui pariter eadem forma in antistrophico respondere debet. Aeschylus Suppl. 354. 366.

*ἴδε με τὰν ἰκέτιν φυγάδα περιδρομον.
οὐ δὲ παρ' ὀψιγόνου μάθε γεραιόφρων.*

Idemque genus hypercatalectum exstat apud Eurip. Bacch. 1175. 1189.

*Κιθαιρών. τί Κιθαιρών;
ἐπαινεῖς. τί δ' ἐπαινώ;*

Acatalectum ultima soluta exstat apud Soph. Oed. Col. 1454. 1469.

*χρόνος, ἐπεὶ μὲν ἔτερα.
δέδια δ' οὐ γὰρ ἄλιον.*

Vide Elem. d. m. p. 284.

§ 239. Atque etiam in vulgaribus dochmiacis non rarus est hypercatalectus:

$$\begin{array}{c} \bar{\cup} \quad \bar{\cup} \quad | \quad \bar{\cup} \quad \bar{\cup} \quad \bar{\cup} \\ \cup \quad \cup \quad | \quad \cup \quad \cup \quad \cup \end{array}$$

Hic interdum strophæ finiendæ adhibetur, ut in Sept. ad Theb. 427.

ὀλομένων ἰδέσθαι.

Et ibidem v. 309.

Καδμογενῆ ἕεσθε,

quæ forma sæpissime invenitur, non illa confundenda cum versu logaoedico, qui ex iisdem syllabis constat. Anacrusin postremi ordinis hoc metrum semper brevem habet.

§ 240. Sæpe bini huiusmodi versus uno versu coniunguntur. Aesch. Agam. 1112.

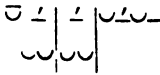
ἄφερτον φίλοισιν, δυσίατον· ἀλλά.

Invenitur etiam adiuncto dochmiaco acatalecto, ut v. 1145.

ἰὼ ἰὼ ταλαίνας κακόποιοι τύχαι.

Et inter medios dochmios ut in Eumen. 470.

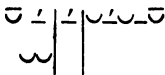
§ 241. Similis huic versui alius est, una syllaba longior, pariter brevem servans postremi ordinis anacrusin :

Eurip. Troad. 559.

λόγον δ' ἐξέβαιν' Ἄρης,
κώρας ἔργα Παλλάδος·
σφαγαὶ δ' ἀμφιβώμιοι
Φρυγῶν, ἐν τε δεινίοις
καράτομος ἔρημία.

§ 242. Eadem anacriseos ratio est in versu, qui etiam hunc una syllaba excēdit :

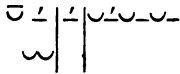
Aesch. Pers. 576.

βοῶτιν τάλαιναν αὐδάν.

Quem praecedit dochmiacus acatalectus in Agam. 442.

κλόνουσ λογιμίους τε καὶ ναυβάτας ὀπλισμούςσ.

§ 243. Hunc quoque una syllaba superat alius versus, eadem lege secundae anacriseos :

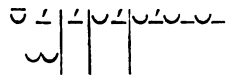
Aesch. S. ad Th. 743.

μελαμπαγῆσ αἶμα φοίνιον.

Hunc praecedit antispastus in Choeph. 24.

δι' αἰῶνος δ' ἰνυμοῖσι βόσκειται κέαρ.

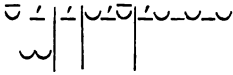
§ 244. Longiores iambici ordines si sequuntur dochmium, a dochmio separandi videntur, ut :

Aesch. Eum. 394.

δερχομένοισι καὶ δευσομμάτοισι ὁμῶσ.

§ 245. Aliud genus, quod his simile est, venustius videtur ex dochmiaco hypercatalecto et trochaeis componi :

Aeschylus Choeph. 42.

ἰὼ γαῖα, γαῖα, μωμένα μ' ἰάλλει.

§ 246. Iambicum ischiorrhogicum dochmio subiectum habent quum alii, tum Pindarus Pyth. VI. in fine stropharum :
Ἀπολλωνία τετείχισται νάπη.

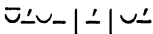
§ 247. Augentur dochmiaci etiam ab initio, et primo quidem iambis. Atque unus iambus ubi praecedit dochmium, cavendum ne hoc metrum confundatur cum Creticis anacrusin habentibus, de quibus dictum § 205. Eiusmodi Cretici sunt in Eurip. Suppl. 829.

*κάτα με πέδον γᾶς ἔλοι,
διὰ δὲ θύελλα σπάσαι.*

Dochmiaci vero praegresso iambo illi habendi sunt, qui mediis dochmiis ita inseruntur, ut dubitari de numero nequeat : quod maxime fit secunda arsi solvenda, quae usitatissima in dochmiis solutio est : ut in Aesch. S. ad Th. 488. 528.

*ἰὼ πρόμαχ' ἐμῶν δόμων, τοῖσι δὲ θυετυχεῖν
ἔχοντ' ἄφιλον ἐν σάκει τοῦ χθονίου δέμας.*

Qui versus ex iambo et duobus dochmiis constant. Dochmius, qui succedit iambo, anacrusin solet brevem habere, ut numerus talis esse videatur :

§ 248. Saepe dochmium duo antecedunt iambi, qui numero disiuncti sunt a dochmio, ut ex ancipiti anacrusi dochmiorum intelligitur :

Aesch. Agam. 1166.

ἰὼ Σκαμάνδρου πάτριον ποτόν.

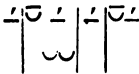
§ 249. Saepe etiam dimeter et trimeter iambicus cum dochmiis copulatur, nunc ut cohaereat cum iis uno numero, nunc ut non cohaereat. Exempla dedit Seidlerus p. 119. seqq., e quibus tamen eximendum videtur, quod attulit ex Eurip. Or. 182. 205.

§ 250. Qui in Eurip. Or. 140. 153. insoliti legebantur numeri:

*σίγα, σίγα λεπτόν ἔχνος ἀρβύλης.
πῶς ἔχει; λόγου μετάδος, ὦ φίλα,*

correctos dedi *σίγα· σίγα* et *λόγου πῶς ἔχει* scribendo.

§ 251. Ac videtur etiam una arsis nuda dochmio praemitti:

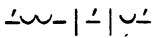
·

Eurip. Phoen. 330. sq. ed. Pors., si sana est haec scriptura:

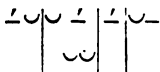
*ἦ ποθρινὸς φίλοις,
ἦ ποθρινὸς Θήβαις.*

Vide supra § 218. et infra §§ 261. 269.

§ 252. Mira compositio est trochaei unius cum dochmio, quae etsi videri potest hunc numerum, qui a choriambō incipiat, praebere:

tamen nimis ille repugnat analogiae, quam antispasticae compositiones commendant, quam ut non sic potius hoc genus describendum videatur:

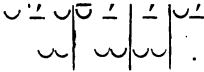

Aeschylus Sept. ad Th. 241. 247.

*τίς τάδε νέμεσις στυγεῖ;
τίμιον ἔδος ἰκόμαν.*

§ 253. Invenitur etiam amphibrachus media soluta dochmio praemissus :

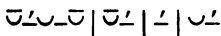

Aesch. Pers. 269. 275.

*τὰ πολέα βέλεα παμμιγῆ.
ἀλίδονα σώματα πολυβαφῆ.*

Vide de his versibus § 271.

§ 254. Frequens est ditrochaeus cum anacrusi praemissus dochmio :

quod genus Alcmanium vocat Plotius pag. 2643. Aesch. Prom. 582.

οἰστηλάτῳ δὲ δειμάτι δειλαίαν.

Plerumque ditrochaeus iste, sive colon iambicum dicere mavis, longa syllaba finitur : ut in Agam. 246.

βίᾳ χαλινῶν τ' ἀνάδῳ μένει.

Caesura quam ea in syllaba fieri par est, haud raro negligitur : Aesch. Ag. 370.

θεοῦς βροτῶν ἀξιοῦσθαι μέλειν.

• § 255. Sequi dochmium ditrochaeus videtur apud Aeschylum Agam. 1132.

ξυνανύτει βίου δύντος ἀγαῖς.

§ 256. Multae praeterea aliae inveniuntur dochmiorum cum antispastis aliisque numeris consociationes, ut dochmio medio inter antispastum et diiambum, apud Aesch. Choeph. 24.

δι' αἰῶνος δ' ἰνυμοῖσι βόσκεται κέαρ.

§ 257. Bacchiaci numeri, qui interdum consociati dochmiis reperiuntur, quum indolem plane aliam et non congruentem cum dochmiis habere videantur, dochmiacis hypercatalectis adnumerari praestat. Ac saepe duo huiusmodi doch-

miaci in unum versum coniunguntur, qui mensura prorsus par est tetrametro Bacchiaco, sed numero diversissimus :

υ' | υ' | υ' || υ' | υ' | υ'

Aesch. Eum. 794. 824.

στενάζω; τί ῥέξω; γένωμαι; δύσοιστα.

Sed saepe etiam solutiones habet: Eurip. Troad. 320. 336.

*ἀναφλέγω πυρὸς φῶς ἐς ἀγάν, ἐς ἀγλαν.
μακαρίαις ἀοιδαῖς λακχαῖς τε νύμφαν.*

§ 258. In fine autem aut his hypercatalectis, aut vulgaribus dochmiis unum adiacere Bacchium nihil prohibet. Ita in *Rheso* v. 706. (nisi hi vere Bacchiaci sunt) :

*δοκεῖς γάρ; τί μὴν οὐ; θρασὺς γοῦν ἐς ἡμᾶς.
τίν' ἀλκῆν; τίν' αἰνεῖς; Ὀδυσσῆ.*

Nam is Bacchius non repugnat numero dochmiaco, quia catalexis dochmiaca est. Omnino enim dochmiacis ii fere numeri consociantur, qui partes esse dochmiacae videntur: quod eodem modo fit in Glyconeis.

§ 259. Hinc explicari potest Cretici ratio, qui saepe coniungitur versibus dochmiacis, nunc ut praecedat, nunc ut sequatur. Eurip. Herc. f. 894. Aesch. S. ad Th. 95.

*δάϊον μέλος ἐπανλεῖται.
πότερα δῆτ' ἐγὼ ποτιπέσω βρέτη δαιμόνων.*

Et Creticus quidem numerus quoniam simillimus est fini versus dochmiaci, per se non repugnat numero dochmiaco. Vnde saepe, qui vere Creticus numerus est, dochmiacis consociatur, pariterque paeon primus, qui solutio est Cretici. Aesch. Suppl. 455.

*μήτι τλής τὰν ἱκέτιν εἰσιδεῖν
ἀπὸ βρετέων βία δίκας ἀγομένην.*

Nam prior versus trimeter Creticus est. Aperte paeon primus praemissus est dochmio in S. ad Th. 464. 474.

*ποῖ δ' ἔτι τέλος ἐπάγει θεός;
ἐπτάπυλον ἔδος ἐπιρρύου.*

Creticus autem, in paeonem quartum solutus, in Eurip. Phoen. 154. ed. Pors.

ὄς ἐπ' ἑμὴν πόλιν ἔβα πέρσων.

Idem subiectus dochmio in Aesch. Prom. 117.

ἔκετο τερμόνιον ἐπ' πάγον.

Creticus in quinque breves solutus inter medios dochmii exstat in Soph. Oed. R. 661. (v. § 629.)

Θεὸν πρόμον Ἄλιον· ἐπεὶ ἄθεος ἴφιλος,

ὃ τι πύματον

ὀλοίμαν, φρόνησιν εἰ τάνδ' ἔχω.

§ 260. Saepe vero non potest dubitari, quin Creticus iste dochmiis iunctus non sit vere Creticus, i. e. ordo trochaicus in secunda arsi finitus, sed pars numeri dochmiaci, ex arsi nuda et iambo constans. Quo fit, ut media syllaba anceps sit, et Molossum pro Cretico poni liceat. Atque etsi plerumque in antistrophicis utrobique vel Cretici vel Molossi servantur, ut in Oreste 144. 157.

ἄ ἄ, σύριγγος ὄ-πως πνοιά.

ὀλεῖς, εἰ βλέφαρα-κινήσεις·

sic enim potius, quam ex Bacchio et dochmio compositi sunt hi versus: tamen est etiam ubi Creticus et Molossum sibi respondent. Eurip. Ion. 677. (v. Elem. d. m. p. 272. seq.)

ὄρῳ δάκρυα καὶ-πενθήμους.

φίλοι, πότερ' ἑμᾶ-δεσποίνα.

Nisi *πενθήρεις* scripsit.

§ 261. Duo huiusmodi Cretici ubi coniunguntur, dubium est videri potest utrum sic metiendi sint:

┌ | ̄┌ || ┌ | ̄┌

an ex arsi et dochmio constant, de quo genere dictum § 255 hoc modo

┌ || ̄┌ | ┌ | ̄┌.

Diudicandum hoc videtur ex eo, quod quoque loco aptius Ita prior ratio adhibenda in his Prometh. 590.

κλύεις φθέγμα τᾶς-βούκερω-παρθένου.

Posterior in versibus § 251. allatis.

§ 262. De paeone quarto, quem tragici saepius iungunt dochmiis, dubium videri potest, utrum is sit solutio Cretici, ut arte in Herc. fur., ubi sibi respondent v. 742. 757.

χαρμοναὶ-δακρύων-ἔδοσαν ἐκβολάς.

τίς ὁ Θεοῦς-ἀνομίᾳ-χραίνων, θνητὸς ὢν.

aliquando vere sit paeon: quo facto Creticum excludi necesse est. Ac negari non potest, inveniri locos, in quibus eones multo aptiores videantur: ut in Electra Sophoclis 184.

ἴδεθ' ὀπη-προνέμεται

τὸ δυσέμιστον αἷμα φουσῶν Ἄρης.

t in Aesch. Prom. 579.

τί ποτέ μ', ὦ-Κρόνιε παῖ, -τί ποτε ταῖςδ.

§ 263. Saepe e dactylico numero transitur in dochmianum, et quidem ita fere, ut etiam dochmius a dactylo incipiat. Aesch. S. ad Th. 227. 234.

ἀπτόμε-νον πυρὶ δαίτῃ.

κρηγμαμε-νᾶν νεφελᾶν ὄρσοῖ.

Missime, ut a tribracho: Eurip. Ion. 1448.

συνέκυρσ' ἀδόκητος ἦδο-

νά; πόθεν-ἐλάβομεν χαράν.

Ut ab iambo, aut spondeo: idem in Phoen. 438.

οὔτος ὁ τᾶς Πολυνείκους, ἃ γέρον,

αὐτοκα-σιγήτας νύμφας δμόγαμος κρεῖ;

§ 264. Quemadmodum in hoc, quod modo allatum est, exemplo, cuius multa similia inveniuntur, longior series dactylorum in dochmianos abit, ita saepe etiam ante eum dactylum, quem excipit dochmius, trochaeus est et hoc cum dactylo et cum dactylis praecedentibus uno numeri tenore cohaerens. Eurip. Troad. 256.

*θῆπτε, τέκνον, ζαθέους κληῖδας καὶ ἀπὸ χροῶς ἐνδύ-
των στεφῆ-ων ἱεροῦς στολμούς.*

§ 265. Rarius duo trochaei sic inter dactylos medii sunt :
ut in Orest. 180.

διοιχόμεθ', οἰχόμεθα. κτύπον ἡγάγετ', οὐχὶ σῖγα,
σῖγα φν-λασσομένα στόματος.

Et alibi.

§ 266. Saepe etiam dactyli in arsin terminati praecedunt dochmiacos. Eurip. Hec. 1102.

ἢ Σείριος ἔνθα πρὸς φλογέας ἀφίη-
σιν ὅσων ἀγάς.

§ 267. Denique interdum etiam spondeus nunc praecedit dochmium, nunc mediis dochmiis inseritur. Aesch. S. ad Th. 78. Eurip. Troad. 263.

θρεῦμαι-φοβερά μεγάλ' ἄχη.
ταύταν-τῷ πάλος ἔζευξεν;

Ion. 1499.

καταδεθεῖσα σὰν-ψυχὰν-ἀπέβαλον, τέκνον.

Qui spondeus videtur trochaicus semantus esse.

§ 268. Praeterea etiam duae, tres, quattuor breves syllabae modo praecedunt dochmium, modo medios inter dochmios collocantur: quae quo numero sint, saepe ambiguum est. Videntur autem et haec syllabae, et, de qua modo dictum est, dactyli, tum etiam trochaei aliorumque quorundam numerorum cum dochmiis consociatio, e paracataloge, quam musici vocant, explicanda esse. Hanc ex iis, quae Aristoteles Probl. IX. 6. Plutarchus de musica p. 1140. F. et 1141. A. et Hesychius in *καταλογῇ* dicunt, genus canendi illud fere fuisse colligimus, quod hodie recitativum vocant: quod quoniam solutiorum habet compagem numerorum, aptissime modo per incertam illam brevium syllabarum titubationem, modo per lentam remissionem numeri dochmiaci in exitum spondiacum modo etiam per instabilem dactyli trochaeive ante dochmii incessum exprimitur. Et dactylorum exemplum in primis commodatum est ostendendae ex firmis certisque num-

transitionis in debiles illos et solutos numeros paracataloges : ut in Phoen. 165.

*ἀνεμώκεος εἶθε δρόμον νεφέλας ποσὶν
ἔξανύ-σαιμι δι' αἰθέρος.*

§ 269. Et duae quidem syllabae breves quum praecedunt dochmium, videntur eae solutio esse nudae arseos, metrumque esse illud, de quo dictum § 254. Euripid. Bacch. 1161.

*καλὸς ἀγὼν, ἐν αἵ-
ματι στάζουσαν-χέρα-περιβαλεῖν τέκνον.*

Vide Elem. d. m. p. 281. seq.

§ 270. Tres breves syllabae ambiguum est, utrum iambi an trochaei solutio sint, quando uterque pes iungi dochmiis solent. Vt in Phoen. 1301. ed. Pors.

*ἔλεος, - ἔλεος ἔμολε ματέρος δευλαίας.
δίδνμα-τέκεα, πότερος ἄρα πότερον αἰμάξει.*

In Hecuba v. 1093. pro trochaeo videntur esse,

ἕτ', ἕτε, μόλετε, πρὸς θεῶν,

quum mox aperte trochaeus sit, v. 1097.

δεινά, δεινὰ πεπόνθαμεν.

Iambi loco positae sunt in Iphig. Aul. 1475. 1510.

ἄγχε με τὰν Ἰλίου.

ἴδεσθε τὰν Ἰλίου.

Sed hi versus rectius segregantur a dochmiacis : vide § 247.

§ 271. Etiam quattuor breves syllabae ambiguum est utrum pro amphibracho, qui interdum dochmium praecedit, an pro dactylo ponantur. Amphibrachi eas locum tenere argueret Aeschylus in Persis 269. 275.

*τὰ πολλά-βέλεα παμμιγῆ,
ἀλίδονα-σώματα πολυβαφῆ,*

nisi ibi exquisita in cod. Paris. exstaret scriptura ἀλιδνά, congruens cum πολλὰ, quae librorum in strophico versu scri-

ptura est. Plerisque in locis non videtur dubitari posse, quin elegantius pro dactyli solutione habeantur: ut in *Agam.* 1417. 1436.

*χθονοτρειφές-έθανόν ἦ ποτίν.
περίφρονα δ' -έλακες, ὡςπερ οὖν.*

§ 272. Quinque denique breves syllabas Cretici solutionem esse, iam supra observatum § 259.

§ 273. Ex Latinis poetis solus Plautus, sed is quoque raro, dochmiacis versibus usus videtur. Ita in *Menaechmis* V. 6, 9.

*verbéra, cómpedés,
molaé, μάγνα λάσσitúdo, fumés.*

§ 274. Sed apud hunc etiam Bacchiaci versus dimetri catalectici inveniuntur, qui quod mensura eadem qua dochmii sunt, cavendum ne cum his confundantur. Non enim videntur dochmiaci esse. De his infra dicetur § 282.

CAP. XXII.

De versibus Bacchiacis.

§ 275. Bacchiacum numerum veteres metrici ad genus paeonicum retulere, ut secundi quartive paeonis contractione natum. Nos eum propter iambicam anacrusin trochaicis numeris adiunximus, licet re vera spondiacus sit cum anacrusi iambica. Merito enim displicebat antiquis numerus amphibrachi, si iteraretur, propter nimiam debilitatem. Quare ut eum roborent, trochaicum in spondeum mutarunt. Non multo melior est numerus palimbacchiacus, a quo pariter abstinerunt, licet hunc ut virilem et gravem laudet Dionysius Hal. de comp. verb. p. 226. ed. Schaeff. hoc exemplo usus:

σοί, Φοῖβε Μοῦσαί τε, συμβῶμεν.

Vide § 195.

§ 276. Graeci versibus Bacchiacis, Hephaestione teste, nec saepe usi sunt, neque ut diu hunc numerum continuarent. Affert is hoc exemplum :

ὁ ταῦρος δ' εἶκεν κυρίξειν τίν, ἀρχάν·
φθάσαντος δ' ἐπ' ἔργοις προπηθήσεται νιν.

Ac sane vere dicit Hephaestio. Omninoque, praesertim apud tragicos, valde dubium est, ne qui Bacchiaci dimetri vel tetrametri reperiuntur, dochmiaci potius hypercatalecti sint. Aesch. Prom. 445.

τίς ἀχώ, τίς ὀδυὰ προσέπτα μ' ἀφεγγής.

§ 277. Romanorum et tragici et comici multum usi sunt versibus Bacchiacis, et quidem plerumque ut multos continuos ponerent. Mensura Bacchii legitima in mediis versibus haec est :

υ' / -
υ' υ' υ'

in fine versuum haec :

υ' / -
υ' υ'

Sed Latinorum liberior prosodia et longam anacrusin fert, et disyllabam. Ac disyllabam Plautus plerumque in primo tertioque pede tetrametrorum, i. e. in cuiusque membri, quod ex duobus pedibus componi solet, initio admisit; interdum etiam in secundo, quartoque pede. In Aulul. II. 4, 4. 5.

quamquam haud falsu sim nos odiósas habéri.
nam múltum loquáces merito ómnes habémur.

Men. V. 6, 6.

merito hóc nobis fit, qui quidem húc venerimus.

Amph. II. 4, 45.

tin mé, verbero, aúdes herúm ludificári.

Poen. I. 2, 34.

sorór, cogitá-, amabo, itém nos perhibéri.

§ 278. Vsitatissimum genus tetrametri sunt, qui in fine secundi pedis caesuram habent. Saepe tamen ea negligitur. Plautus, qui valde delectatus est hoc metro, interdum mediis tetrametris dimetrum inseruit. Aliquando etiam per elisionem duos versus copulavit, ut in Amph. II. 2.

*sat in parva res est voluptatum in vita atque
in aetate agenda, prae quam quod molestum est.*

§ 279. Videntur hi tetrametri interdum clausulas habere ex iambico dimetro catalectico, ut apud Terentium Andr. III. 2, 4.

*quod iussi ei dari bibere et quantum imperavi,
date; mox ego huc revertor.*

Vide Elem. d. m. p. 299. Nisi ego delendum.

§ 280. Apud Plautum saepe in eadem scena nunc Bacchiaci versus, nunc Cretici inveniuntur: ut in Rud. I. 5. Vide Elem. d. m. p. 207. Cuiusmodi in locis cavendum, ne confundantur, quia unius syllabae accessio detractiove interdum facit, ut idem versus et Creticus et Bacchiacus videri possit. Ita exempli causa dubitari potest de fine Pseudoli. V. § seq.

§ 281. Interdum Bacchiaci videntur systematis continuari, ut neque syllaba anceps in fine versuum locum habeat, et vocabula inter duos versus dividi possint. Varro *περὶ ἐξαγωγῆς* apud Nonium p. 336.

quemnam te esse dicam, fera qui manu corporis fervidos fontium aperis lacus sanguinis, teque vita levás ferreo ense.

Ita comparatus videri potest finis Pseudoli: v. Elem. d. m. p. 303. seq. nisi eo in loco Cretici latent. V. § 280.

§ 282. Memorabiles sunt apud Plautum Bacchiaci catalectici, qui ultimum pedem iambum habent. Ac primo dimetri, qui quum mensura pares sint dochmiis, v. § 274.,

tamen Bacchiaci potius videntur esse, tum quod consociati cum his inveniuntur, tum exemplo tetrametrorum. Sic in Persa V. 2, 28. 30.

*perge, út coeperás.
hoc, léno, líbt.
dehúde, ut lubét,
herús dum hinc abést.
vidésne, ut tuis
dictís pareó?*

§ 283. Tetrameter catalecticus in canticis apud Plautum iunctus invenitur acatalecto: ut in Menaechm. V. 6.

*spectámen bonó servo id ést, qui rem herilem
procúrat, vidét, collocát, cogitát,
ut ábsente heró suo rem herí diligénter
tutétur, quam si ípse assit, aut rectiús.
tergúm, quam gulám; crura, quám ventrem, opórtet
potióra esse, quóí cor modéste sitúmst.*

CAP. XXIII.

De numero dactylico.

§ 284. Dactylicus numerus eodem modo, ut trochaeus, genera habet quinque. Ea haec sunt:

˘ ˘ ˘	dactylicus.
˘ ˘ ˘	anapaesticus.
˘ ˘ ˘	choriambicus.
˘ ˘ ˘	Ionicus a maiore.
˘ ˘ ˘	Ionicus a minore.

§ 285. Rhythmi veteres numerum trochaicum διπλάσιον, dactylicum ἴσον vocant, quod in illo duplex tempus ad simplex, in hoc duplex ad duplex, i. e. par cum pari comparatur. Verum non omnes numeri dactyli hanc compara-

tionem habent, sed in quibusdam, ut in heroico versu et anapaestis cycliis, longa syllaba, quae in arsi est, ἄλογος, i. e. irrationalis habetur, ut quae paullo brevior duplici tempore sit. Eamque ob causam in his generibus arsis non solvitur in duas breves, quum contra in ceteris saepe solvatur.

CAP. XXIV.

De versibus dactylicis.

§ 286. Dactylici versus ex ordinibus periodicis constant. Et alii quidem eorum per dipodiam incedunt, alii longioribus ordinibus variantur. Non autem dipodia in dactylicis versibus, sed unus quisque pes metrum vocatur, antiquissima appellatione servata. Vnde quot pedes, tot metra numerantur: ita ut tetrameter dactylicus mensura par sit dimetro anapaestico.

§ 287. Mensura dactyli quum ex numeri legibus haec sit:

—
 ∟ ∩
 ∩

tamen in plerisque versibus dactylicis tantum dactylus et spondeus usurpantur: in perpaucis et raro proceleusmaticus vel anapaestus: qui pedes in his tantum dactylicis videntur admitti posse, quorum arsis non habet mensuram irrationalem: v. § 285. Quare ab heroico versu et pentametro elegiaco, aliisque generibus, logaedicis maxime, exclusa est solutio arseos. Omninoque haec solutio, sicubi invenitur, dubia fere est, nisi in nomine proprio, ut apud Pindarum Isthm. IV. 75 (III. 63.).

ἔρνεϊ Τελεσιάδα.

§ 288. Catalexis dactylicorum duplex est, in monosyllabum, et in disyllabum: ut

∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩ ∩

Acatalecti, nisi in systematis, ubi continuatur numerus, dactylo, non spondeo finiuntur, ne catalectici in disyllabum videri possint.

§ 289. De ingenti multitudine versuum dactylicorum usitatissimi hi sunt. Dimeter catalecticus in disyllabum, qui Adonius vocatur. Aesch. Ag. 166.

τοῖσδ' ὁμόφωνον.

Quo in versu non solet dactylus in spondeum mutari. Integra hoc metro carmina Sappho scripsisse dicitur, ut refert Terentianus Maurus p. 2431.

290. Dimeter acatalectus fere in systematis coniunctus cum tetrametris invenitur.

§ 291. Trimetro catalectico in syllabam saepe usi poetae. Archilochus:

ἐν δὲ Βατουσιάδης.

Aesch. Suppl. 851.

*ἀλμύεντα πόρον
δοσποσίῳ ξὺν ὕβρει.*

§ 292. Trimetri catalectici in disyllabum exempla exstant apud Soph. Trach. 112.

*πολλὰ γὰρ ὤστ' ἀκάμαντος.
ἢ Νότου ἢ Βορέα τις
εὐρεῖ κύματα πόντῳ.*

Qui versus ubi in primo pede spondeum habet, cavendum ne confundatur cum versu Pherecrateo, ut in Aesch. Ag. 108.

ἀλκᾶ σύμφυτος αἰών.

In secundo pede vix invenietur spondeus.

§ 293. Trimeter acatalectus sicubi in systematis invenitur, pravae potius versuum distributioni deberi videtur, ut

in Phoen. 806. 807. 824. 825. ed. Pors., ubi bini huiusmodi versus in unum hexametrum coniungendi.

§ 294. Tetrameter catalecticus in syllabis apud Alcmanem invenitur:

ταῦτα μὲν ὡς ἂν ὁ δῆμος ἅπας.

Et apud Aesch. Suppl. 552. 561.

πολλὰ βροτῶν διαμειβομένα.

Παμφύλων τε διοργανμένα.

Spondeo in hoc excusatio est ab nomine proprio.

§ 295. Tetrameter catalecticus in disyllabis Archilochi usurpatus in epodis:

φαινόμενον κακὸν οἴκαδ' ἄγεσθαι.

EO versu integra carmina condidit Anacreon:

ἀδυμελὲς χαρίεσσα χελιδῶν.

§ 296. Tetrametro acatalecto et seorsim usque scenici poetae, ita ut propter ultimam ancipitem etiam Catalecticis cum in fine poni liceret, ut Soph. Phil. 826. nisi *ἄλλο* scripsit:

ὑπὸν ὀδύνας ἀδαής, ὑπνε δ' ἀλγέων,

et in systema collectis pluribus, numero perpetuato, ut etiam unus pes non nisi aut dactylus aut spondeus esse posset. Etiam lyrici, ut Alcman, qui totas strophas hoc metro composuit:

Μῶσ', ἄγε, Καλλιόπα, θύγατερ Διός,

ἄρχ' ἔρατῶν ἐπέων, ἔπι δ' ἕμερον

ὑμνῶ καὶ χαρίεντα τίθει χορόν.

Tragici comicique in antistrophicis diligenter exaequare singulos pedes solent, ut dactylo dactylus, spondeo spondeus, spondeat. Catalexi systematum nunc dactylica in disyllabis utuntur, nunc alius generis versum continuant numero dactylico, nunc abrupto dactylico numero, sed ut ancipitem et

eludant, aliud metrum subiiciunt. Hoc fecit Aristophanes Nub. 288.

ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον
ἀθανάτας ιδέας, ἐπιδώμεθα
τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.

Plud Sophocles Antig. 338.

ἄφθιτον, ἀκαμάταν ἀποτρύεται,
ἰλλομένων ἀρότρων ἔτος εἰς ἔτος,
ἱππέϊω γένει πολεύων.

Caesuram non habent hi tetrametri. Vsi iis etiam Latinorum et tragici, ut Attius ap. Non. in v. *expergite*:

heú vigiles, properáte, expergite,
péctora tarda sopóre, excurgite,

et comici, ut Terentius Andr. IV. I, 4. semel,

hóccine credibile aút memorabile.

Apud Graecos tragicos systematis tetrametrorum etiam dimetri et hexametri acatalecti inseruntur. Vide §§ 293. et 300.

§ 297. Pentametro catalectico in syllabam usus Sophocles in Aiaçe 224. 248.

τῶν μεγάλων Δαναῶν ὑπο κληζομέναν.
ἦ θοὸν εἰρεσίας ζυγὸν ἐζόμενον.

§ 298. Pentameter catalecticus in disyllabum ab Hephaestione Simmieus vocatur, quod Simmias eo usus sit:

γαῖρε, ἀναξ, ἔταρε ζαθέας μάκαρ ἦβας.

Aeschylus in Ag. 123. 143. 167. in quarto pede spondeum habet:

αἴλινον αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω.

§ 299. Hexametri catalectici in disyllabum duo genera sunt. Alter heroicus est, de quo cap. seq. dicitur. Altero tragici usi sunt, qui eo differt ab heroico, quod per dipodias incedens arsihus non ἀλόγοις, sed plenis, caesuram non habet

eam, quae in heroico usitata est, aut si habet, habet casu Eurip. Suppl. 271.

*βᾶθι, τάλαιν', ἱερῶν δαπέδων ἀπὸ Περσεφονείας,
βᾶθι, καὶ ἀντίασον γονάτων, ἐπι χεῖρα βαλοῦσα,
τέκνων τεθνεώτων κομίσει δέμας, ὦ μελέα ἴγώ,
οὐς ὑπὸ τείχεσι Καδμείοισιν ἀπώλεσα κούροισ.*

§ 300. Hexametro acatalecto tragici in systematis tetrametrorum, interdum etiam seorsim usi sunt. Soph. El. 434. 450.

*ἀλλ', ὃ παντοίας φιλότητος ἀμειβόμεναι χάριν.
ἰὼ παντλάμων Νιόβα, σὲ δ' ἔγωγες νέμω θεόν.*

Vide Eurip. Suppl. 277. 278.

§ 301. Vehementer delectati sunt numero dactylico lyrici mediae aetatis, Alcman, Stesichorus, Ibycus, ita ut non modo breviorum formarum permultas, sed etiam longiores, quam quae ceteris in usu fuerunt, frequentaverint. Atque heptameter catalecticus in syllabam, quem hexametrum hypercatalectum et Alcmanium vocat Servius p. 4821., invenitur in Stesichori fragm. ap. Athen. XI. p. 499. B.

πιεν ἐπισχόμενος, τό ῥά οἱ παρέθηκε Φόλος κεράσαι

§ 302. Heptameter catalecticus in disyllabum, quem Stesichorium Servius vocat, saepius in fragmentis illorum lyricorum deprehenditur, ut Stesichori ap. Strab. III. p. 448. B. (221.)

*Ταρτησοῦ ποταμοῦ παρὰ πηγῆς ἀπείρονας ἀργυρο-
ρίζους.*

Vide Alcman. fr. 37. 40. 78. Hic heptameter sive in syllabam sive in disyllabum catalecticus ex uno tantum ordine videtur constare, et proinde etiam carere caesura. Nam ex pluribus ordinibus duorum triumve pedum si componas, semper ineptum numerum praebebit. Subiicitur autem, ut videtur, quum aliis dactylicis, tum iis, qui per dipodias incedunt.

exemplo sit Ibyci fragmentum ap. Athen. XIII. p. 564. F. quod scribendum :

Εὐρύαλε, γλαυκῶν Χαρίτων θάλος,

καλλικρόμων μελέδημα, σὲ μὲν Κύπρις

ἔτ' ἀγανοβλέφαρος Πειθὰ ῥοδέοισιν ἐν ἄνθεσι θρέψαν.

de § 305.

§ 303. Addit his Servius octametrum catalecticum syllabam, quem vocat heptametrum hypercatactum Ibycium, e septem dactylis et syllaba, huiuscemodi exemplum ponens :

versiculos tibi dactylicos cecini, puer optime, quos facias.

§ 304. Marius Victorinus etiam octametrum catalecticum in disyllabum usurpatum scribit p. 2549. Quem videndum ne commenti sint metrici coniunctis in unum tetrametris acatalecto et catalectico in disyllabum, quos alternantes esse quidam videntur, ut Alcman in eo carmine, unde sunt agm. 23. et 25.

§ 305. Quin omnino quaeri potest, an lyrici isti etiam maiorem multitudinem pedum uno numero versuve comprehērint. Sic in fragmento Ibyci apud Athenaeum XIII. p. 604. quas duas strophas repperit Th. Bergk in Poetis lyricis raecis p. 654. post tria membra ex duobus dactylis, trochaeo syllaba constantia duodecim dactyli uno numero cohaerentes quantur :

*ἦρι μὲν αἶ τε Κυθώνια
μαλίδες ἀρδόμεναι ῥοᾶν
ἐκ ποταμῶν, ἵνα παρθένων
κῆπος ἀκῆρατος, αἶ τ' οἶνανθίδες
αὐξόμεναι σκιερῶσιν ὑπ' ἔρνεσιν
οἶναρῆεις θαλέθουσιν, ἐμοὶ δ' ἔρος
οὐδεμίαν κατάκοιτος ᾤ-
ραν, ἄθ' ὑπὸ στεροπᾶς φλέγων
Θρηϊκίος βορέας, αἶτο-*

ων παρὰ Κύπριδος ἀζαλαίαις μανί-
αισιν ἐρεμνὸς ἀθαμβέσιν ἄρδιαι
παιδόθεν ἔφλασεν ἀμετέρας φρένας.

Apud Athenaeum legitur ἀθάμβησε κραταιῶς vel ἀθάμβησεν
κραταιὸς παιδόθεν φυλάσσειν et φυλάξου. Bergkins scri-
psit ἀθαμβέσι καρτερῶς παιδόθεν ἔφλασεν. At καρτερῶς vel
per metrum ferri non potest. Posui ego ἄρδιαι, non quod id
certum putarem, sed ut metro tamen et sententiae conveniens.

CAP. XXV.

De versu heroico.

§ 306. Hexameter heroicus, quod omnium metro-
rum et antiquissimum et celebratissimum est, eo differt ab illo
hexametro catalectico in disyllabum, de quo § 299. dictum,
quod non per dipodias incedit, sed ut plurimum in duo similia
quidem, sed inaequalia, omnino autem in varia membra dis-
pescitur. Ea membrorum varietas facit, ut hic versus, quod
etiam in trimetro iambico observatum est, non modo sine in-
iucunditate in infinitum repeti possit, sed etiam, mensurae
quoque accedente multiplici variatione, diversissimis rebus apte
exprimendis idoneus sit.

§ 307. Caesurae a metricis quattuor commemorantur,
πενθημιμερής, κατὰ τρίτον τροχαῖον, ἐφθημιμερής, τετρα-
ποδία βουκολική:

— — — — — | — — — — —
 — — — — — | — — — — —
 — — — — — | — — — — —
 — — — — — | — — — — —

Sed de his ita statuendum, usitatissimas maximeque commo-
das esse primas duas, quae πενθημιμερής et κατὰ τρίτον
τροχαῖον vocantur; rariorem esse tertiam, ἐφθημιμερῆ, quae
vehementior est; bucolicam denique a Graecis bucolicis fore

semper usurpatam, sed ita, ut simul una de duabus prioribus adhiberetur; saepe autem etiam a ceteris poetis, ubi apta videretur, admissam. Omninoque virtutem longioris carminis in varietate caesurarum apte temperata cerni, saepeque plures uno in versu fieri. Quarum eae, quae in arsi fiunt, magis masculae sunt: easque in universum, nisi ubi molle argumentum obstaret, in poesi Graeca usque ad Nonnum praetatas videmus: Nonno, et qui deinceps secuti sunt poetae, molliores istae, quae in trochaeo fiunt, ultima dactyli syllaba sequenti membro relicta, magis placuere, coniunctae cum frequenti usu dactylorum, unde magna nascitur numeri volubilitas. Dictum ea de re in diss. de aetate Orphei Argonauticorum. Deinceps alii accuratius severissimas Nonni eiusque sectatorum leges metricas aperuerunt: Wernickius in adnotationibus ad Tryphiodorum, C. Lehrs in Quaestionibus epicis, qui etiam de Oppianorum carminibus disputavit, Struvius in dissertatione de exitu versuum in Nonni carminibus edita Regimonti a. 1834. Ac Nonni quidem illa quum in aliis rebus severitas, tum in eo, quod non duos continuos spondeos posuit, numeros effecit maxima volubilitate et celeritate fluentes, eo ipso autem tam inter se similes, ut recitantem non consistere sinant, sed rapiant secum atque auferant, pereatque illa praeclara numerorum varietas, quam in Homericis carminibus admiramur.

Etiam Alexandrini poetae singulari quadam diligentia numeros heroici versus elaborarunt: quorum de Apollonio Rhodio disseruit R. Merkel, cuius dissertatio hoc ipso anno Magdeburgi edita inscripta est *zu Apollonius Rhodius*. Sunt tamen in hoc genere nonnulla, quae non tam secundum certa praecepta, quam sensu quodam admoniti fecisse poetae videantur. Quare modo admiserunt aliquid, modo repudiarunt, prouti aptum aut non aptum videretur. Quod cur ita visum sit, propria cuiusque loci ratione consideranda apparebit.

De Quinto Smyrnaeo dicit in Posthomerorum editione Arm. Koechly.

§ 308. Quoniam in singulis pedibus, si dactyli sunt, ut incidi potest, numerus caesurarum omnium est sedecim. Ex his hae maxime memorabiles sunt. Prima, in prima arsi: *Hom.* Iliad. α. 51. Od. μ. 439.

αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἔχευεν κῆς ἐφριεῖς
βάλλ'· -αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκῶν καλοντο θαμειαί.
ἔελδομένῳ δέ μοι ἦλθεν
ᾧψ'· -ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνήρ ἀγορῆθεν ἀνέστη.

§ 309. Tertia, in fine primi pedis: Iliad. ω. 500. *Virg.* Georg. IV. 195.

τὸν σὺ πρῶτῃν κτεῖνας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης
Ἔκτορα· -τοῦ νῦν εἶνεχ' ἰκάνω νῆας Ἀχαιῶν.
*Ut cymbae instabiles fluctu iactante saburram
tollunt: -his sese per inania nubila librant.*

§ 310. Quarta in secunda arsi: Theocr. XXV. 260. *Virg.* Georg. II. 296.

τῷ μὲν ὑπέκ χειρῶν ἔφυγεν τανύφλοιος ἐρινεὸς
καμπτόμενος, -τηλοῦ δὲ μιῆ πῆδησεν ὕψ' ὄρμη.
*Tam fortes late ramos et brachia tendens
huc illuc, -media ipsa ingentem sustinet umbram.*

§ 311. Sexta in fine secundae theseos, rara illa. *Virg.* Iliad. I. 99.

*ut quondam in stipulis magnus sine viribus ignis
incassum furit: -ergo animos aevumque notabis.*

§ 312. Septima, in tertia arsi quae πενθημιμερῆς dicitur, usitatissima omnium. Haec gravis est et elegantissima versum dividit:

fortunam Priami-cantabo et nobile bellum.

§ 313. Octava, in media tertia thesi, quae dicitur κατὰ τρίτον τροχαῖον.

Orphei Calliopea-Lino formosus Apollo.

c quia lenis est, frequentissima est in molli argumento, ut Ioschi epitaphio Bionis. Eadem volubilitatem auget. Hom. λ. 598.

αὐτίς· ἔπειτα πέδονδε κλίνδετο λάας ἀναιδής.

§ 314. Non a, in fine tertii pedis, perrara, quoniam in s aequales partes versum dividit, admissa a Virgilio Georg. 58.

montibus audiri fragor: -aut resonantia longe.

§ 315. Decima, in quarta arsi, quae ἐφθημιμερής vocatur. Idem Georg. I. 204.

non aliter, quam qui adverso-via flumine lembum remigiis subigit.

§ 316. Undecima, in media thesi quarta, quae κατὰ ἄρτον τροχαῖον a grammaticis vocatur, rarissima est apud os poetas, quia mirum quantum numeros debilitat. Iliad. 94. ψ. 760.

*Πηλεὺς θῆν μοι ἔπειτα γυναῖκα-γαμέσσει αὐτός.
ἄγχι μάλ', ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς ἐϋζώνιοιο.*

Facilior fit, si certe simul in vicinis arsiibus voces finiuntur, Iiad. ζ. 2.

πολλὰ δ' ἄρ' ἐνθα καὶ ἐνθ' - ἔθυσσε μάχη - πεδίοιο.

si negligentiores hac in re fuerunt, Ovidius maxime et Iurnius. Plura vide de hac caesura in diss. de aetate I. Arg.

§ 317. Duodecima, in fine quarti dactyli, nobilis et is caesura, non modo bucolicis Graecis, a quibus nomen est, sed saepe epicis quoque magna cum vi usurpata est. Iliad. δ. 424.

*πόντη μὲν τὰ πρῶτα κορύσσειται· - αὐτὰρ ἔπειτα
χέρω ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, - ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας.*

Saepe ea apud epicos fit quarto pede spondeo, ita ut veterimi eo loco etiam trochaeum aliquando admiserint. Iliad. λ. 36. Enn. Ann. I.

τῆ δ' ἔπι μὲν Γοργὸν βλοσυρῶπις ἔστειφάνωτο.

omnis cura viris, uter esset endoperator.

Vide supra §§ 71. 83. Multo rarius Graeci quam Latini poetae posuerunt vocabulum trium longarum syllabarum quod quartum pedem terminaret, ut Iliad. α. 11. β. 522. λ. 82. 823. μ. 316. ν. 245. Odyss. μ. 267. φ. 15.

§ 318. Tertia decima, in quinta arsi, rara. Ea usus Ennius:

*nam me visus homo pulcer per amoena salicta
et ripas raptare, locosque novos: - ita sola
post illa, germana soror, errare videbar,
tardaue vestigare et quaerere te, - neque posse
corde capessere: semita nulla pedem stabilibat.*

§ 319. Quinta decima, in fine quinti pedis, improbata grammaticis Graecis: v. Schol. Harl. ad Hom. Od. β. 77. Bentleius ad Lucan. I. 231. observavit Latinos, ubi hac caesura utantur, fere in ultimo pede duas voces monosyllabas ponere: ut Virg. Ecl. VII. 35.

nunc te marmoreum pro tempore fecimus: - at tu

Sic Propertius in C. Lachmanni ed. I. 9, 15. 12, 9. II. 4, 25. III. 20, 1. 19. 24, 15. 28, 47. IV. 1, 31. 3, 15. 18, 33. 23, 13. Causa haec est, quod sic ultimus pes, duplici arsi constans, longius producitur, eoque nimiam membrorum inaequalitatem quodammodo compensat. Quod addit Bentleius, *disyllabam* vocem in ultimo pede sic poni, si aut ipsa repetita sit, aut sensus saltem, qui sit in ea, argutum, non verum est. Virg. Aen. X. 495.

ingentem remis Centaurum promovet: - ille

Apud Propertium sic II. 4, 53. III. 13, 23. V. 4, 9. 4, 5. 6, 13.

§ 320. Sexta decima, in sexta arsi, fit voce mono-
 aba versum finiente, quae non est enclitica. Quae incisio
 t, ut ultimus pes mutato numero ex duabus arsi-
 bus con-
 Graviter Od. 9. 69. Dionys. Perieg. 759. Virg. Aen. I.
 Georg. I. 247.

γαῖαν ὀμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανίθεν - ῥῆξ.
 ἔσχατιᾶς· πέρι δέ σφι θυσήνεμος ἐπέταται - χθών.

dāt latus, insequitur cumulo praeruptus aquae - mons.

illic, ut perhibent, aut intempesta silet - nōx.

in re pusilla Virg. Georg. I. 484.

tūm variae illudunt pestes : saepe exiguus - mīs.

atius :

pārturiunt montes, nascētur ridiculus - mīs.

§ 321. Inelegans est versus, qui quocumque modo partes
 et nimis aequales. Vt hi Ennii :

Poeni pervortentes - omnia circumcursant,

disperge hostes, - distrahe, diduc, - divide, differ.

cret. II. 77.

augescunt aliae gentes, aliae minuuntur.

t qualem in hanc rem proposuit I. H. Vossius ad Virg.

erg. II. 549.

sole cadente iuvenus aratra reliquit in arvo.

§ 322. Latinos observatum est non amare versum voca-
 o finire, quod mensura Ionicum a minore refert. Eius rei
 ssa non in tali vocabulo sita est, sed in praecedente, quia,
 am Latina lingua non habeat voces oxytonas, iniucundum
 vocem iambicam, spondiacam, anapaesticam eo in loco ul-
 a acuta audiri, ubi iam remissior esse, non intensior fieri
 merus debet. Vt in versu Lucretii modo allato. Quare cu-
 i solet, ut aut Graeca sint ultima vocabula, aut longior sit
 penultima, quae quod duplicem ictum habet, eum, qui
 in extrema syllaba, habet debiliorem :

Amphion Dircaeus in Áctaeo - Aracyntho

lāmentis gemituque et fēmineo - ululatu.

āmbrosiae succos et odóriefrum panaceam.

Eadem caussa, quod numeri vim in extremo versu minui con-
venit, minus elegantes sunt longiores eo in loco voces, ut apud
Lucret. III. 71.

conduplicant avidi, caedem caedi accumulantes.

§ 323. De mensura disputatum in diss. de aetate Orph.
Arg. et a Spitznero in libro de Graecorum versu heroica.
Grammatici abnormes versus commemorant ἀκεφάλους, λα-
γαρούς, μειούρους, δολιχοούρους sive μακροσκελεῖς, προ-
κεφάλους, προκοιλίους. Vide Athenaeum XIV. p. 620. C. et
Scholiastas Hephaestionis. Nihil haec nisi commenta sunt, pro-
sodiae ignoratione excogitata.

§ 324. Eodem referendus, qui anapaestus vel proceleus-
maticus pro spondeo vel dactylo videri potest, contractione in
spondeum vel dactylum mutandus :

Βορέης καὶ Ζέφυρος, τῷ τε Θρήκηθεν ἄητον.

νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.

πλέονές κεν μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν.

ἐκ δὲ στάτος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος.

Iliad. ι, 5. ψ. 195. Od. ι. 283. σ. 246. φ. 178. 183. Ennius
tamen et proceleusmaticum et anapaestum in primo pede ad-
misit in his versibus p. 135. 159. ed. Hessel.

capitibus nutantis pinus rectosque cupressos.

melanurum, turdum, merulamque, umbramque marinam.

§ 325. Trochaeum pro spondeo Homerus indulsit sibi
paucis quibusdam in locis, et quidem in primo quartoque
pede. Od. κ. 493. μ. 267. hymn. Apoll. 373.

μάντιος ἀλαοῦ.

Πύθιον καλέουσιν ἐπώνυμον.

Iliad. β. 734. ο. 554.

τῶν αὖθ' ἠγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε.

ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, ἀνεψιοῦ κταμένοιο.

Etsi, quum fuerint, qui Ἀσκληπίου pronuntiarent, hoc quidem
ab accentu veniam habere potuit. Vide Elem. d. m. p. 56.
Alia, quae huc trahi possunt, v. supra §§ 71. 83. et 317.

§ 326. Quintus pes ut plurimum dactylus est. Apud Latinos quidem si spondeus est, fieri hoc solet cum gravitate quadam. Virg. Ecl. IV. 49. Propert. II. 14, 49.

*cara deum soboles, magnum Iovis incrementum.
sunt apud infernos tot millia formosarum.*

Nullus Latinorum hoc exitu tantopere delectatus est, quam Catullus. Ac plerumque curant Latini, ut finis versus fiat voce quattuor syllabarum. Trisyllaba vox cur minus probetur, intelligi potest ex § 322. Itaque minor elegantia in his est Catulli LXVI. 57. et Virgilii Aen. VII. 634.

*ipsa suum Zephyritis eo famulum legarat.
aut levis ocreas lento ducunt argento,*

quam in his eorumdem poetarum, Georg. III. 276. Aen. VIII. 679. Epithal. Pel. et Thet. 44. 96. 298.

*saxa per et scopulos et depressas convallis.
cum populo, patribusque, penatibus, et magnis dis.
regia, fulgenti splendent auro atque argento.
egressus curvis e littoribus Piraei.
cum thiaso Satyrorum et Nysigenis Silenis.*

§ 327. Recentiores et Graecorum et Romanorum poetae caverunt, ne ex solis spondeis versum facerent. Vnde Albinus ap. Maximum Victorinum p. 1959. dicit,

vilem spondeo totum concludere versum.

Homerus tamen saepius tales habet :

Ἄρτεϊδης τὸ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην.

Vide Iliad. λ. 430. ψ. 221. Od. ο. 333. φ. 15. χ. 175. 192. Ion Chius in Brunck. Anal. T. I. p. 162. fr. II. 5. Ennius:

olli respondet rex Albae longae.

et saepius. Lucret. VI. 1133. Catull. CXVI. 3. Rari sunt etiam hi versus, qui paucos ab initio dactylos habent, et deinde in spondeos exeunt. Catull. LXVIII. 87. Virg. Georg. III. 276.

*nam tum Helenae raptu primores Argivorum.
saxa per et scopulos et depressus convallis.*

§ 328. Quoniam in fine cuiusque versus pausa fit, praetulerunt poetae eas verborum formas, quae longa syllaba finirent versus, iis, quae brevi. Itaque et ν paragogicum addiderunt, et $\epsilon\iota\nu\alpha\iota$, $\alpha\iota\sigma\iota$, quam $\epsilon\mu\mu\epsilon\nu$, $\alpha\iota\epsilon\nu$, in fine versus ponere maluerunt. V. de emend. rat. Gr. gramm. p. 22. seq. et praefat. ad Orph. p. 9.

§ 329. Graeci semper integra voce versus heroicum terminant. Unde vetus poesis multa truncavit vocabula, ut $\eta\lambda$, $\delta\omega$, $\kappa\rho\iota$, de quibus v. Strabonem VIII. p. 364 (560). Sed grammatici Iliad. 9. 206. 5. 265. ω . 334. dederunt $\epsilon\upsilon\rho\acute{o}\sigma\pi\alpha$ $Z\eta\eta'$, quod pessime quidam scribunt ultima littera sequenti versui addita. Nam quum elisio neque apud Graecos, neque apud Latinos caesuram impediatur, apertum est, praecedenti vel versui vel membro attribuendam esse syllabam, quae eliditur. Fuisse, qui $Z\eta\eta$ monosyllabum scriberent apud Homerum, colligas ex Eustathio p. 984. init. Iique recte. Alteros Virgilius, exquisitae doctrinae laudem affectans, secutus: Georg. 4, 295.

*aut dulcis musti Volcano decoquit humorem,
et foliis undam tepidi despumat aheni.*

Vide II. 69. 344. III. 242. 449. et Macrob. V. 44.

§ 330. In parum utilibus grammaticorum subtilitatibus numerandus versus, quem $\kappa\alpha\tau'$ $\epsilon\nu\acute{o}\pi\lambda\iota\omicron\nu$ vocant, qui ex duorum dactylorum et spondei iteratione constat, ut Iliad. a. 357.

ὡς φάτο δακρυχέων, τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ.

Metrum $\kappa\alpha\tau'$ $\epsilon\nu\acute{o}\pi\lambda\iota\omicron\nu$, de quo v. Schol. Hephaest. p. 94. (178.). Eustath. p. 1899, 60. Schol. Aristoph. Nub. 954. et quae ibi adnotavi, quibus addendi Plato de rep. III. p. 400. B. et Scholiastes eius p. 155., de quo disputatum in Elem. d. m. p. 352., has videtur formas habuisse :

—υ—υ— —
—υ—υ—υ—
—υ— —υ—υ—

§ 331. Alium versum grammatici *λογοειδῆ* vel *πολιτικόν* vocant, quod ad prosam orationem accedat: II. λ. 679.

Ἰππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πενήκοντα.

Ac sane est quoddam genus versus heroici, in quo, nulla gravitatis ratione habita, hoc tantum curatur, ut ne prorsus rudes atque ineptos numeros habeat. Eo usi sunt, qui leviora argumenta et non multum supra prosam orationem elata aliquo tamen metro comprehendere volebant, ut Arcestratus, cuius poema saepissime laudatum ab Athenaeo, et Horatius in Epistolis, ac magis etiam in Sermonibus. Vide Morgensternii diss. de satirae atque epistolae Horatianae discrimine p. 28. seqq.

CAP. XXVI.

De hexametro μειούρω.

§ 332. Versum *μείουρον* metrici vocant, cuius ultimus pes pyrrhichius vel iambus sit, qualem esse dicunt hunc II. μ. 208.

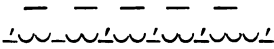
Τρῶες δ' ἐρήγησαν, ὄπως ἴδον αἰόλον ὄφιν.

At in hoc versu *ὄφιν* pronuntiandum esse, iam veterum quidam monuerunt.

§ 333. Sed vere a quibusdam facti sunt versus *μείουροι*. Terentianus Maurus p. 2425. v. 1934. de Livio Andronico in Inone:

*Livius ille vetus Graio cognomine suae
inserit Inoni versus, puto, tale docimen.
praemisso heroo subiungit namque μέιουρον,
hymnum quando chorus festo canit ore Triviae:
et iam purpureo suras include colurno,
balteus et revocet volucres in pectore sinus,
pressaque iam gravida crepitent tibi terga pharetra:
dirige odorisequos ad certa cubilia canes.*

Non sunt isti versus Livii Andronici, sed videntur Laevii esse, pro quo Livium nominatum Terentianus invenerat. Vsurpavit hoc metrum Lucianus in Tragodopodagra v. 342. lepide imitatus incessum hominis repentino dolore ex podagra claudicantis:

Exemplo sint hi versus :

*οὔτε Λιὸς βρονταῖς Σαλμωνέος ἤρισε βία,
οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοῖβῳ σάτυρος Μαρσύας.
ἤπιον, ὦ πάνδημε, φέροις ἄλγημα, Ποδάγρα,
κοῦφον, ἐλαφρόν, ἄδριμν, βραχυβλαβές, εὐώδυνον.*

Correxi ultimum versum, in quo *ἀνώδυνον* legebatur.

CAP. XXVII.

De pentametro elegiaco.

§ 334. Pentametrum elegiacum fuerunt qui compositum putarent ex duobus dactylis, spondeo, et duobus anapaestis. V. Quintilian. IX. 4, 98. Terentian. Maur. p. 2421. Schol. Hephaest. p. 94 (168). Caesura quae inviolabilis est in tertia arsi, dubitare non sinit, quin unice vera sit ea ratio, quae Hephaestioni probata fuit, duo *πενθημιμερῆ* dactylica in hoc versu coniuncta censenti. Sed non est hic versus asynartetus, ut placet Hephaestioni, si quidem sic ea appellatio utendum est, ut supra § 42. iudicavimus. Nam tertia arsis in qua caesura est, neque hiatum admittit, nisi qui in dactylica poesi Graecorum non habetur pro hiatu, neque syllabam ancipitem, adeo ut perraro brevis syllaba caesurae atque arseos vi eo loco producatur. Vide diss. de aetate Orph. Argon. et Iacobsium in Actis Monacens. vol. 4. Fasc. II. et III. et in praefat. ad Anthol. addendisquae ad eam; ac Friedemannum in diss. de media syllaba pentametri Graecorum elegiaci.

§ 335. Non nisi nominis proprii necessitas, et huius quo-
ue compositi, excusare neglectionem caesurae potest. Vix
iud hodie exstat exemplum, quam Callimachi fr. 492.

ἰερά νῦν δὲ Διοσκουρίδω γενεή.

isio neque apud Graecos neque apud Latinos obest caesurae.
leager XII. 4.

τὸν τριπάνουργον Ἔρωτ' ἔπλασεν ἐν καρδίᾳ.

ull. LXVIII. 82.

quam veniens una atque altera rursus hiems.

le ibidem v. 90. et LXXV. 8. XC. 4.

§ 336. Spondei in prima, non in secunda parte admit-
ntur, quia finem numeri commodius et facilius incedere, non
geri tanto pondere convenit.

§ 337. Inelegans versus est singulos pedes singulis voci-
us comprehensos habens. Theogn. 448. Catull. LXXVI. 8.

οὕτως, ὥσπερ νῦν, οὐδενὸς ἄξιός εἰ.

aut facere, haec a te dictaque factaque sunt.

§ 338. Prima pars versus elegantior est dactylo spon-
sum, quam spondeo dactylum praecedente.

vix Priamus tanti totaque Troia fuit.

res est solliciti plena timoris amor.

§ 339. Romani hoc in versu elegantia superarunt Grae-
t, maxime vocibus, in posteriore potissimum parte, apte
positis, cuius rei haec causa est, quod Latina lingua non
cet vocabula ὀξύτονα. Omnium minime probatur versus
syllabo vocabulo finitus: Catull. LXVIII. 98.

nec prope cognatos compositum cineres.

lior, sed non optimus habetur, qui vocabulo quattuor vel
inque syllabarum terminatur. Ibidem v. 48. 66.

quae dulcem curis miscet amaritiam.

tale fuit nobis Manlius auxilium.

Sed si Graeca est ea vox, probatur, ut saepius apud Propertium. Optimus est versus bisyllabo vocabulo terminatus, pedum fine in medias voces incidente :

*res est solliciti plena timoris amor.
ut reor a facie, Calliopea fuit.*

Quare minus elegans hic est :

vix Priamus tanti totaque Troia fuit.

§ 340. Ultimam syllabam, si natura brevis est, consonante terminari curant, quia sic facilius produci potest. Non est elegans vocali brevi terminata. Catull. LXVII. 2.

salve, teque bona Iuppiter auctet ope.

Vide v. 6. 10. LXVIII. 70. LXXX. 2. XCI. 4. Tibull. I. 3, 92. 5, 66. 8, 48. 9, 78. vel

scitis et in quo me corruerit genere,

Catull. LXVIII. 52. Vide LXXXVIII. 8. CVI. 2. CX. 6. Tibull. I. 10, 14. Propert. I. 16, 30.

§ 341. Solet hic versus hexametro heroico subiici: quod antiquissimum est stropharum genus. Nomen ei elegorum. Semel usurpatum est in tragoedia, apud Eurip. *Androm* v. 103. seqq.

§ 342. Propter aequalitatem membrorum non est hic versus talis, qui solus saepius repeti possit. Neque hoc factum, nisi in Philippi Thessalonicensis epigr. 4. in Brunck. Anal. T. II. p. 212. s. Anth. Pal. XIII. I. et in illo Virgilii lusu, *sic vos non vobis*.

CAP. XXVIII.

De versibus Aeolicis.

§ 343. Versus Aeolicos metrici dicunt ex puris dactylis, praeter catalexin, componi, primum autem pedem habere

quemcumque pedem disyllabum. Ex quo apparet, esse hos versus dactylicos cum basi. Scholiastes Hephaestionis p. 90 (177). etiam spondeos pro dactylis agnoscit. Videntur duo genera constituenda esse horum versuum, id, quo Dorica poesis usa est, quam sequuti sunt scenici poetae Atticorum, et illud, quod Aeolenses lyrici usurparunt. Dorica illa poesis a basi pyrrhichium excludit, solis iambo, trochaeo, spondeo locum concedens, post basin autem pro dactylis etiam spondeos recipiens. Aeolenses vero etiam pyrrhichium in basi posuerunt, ceteros pedes videntur puros dactylos servasse. V. Theocriti carmen XXIX. Iniuria hos poetas reprehendit Bentleyus ad epigramma metris Horatianis in Pasiphaen scriptum, deceptus a veteribus metricis.

§ 344. Genera Aeolicorum versuum haec memorat Hephaestio: trimetrum, qui rectius dimeter vocabitur, catalecticum in disyllabum:

*Ἐνρωρῶ πόδες ἔπτορόγυιοι,
τὰ δὲ σάμβαλα πεντεβόεια·
πίονγγοι δὲ δέκ' ἐξεπόνασαν.*

§ 345. Tetrametrum, rectius trimetrum, acatalecticum. Sappho:

*ἔρος δ' αὐτέ μ' ὁ λυσιμελής δονεῖ,
γλυκύπικρον ἀμάχανον ὄρεπον·
Ἄττι, σοὶ δ' ἐμέθεν μὲν ἀπήχθετο
φροντίσθην, ἐπὶ δ' Ἄνδρομέδαν ποτῆ.*

Alcaeus apud Schol. Platon. p. 54.

οἶνος, ᾧ φίλε παῖ, καὶ ἀλάθεια.

§ 346. Pentametrum, rectius tetrametrum, catalecticum in disyllabum:

*τέψ σ', ᾧ φίλε γαμβρέ, καλῶς εἰκάσσω;
δρπακι βραδινῶ σε μάλιστ' εἰκάσσω.*

§ 347. Pentametrum, rectius tetrametrum, acatalectum. Sappho:

ἡράμαν μὲν ἐγὼ σέθεν, Ἄτθί, πάλαι πόκα.

Alcaeus ap. Aristoph. Vesp. 4232. Theocr. carm. XXIX.

§ 348. Hexametrum, rectius pentametrum, catalecticum in disyllabum, quem metrici veteres *ἔπος Διολικὸν* vocant:

*κέλομαι τινα τὸν χαρίεντα Μένωνα καλέσσαι,
εἰ χρῆ συμποσίας ἐπ' ὄνασιν ἔμοι γεγενῆσθαι.*

§ 349. Plures, et quosdam praelongos huius generis versus, sed admissis Dorico more etiam spondeis, posuit Aeschylus in Persis v. 866. seqq. de quibus v. Elem. d. m. p. 363. seqq.

CAP. XXIX.

De dactylicis logaedicis.

§ 350. Logaedici versus dicti sunt, qui ob dactylicum et trochaicum numeri coniunctionem medii inter cantum et communem sermonem viderentur. In quo genere metri quoniam dactyli et trochaei uno ordine periodico continuantur, purus conservari dactylos consentaneum est.

§ 351. Plerumque duobus trochaeis terminantur. Vt Alcaicus versus apud Hephaestionem:

καί τις ἐπ' ἑσχατιαῖσιν οἰκεῖς,

et Praxilleus:

*ἂ δια τῶν θυρίδων καλὸν ἐμβλέποισα,
παρθένε τὰν κεφαλάν, τὰ δ' ἔνερθε νύμφα.*

§ 352. Formae logaedicae inveniuntur plurimae. Aeschylus in Prom. 165. numerum condidit ex trochaico monometro

Pind. Ol. XIV.

αἴτε ναίετε καλλίπωλον ἔδραν.

In basi non memini pyrrhichium invenire. Ceteri pedes puri servantur. Catullus in solo carmine LV., ad quod pertinere etiam decem versus, qui in codice p. 28, 24—30. leguntur, Lachmannus monuit, aliquoties pro dactylo spondeum posuit, de industria ipsis numeris se fatigatum quaeritando ostendens :

δράμις si forte non molestum est.

Eo ille Graecos metricos refutavit, qui spondeo admisso non poterant hanc huius metri formam constituere :

— — — | — — — | — —
 — —
 — —
 — —

In eodem Catulli carmine, quod alibi non factum, basis — — — — — brachium habet in hoc versu :

Camerium mihi pessimae puellae.

Idem poeta ultimam versus hypermetri syllabam in sequentibus versum elisit XL. 4.

*quaenam te mala mens, miselle Ravide,
 argui praecipitem in meos iampos.*

§ 357. Apud tragicos saepe hic versus invenitur,

δηξιθυμον ἔρωτος ἄνθος.

Aesch. Ag. 752. Qui ubi iambum vel spondeum ab initio habet, interdum non logaoedicus, sed hoc numero est,

— — — — — | — — — — —

Aesch. Ag. 749. 762.

*ἀκασκαῖον ἄγαλμα πλούτου
 τεκνοῦσθαι, μηδ' ἄπαιδα θνήσκειν.*

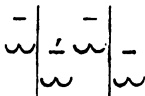
§ 358. Vna syllaba longior hic est apud Pind. Isthm. VII. epod. 4.

μυριῶν ἐτάρων ἐς Ἄργος ἔπιπιν.

CAP. XXX.

De versibus anapaesticis.

§ 359. Versuum anapaesticorum duo genera sunt, unum, quod per dipodias incedens plenam habet mensuram arseos, unde spondeum, dactylum, proceleusmaticum recipit, altera forma:

terum, qui cyclyi anapaesti vocantur, quod ex longioribus ordinibus constat, et arsin habet irrationalem; unde et iutatio arseos exclusa est, nisi forte in nomine proprio, nec dactylus pro anapaesto admittitur. De his v. Dionys. Hal. comp. verb. p. 226.

§ 360. Eorum, qui per dipodias incedunt, saepe inveniuntur, monometer acatalectus:

κατὰ γὰρ οὐκ εἶν.

Aesch. Eum. 844. 844. 846. Frequens hic est in systematis trimetrorum, ubi basis anapaestica vocari solet. Synesius in hymnis hoc metro scripsit, in secundo pede, quoniam ultimam contra morem veterum ancipitem esse statuebat, etiam iambicum et trochaicum sibi indulgens.

§ 361. Trimetro catalectico Simmiam integrum poemata scripsisse testatur Hephaestio:

Ἰστοία ἀγνά, ἀπ' ἐϋξείνων μέσσα τοίχων.

§ 362. Plures anapaesticorum versuum formas enumerat Gaisf. in Centimetro. V. Gaisf. ad Heph. p. 290. seq.

§ 367. Rarissime vocabulum etiam ultra versum una brevi syllaba protenditur. Aristoph. Vesp. 750.

ἔν' ὁ κήρυξ, φησί· τίς ἀψήφιστος; ἀνιστάσθω.

Hic enim, si priorem versum monometrum facias, in hoc illa vocabuli divisio admittenda erit. Plerumque, apud tragicos potissimum, monometro constituendo vitatur haec divisio, ut in Agam. 1564.

ἀλλ' Ἴφιγένειά νιν ἀσπασίως
θυγάτηρ, ὡς χεῖρ,
πατέρ' ἀντιάσασα πρὸς ᾠκύπορον.

Atque ubique, si antistrophica carmina sunt, etiam antistropha tali distinctioni favet, quae saepe, sensu postulante ita facienda est, ut plures monometri uno in systemate sint. Vide Aristoph. Nub. 1012.

§ 368. Proceleusmaticus apud tragicos non invenitur in legitimis systematis pro anapaesto. Rarissime apud comicos. Aristoph. Nub. 916.

διὰ σὲ δὲ φοιτᾶν.

§ 369. Anapaestum in legitimis systematis apud tragicos non antecedit dactylus in eadem dipodia; apud comicos raro. Aristoph. Pac. 168.

καὶ μύρον ἐπιχεῖς; ὡς ἦν τι πεσών.

V. Ehippium ap. Athen. VII. p. 322. E. Sed finitae dactylo dipodiae recte succedit apud tragicos anapaestus. Eurip. El. 1349.

θάρσει, Παλλάδος ὄσιαν ἤξεις.

praesertim dactylo finem versus tenente, ut ibidem v. 1322.

σύγγονε φίλτατε·

διὰ γὰρ ζευγνῦσ' ἡμᾶς πατρῶων.

V. Aesch. S. ad Th. 833. 873.

§ 370. Dactyli saepissime substituuntur anapaestis, etiam continui. Quinque habet Aeschylus Agam. 1564., septem Euripides in Hippol. 1364. cuiusmodi versus cavendum ne quis ictu in prima dactyli syllaba facto, quum in secunda debeat, in recitando mutet in dactylicos:

πρόσφορά μ' αἴρετε, σύντονα δ' ἔλκετε
τὸν κακοδαίμονα καὶ κατάρατον.

§ 371. Qui claudit legitima systemata paroemiacus, eosdem pedes habet, quos exitus versus heroici: raro ut tertius spondeus sit: Aesch. Pers. 52.

ἔππων τ' ἑλατῆρ Σωσθάνης.

V. Agam. 374. Suppl. 8. Primus tamen pes saepe dactylus est. Aesch. Choeph. 377.

παισὶ δὲ μᾶλλον γέγνηται.

§ 372. Versu paroemiaco sententiam finiri par est, etiam si aliud deinde systema anapaesticum sequitur. Sed sufficit etiam minor interpunctio interdum, ut in Agam. 65.

διακναιομένης τ' ἐν προτελείοις
κάμακος θήσων Δαναοῖσιν,
Τρωσὶ θ' ὁμοίως.

De quo loco v. Elem. d. m. p. 379.

§ 373. Antistrophica ubi sunt haec systemata, non pes pedi respondet, sed divisio tamen metrorum solet similis esse. V. § 367. Brevissima systemata videntur ex uno dimetro et paroemiaco constare. Sic in Agam. 363.

ἄ Ζεῦ βασιλεῦ καὶ νῦξ φιλία
μεγάλων κόσμων κτεάτετρα.

Et saepius apud Aeschylum.

§ 374. Systemata non legitima ab legitimis per gradus discedunt, ut interdum his simillima, alibi autem dissimillima videantur. Differunt mensura, quod procelesma-

§ 376. Liberioris systematis hoc exemplum ponimus.

Eur. Hecub. 456.

- οὐ γὰρ μελέα, τί ποτ' ἀπύσω;
 ποίαν ἀχώ; ποῖον ὀδυρμόν;
 δειλαία δειλαίου γήρωσ,
 δουλείας τᾶς οὐ τλατᾶς,
 5. τᾶς οὐ φερτᾶς. ὦ μοί μοι.
 τίς ἀμύνει μοι; ποία γενεά;
 ποία δὲ πόλις; φροῦδος πρέσβυς,
 φροῦδοι παῖδες.
 ποίαν, ἢ ταύταν, ἢ κείναν
 10. στείχω; ποῦ τις θεῶν ἢ δαίμων
 ἔπαρωγός; ἰὼ κάκ' ἐνεγκοῦσαι
 Τρωάδες, ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι
 πῆματ', ἀπωλέσαιτ', ὠλέσαιτ'. οὐκέτι μοι βίος
 ἀγαστός ἐν φάει.
 15. ὦ τλάμων, ἄγησαι μοι, πούς,
 ἄγησαι τᾶ γηραία
 πρὸς τάνδ' αὐλάν· ὦ τέκνον, ὦ παῖ
 δυστανοτάτας ματέρος, ἔξελεθ',
 ἔξελεθ' οἴκων, αἴε ματρός.

Quorum versuum duodecimus, tertius decimus, undevicesimus dactylici sunt, quartus decimus iambicus.

§ 377. Systematis in quo solutiones crebrae sunt, exemplum praebet Aristophanes Av. 328.

προδεδόμεθ', ἀνόσιά τ'
 ἐπάθομεν· δε γὰρ φίλος ἦν, ὁμότροφά θ'
 ἡμῖν ἐνέμετο πεδία παρ' ἡμῖν,
 παρέβη μὲν θεσμούς ἀρχαίους,
 παρέβη δ' ὄρκους ὀρνίθων.

De antistropha horum v. Elem. d. m. p. 384. Aeschylus in Persis v. 938.

πρόσφθογγόν σοι νόστου ταν
 κακοφάτιδα βοάν, κακομέλετον ἰάν
 Μαριανδονοῦ θρηνητήρος
 πέμψω, πέμψω, πολὺδακρυν ἰαχάν.

§ 378. Dimetrum solutas arses habentem fuerunt qui proceleusmaticum tetrametrum Aristophaneum vocarent, ut Hephaestio refert: sed peritioribus anapaesticum dici:

τις ὄρεα βαθύνομα τὰδ' ἐπέοντο βροτῶν;

§ 379. Spondiacos illos, quibus saepe plures continui catalectici inseruntur, ut valde graves et moestitiae aptos, tragici potissimum usurparunt, ita fere, ut antistrophici essent. Propria horum est neglectio caesurae. Catalectici illi, sive paroemiaci, etsi ultimam habent ancipitem, tamen plerumque curatur, ut ea syllaba longa sit, quod id aptius toti horum versuum indoli visum est. Exempla horum versuum sunt in Persis a v. 925. in Hecuba, quorum quaedam allata § 376. in Troadibus, in Iphigenia Taurica, in Ione, et alibi; tum apud Aristoph. in Ran. 372. ss. in Av. 4058. ss. in Pace 433. s. 464. ss. His spondiacis paroemiicis Synesius hymnum V. scripsit.

§ 380. Si quando his versibus iunctus invenitur monometer hypercatalectus, verisimilius videtur, eum dochmiacum esse: ut in Hecub. 493. 496. ed. Pors.

*Πηλείδα, γέννα.
μάνυσσον, μάτερ.*

Nec dicam qui in Trachiniis sunt v. 1085. 1086.

*ἄναξ Ἄϊδη, δέξαι μ',
ὦ Διὸς ἀκτίς, παῖσόν μ',*

anapaesticos dimetros brachycatalectos potius, quam iambicos ischiorrhogicos esse, praesertim quum medii sint inter trimetros iambicos.

Ceterum quos G. Dindorfius ad Aristophanis Aves v. 333. in editione anni 1830. et in adnotationibus ad Euripidis Iphigeniam in Tauris v. 430. commentus est versus anapaesticos imperfecta mensura, nec fuerunt umquam ulli nec potuerunt esse. De his dixi ad Iphigeniae Tauricae v. 492.

§ 381. Romanorum veteres tragicos legitima systemata eadem numeri perpetuitate, ut Graecos, condidisse ostendit Bentleius in epistola ad Millium p. 474. ed. Lips. Attius in Philocteta :

*hei quis salsis fluctibus mandet
me ex súblimi vertice saxi?
iamiam ábsumor : conficit animum
vis vólneris, ulceris aestus.*

Vsus hoc genere est etiam Plautus, sed minore elegantia, et ut solutiones crebras admitteret, ipsoque in paroemiaco ultimam arsin solvere non dubitaret, ut in Sticho I. 4. de qua scena v. Elem. d. m. p. 394. seq.

placet : táceo. at meminervis fácito.

Idem poeta hoc genus versuum etiam aliis metris miscuisse videtur, de qua re ibidem dictum. In tragoediis Senecae adscriptis saepe systemata ex dimetris anapaesticis inveniuntur, sed carentia paroemiaco, quod insignem inscitiam istorum poetarum arguit.

§ 382. Plautus etiam anapaestis spondiacis usus est in Sticho II. 4, 37.

*aperíte atque approperáte, fores
facite úl pateant, removéte moram.
nimis haéc res sine curá geritur :
vide quám dudum hic adsto ét pulto.
sommóné operam datís? éxperiar,
fores, án cubiti, an pedes plús valeant.
nimis véllem hae fores herum fúgissent,
ea caússa ut haberent málum magnum.
deféssus sum pultándo.
nunc hóc postremum est vóbis.
G. ibo átque hunc compellábo.
salvós sis. D. et tu sálve.
G. iam tú piscator fáctú's?
D. quam pridem non edísti?*

accent

G. unde is? quid fers? quid festinas?

D. tua quod nil reffert, né cures.

G. quid istuc est? D. quas tu - edés colubras.

G. quid tam iracundus? D. si in te pudor ássit, non me appélles.

G. possúm scire ex te vérum?

D. potes : hódie non coenábis.

X

CAP. XXXII.

De anapaesticis tetrametris.

§ 383. Tetrametri duo in usu fuerunt, acatalectus, * quem soli Romani videntur usurpasse, et catalecticus, comœdiæ proprius, quo utrique usi sunt. De catalectico, qui Aristophaneus vocatur, accurate disseruit Porsonus in præf. ad Hec. p. 46. seqq. Constat hic versus dimetro acatalecto et paroemiaco, caesura in fine quarti pedis sedula observata, plerumque etiam incisione facta in secundi pedis fine, tum evitato ubique proceleusmatico.

§ 384. Quamvis diligenter caesura in fine quarti pedis observetur, tamen videtur ea, licet rarissime, etiam facta esse in proxime sequente brevi syllaba, ut in dimetro: v. § 366. Aristoph. Av. 600.

τῶν ἀργυρίων· οὔτοι γὰρ ἴσασι· λέγονσι δέ τοι τάδε πάντες.

In fragmento Cratini apud Scholiastam Aristophanis ad Aves v. 767.

καὶ πρῶτον μὲν παρὰ ναυτοδικῶν ἀπάγω τρία κνώδαλ' ἀναιδῆ,

Πισίαν, Ὀσφύωνα, Διίτρεφῆ.

non putanda est neglecta esse caesura, diviso in sua elementa nomine proprio. Vide § 60. De mensura huius nominis Διίτρεφῆς dixit Elmsleius ad Medæe v. 326.

§ 385. Caesura ea, quae est in fine secundi pedis, saepe negligitur, sed plerumque sic, ut in proxima brevi incidatur, saepe alia potius caesura, quam neglectio caesurae est. Vt in Iuto v. 570.

ἐπιβουλεύουσί τε τῷ πλήθει.

sed saepe revera negligitur secundi pedis caesura, modo id est verbis non ineleganter dispositis, ut si secundus pes dactylus est, et in longa anacrusi tertii pedis verbum terminatur: in Eq. 508. Vesp. 684.

ἠνάγκαζεν ἔπη λέξοντας.

σοὶ δ' ἦν τίς γε διδῶ τρεῖς ὀβόλους.

i scribendum:

ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη.

σοὶ δ' ἦν τίς δῶ τοὺς τρεῖς ὀβόλους.

que elegans est versus, cuius quartus pes voce monosyllaba finitur: etsi aliquot huiusmodi exempla inveniuntur: ut in Eq. 525.

ἔξεβλήθη πρεσβύτης ὦν.

de de his rebus omnibus Elem. d. m. p. 399. seqq.

§ 386. Non invenitur in his versibus proceleusmaticus, nec anapaesto positus, nec dactylus sequente anapaesto, nisi ut dactylus quartum locum teneat. Quod etsi rarissimum est, tamen non magis reprehendi potest, quam eadem in dactylis dactyli et anapaesti coniunctio, de qua monitum § 369. in Aristoph. Vesp. 397.

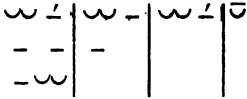
αὐτὸν δήσας, ὦ μιαιώτατε, τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταβήσει.

§ 387. Dactylus etiam alias raro quartam sedem tenet, sed ille tamen propter raritatem, ut Porsono visum, corrigendus. Aristoph. Vesp. 350. Nub. 326.

*ἔστιν ὀπή δῆθ', ἦντιν' ἂν ἔνδοθεν οἶός τ' εἴης διορούσαι.
ἀς οὐ καθορῶ· παρὰ τὴν εἴσοδον· ἔθῃ νῦν ὡς μόλις
αὐτάς.*

Elem. d. m. p. 402. seqq.

§ 388. Posterior huius versus pars apud Aristophanem has tantum mensuras habet.

Sed Cratinus, et ante eum Epicharmus, et hoc quoque prior Aristoxenus Selinuntius, etiam spondiaco exitu usi sunt:

ὡς ἂν μᾶλλον τοῖς περδαλίσις ἢ καὶς ἡμῶν παιδάρις.

Cuiusmodi versus Laconicos a quibusdam dictos tradit Hephaestio, hoc usus exemplo:

ἄγετ', ὦ Σπάρτας ἔνοπλοι κοῦροι, ποτὶ τὰν Ἄρει
κίνασιν.

§ 389. Hiatum admittit hoc metrum in correpta longa vocali diphthongove:

ἦ παραδάλει ἦ λύκω ἦ τάρω.

Non elegans est hic hiatus in Nub. 977. Vesp. 673.

ἠλείψατο δ' ἂν τοῦμφολοῦ οὐδεῖς.

οἱ δὲ ξύμμαχοι ὡς ἦσθηται.

§ 390. Vt ex Plauto apparet, etiam Romani comici hoc genere versuum usi sunt. V. Mil. glor. IV. 2, 20. seqq. in Elem. d. m. p. 405. seqq. Hic quidem neque a proceleusmatico abstinuit, neque ab exitu spondiaco, nec dubitavit prestremam arsin solvere. Satis sit, hos ex illa scena verum attulisse.

*frustrór. patere atque adstá. tibi ego hanc do operám. pro-
perando excorúeior.*

*pedeténtim: tu haec scis: tractare ita solitú's has huius-
modi mérces.*

*age, age, út tibi maxime concinnumst. nullum ést hoc sto-
lidius sóacum.*

*redeo ad te. quid me vóluiſti? quo pácto hoc dudum
accépi,*

istuc fero ego ad te cónsiliu. quasi hunc depereat. teneo
istuc.
collaüdato formam et faciem, et virtutes commemoráto.

§ 391. Idem poeta fecit etiam octonarios, sive tetra-
 netros acatalectos, ut in Aulul. IV. 9.

perii, interii, occidi: quó curram? quo nón curram? tene,
téne, quem? quis?
nescio, nil video, caecus eo, atque equidém quo - eam aut
ubi sim, aut qui sim,
nequeó cum animo certum investigare: obsecro vos ego, mi
auxilio,
oro, obtestor, sitis et hominem démonstretis, qui - eam ab-
stulerit.
quid ais tu? tibi credere certum est: nam esse bonum, e
vultu cónosco.
quid est? quid ridetis? nóvi omnis. scio fúres esse hic
cómpluris,
qui véstiti et creta óccultant sese, atque sedent, quasi sint
frugi.

§ 392. Consociavit Plautus hos versus etiam cum septenariis, sive catalecticis, ut in Casina II. 3. v. Elem. d. m. p. 413. seqq. Idem alternis octonariis et septenariis posuit in Bacchidibus IV. 40., quae scena remotis interpretum adnotationibus sic scribenda videtur:

quam mágis in pectore meó foveo quas méus filius turbás
turbet,
quam se ad vitam et quos ad mores praecipitem inscitus
capéssat,
magis cúrae est magisque affórmido ne is péreat neu cor-
rúmpatur.
scio: fúí ego illa aetate et feci illa omnia, sed more mo-
déstó.
neque plácitant mores quibus video volgó gnatis esse
parentes.

duxi, habui scortum, potavi, dedi, donavi: at enim id raro.
ego dare me ludum meo gnato - institui atque animo suo obsequium.
*aequum esse puto: sed nimis nolo desidiae. nunc Mnesti-
 lochum,*
quod mandavi, viso, ecquid eum ad virtutem opera sua compulerit,
sicut, si convenit, scio fecisse: est ingenio natus.

CAP. XXXIII.

De anapaestis cycliis.

§ 393. Anapaesti cyclii vocantur, ut § 359. indicatum, qui arsin irrationalem habent. Iique nec solutionem admittunt, nisi forte in nomine proprio, nec dipodiis incidunt, eoque etiam caesura carent. Multa horum et varia genera sunt.

§ 394. Referuntur huc a metricis dactylici quidam numeri, qui anacrusin habent iambicam, eoque proprie non sunt anapaesti. Vt hoc metrum Archilochi:

*Ἐρασμονίδη Χαρίλαε.
 Δήμητρι τε χεῖρας ἀνασχών.*

In quo versu si anapaestum in principio posuisse nonnumquam videtur Archilochus, contractio potius facienda:

*ἐρέω, πολὺ φίλταθ' ἑταίρων.
 φιλέειν, στυγνὸν περ ἔοντα.*

Hunc versum et alium una syllaba breviorē posuit Aeschylus in Sept. ad Theb. 757.

*ἐγείνατο μὲν μόρον αὐτῶ
 πατροκτόνον Οἰδιπόδαν.*

§ 395. Vere anapaesti cyclii hi sunt. Aesch. Pers.
954. 958.

Ἴάνων γὰρ ἀπηύρα.
δυσδαίμονά τ' ἀκτάν.

Et v. 957. Agam. 440.

νυχίαν πλάκα κερσάμενος.
δίθρονον κράτος, Ἑλλάδος ἦβας.

Aristoph. Av. 1316.

κατέχουσι δ' ἔρωτες ἐμᾶς πόλευς.

quo metro usus Lucianus in Tragodopodagra 190. seqq.

§ 396. Praemisit cyclium versum vulgaribus anapaestis
Aristoph. Pac. 943.

ἐπείγετε νῦν ἐν ὄσφ
σοβαρὰ θεόθεν κατέχει πολέμου
μετάτροπος αὔρα. νῦν γὰρ δαίμων
φανερώς εἰς ἀγαθὰ μεταβιβάζει.

CAP. XXXIV.

De anapaesticis logaoedicis.

§ 397. Irrationalem arsin habent etiam anapaesti logaoedici. Horum celeberrimus est versus Archebuleus cuius in primo pede et anapaestum et spondeum et iambum inveniri, his Callimachi exemplis docet Hephaestio:

ἀγέτω θεός· οὐ γὰρ ἔχω δίχα τῶνδ' αἰεῖδεν.
νύμφα, σὺ μὲν ἀστερίαν ὑφ' ἄμαξαν ἦδη.
φιλιώτερα ἄρτι γὰρ ἂ Σικέλα μὲν Ἔννα.

Sed verisimile est, Callimachum φιλιώτερα scripsisse, et primum pedem non nisi anapaestum aut spondeum fuisse.

§ 398. Aliud genus habet Aristophanes in Av. 1313.
ταχὺ δ' ἂν πολυάνορα τὰν πόλιν. *

Quod Lucianus in Tragodopodagra v. 87. seqq. catalectico mixtum posuit:

*τὰν μὲν Κυπρίαν Ἀφροδίταν,
σταγόνων προπεσοῦσαν ἀπ' αἰθέρος,
ἀνεθρέψατο κόσμιον ἄρμωγὰν
ἄλλοις ἐνὶ κύμασι Νηεὺς.*

Semel hic in medio catalectico spondeum, sed in nomine proprio, admisit, v. 107.

Μοῖρα Κλωθὴ τότε ἔλουσεν.

Alia exempla praebent Dionysii et Mesomedis hymni.

§ 399. Crebrum est apud Aristophanem aliud genus, systematis comprehensum: ut in Pace v. 909.

*ἢ χρηστὸς ἀνὴρ πολί-
ταις ἐστὶν ἄπασιν, ὅς-
τις γ' ἐστὶ τοιοῦτος.*

§ 400. Idem poeta apud Athenaeum IX. p. 410. B. alio versu usus est, cuius prior pars nescio an ex vulgaribus anapaestis constet:

*φέρε, παῖ, ταχέως κατὰ χειρὸς ὕδωρ, παράπεμπε τὸ
χειρόμακτρον.*

§ 401. Multi inveniuntur logaedici versus, qui quod iambicam anacrusin habent, proprie non sunt anapaestici. Euripides Med. 452.

*τί σοί ποτε τᾶς ἀπλάστου
κοίτας ἔρος, ὦ ματαία,
σπεύσει θανάτου τελευτάν·
μηδὲν τόδε λίσσου.*

Soph. Oed. Col. 669.

ἔκον τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα.

Eurip. Hec. 450.

θραὺς ἀκατοῦς ἐπ' οἶδμα λίμνας.

CAP. XXXV.

De versibus choriambicis.

§ 402. Tertium genus numerorum dactylicorum choriambici sunt, qui plerumque et solutionibus carent, nec nisi rarissime, et apud solos scenicos poetas, Molossum pro choriambio admittunt. Quoniam autem vehementissimus hic numerus est, lyrici mediae aetatis et comici ei saepe substituunt alium, similem in essu, sed leniorem, mensuram autem parem: i. e. Creticum cum anacrusi iambica, sive mavis dipodiam iambicam vocare. Sed in hac comici plus sibi licentiae indulgent, non modo solvenda prima arsi, sed etiam in anacrusi longam admittendo, hac forma:

$$\begin{array}{c} \bar{\cup} \quad \cup \quad \cup \\ | \quad \cup \quad \cup \\ \cup \end{array}$$

Dipodiam anacrusis sicubi invenitur, si carmen antistrophicum est, debet etiam in versu qui respondet esse. Quare in Aristoph. Lys. 345. non mutanda librorum scriptura:

πολιούχε, σὰς ἔσχον ἔδρας.

Excidit ibi qui respondebat versus strophicus.

§ 403. Catalexis multiplex est. Ferraro ipse choriambus facit clausulam. Visitatissima est logaoedica catalexis, de qua fit in duos dactylos; rarior, quae fit Cretico; rarissima, quae trochaeo. Aliquando etiam hypercatalecti sunt, aut ditrochaeo terminantur.

$$\cup \cup \cup \cup$$

$$\cup \cup \cup \bar{\cup}$$

$$\cup \cup \cup \quad | \quad \cup \cup$$

$$\cup \cup \cup \quad | \quad \bar{\cup}$$

$$\cup \cup \cup \bar{\cup}$$

$$\cup \cup \cup \quad | \quad \cup \cup \bar{\cup}$$

Quod Lucianus in *Tragodopodagra* v. 87. seqq. catalectico mixtum posuit :

*τὰν μὲν Κυπρίαν Ἀφροδίταν,
σταγόνων προπεσοῦσαν ἀπ' αἰθέρος,
ἀνεθρέψατο κόσμιον ἄρμογὰν
ἄλλοις ἐνὶ κύμασι Νηρέως.*

Semel hic in medio catalectico spondeum, sed in nomine proprio, admisit, v. 107.

Μοῖρα Κλωθὴ τότε ἔλουσεν.

Alia exempla praebent Dionysii et Mesomedis hymni.

§ 399. Crebrum est apud Aristophanem aliud genus, systematis comprehensum : ut in *Pace* v. 909.

*ἢ χρηστὸς ἀνὴρ πολί-
ταις ἐστὶν ἅπασιν, ὅς-
τις γ' ἐστὶ τοιοῦτος.*

§ 400. Idem poeta apud Athenaeum IX. p. 440. B. alio versu usus est, cuius prior pars nescio an ex vulgaribus anapaestis constet :

*φέρε, παῖ, ταχέως κατὰ χειρὸς ὕδωρ, παράπεμπε τὸ
χειρόμακτρον.*

§ 401. Multi inveniuntur logaedicis versus, qui quod iam-bicam anacrusin habent, proprie non sunt anapaestici. Euripides *Med.* 152.

*τί σοί ποτε τᾶς ἀπλάστου
κοίτας ἔρος, ὦ ματαία,
σπεύσει θανάτου τελευτάν·
μηδὲν τόδε λίσσου.*

Soph. Oed. Col. 669.

Ἴκου τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα.

Eurip. Hec. 450.

Θοὰς ἀκατοῦς ἐπ' οἶδμα λίμνας.

CAP. XXXV.

De versibus choriambicis.

§ 402. Tertium genus numerorum dactylicorum choriambici sunt, qui plerumque et solutionibus carent, nec nisi rarissimae, et apud solos scenicos poetas, Molossum pro choriambico admittunt. Quoniam autem vehementissimus hic numerus est, lyrici mediae aetatis et comici ei saepe substituunt alium, similem incessu, sed leniorem, mensurâ autem parem: i. e. Creticum cum anacrusi iambica, sive mavis dipodiam iambicam vocare. Sed in hac comici plus sibi licentiae indulgent, non modo solvenda prima arsi, sed etiam in anacrusi longam admittendo, hac forma:

$$\begin{array}{c} \bar{\cup} \quad \bar{\cup} \\ | \quad \cup \\ \cup \end{array}$$

Disyllaba anacrusis sicubi invenitur, si carmen antistrophicum est, debet etiam in versu qui respondet esse. Quare in Aristoph. Lys. 345. non mutanda librorum scriptura:

πολιούχε, σὰς ἔσχον ἔδρας.

Excidit ibi qui respondebat versus strophicus.

§ 403. Catalexis multiplex est. Ferraro ipse choriambus facit clausulam. Visitatissima est logaoedica catalexis, dein quae fit in duos dactylos; rarior, quae fit Cretico; rarissima, quae trochaeo. Aliquando etiam hypercatalecti sunt, aut ditrochaeo terminantur.

$$\begin{array}{l} \bar{\cup} \cup \cup \cup \\ \bar{\cup} \cup \cup \bar{\cup} \\ \bar{\cup} \cup \cup \quad | \quad \bar{\cup} \cup \\ \bar{\cup} \cup \cup \quad | \quad \bar{\cup} \bar{\cup} \\ \bar{\cup} \cup \cup \bar{\cup} \\ \bar{\cup} \cup \cup \quad | \quad \bar{\cup} \cup \bar{\cup} \end{array}$$

§ 404. Primi generis hi versus sunt :

οὐκ ἔτος, ᾧ γυναῖκες.

δακρυόεσάν τ' ἐφίλησεν αἰχμάν.

δευτέ νῦν, ἀβραὶ Χάριτες, καλλίκομοί τε Μοῖσαι.

Quo in genere Hephaestio Anacreontem quodam in carmine semper primam arsin solvisse ait :

ἀναπέτομαι δὴ πρὸς Ὀλυμπον πτερόγεσσι κόφαις

διὰ τὸν ἔρωτ'· οὐ γὰρ ἐμοὶ παῖς ἐθέλει συνηθᾶν.

Pentametro Callimachus integrum carmen, Branchum, condidit :

δαίμονες εὐνμότατοι, Φοῖβέ τε καὶ Ζεῦ, διδύμου
γενάρχαι.

Hexametrum ab se inventum gloriatus est Philicus Corcyraeus; falso, quum Simmias iam eo usus fuerit in Securiā in Alis.

§ 405. Tertii generis (nam secundum in iis potissimum versibus, qui basin habent, invenitur) Hephaestio haec exemplum affert :

ἰστόπονοι μείρακες.

οἷδὲ λέοντων σθένος, οἷδὲ τροφαί.

αἶ Κυθαρίας ἐπιπνεῖτ' ἕργια λευκωλένου.

In Aristophanis Lysistrata v. 338. scribendum videtur :

ἀνὰ πόλιν, ὡς ἐς τριτάλαντον βάρος.

Strophici versus tres ultimae syllabae exciderunt.

§ 406. Quartae, quintae, sextae terminationis haec exempla sint. Aristoph. Lysistr. 323. Soph. Ai. 226. Aesch. S. ad Th. 741.

τε καὶ Κριτύλλαν περιφροσῆτω.

τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει.

αὐτοδάϊκτοι θάνωσι.

§ 407. Dimeter catalecticis, qui ex uno ordine logaedicis constat, neque choriambicis, nisi quia catalexi inser-

vit, adnumerari potest, apud poetas scenicos interdum in systematis repetitus invenitur, raro admissis solutionibus. Eurip. Bacch. 405.

ὦ Σεμέλας τροφοὶ Θῆ-
βαι, στεφανοῖσθε κισσῶ·
βρῦετε, βρῦετε χλοηρᾶ
σιμίλακι καλλικάρπῳ.

§ 408. Clauduntur hoc versu systemata dimetrorum a catalectorum. Aesch. S. ad Th. 924.

δαϊόφρων, οὐ φιλογα-
θῆς, ἐτύμως δακρυχέων
ἐκ φρενός, ἅ κλαιομένας
μον μινύθει
τοῖνδε δυοῖν ἀνάκτοι.

Hi dimetri quoniam prima syllaba recisa Ionicos a minore referunt, facile cum his confundi possunt, praesertim ubi consociati sunt utriusque generis versus, ut in Soph. Oed. R. 483.

δεινὰ μὲν οὖν, δεινὰ ταρασσει σοφὸς οἰωνοθέτας
οὔτε δοκοῦντ', οὔτ' ἀποφάσκονθ'· ὅ τι λέξω δ' ἀπορῶ.
πέτομαι δ' ἐλπίσιν οὔτ' ἐνθάδ' ὄρων οὔτ' ὀπίσω.
τί γὰρ ἴ Λαβδακίδαις
ἦ τῷ Πολύβου νεῖκος ἔκειτ' οὔτε πάροιθεν ποτ' ἔγωγ'
οὔτε τανῦν πω
ἔμαθον πρὸς ὄτου δὴ βασάνῳ — —
ἐπὶ τὰν ἐπίδαμον φάτιν εἴμ' Οἰδιπόδα
Λαβδακίδαις ἐπικούρος ἀδήλων θανάτων.

§ 409. Alia dimetri forma ex choriambo et diiambō vel contra constat. Aristoph. Nub. 563.

ὕψιμέδοντα μὲν θεῶν
Ζῆνα τύραννον ἐς χορὸν
πρῶτα μέγαν κικλήσκω.
τόν τε μεγαθηνῆ τριαί-
νης ταμίαν,

§ 404. Primi generis hi versus sunt:

οὐκ ἔτος, ᾧ γυναῖκες.

δακρύνουσάν τ' ἐφίλησεν αἰχμάν.

δεῦτέ νῦν, ἄβραι Χάριτες, καλλίκομοί τε Μοῖσαι.

Quo in genere Hephaestio Anacreontem quodam in carmine semper primam arsin solvisse ait:

ἀναπέτομαι δὴ πρὸς Ὀλυμπον πτερύγεσσι κούφαις

διὰ τὸν ἔρωτ'· οὐ γὰρ ἐμοὶ παῖς ἐθέλει συνηβᾶν.

Pentametro Callimachus integrum carmen, Branchum, condidit:

*δαίμονες εὐνυμότατοι, Φοῖβέ τε καὶ Ζεῦ, διδύμων
γενάρχαι.*

Hexametrum ab se inventum gloriatus est Philicus Corcyraeus; falso, quum Simmias iam eo usus fuerit in Securi et in Alis.

§ 405. Tertii generis (nam secundum in iis potissimum versibus, qui basin habent, invenitur) Hephaestio haec exempla affert:

ιστόπονοι μείρακες.

οὐδὲ λέοντων σθένος, οὐδὲ τροφαί.

αἰ Κνθερείας ἐπιπνεῖτ' ἔργια λευκωλένου.

In Aristophanis Lysistrata v. 338. scribendum videtur:

ἀνὰ πόλιν, ὡς ἐς τριτάλαντον βάρος.

Strophici versus tres ultimae syllabae exciderunt.

§ 406. Quartae, quintae, sextae terminationis haec exempla sint. Aristoph. Lysistr. 323. Soph. Ai. 226. Aesch. S. ad Th. 744.

τε καὶ Κριτύλλαν περιφροσῆτω.

τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει.

αὐτοδαῖκτοι θάνωσι.

§ 407. Dimeter catalecticis, qui ex uno ordine logaedicis constat, neque choriambicis, nisi quia catalexi inser-

vit, adnumerari potest, apud poetas scenicos interdum in systematicis repetitus inuenitur, raro admissis solutionibus. Eurip. Bacch. 405.

ὦ Σμεῖλας τροφοὶ Θῆ-
βαι, στεφανοῦσθε κισσῶ·
βρύετε, βρύετε χλοηρᾷ
σμίλακι καλλικάρπῳ.

§ 408. Clauduntur hoc versu systemata dimetrorum a catalectorum. Aesch. S. ad Th. 924.

δαϊόφρων, οὐ φιλογα-
θῆς, ἐτύμως δακρυχέων
ἐκ φρενός, ἃ κλαιόμενας
μου μινύθει
τοῖνδε δυοῖν ἀνάκτοι.

Hi dimetri quoniam prima syllaba recisa Ionicos a minore referunt, facile cum his confundi possunt, praesertim ubi consociati sunt utriusque generis versus, ut in Soph. Oed. R. 483.

δεινὰ μὲν οὖν, δεινὰ ταράσσει σοφὸς οἰωνοθέτας
οὔτε δοκοῦντ', οὔτ' ἀποφάσκονθ'. ὅ τι λέξω δ' ἀπορῶ.
πέτομαι δ' ἐλπίσιν οὔτ' ἐνθάδ' ὄρων οὔτ' ὀπίσω.
τί γὰρ ἴ' Λαβδακίδαις
ἦ τῷ Πολύβου νεῖκος ἔκειτ' οὔτε πάροιθ' ἐν ποτ' ἔγωγ'
οὔτε τανῦν πω
ἔμαθον πρὸς ὅτου δὴ βασάνῳ —
ἐπὶ τὰν ἐπίδαμον φάτιν εἴμ' Οἰδιπόδα
Λαβδακίδαις ἐπίκουρος ἀδήλων θανάτων.

§ 409. Alia dimetri forma ex choriambo et diiambō vel contra constat. Aristoph. Nub. 563.

ὑψιμέδοντα μὲν θεῶν
Ζῆνα τύραννον ἐς χορὸν
πρῶτα μέγαν κικλήσκω.
τόν τε μεγασθενῆ τριαί-
νης ταμίαν,

γῆς τε καὶ ἄλμυρᾶς θαλάσ-
σης ἄγριον μοχλευτήν.

Rarius hoc genus apud tragicos est. V. Aesch. Suppl. 405. Comici saepe a diiambō initium faciunt, etiam sic, ut in anti-stropha diiambus choriambō respondeat. Sic in Vespis 526.

νῦν δὲ τὸν ἐκ θῆμετέρου
γυμνασίου λέγειν τι δεῖ
καινόν, ὅπως φανήσει,

quibus respondent v. 634.

οὐπώποθ' οὕτω καθαρῶς
οὐδενὸς ἠκούσαμεν, οὐ-
δὲ ξυνετῶς λέγοντος.

Iidem solvunt etiam primam arsin diiambi. Lysistr. 324.

ὑπό τε νόμων ἀργαλέων
ὑπό τε γερόντων ὀλέθρων.

et anacrusi longa : v. 339.

δεινότατ' ἀπειλοῦντας ἐπῶν.

Quin etiam ante catalexin dipodiam iambicam admittunt, oppositam etiam choriambō ; 336. 440.

ἀλλὰ φοβοῦμαι τόδε. μῶν
ὑστερόπους βοηθῶ.
ὡς πνρὶ χρῆ τὰς μυσσάρᾶς
γυναῖκας ἀνδρακεύειν.

§ 410. Tragoediae recentior tantum forma solutionibus usa videtur. Vt in Bacchis : v. supra § 406. Et in Iphig. Aul. 4036.

τίς ἄρ' ὑμέναιος διὰ λατοῦ Αἴβνος
μετά τε φιλοχόρου κιθάρας.

Eadem aetas tragoediae etiam diiambum choriambō responde-
dere fecit. Soph. Philoct. 1138. et 1164.

μυρὶ ἀπ' αἰσχρῶν ἀνατέλ-
λόνθ' ὄσ' ἐφ' ἧ-
μῖν κάκ' ἐμήσατο Ζεὺς.
μηκέτι μηδενὸς κρατύ-
νων, ὅσα πέμ-
πει βιόδωρος αἶα.

§ 411. Trimetri modo attulimus exemplum ex Iphig. in Aul. Tetrametrum catalecticum etiam tragici usurparunt, ut Eurip. Herc. f. 639.

ἀ νεότεας μοι φίλον ἄχθος, τὸ δὲ γῆρας αἰαί.

Anacreon in hoc genere secunda in sede diiambum posuit:

ἐκ ποταμοῦ πανέρχομαι πάντα φέρουσα λαμπρά.

Si constanter purum, videri potest hic versus ex duobus logaedicis compositus esse. Tales sunt sedecim versus Eupolidis ap. Athen. VI. p. 236. emendati apud Gaisfordium ad Hephaest. p. 296. Sed vere choriambici sunt apud Aristoph. Lysistr. 319. 320. 327. 341. nisi hi sunt in dimetros dividendi. Et eiusdem apud Hephaestionem:

οἶδα μὲν ἀρχαῖόν τι δρωῶν, κοῦχί λέληθ' ἔμαντόν.

§ 412. Tetrametro acatalecto usus Anacreon, promiscue choriambo diiamboque positus, nisi quod in fine semper diiambum habet, apud Athenaeum XII. p. 533.

πρὶν μὲν ἔχων βερβέριον, καλύμματ' ἐσφηκωμένα,
καὶ ξυλλήτους ἀστραγάλους ἐν ὤσι, καὶ ψιλὸν περὶ
πλευρῆσι . . . βοός,

νεόπλυτον εἶλυμα κακῆς ἀσπίδος, ἀρτοπίλισιν
κῆθελοπόροισιν ὀμιλέων ὁ πονηρὸς Ἀρτέμων,

κίβδηλον εὐρίσκων βίον,

πολλὰ μὲν ἐν δουρὶ τιθεῖς αὐχένα, πολλὰ δ' ἐν τροχῶ,

πολλὰ δὲ νῶτω σκυτίνῃ μάλιστα θωμιχθεῖς, κόμην

πώγωνά τ' ἐκτετιλμένος·

νῦν δ' ἐπιβαίνει σατινέων, χρύσεια φορέων καθέσματα,

παῖς ὁ Κύκῆς, καὶ σκιαδίσκην ἐλεφαντίνην φορεῖ

γυναιξὶν αὐτως . . .

§. 413. Rarior choriambici metri usus est apud Romanorum comicos. Inveniuntur tamen nonnulli apud Plautum, quin etiam apud Terentium Adelph. IV. 4, 4. de Benetleii sententia:

membra metu debilia

sunt; animus timore

obstipuit; pectore nil

sistere consistit.

Qui si in tetrametros coniungendi sunt, asynarteti sint necesse est.

§ 414. Inveniuntur versus choriambici, qui ab anacrusi incipiunt. Aesch. S. ad Th. 330.

ὑπ' ἀνδρὸς Ἀχαιοῦ θεόθεν
περφομέναν ἀτίμως.

Cuius generis videntur esse metra quaedam lyricorum Aeolensium, quae a grammaticis Ionica a maiori habita sunt, ut hoc Sapphus apud Hephaest. p. 37 (64.).

εὐμορφότερα Μνασιδίκα τᾶς ἀπαλᾶς Γυριννῶς
ἀσαροτέρας οὐδάμ' ἔπ', ὧ' ῥαννα, σέθεν τυχοῖσα.

Sic hoc fragmentum emendandum puto. Eadem ibidem :

δέδουκε μὲν ἅ σελάνα
καὶ Πηλιάδες, μέσαι δὲ
νίκτες, πάρα δ' ἔρχεθ' ὦρα·
ἐγὼ δὲ μόνα καθεύδω.

Quae apud Hephaestionem male binis versibus in unum coniunctis leguntur. Soph. Antig. 606.

τὰν οὐθ' ὕπνος αἰρεῖ πόθ' ὁ παντογίρω.

§ 415. Frequens est versus ex amphibracho et choriambo compositus. Aesch. Ag. 757.

πομπᾷ Διὸς ξενίου.

Horatius praemisit choriambis dipodiam trochaicam, cuius ultimam syllabam ipse semper longam esse voluit, quam Graecis ancipitem fuisse credibile est: caesuram autem fecit in prima choriambi syllaba :

te deos oro, Sybarin cur properas amando.

Temere hoc metrum reprehendit Atilius Fortunatianus p. 268 ~~35~~
v. Bentl. ad Horat. p. 710.

§ 416. Vsitatissimi sunt choriambici cum basi, quos metricorum veterum inscitia versibus antispasticis adnumeravit. At si antispastici essent, neque a trochaeo aut pyrrhichio

possent incipere, et extremas singulorum antispastorum syllabas haberent ancipites. Errorem animadverterunt Latini grammatici. Vide § 244.

§ 417. In basi soli lyrici Aeolenses etiam pyrrhichium admiserunt. Comoedia et recentior tragoedia etiam trisyllabos pedes in basi ponere ausa est, tribrachum, anapaestum, dactylum.

§ 418. Brevissimus horum versuum unum choriambum habet. Aesch. Suppl. 42.

ῥῦν ἐν ποιονόμοις.

Ei proximus hypercatalectus, qui Pherecrateus dicitur. Idem S. ad Th. 304. seqq.

τοὶ μὲν γὰρ ποτὶ πύργους.

Tum, qui logaoedicum ordinem habet, Glyconeus.

cui flavam religas comam.

De eo dicitur lib. III. Aliud genus choriambo trochaicum sive spondeum subiectum habet. Aesch. Eum. 4038., nisi hic quoque Glyconeis adnumerandus:

σφραμεῖτε δέ, χωρῖται.

§ 419. Vsiatissimus est dimeter hypercatalectus.

Soph. Ai. 628.

οὐδ' οἰκτρᾶς γόνον ὄρνιθος ἀηδοῦς.

Trimetro brachycatalecto Sophocles usus in Antig. 954.

ἀλλ' ἂ μοιριδίᾳ τις δύνασις δεινά.

§ 420. Inveniuntur etiam systemata choriambica a basi incipientia. Aesch. Suppl. 64.

δοξάσαι τις ἀκούων ὅπα τᾶς

Τηρεῖτας

μήτιδος οἰκτρᾶς ἀλόχου.

Sophocles respondentem sibi fecit Molossos in *Electra* v. 472. 488.

*εἰ μὴ γὰρ παράφρων μάντις ἔφην καὶ γνώμας.
ἦξει καὶ πολύπους καὶ πολύχειρ ἅ δεινοῖς.*

Quod ibidem v. 429. 445. fecit etiam in versibus carentibus basi:

*ᾧ γενέθλα γενναίων,
νήπιος, ὅς τῶν οἰκτρῶς.*

§ 421. Multas huius metri formas usurparunt lyrici antiquissimae et mediae aetatis. Vt

*κατθανάσκει, Κυθέρῃ ἄβροδ Ἄδωνις· τί κε θείμεν;
καττύπτεσθε, κόραι, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας.*

Et

*νύμφαις τοῦ Διὸς ἐξ αἰγιόχω φασὶ τετυγμέναις.
Κρονίδα βασιλῆος γένος, Αἴαν, τὸν ἄριστον πέδ'
Ἄχιλλέα.*

Et

τὸν στυγνὸν Μελανίππου φόνον αἰ πατροφόνων ἐριδοί.

Et Anacreon:

*ἄρθεις δ' ἦντ' ἀπὸ Λευκάδος
πέτρης, ἐς πολὺν κῦμα κρημβῶ μεθύων ἔρωτι.*

Et apud Sophoclem Philoct. 684.

ἄλλον δ' οὔτιν' ἔγωγ' οἶδα κλύων, οὐδ' ἐξιδον μοίρα.

Et Alcaeus apud Athen. XIV. p. 627. A.

*μαρμαίρει δὲ μέγας δόμος
χαλκῶ· πᾶσα δ' ἄρει κεκόσμηται στέγη.*

§ 422. Choriambicos cum basi multos usurpavit Horatius, constanter in basi spondeum ponens, praeter I. 45, 24. 36.

*Teucer et Sthenelus potens,
ignis Iliacas domos,*

et in fine cuiusque choriambi, excepto ultimo, caesuram faciens:

*Maecenas, atavis edite regibus.
nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem.*

Bis tantum, sed in voce composita, neglexit caesuram, I. 48, 46. II. 42, 25.

*arcanique fides prodiga perucidior vitro.
dum flagrantia detorquet ad oscula.*

Vide Bentr. ad IV. 8, 47. Non haec curavit Alcaeus:

μηδὲν ἄλλο φντεύσης πρότερον δένδρον ἀμπέλω.

Quem secutus Catullus carm. XXX.

CAP. XXXVI.

De versibus Ionicis a maiori.

§ 423. In metro Ionico a maiori non minus quam in antispastico multa turbarunt metrici, qui aliorum versuum similitudine decepti, quum alia falsa tradiderunt, tum hoc, primam omnium versuum syllabam, et in quibusdam tetrametris etiam primam syllabam tertiae dipodiae esse ancepitern. Pes Ionicus a maiori ex duobus ordinibus constat, quorum prior arsis nuda, posterior dactylus est. Qui numerus quia valde durus et molestus est, commutare eum cum leniore, sed non minus tamen fracto numero instituerunt, duobus trochaeis, non cohaerentibus uno ordine periodico:

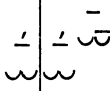
$$\begin{array}{l} \text{—} | \text{—} \text{—} \\ \text{—} \text{—} | \text{—} \text{—} \end{array}$$

Praeterea necessarium erat, ut, si plures Ionici a maiori uno versu coniungerentur, singuli per se constarent, nec perpetuum haberent numerum, quia sic in choriambos mutati essent:

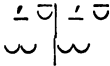
$$\begin{array}{l} \text{—} | \text{—} \text{—} | \text{—} | \text{—} \text{—} | \text{—} | \text{—} \text{—} \\ \text{—} | \text{—} \text{—} \text{—} | \text{—} \text{—} \text{—} | \text{—} \text{—} \end{array}$$

Eo factum est, ut in singulis Ionicis ultima syllaba anceps esset, quae in choriambicis certam erat mensuram habitura.

Solutiones contractionemque omnibus modis admittit hic numerus, et in Ionica quidem forma hoc modo :

in trochaica autem sic :

quibus descriptionibus formae continentur duaedetriginta. Sed tanta formarum multitudo quoniam nimiam confusionem procreatura fuisset, non omnes admissas videmus. Etsi quousque licentiae progressi sint poetae, in tanta exemplorum paucitate non plane definiri potest.

§ 424. In versibus, quos Hephaestio affert, praeter Sotadeum, duo tantum sunt, qui vere Ionici a maiori esse videantur, dimeter, qui Cleomacheus vocatur :

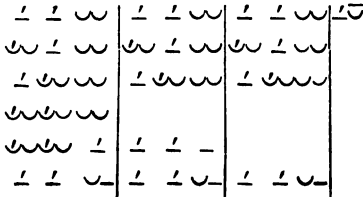
*τις τὴν ὕδρην ὑμῶν
ἐψόφησ' ; ἐγὼ πίνων,*

et trimeter,

πόας τερεὲν ἄνθος μαλακὸν ματεῦσαι,

qui si Ionicus fuit, *ποίας* scribendum.

§ 425. Nobilissimus versuum Ionicorum a maiori Sotadeus est, solam ille ad recitationem, non ad cantum factus, ut diserte docet Aristides Quintilianus p. 32. Is versus tetrameter est brachycatalectus, ex tribus Ionicis et trochaeo constans. Duo trochaei in qualibet sede, sed plerumque in tertia inveniuntur. Formas eius in pedibus Ionici exempla has praebent :

In trochaeis autem pro Ionico positis has :

$\begin{array}{c} \text{—} \cup \cup \\ \cup \cup \cup \\ \text{—} \text{—} \cup \\ \cup \text{—} \cup \\ \cup \cup \text{—} \end{array}$	$\begin{array}{c} \text{—} \cup \cup \\ \text{—} \text{—} \cup \\ \text{—} \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—} \end{array}$	$\begin{array}{c} \text{—} \cup \cup \\ \cup \cup \cup \\ \text{—} \text{—} \cup \\ \text{—} \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—} \end{array}$	$\text{—} \cup$

Observandum, caesuram esse in fine secundae sedis, quae tamen saepissime negligitur. Eaque sedes etiam Molossum sola habet, et ancipitem in fine Ionici saepissime, quae in prima tertiaque sede valde rara est.

§ 426. Vsiatissima forma versus haec est :

αὐτὸς γὰρ ἐὼν παντογενῆς ὁ πάντα γεννῶν.

Rarius omnes pedes aut Ionici sunt, ut

ἂν χρυσοφορῆς, τοῦτο τύχης ἔστιν ἔπαρμα,

aut trochaei, ut

ὡς πένης θέλων ἔχειν καὶ πλούσιος πλέον σχεῖν.

Solutionum exemplum hoc sit :

*ἔνθ' οἱ μὲν ἐπ' ἄκραισι πυραῖς νέκυες ἔκειντο.
γῆς ἐπὶ ξένης, ὄρφανὰ τείχεα προλιπόντες
Ἑλλάδος ἱερῆς, καὶ μυχὸν ἐστίης πατρῶης,
ἦβην τ' ἐρατὴν, καὶ καλὸν ἡλίου πρόσωπον.*

Quos versus qui afferunt, Dionysius de compos. verb. c. 4. et Hermogenes p. 76. (94. seq. ed. Ald.) non bene perspectam se huius metri naturam habuisse produunt.

§ 427. Ex Latinis elegantes Ionicos fecit Terentianus Maurus. Vsus his est etiam Plautus, quantum quidem conici potest, atque, ut videtur, non modo Sotadeo, sed etiam aliis brevioribus. Sotadeos habet in Aul. II. 4, 30. seqq. III. 2. Amph. I. 4, 44. seqq. Hos exempli caussa adscripsi :

*noctésque diésque ássiduo satís supérque est,
quó fácto aut dícto adést opús, quiétus né sis.
ipse dóminus díves óperis ét labóris éxpers,
quódécúmque homini áccidit libére, pósse rétur.
aéquam ésse putát, nó n reputát, labóris quíd sit.*

Hic etiam in prima sede Molossum posuit, et, quod Graecis non licuit, ultimi trochaei arsin solvit, ut in Aul. II. 4, 30.

héia hóc face, quód iubét sorór. si líbeat, fáciam.

Praetereaue tenendum, solutiones utrum sint pedis Ionici an trochaeorum, apud Latinos ex accentu vocabulorum cognosci. Graeci comici non videntur usi hoc metro esse, multo minus tragici, aut gravior poesis lyrica.

CAP. XXXVII.

De Ionicis a minori.

§ 428. Etiam in Ionicis a minori multum a vera ratione aberrarunt grammatici. Qui si hos versus hoc metro esse putant:

*μεγάλη δ' ἦντέ μ' ἔρωσ ἔκοψεν, ὥστε χαλκεύς,
πελέκει, χριμερλή δ' ἔλουσεν ἐν χαράδρῃ,*

et

ζαελεξάμαν ὄναρ Κυπρογενήα,

et

*ἄπο μοι θανεῖν γένοιτ'· οὐ γὰρ ἂν ἄλλη
λύσις ἐκ πόων γένοιτ' οὐδαμὰ τῶνδε,*

et

παρὰ δ' ἦντε Πυθόμανδρον κατέδυν ἔρωτα φεύγων,
sunt illi quidem similes Ionicis, sed numeros habent alios, nisi quod primus horum ab initio Ionicus est:

υ υ | υ | υ υ υ υ

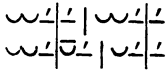
Numerus enim Ionicus a minori inversa ratione, quam alter Ionicus, compositus est ex anapaesto et arsi nuda:

υ υ | υ

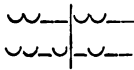
Eodemque modo, ut in illo, singuli pedes suum sibi numerum habent, neque inter se perpetuantur, quia sic in choriambos abituri essent:

υ υ | υ | υ υ | υ
υ υ | υ υ | υ

Sed ut in Ionicis a maiori duo trochaei ad variandum numerum adhibentur, ita in Ionicis a minori duo iambi, hoc modo, ut arsis nuda in iambum mutetur, et deinde qui sequitur anapaestus, ipse quoque iambus fiat, quo tempora maneant eadem:

Haec ratio vocatur *ἀνάκλασις*, versusque ipsi *ἀνακλάμενοι*, quia non in uno pede Ionico mutatio numeri fit, sed in duobus, alterius fine, alterius initio mutato. Metrici enim sic statuunt, postremum tempus pedi demptum adiici primo sequentis pedis tempori:

§ 429. Lyrici Aeolenses maxime ex puris pedibus Ionicis fecisse hos versus videntur; Ionici autem lyrici et anaclasin usurpasse, et in ea primam arsin solvisse; mediam quamdam rationem tenuisse scenici, ut tragici magis Aeolenses sectarentur, anapaesto saepe his numeris admixto, comici magis sequerentur Ionicos.

§ 430. Dimetro catalectico Timocreon integrum carmen condidisse dicitur:

Σικελὸς κομφὸς ἀνήρ
ποτὶ τὰν ματέρ' ἔφα.

Etiam Sappho, Alcaeus, et Alcman integra Ionica carmina fecerunt. Alcman:

Ἐκατὸν μὲν Διὸς υἱὸν
τάδε Μῶσαι κροκόπεπλοι.

Et Sappho:

τί με Πανδιονίς ᾧ ῥαῖνα χελιδῶν.

Quem versum catalecticum fecit Anacreon:

Διονίσου σάυλαι Βασσαρίδες.

Tetrametro catalectico usus Phrynichus tragicus:

τό γε μὴν ξείνια δούσας, λόγος ὡςπερ λέγεται,
 ὀλέσαι, κάποτεμεῖν δ' ἔξι χαλκῷ κεφαλάν.

Et Phrynichus comicus:

ἂ δ' ἀνάγκα 'σθ' ἱερῶσιν καθαρεύειν φράσομεν.

§ 431. Lyrici antiquiores systemata fecerunt Ionica, quos imitatus Horatius III. 12. decem pedes Ionicos una strophæ unoque systemate comprehendit:

*miserarum est, neque amori dare ludum, neque dulci
 mala vino lavere, aut examinari metuentes
 patriæ verbera linguae.*

Eam rationem, Hephaestione teste, præiverat Alcaeus in illo:

ἐμὲ δειλάν, ἐμὲ πασῶν κακοτάτων πεδέχουσιν.

De tragicorum et comicorum systematis cap. seq. dicetur.

CAP. XXXVIII.

De versibus Anacreonteis.

§ 432. Versus Anacreonteos nonnulli, in iisque M. Varro, Ionicos a maiori esse existimarunt, ut refert Terentianus Maurus p. 2447. propterea, quod eodem numero essent, quo finiuntur Sotadei. Carmina, quae hodie Anacreontis nomine circumferuntur, quorum paucissima videntur Anacreontis esse, pleraque multo recentiorum, quaedam etiam plane imperitorum hominum sunt, multam praeberunt dubitandi materiam. Ac magna pars horum carminum, quae puris iam-bis constat, his, non Ionicis adnumeranda est. Ea hunc habent numerum:

υ̅ι̅υ̅υ̅υ̅υ̅

θέλω λέγειν Ἀτρείδας.

Ea autem, quae vere Ionica sunt, dimetri sunt Ionici a minori, anaclasin plerumque habentes:

υ̅υ̅υ̅ υ̅υ̅υ̅

υ̅υ̅υ̅ υ̅υ̅υ̅

§ 433. Sed quoniam haec forma :

υ υ υ υ υ

pariter ex Ionico numeri deduci potest, atque ex choriambico :

υ υ υ υ υ

quod metrum nonnumquam in farragine ista carminum Anacreonticorum invenitur, cavendum, ne hunc choriambicum putemus cum Ionico commutari posse. Immo quoniam magna pars carminum Anacreonticorum monostrophica est (v. Elem. d. m. p. 479. seqq.), nunc ex uno genere versus, nunc ex diversis, non est dubitandum, quin choriambicus iste stropharum indicium faciat, et prorsus sit ab Ionicis segregandus. Distinxit strophas in suis Anacreonteorum carminum editionibus Fr. Mehlhornius. Sunt illae plerumque quaternum, in aliis ternum, in aliis quinum versuum.

§ 434. In illo genere versus Anacreonti, quod iambicum est, imperitiores poetae, ut quidam in collectione Anacreonticorum, et Gregorius Nazianzenus ac Paulus Silentarius in Brunckii Analectis T. III. p. 94. pro tertio iambo etiam spondeum posuerunt :

βούλει μαθεῖν, ἄνθρωπε,
θερμῶν ἄτεχνον ἔεῦμα.

Prima arsis interdum solvitur. XXVII. 4.

τοῦ Διὸς ὁ παῖς, ὁ Βάκχος.

§ 435. Ionicum genus, quod a disyllaba anacrusi incipit, usitatum illud etiam tragicis et comicis, in aliquot carminibus Anacreonti adscriptis per puros iampos procedit. Raro anacrusis in unam longam contrahitur : VI. 16.

κῶμον μέτεισι χαίρων.

§ 436. Nec solutio primae arseos frequens est, ut XLIII. 8.

σὺ δὲ φίλιος εἶ γεωργῶν.

Aut secundae, ut XXXVII. 6.

ἴδε, πῶς γέρανος ὀδεύει.

Scriptor carminis amatorii, quod I. A. Cramerus in Anecdotis Parisiensibus vol. IV. p. 380. dehinc autem Th. Bergkius in Poetis lyricis p. 739. edidit, si scripsit v. 23.

παῖδα οἴστοβόλον Ἀφρογενείης
εὐγενέων λογάδων φεῖγεται παῖδες,

videri potest, quoniam constanter istam caesuram observavit, hanc metri formam secutus esse :

$\begin{array}{c} \sim \acute{ } - \sim \acute{ } | \sim \sim - \\ - \sim - \sim \acute{ } | \end{array}$

Non est id tamen veri simile, sed est ille hac forma usus :

$\begin{array}{c} \sim \acute{ } - \sim \acute{ } - \sim \acute{ } - \\ - \sim - \end{array}$

Posui totum carmen poetae nec prosodiae imperiti, nec fluviales Nereides commenti, quoniam singulari artificio elaboratum est. Continet tria systemata κατὰ περικοπήν ἀνομοιομερῶ, quorum prior pars duas quaternum dimetrorum strophas et cuculium duum trimetrorum, altera tres quaternum dimetrorum strophas et item duum trimetrorum cuculium habet. His accedit quasi pro epodo aliud ex tribus partibus systema, cuius prima et tertia pars eadem sunt, quae in praecedentibus systematis, quae autem inter has media est secunda pars una tantum strophæ et cuculio absolvitur: id factum est eo, quod interlocutor est introductus v. 89—96.

Ποταμοῦ μέσον κατεῖδον
 ποτὲ τὸν γόνον Κυθήρης.
 ἐνεήχετο προπαλζων
 μετὰ Νηϊδων χορείης·
 5 ποταμὸς δὲ χρυσοδίνης
 ἐβόα, τί πυρπολεῖς με;
 τί με, παιδίον, φλογίζεις;
 ἀπ' ἐμῶν ἄπελθε θελθρων.
 πλοκάμους χρυσοχύντους θαῦμα ἰδέσθαι
 10 ὃ Ἔρωσ τῆς Παφίης εἶχε καρήνω.
 Ἐν ἰδὼν ἐγὼ τότε ἔσχον
 ἐπιθυμίαν κρατῆσαι,

- κρατεραῖς πέδαις τε δῆσαι
θαλεροῖς νέοις τε δεῖξαι.
- 15 ὃ δὲ νόσφι τῶν ρεέθρων
ὑπέφευγε προσγελῶν μοι,
ποτὲ μὲν ποσὶ προβαίνων
ποτὲ δὲ πτεροῖς ἀλύσκων.
πικρὸς ἦν ὑπόπτερός τε
- 20 πολυποίκιλός τε μύθῳ,
πολυδαίδαλος τὸ εἶδος,
πολυήρατος τὸ κάλλος.
παῖδα διστοβόλον φεύγετε, κοῦροι
εὐγενέων λογάδων, Ἄφρογενείης.
- 25 γυμνὸς ἦν ἀνάρβυλός τε,
πυρὶ δ' εἵκελος τὰ πάντα·
ἀπὸ δ' ὀμμάτων βολῶν
φλογερὴν ἔπεμπεν ἀγλήν.
ἐρατὴν φέρων φαρέτρην
- 30 πεπτρωμένων βελέμωνι,
ἐπίχρυσον εἶχε τόξον
κεχαλασμένον κατ' ὤμων.
μικρὸν ἔχει τὸ βέλος, μακρὰ δὲ βάλλει,
ὄν δὲ βάλῃ, πυρόεις οἷστρος ἐλαύνει.
- 35 γλυκερὴν ὕπα προῆκεν
διὰ τὸν πόθον λαλῶν μοι,
λιγυρὸν μέλος λυγίζων,
καθάπερ Πρόκνη κατ' ἄλσος.
παλάμην ἄγαν βραχεῖαν
- 40 ἐπεμειδίᾳ κραδαίνων.
ἐπεδείκνυεν δὲ ταύτην
προφανῶς τὸ πῦρ ἀφάσσω.
ἀναγαλλίδας παρῆλθεν,
ἴα καὶ κρόκους παρέπτῃ.
- 45 Ζεφύρου πνοᾶς γὰρ εἶχεν
κατοπισθίους λιγείας.
τὸ βρέφος τῆς Παφίης φεύγετε, κοῦροι.
ἀφανῶς τόξα πόθων ἀγκύλα τείνει.

- καθάπερ ταῦς τις ὄρνις
 50 ὁ κατάστερος πτεροῖσιν,
 ὑπερίπτατο πλανῶν με,
 λιβάδων ὑπερθε παίζων.
 ἔκαμνον τρέχων ἐλαύνων,
 ἀπεπασάμην διώκων·
 55 ὃ δὲ τοῖς ῥόδοις με βάλλων
 ὑπέθελγέ πως πρὸς οἴστρον.
 πόσα ἄνθη ἔδραμον καὶ ῥοδεῶνας,
 ὀπίσω παιδαρίου πολλὰ διώκων.
- - - - -
 60 - - - - -
 μανίης πέφνκε δεῦγμα,
 νεότητός ἐστι πῆμα
 - - - - -
 - - - - - πέφνκε πᾶσα
 65 ἀκατάσχετός τε τόλμα,
 ἀτελῶν πόνων ἐρῶσα.
 καλύκων συνῆγεν ἄνθη,
 ἃ παρέσχε μοι πονεῖν με.
 πλατάνοισι γὰρ προβαίνων
 70 στεφάνους πλέκων μεθῆκεν.
 δροσερὰς εἰς λιβάδας πολλὰ διώξας
 τὸν Ἔρωτα βροχίσαι οὐκ ἔδυνήθην.
 ὑποδὺς δ' ἔνερθε λόχμης
 σκιεροῖς ἔπαιζε δένδροις.
 75 πύματον βέλος δὲ πέμψας
 βάλεν ἠπάτων τὰ κοῖλα.
 συνομηλικῶν χορεία,
 συναρῆξατε προθύμως·
 κατακαίομαι, κλονοῦμαι
 80 ἀφανῶς τε νυρπολοῦμαι.
 ἀνθοκόμους λιβάδας πεζοπορήσας
 παῖδα πανοῦργον ἐλεῖν οὐκ ἔδυνήθην.
 ὄτε μοι λόγον τί ῥέξω,
 τί πάθω, τί δ' αὖ προσοίσω,

- 85 τί δὲ φάρμακόν ποθ' εὔρω
 κραδίην ἐμὴν δροσίζον.
 φάρμακον ἐξ Ἑλένης εἴ τις ἐφεύροι
 ἡμετέραις φιάλαις ἐγκαταμίξαι.
 „ἄκος εἰς ἔρωτ' ἀκούω
- 90 ἀποδημίαν γενέσθαι.
 σὺ μένειν θέλων δὲ μᾶλλον
 ἕτερον τρόπον μετέρχου.
 αἴπνους ἴαυε νύκτας
 μετ' Ἀχιλλέως ἑταίρων,
- 95 σὺν ἀηδόσιν λιγείαις
 μελιηδέα προσφάδων.“
 ἐδάην πόθου τὸ φίλτρον,
 δόδον οὐδαμῶς δ' ἐπέγνων.
 δότε μοι συνοιμοδίτην
- 100 τὸν Ἔρωτα συλλαλοῦντα.
 τῆς Παφίης τὸ βρέφος φεύγετε, κοῦροι·
 λαμπάδα καιομένην χειρὶ κομίζει.

§ 439. Tragici saepe systemata ex versibus Ionicis a minori fecerunt, anaclasi in fine tantum vel totius strophae, vel partis adhibitā. Et in anaclasi nunc puros servant iambos, nunc in priore anacrusin faciunt longam. Omnium luculentissimum exemplum exstat in Aeschylī Suppl. v. 1025. e quo satis sit primam stropham attulisse :

ἴτε μάν, ἀστυνάκτας
 μάκαρας θεοὺς γανάεπτες,
 πολιούχους τε καὶ οἱ χεῦμ'
 Ἐρασίνου
 περιναίονται παλαιόν.
 ὑποδέξασθε δ', ὀπαδοί,
 μέλος· αἴνος δὲ πόλιν τήν-
 δε Πελασγῶν ἐχέτω, μηδ'
 ἔτι Νεῖλου
 προχοᾶς σέβωμεν ὕμνοις.

§ 440. Sed praeter hos etiam illo genere utuntur, in quo regnat anacalasis, admixtis interdum aliorum versuum formis, ut hoc Anacreonteo:

υ υ υ υ — | υ υ υ υ υ υ υ υ —

οὐδ' αὖ μ' ἐάσεις μεθύοντ' οἶκαδ' ἀπελθεῖν.

V. Schol. Aesch. ad Prom. 128. Sophocles El. 1058.

τί τοὺς ἄνωθεν φρονιμωτάτους οἰωνοὺς
ἐσορώμενοι τροπᾶς κη-
δομένους ἀφ' ὧν τε βλάστω-
σιν, ἀφ' ὧν τ' ὕνασιν εὐρω-
σι, τάδ' οὐκ ἐπ' ἴσας τελοῦμεν;

Eurip. Bacch. 530.

σὺ δέ μ', ὦ μάκαιρα Δίρα,
στεφανηφόρους ἀπωθεῖ
διάσους ἔχουσαν ἐν σοί.
τί μ' ἀναίνει; τί με φεύγεις;
ἔτι, ναὶ τὰν βοτρυνώδη
Διονίσου χάριν οἶνας,
ἔτι σοι τοῦ Βρομίου μελήσει.

Et in Cyclope v. 493.

μάκαρ, ὅστις εὐϊάζει
βοτρύων φιλαισι πηγαῖς,
ἐπὶ κῶμον ἐκπετασθεῖς,
φίλον ἄνδρ' ὑπαγκαλίζων,
ἐπὶ δεμνίοις τ' ἄκανθαν
χλιδανῆς ἔχων ἑταίρας
μυρόχριστος λιπαρὸν βό-
στρυχον· αὐδᾶ δέ, θύραν τίς οἴξει μοι.

§ 441. Tertium genus, quo scenici poetae utuntur, in-
signe est admixto anapaesto, non modo ut eo finiatur numerus,
sed etiam in medio. Exempla vide in Aeschyli Persis v. 66—80.

Ita Eurip. Bacch. 64.

Ἀσίας ἀπὸ γαίας ἱερὸν Τιμῶ-
λον ἀμειψασα θοάζω
Βρομίω πόνον ἠδὺν, κάματόν τ' εὐ-
κάματον, Βάκχιον ἀζομένα θεόν.

Vbi *Θεὸν* una syllaba est. Hoc metri genere praeclare usus Klopstockius :

wenn der schimmer von dem monde nun herab.

§. 442. Solutiones contractionesque recentioris tragodiae propriae videntur. Eurip. Bacch. 78.

*τά τε ματρὸς μεγάλας ὄρ-
για Κυβέλης θεμιτεύων,
ἄνα θύρσον τε τινάσσων,
κάτα κισσῶ στεφανωθείς.*

Idem in carmine, quod in eadem fabula est a v. 370. non ubique pedes pedibus exaequavit, sed ipsam anaclasin in antistropha opposuit versui non ἀνακλωμένῳ.

§ 443. Eadem prorsus comicorum licentia. Apud Aristophanem duobus potissimum in locis Ionici a minore, partim Anacreontei, partim longiores vel breviores, admixtis etiam aliis metris, inveniuntur, in Ranis a v. 323. et in Vespis a. v. 273. de quo carmine dixi in dissertatione de choro Vesparum.

CAP. XXXIX.

De versu Galliambico.

§ 444. Versus Galliambicus ex duobus Anacreonteis compositus est, quorum posterior catalecticus est, hac forma.

$\bar{\cup} \bar{\cup} | \bar{\cup} | \bar{\cup} \bar{\cup} - | \bar{\cup} \bar{\cup} | \bar{\cup} | \bar{\cup} \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \bar{\cup} | \bar{\cup} \bar{\cup} | \bar{\cup} - | \bar{\cup} \bar{\cup} | \bar{\cup} \bar{\cup} | \bar{\cup} \bar{\cup}$

*Γαλλαί, μητρὸς ὀρεΐης φιλόθυρσοι δρομάδες,
αἶς ἔντεα παταγεῖται καὶ χάλκεα κρόταλα.*

Diogenes Laertius VIII. in fine :

*ἐν Μέμφει λόγος ἐστὶ προμαθεῖν τὴν ἰδίην
 Εὐδοξὸν ποτε μοῖραν παρὰ τοῦ καλλικέρω
 ταύρου, κούδέν ἔλεξεν· βοῖ γὰρ πόθεν λόγος;
 φύσις οὐκ ἔδωκε μόσχῳ λάλον Ἄπιδι στόμα.
 παρὰ δ' αὐτὸν λέχριος στὰς ἐλιχμήσατο στολήν,
 προφανῶς τοῦτο διδάσκων, ἀποδύση βιοτήν
 ὅσον οὐπω. διὸ καὶ οἱ ταχέως ἤλθε μῦθος,
 δεκάκις πέντ' ἐπὶ τρισσαῖς ἐξιδόντι πλειάδας.*

Caesura, quae est in fine prioris partis, hic ubique diligenter servata. Sic etiam apud Catullum carm. LXIII. qui plerumque anaclasi usus est, et in posteriore parte cum anaclasi coniunxit solutionem secundae arseos :

*super álta véctus Átys celeri raté mariá,
 Phrygium út nemús citáto cupidé pedé tetigit,
 adiitque opáca silvis redimita lóca deae.*

In priore semel tantum purum Ionicum posuit v. 54.

et eórum ómnia adírem furibúnda látibulá.

Magis Graecos secutus videtur Varro in satiris.

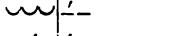

CAP. XL.

De versibus paeonicis.

§ 445. Ultimum genus numerorum simplicium sunt paeonici, quos metrici veteres, sola tempora numerantes cum Creticis et Bacchiacis commiscuerunt. Constat numerus paeonicus ex ordinibus arsin duorum, ut metricis placet, temporum, thesin autem trium brevium syllabarum habentibus : ex quo apparet, ut arsis solvi possit, at in thesi contractionem nullam, nisi perdito numero paeonico, posse admitti. Ego quídam credo arsin paeonici numeri tria tempora habere : de qua re exposui § 198. Continuantur autem plures paeones uno

ordine, pariter ut trochaei et dactyli. Ac genera quoque numeri paeonici eadem comparatione sunt quinque :

	primi paeones.
	quarti paeones.
	strophæ.
	dactyli.
	symplecti.

Sed quum omnino rarior usus est numeri paeonici, tum strophæ, dactyli, symplecti si quando inveniuntur, non certas et stabiles formas habent. Præterea ut in dactylicis numeris sunt, qui iambicam anacrusin habeant, ita etiam paeonici alii cum iambica, alii cum anapaestica anacrusi facti sunt. Catalexis fit in trisyllabum, in disyllabum, in syllabam. Atque hoc quoque in genere versuum singuli pedes metra a grammaticis vocantur.

§ 446. Vsatissimum genus primi paeones sunt, minus illi tragicis quam comicis usurpati, apud quos tetrameter maxime catalecticus in trisyllabum invenitur, qui ex duobus ordinibus constat, caesuram habens in fine secundi pedis, quæ tamen interdum negligitur. Vltimus pes dactylus est, sed propter ancipitem sæpe Creticus.

*ὦ πόλι φίλη Κέρκροπος ἀντοφνὲς Ἀττικῆ,
χαῖρε, λιπαρὸν δάπεδον, οὐθα ἀγαθῆς χθονός.*

Vide Aristoph. Vesp. 1275. seqq.

§ 447. Quod Hephaestio dicit, Aristophanem in Georgis etiam quarto paeone pro primo usum esse :

ἐν ἀγορᾷ δ' αὖ πλάτανον εὖ διαφρυτεύσομεν,

in secundis Thesmophoriazasis autem sæpe etiam pedem Creticum mediis versibus inseruisse, argumento est, versus illos non paeonicos fuisse, sed Creticos. Quamquam, ut supra dictum §. 499. ne ipsi quidem veteres Graeci ex omni parte distinxerint numerum Creticum et paeonicum videntur.

§ 448. Pentametro catalectico in trisyllabum usus est Theopompus in *Παισίν*:

πάντ' ἀγαθὰ δὴ γέγονεν ἀνδράσιν ἐμῆς ἀπὸ συνουσίας.
Hic quoque videtur caesuram in secundi pedis fine habuisse.

§ 449. Quemadmodum contractiones, ut supra dictum, non admittit hoc metrum per numeri leges, ita solutiones arseos neque usurpatae sunt, nec potuerunt usurpari, si recte statuimus arses tria tempora habere. Elegantissimi versus sunt in Aristophanis Avibus 349.

*οὔτε γὰρ ὄρος σκιερὸν οὔτε νέφος οὐράνιον
οὔτε πολὺν πέλαγός ἐστιν, ὃ τι δέξεται
τώδ' ἀποφυγόντε με.*

Quibus qui in stropha v. 333. respondere debent, recepta scholiastae impeditiorem verborum compositionem expedientis explicatione turpissimis solutionibus foedati, sic videntur corrigendi esse:

*ἔς τε δόλον ὅς μ' ἐκάλεσεν παρέβαλέν τέ με παρ'
ἔξού' ἐγένοντο γένος οὐχ ὄσιον ἀμφ' ἐμοὶ
καὶ πολέμιον τραφέν.*

§ 450. Paeonici catalectici in disyllabum, item anacrusin iambicam habentes, raro inveniuntur. Exempla nonnulla habet Aristoph. in *Lysistr.* in carmine, quod est a v. 784.

*αὐτὸς ἔτι παῖς ὢν.
φεύγων γάμον ἀφίκετ' ἐς ἐρημίαν,
κάν τοῖς ὄρεσιν ᾤκει,
κἄτ' ἐλαγοθήρα,
πλεξάμενος ἄρκυς,
καὶ κῆνα τίν' εἶχεν,
κούκετι κατήλθε πάλιν οἴκαδ' ὑπὸ μίσους.*

ordine, pariter ut trochaei et dactyli. Ac genera quoque numeri paeonici eadem comparatione sunt quinque :

	┌~~~~~	primi paeones.
~~	┌~~~~~	quarti paeones.
	┌~~~~~	stroph.
~~	┌---	dasii.
┌	┌~~~~~	symplecti.

Sed quum omnino rarior usus est numeri paeonici, tum stroph, dasii, symplecti si quando inveniuntur, non certas et stabiles formas habent. Praeterea ut in dactylicis numeris sunt, qui iambicam anacrusin habeant, ita etiam paeonici alii cum iambica, alii cum anapaestica anacrusi facti sunt. Catalexis fit in trisyllabum, in disyllabum, in syllabam. Atque hoc quoque in genere versuum singuli pedes metra a grammaticis vocantur.

§ 446. Vsitatissimum genus primi paeones sunt, minus illi tragicis quam comicis usurpati, apud quos tetrameter maxime catalecticus in trisyllabum invenitur, qui ex duobus ordinibus constat, caesuram habens in fine secundi pedis, quae tamen interdum negligitur. Ultimus pes dactylus est, sed propter ancipitem saepe Creticus.

*ὦ πόλι φίλη Κέρροπος ἀύτοφνές Ἀττική,
χαῖρε, λιπαρόν δάπεδον, οὐρα ἀγαθῆς χθονός.*

Vide Aristoph. Vesp. 1275. seqq.

§ 447. Quod Hephaestio dicit, Aristophanem in Georgis etiam quarto paeone pro primo usum esse :

ἐν ἀγορᾷ δ' αὖ πλάτανον εὖ διαφντεύσομεν,

in secundis Thesmophoriazasis autem saepe etiam pedem Creticum mediis versibus inseruisse, argumento est, versus illos non paeonicos fuisse, sed Creticos. Quamquam, ut supra dictum §. 499. ne ipsi quidem veteres Graeci ex omni parte distinxisse numerum Creticum et paeonicum videntur.

§ 448. Pentametro catalectico in trisyllabum usus est Theopompus in *Παισίη*:

πάντ' ἀγαθὰ δὴ γέγονεν ἀνδράσιν ἐμῆς ἀπὸ συνουσίας.
Hic quoque videtur caesuram in secundi pedis fine habuisse.

§ 449. Quemadmodum contractiones, ut supra dictum, non admittit hoc metrum per numeri leges, ita solutiones arseos neque usurpatae sunt, nec potuerunt usurpari, si recte statuerimus arses tria tempora habere. Elegantissimi versus sunt in Aristophanis *Avibus* 349.

*οὔτε γὰρ ὄρος σκιερὸν οὔτε νέφος οὐράνιον
οὔτε πολὺν πέλαγός ἐστιν, ὃ τι δέξεται
τώδ' ἀποφυγόντε με.*

Quibus qui in stropha v. 333. respondere debent, recepta scholiastae impeditiorem verborum compositionem expedientis explicatione turpissimis solutionibus foedati, sic videntur corrigendi esse:

*ἔς τε δόλον ὅς μ' ἐκάλεσεν παρέβαλὲν τέ με παρ'
ἔξοτ' ἐγένοντο γένος οὐχ ὄσιον ἀμφ' ἐμοὶ
καὶ πολέμιον τραφέν.*

§ 450. Paeonici catalectici in disyllabum, item anacrusin iambicam habentes, raro inveniuntur. Exempla nonnulla habet Aristoph. in *Lysistr.* in carmine, quod est a v. 784.

*αὐτὸς ἔτι παῖς ἦν.
φεύγων γάμον ἀφίκετ' ἐς ἐρημίαν,
κάν τοῖς ὄρεσιν ᾤκει,
κἄτ' ἐλαγοθήρα,
πλεξάμενος ἄρκυς,
καὶ κύνα τιν' εἶχεν,
κούκέτι κατῆλθε πάλιν οἴκαδ' ὑπὸ μίσους.*

ut non possit aliquis aperte refutare, at multo tamen aptius, opinor, ita describet:

—'u—u—u—u—
 —'u—u—u—u—
 u—u—u—u—u—

Nam qui in paeonico genere constitisse Graecos contendat, eodem iure contendere poterit, in dactylico eos debuisse consistere, in quo Romani constiterunt. Et quidni Graeci in tanta linguae suae volubilitate fecerint, quod vel in Germanica conatus est Klopstockius nostras, non modo paeonibus ille saepe usus, sed etiam hoc parapaeonico numero:

u—u—u—u—u—

dich singe der dithyrambe, der keine kriege sang.

LIBER III.

De metris mixtis et compositis.

CAP. I.

De generibus metrorum mixtorum et compositorum.

§ 454. Hephaestio, explicitatis simplicibus metris, deinceps metra κατ' ἀντιπάθειαν μιχτά, et versus asynartetos, et polyschematistos, et stropharum comparationes exponit. Ex his metra κατ' ἀντιπάθειαν μιχτά nos plane praeterimus. Nam quae sic vocantur metra, quia contrarios pedes, ut trochaeos atque iambos, contineant, partim ne habent quidem pedes contrarios, partim, si habent, nihil in ea re est, quod peculiare genus numeri constitui postulet. Ita Sapphicus hendecasyllabus, quem metrici, dipodiis uti amantes, sic dividunt :

— — — | — — — | — — —

ποικιλόθρον' ἀθάνατ' Ἀφροδίτα,

non habet iambos, quia ex dipodia trochaica ex ordine loga-oedico constat :

— — — | — — — — —

Hic vero versus :

ἰόπλοκ' ἀγνά μελιχόμειδε Σαπφοῖ,

quem sic dividunt illi :

— — — | — — — | — — —

continet quidem oppositos pedes, iambos et trochaeos, ita nempe metiendus :

— — — | — — — — —

sed compositionis ratione nihil differt a quovis alio metro, quod ex diversis membris eosdem pedes habentibus factum sit. Ex quo apparet, inutile commentum esse *μῆξεις κατ' ἀρτιπάθειαν*, ubi ordinibus suis versus metiare, non arbitrario invento dipodiarum. At etiam versuum asynartetorum et polyschematistorum appellationes aliis definitionibus indigent, quam quae a metricis allatae sunt.

§ 455. Nos metra ea, quae non sunt simplicia, dividimus in versus mixtos et compositos. Mixti sunt qui ex diversis numeris in unum confusis constant; compositi, in quibus plures numeri ita sunt copulati, ut seorsim alter alterum sequatur.

§ 456. Mixtio duplex est. Nam aut plures numeri vices suas commutant, ut alter pro altero ponatur: quorum etsi quisque per se simplex est, tamen qui ex ambobus conflatur numerus, quia neque hic, neque ille, sed commutabilis quidam, utrumque in se comprehendens, est, non potest nec simplicibus, neque compositis adnumerari. Hi sunt polyschematisti. Altera mixtionis ratio est, quum diversi numeri uno ordine cohaerent, quos, si fortior debiliorem praecedat, imminutos, si debilior fortiorem, concretos vocamus. Vide §§ 20. 21.

§ 457. Duplex est etiam compositio. Fit enim aut per cohaerentiam, quam *συνάφειαν* Graeci dicunt, quae in commissura duarum partium nihil fieri patitur, quod perpetuitatem orationis interrumpat; aut sine vinculo, qui sunt asynarteti, in quibus et perpetuari oratio et interrumpi potest.

§ 458. Apertum est, multa eorum metrorum, de quibus in secundo libro dictum est, ad mixta et composita referri debere. Nam quum de metris simplicibus diceretur, quae ex uno genere numeri constant, fieri non poterat, quin simul nonnullae etiam illarum formarum commemorarentur, in quibus aliqua

ixtio vel compositio inveniretur. Ita choriambici et Ionici, **ria** commutabiles sunt cum aliis numeris, re vera polyschematisti sunt. Logaedici autem inminuti. Tum aliquot etiam **ynartetos** notavimus. Superest ut dicatur de concretis, de **lyschematistis** iis, quos incertum est, ex quo genere **simplicium** orti sint, et de compositis, sive per cohaerentiam, sive sine **iculo** factis, qui vel ex diversis sint numeris compositi, vel, **ex** iisdem, tamen ordinum diversitate faciant, ut non possit **pro simplicibus** unoque numero decurrentibus haberi.

CAP. II.

De versibus Glyconeis.

§ 459. Versuum polyschematistorum, si ab Ionicis et **choriambicis** discesseris, de quibus lib. II. dictum, re vera unum **genus**, Glyconeis. Nam qui praeter hos **lyschematisti** inveniuntur, ex his compositi sunt. De hoc **extro** scripserunt C. E. Geppertus et Selckmannus, quorum **duo** dissertationibus editis Berolini a. 1834. et ego dixi in **Annalibus** a. 1834. fasc. 3. et 40. et H. Weissenorn in diurnis Darmstadiensibus a. 1836. n. 30--32. Et **hic** quidem ipse libri de versibus Glyconeis particulam primam Lipsiae a. 1840. alteram 1841. edidit. Metrici Glyconeos ad antispastos referunt, quod falsum esse ex eo apparet, quod etiam a trochaeo incipiunt. Vnde a basi initium fieri **certum** est. Quin contractio brevium in Pherecrateo apud **Latallum** LXI. 25.

nutriunt humore,

iam syllaba breviora redditura esset versum, quam sinit **ex** metri antispastici. Seneca in Oedipo etiam Glyconeis **actylum** in spondeum convertit eo in carmine, quod est a v. 32. ut

*vela ne pressae gravi
spiritu antennae gemant.*

Prima enim eaque maxime simplex et elegans Glyconeorum forma haec est :

∴ ∴ | ∟ ∪ ∪ ∪

Quod genus versuum plerumque systemata facit, quae versu catalectico, qui Pherecrateus dicitur, finiri solent :

∴ ∴ | ∟ ∪ ∪ ∪

Eurip. Androm. 502.

ἄδ' ἐγὼ χέρας αἱματη-
 ρὰς βρόχοισι κεκλειμένα
 πέμπομαι κατὰ γαίης.

§ 460. Qui polyschematistum hoc metrum fecerunt, primo logaoedicum ordinem in choriambum et iambum mutarunt, quo penultima syllaba anceps facta est :

∴ ∴ | ∟ ∪ ∪ | ∪ ∟

Eurip. Hippol. 741.

τὰς ἤλεκτροφαεῖς ἀγάς.

Haec anceps propria, nisi fallor, scenicorum poetarum est. Et quum haec forma, etsi valde diversa a dochmiaco metro, tamen, basi excepta, iisdem syllabis constet, quibus dochmiaci, ubi in iis longa est prima anacrusis, soluta autem prima arsis :

∪ ∪ | ∟ | ∪ ∟

rhythmici duo genera dochmiacorum constituerunt, quorum metrici alterum eodem nomine, alterum Glyconeum vocarunt. Vid. Aristid. Quintil. p. 39.

§ 461. Ordine logaoedico in choriambum et iambum diviso variari numerum placuit per transpositionem, ita ut iambus iste ante choriambum collocatus in trochaeum mutaretur, quia basin arsis sequi debet :

∴ ∴ | ∟ ∪ | ∟ ∪

καὶ πεντήκονθ' οὐψιβίας.

Philyllius in Auga apud Athenaeum XI. p. 485. B. apud Meinekium II. 2. p. 858.

πάντα γὰρ ἦν
μέστ' ἀνδρῶν καὶ μειρακίων,
πινόντων, ὁμοῦ δὲ λάλων
γραδίων μεγάλαισιν οὔ-
ρου χαίροντα λεπασταῖς.

Sic haec scribenda.

§ 462. Denique rursus alia facta est transpositio, sed raro, et, ut videtur, non nisi in compositis quibusdam formis, choriambum principium occupante, basi autem trochaeoque in dipodiam iambicam mutatis :

— — — | — — —

quae forma est versus choriambici dimetri.

§ 463. Versus Pherecrateus, in quo nullus post choriambum iambus est, qui transponi possit, non nisi duas formas admittit :

· · · | — — —

et

— — — | — — —

Quarum posterior rara est, et fere tantum in compositis quibusdam versibus usitata.

§ 464. Dicatur primo de permutatione formarum. Atque primitiva Glyconeorum forma, quae iambo finitur, apud scenicos, certe in recentiore tragoedia, etiam spondeum in fine recipit, ita ut spondeus iambo in antistrophicis respondere possit :

· · · | — — — | — —

Euripides Hippol. 741. 751.

τὰς ἠλεκτροφαεῖς ἀγάς.
χθρὸν εὐδαιμονίαν θεοῖς,

si sana est antistrophici versus scriptura. Quod apud Sophoclem legitur Philoct. 1128. 1151.

ὦ τόξον φίλον, ὦ φίλων,
τὰν πρόσθεν βελείων ἀλκάν,

facile corrigi potest ἀλκάν in ἀκμᾶν mutato. Plerumque enim iambo iambus, spondeo spondeus respondet. Omninoque etiam in hoc genere versuum aliquanto diligentius, quum olim putabatur, responsiones elaboratas esse deprehendimus.

§ 465. Deinde huic, de qua modo dictum, formae :

! ! | ˘ ˘ — | ˘ ˘

etiam illa, quae choriambum in fine habet, respondet, nec solum apud scenicos, sed etiam in levioere poesi lyrica, ut apud Corinnam :

! ! | ˘ ˘ | ˘ ˘ —

Soph. Philoct. 1124. 1147.

πόντου θινὸς ἐφήμενος.
ἔθνη θηρῶν, οὓς ὄδ' ἔχει.

Eurip. Iph. T. 1097. 1114.

ποθοῦσ' Ἄρτεμιν λοχίαν.
θεᾶς ἀμφίπολον κόραν.

§ 466. Haec forma

˘ ˘ — | ˘ ˘ ˘ —

apud scenicos in ipsis Glyconeis, si recte observavi, semper sibiimet ipsi tantum respondet, neque aut cum hac :

! ! | ˘ ˘ — | ˘ ˘

aut cum illa :

! .. | ˘ ˘ | ˘ ˘ —

commutata invenitur. Sed in versu Priapeo, ut videtur, hae tres formae omnes inter se commutantur : fortasse etiam apud Corinnam. Alteram dimetri choriambici formam :

˘ ˘ — | ˘ ˘ —

nusquam vidi in formis Glyconeorum.

- 10 Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖς
 ἰππεύσαντος ἐν οὐρανῷ
 κάλλιστον κελάδημα,
 πόλεος ἐκπροκριθεῖσ' ἑμᾶς
 καλλιστεύματα Λοξία·
 Καθμείων δ' ἔμολον γᾶν,
 κλεινῶν Ἀγγοριδᾶν
- 5 ὁμογενεῖς ἐπὶ Λαῶν
 πεμφθεῖσ' ἐνθάδε πύργους,
 ἵνα τ' ἀγάλμασι χρυσεοτί-
 κοῖς Φοίβῃ λάτρεις γενόμεαν.
 ἔτι δὲ Κασταλίας ὕδωρ
- 10 ἐπιμένει με κόμας ἑμᾶς
 δεῦσαι παρθένιον χλιδᾶν
 Φοιβείαισι λατρείαις.

ἀν

Apparet aut semel tantum duas breves uni longae respondere, v. 5. ubi nomen proprium suo iure fruitur, aut bis, si in antistrophae v. 7. plerorumque librorum scriptura χρυσεοτίκοις recipitur; numeros autem variatos esse v. 8. et 9. quos tamen, ut saepe in Glyconeis, exaequare non est difficile, ac v. 9. quidem sic:

ἔτι δ' ὕδωρ τὸ Κασταλίας,

v. 8. autem librorum scripturae γενόμεαν et ἐγενόμεαν incertae redduntur adnotationibus scholiastarum: ἴσα ἀντὶ τοῦ ὁμοίως καὶ ἴσως ἀγάλμασι χρυσεοῖσιν, ὡς περ τι διὰ χρυσοῦ κατεσκευασμένον ἀνάθημα, οὕτως ἐπέμφθη, et: ἐτάχθη γενέσθαι, ἦτοι γενήσομαι, ἐν ᾗ ὡς τὸ κατενάσθη· ἢ λάτρεις καὶ δούλη ὠνομάσθη καὶ ἐτιμήθη, ἦγον πᾶσα τῷ θεῷ ἀφιέρωμαι, ut alter Φοίβῃ λάτρεις ἐστάλην, alter Φοίβῃ λάτρεις ἤνέθην legisse videatur.

Recentior tragoediae aetas videtur in basi etiam anapaestum admisisse, si antitheticus versus spondeum haberet, ut in Iphigenia Taurica v. 1105. 1120.

λίμαν ᾧ εἰλίσσουσαν ὕδωρ.
 μεταβάλλει δ' εὐδαιμονία.

Sophoclis Philocteta autem v. 1089. 1110.

τί ποτ' αὖ μοι τὸ κατ' ἡμαρ,
κραταιαῖς μετὰ χερσίν,

ferendus in strophico anapaestus: quare τί delevi. In
Strophanis Ranis v. 1322. vituperari usurpatum ab Euripide
in pedem, itemque dactylum post basin ante choriambum
sunt scholiastae:

περίβαλλ', ὦ τέκνον, ὠλένας.
ὄρῃς τὸν πόδα τοῦτον; ὄρῳ.
τί δαί; τοῦτον ὄρῃς; ὄρῳ.
τοιαυτὶ μέντοι σὺ ποιῶν
τολμᾷς τὰμὰ μέλη ψέγειν,
ἀνὰ τὸ δωδεκαμήχανον
Κυρήνης μελοποιῶν;

§ 469. Dactylus ubi in basi est, utraque forma, et haec

— — — — —,

illa

— — — — —

se semper sibimet ipsi accurate respondet, ut dubitari possit,
hi dactylici potius numeri sint. In recentiore tragoedia da-
ctylus in basi poni falso putabatur. Intellectum est enim ne-
cessariam responsionum congruentiam ab erroribus scribarum esse
effectam, ut in Euripidis Iph. Aul. 547. 562.

μελομένων οἴστρον ὄθι δῆ.
μέγα φέρουσιν εἰς ἀρετάν.

si *μαινομένων* legebatur. Et in Iphig. Taur. 1129. 1144.

ἑπτατόνου κέλαδον λύρας.
παρθένος εὐδοκίμων γάμων.

si scriptum erat *κέλαδον ἑπτατόνου λύρας*. Quod genus
meri logaedici saepe cum Glyconeis coniunctum invenitur,
in Aristoph. Thesm. 1136. quod carmen sic scribendum:

Παλλάδα τὴν φιλόχορον ἐμοὶ προφθ.
δεῦρο καλεῖν νόμος ἐς χορόν,
παρθένον, ἄζυγα κούρη,

Pherecrateo Hel. 4502. 4519.

ἐπιπετόμενος ἰαχῆϊ.

ῥόθια πολιά θαλάσσας.

mae syllabae, ut in Hel. 4505. 4522.

βᾶτε Πλειάδας ὑπὸ μέσας

δυσκλείαν ἀπὸ συγγόνου.

*≡ dubito, quin aliquando etiam utramque solverint, ut in
ερα forma, de qua § 475.*

§ 472. In secunda forma :

.. | $\overline{\omega\omega}$ | $\overline{\omega\omega}$

lo ille, qui post basin est, et solutionem arseos et finalem
cipitem admittit. Vnde pro trochaeo nunc spondeus nunc
brachus, et hi quidem saepissime, nunc etiam, sed rarius,
apaestus ponitur, ut in Oreste v. 812. 824.

οἰκτρότατα θοινάματα καί.

Τυνδαρίς ἰάχῃσε τάλαι - να.

h. Aul. 4044. 4063.

Πιερίδες ἐν δαιτὶ θεῶν.

παῖδες Θεσσαλαί, μέγα φῶς.

§ 473. Vbi dactylus hic pes est, videndum ne versus
on sint Glyconei, ut in Iph. Taur. 4092. 4109.

εὐξύνετον ξυνετοῖσι βοάν.

οὐλομένων ἐνὶ νασὶν ἔβαν.

ui dactylici potius esse videntur. Veri simile est tamen, re-
ntiorem tragoediam etiam in Glyconeis interdum hunc pedem
ctylum fecisse: vide § 468.

§ 474. Choriambus, qui in hac forma ultimum locum
ret, non videtur in Molossum mutatus esse. Nihil enim pro-
t Soph. Antig. 403. 420.

ἐφάνθης πότ', ὦ χρυσέας,

ἔβα, πρὶν ποθ' ἀμετέρων,

ἢ πόλιν ἡμετέραν ἔχει, στρ. α΄.
καὶ κράτος φανερὸν μόνῃ,
κληδοῦχος τε καλεῖται.
φάνηθ', ὡς τυράννους μεσφδ.
στυγοῦσ', ὡς περ εἰκός,
δῆμος ἐπεὶ σε καλεῖ γυναι- ἀντ. α΄.
κῶν. ἔχουσα δέ μοι μόλοις
εἰρήνην φιλόροτον.
ἦκατε δ' εὐφρονες Ἰλαοι, στρ. β΄.
πότναι, ἄλλος ἐς ὑμέτερον,
ἄνδρας ἢ οὐ θέμις εἰσορᾶν
ὄργια σεμνὰ θεαῖν, ἵνα λαμπάσι
φραίνεται ἄμβροτον ὄψιν.
Θεσμοφόρῳ πολυποτνία, ἀντ. β΄.
μύλετον, ἔλθετον, ἀντόμεθα,
καὶ πρότερόν ποτ' ἐπηκόω
ἦλθετε, νῦν ἀφίκεσθ', ἀφίκεσθ', ἱκε-
τεύομεν, ἐνθάδε ἡμῖν.

§ 470. Choriambus, qui sequitur basin in hac forma,

· · | — — | — —

neque in dipodiam iambicam, ut in aliis versibus choriambi-
cis, mutatur, quia basin non potest anacrusis sequi; neque in
Molossum, ut videtur, propter nimiam ambiguitatem, quae
inde oritura esset, quum tales versus quivis sic potius esset
mensurus,

· · | — — | — —

quam, quemadmodum deberet:

· · | — — | — —

§ 471. Solutiones vero huius choriambi in recentiore
praesertim tragoedia non sunt rarae. Et primae quidem sylla-
bae, ut Soph. Oed. C. 186. 205. nisi hic versus iambicus est:

τέτροφεν ἄφιλον ἀποστρυγεῖν.
τίς ὁ πολύπονος ἄγει, τίν' ἄν.

Et in Pherecrateo Hel. 4502. 4519.

*ἐπιπετόμενος ἱακχεῖ.
ῥόθια πολιά θαλάσσης.*

Ultimae syllabae, ut in Hel. 4505. 4529.

*βᾶτε Πλειάδας ὑπὸ μέσας
δυσκλείαν ἀπὸ συγγόνου.*

Nec dubito, quin aliquando etiam utramque solverint, ut in altera forma, de qua § 475.

§ 472. In secunda forma :

.. | $\overline{\text{π}}\overline{\text{π}}$ | $\overline{\text{π}}\overline{\text{π}}$

ordo ille, qui post basin est, et solutionem arseos et finalem ancipitem admittit. Vnde pro trochaeo nunc spondeus nunc tribrachus, et hi quidem saepissime, nunc etiam, sed rarius, anapaestus ponitur, ut in Oreste v. 812. 824.

*οἰκτρότατα θοινάματα καί.
Τυνδαρίς ἱάκχησε τάλαι - να.*

Iph. Aul. 4044. 4063.

*Πιερίδες ἐν δαιτὶ θεῶν.
παῖδες Θεσσαλαί, μέγα φῶς.*

§ 473. Vbi dactylus hic pes est, videndum ne versus non sint Glyconei, ut in Iph. Taur. 4092. 4109.

*εὐξύνετον ξυνετοῖσι βοάν.
οὐλομένων ἐνὶ ναυσὶν ἔβαν.*

Qui dactylici potius esse videntur. Veri simile est tamen, recentiorem tragoediam etiam in Glyconeis interdum hunc pedem dactylum fecisse: vide § 468.

§ 474. Choriambus, qui in hac forma ultimum locum tenet, non videtur in Molossum mutatus esse. Nihil enim probat Soph. Antig. 403. 420.

*ἐφάνθησ' ἄντ', ὃ χρυσέας,
ἔβα, πρὶν ποθ' ἀμετέρων,*

non solum propter ambiguam mensuram verbi *χρύσεος*, de qua v. Elem. d. m. p. 44., sed etiam, quia deleto *ω* facile restitui altera Glyconei forma potest.

§ 475. Solvi vero choriambi huius utramque longam licet. Eurip. Bacch. 410. 427.

*ἐκεῖσ' ἄγε με, Βρόμιε, Βρόμιε.
σοφὰν δ' ἄπεχε παραπίδα φρένα τε.*

§ 476. Nam etsi Glyconei interdum non perpetuato numero sese excipiunt, unde et hiatus in fine locum habet, et syllaba anceps (vide Seidler. ad Eurip. Electr. 153. et 207.), tamen plerumque in systemata coniuncti, excluso hiatu et syllaba ancipiti, non modo verba inter duos versus dividi, sed etiam ultimam versus syllabam solvi patiuntur. Vide Seidlerum de verss. dochm. p. 260. et ad Eurip. Iph. Taur. 1076.

§ 477. Quemadmodum dochmiacis versibus alii numeri, similes illis, vel partes eorum, et intermiscuntur et copulantur, ita etiam Glyconeis ingens multitudo versuum iuncta invenitur, qui vel similes iis sint, vel ipsi ex Glyconeis, parte aliqua dempta vel addita, constant. Hi versus hoc fere commune habent, quod choriambum continent, alii pedi iunctum.

§ 478. Vsitatissimae hae fere formae sunt. Primo brevissimae

$\underline{\cup} - | \cup \cup$ et $\cdot \cdot \cdot | \underline{\cup} -$,

quae tamen utrum inter se permutatae fuerint, an non, incertum relinquam, quum sibi accurate respondere soleant. Vide tamen § 493. Soph. Oed. Col. 128. 160.

*ὡς τρέμομεν λέγειν.
θεύματι συντρέχει.*

Eurip. Hec. 637. 646.

*ἄλιος ἀγάζει.
παῖδας ἀνὴρ βούτας.*

Apparet, hoc genus versuum etiam dochmiacum videri posse. Non poterit autem, si commutari potuit cum altera forma, quae est in his Eurip. Suppl. 960. 968.

*δυσαίων δ' ὁ βίος,
οὐτ' ἐν τοῖς φθιμένοις.*

In Bacch. 863. 883. quorum in priori εἰς αἰθέρα δροσερόν legitur, scribendum :

*αἰθέρ' ἐς δροσερόν.
τούς τ' ἀγνωμοσύναν.*

§ 479. Deinde anacrusi pro basi posita :

υ̅υ̅υ̅ | υ̅υ̅ et υ̅υ̅ | υ̅υ̅υ̅

Nam has formas, etsi certa exempla non sunt in promptu, respondere sibi posse, analogia postulat. In catalectico autem :

υ̅υ̅υ̅υ̅

Soph. Oed. R. 467.

*ᾠρα νιν ἀελλάδων
ἵππων σθυναρώτερον
φυγᾶ πόδα νωμῶν.*

Et in antistropha :

*φοιτᾶ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν
ἕλαν ἀνά τ' ἄντρα καὶ
πετραῖος ὁ ταῦρος.*

Et in Aiace v. 4487. qui versus sic scribendi videntur :

*δορυσσοήτων
μόχθων ἄταν ἐπάγων
ἀν' εὐρυάλεα Τρωΐαν.*

Antistropha :

*ἔδειξεν δπλων
Ἑλλασιν κοινὸν Ἄρη·
ἰὼ πόνοι πρόγονοι πόνων.*

Amphibrachi, a quo altera forma incipit, arsis soluta in Helena 527.

ἀλλ' ἔτι κατ' οἶδμ' ἄλιον.

§ 480. Simile huic est aliud genus, anacrusin habens anapaesticam :

υ υ υ υ υ et υ υ υ | υ υ υ

Eurip. Hec. 905.

σὺ μὲν, ὦ πατρὶς Ἰλιάς.

Iph. Aul. 206.

τὸν ἰσάνεμόν τε ποδοῖν.

Et catalecticis, Hecub. 909.

δορὶ δῆ, δορὶ πέρσαν.

Ultima versus soluta v. 1330. 1348.

*μέτα, κοῦραι ἀελλοπόδες.
πολέων δ' ἀπέλειπε βίος.*

§ 481. Catalectico interdum Creticus sive Molossus additur. Soph. Ai. 1194. 1198.

*δύστανον ὄνειδος Ἑλλάνων.
κεῖνος γὰρ ἔπερσεν ἀνθρώπους.*

§ 482. Aliae formae longiores sunt Glyconeae. Harum prima est Glyconei hypercatalecti :

..! ! | υ υ υ | υ υ υ et ! ! | υ υ | υ υ υ υ

Soph. Oed. Col. 133. 165.

*ἴεντες· τὰ δὲ νῦν τίν' ἦκειν.
κλύεις, ὦ πολύμοχθ' ἀλᾶτα;*

Saepe dubitationem facit haec forma, ubi sequitur Glyconeus pro basi anacrusin habens, ut in Eur. Helena 1317.

*ὄρεία ποτὲ δρομάδι κώλῳ
ματῆρ θεῶν ἐσίθη.*

In huiusmodi locis, nisi aperte hiatus vel alia idonea caussa hanc descriptionem versuum postulet, ita potius distinguendi sunt, ut ambo sint legitimi Glyconei:

*ὄρεία ποτὲ δρομάδι κώ-
λη ματῆρ θεῶν ἐσύθη.*

§ 483. Similis versus, sed pro basi solum dactylum habens, in Bacchis est 874. 894.

σσσσσ | λσσσσ

*σπιαροκόμον τ' ἐν ἔρνεσιν ὕλας.
νόμιμον, ἀεὶ φύσει τὸ πεφυκός.*

§ 484. Aliud genus, saepius Glyconeis iunctum, hoc est:

λσσσσσσσ

Soph. Oed. C. 119.

ἐκτόπιος σφθεις ὁ πάντων.

Sed ubi quinta ab initio syllaba longa est, ex antispasto positus et ditrochaeo compositus esse hic versus putandus est, ut in Iphig. Aul. 761. 772.

σσσλσσ | λσσσ

*μαντόσσοι πνεύσωσ' ἀνάγκαι.
ἀσπίσι καὶ λόγχοις Ἀχαιῶν.*

§ 485. Aliud genus hoc est:

λ λ | λσσ | λσσσσσ

Eurip. Electr. 736. 741.

*καλλίστων ὄμβρων Διόθεν στερεῖσαι.
κτείνεις, κλειῶν συγγενέτιρ' ἀδελφῶν.*

§ 486. Longissimus, qui cognatus Glyconeis est versus, Phalaeceus hendecasyllabus est:

λ λ | λσσσσσσσ

De eo supra dictum § 356.

§ 487. Eadem ratio augendorum in fine versuum etiam in brevioribus illis formis, quae supra commemoratae sunt, invenitur. Eiusmodi hoc metrum est :

υ υ υ | υ υ υ υ

Eurip. Hippol. 445. 455.

σὺ δ' ἀμφὶ τὰν πολύθρον.
ἢ ναυβάτας τις ἐπλευσεν.

§ 488. Alio modo ab initio augentur Glyconei. Vnde haec forma inventa :

υ υ υ | υ υ υ | υ υ

Soph. Antig. 814. 831.

ἐγγληρον, σὺτ' ἐπινύμφειος.
τέγγει θ' ὑπ' ὄφρουσι παγκαλαίτοις.

Item

υ υ υ | υ υ | υ υ υ

Euripides Cyclop. 44. 55.

πᾶ μοι γενναίων μὲν πατέρων.
σπαργῶντάς μοι μαστοὺς χάλασον.

§ 489. Aliud genus trochaeum inter basin et reliquas Glyconei partes insertum habet :

. . | υ υ | υ υ υ | υ υ

et,

. . | υ υ | υ υ υ | υ υ

Eurip. Bacch. 865. 885.

ἐμπαίζουσα λείμακος ἡδοναῖς.
αὔξοντας σὸν μαινομένα δόκα.

Hippol. 447. 457.

ἀνίερος ἀθύτων πελάνιον τρύχει.
λιμένα τόνδ' εὐξεινότατον ναύταις.

§ 490. Aliud genus, simile ei, quod § 484. commemoratum est, ex Pherecrateo et Molosso, sive Cretico constat:

.. .. | ˘ ˘ ˘ ˘ | ˘ ˘

Eurip. Med. 459. 483.

τάκον δυρομένα σὸν εὐνάταν.
πένθος γὰρ μεγάλως τόδ' ὀρμάται.

§ 491. Aliquando praemittitur Glyconeo Bacchius:

˘ ˘ | .. .. | ˘ ˘ ˘ | ˘ ˘

Soph. Ai. 1205. 1247.

ἐρώτων, ἐρώτων δ' ἀπέπασεν ᾧ-μοι
γενοίμαν, ἕν' ὕλαεν ἔπεσι πόν-του.

V. Oed. Col. 423. 455.

§ 492. In fine additur Glyconeo Creticus vel Molossus in Electra Eurip. 434. 443. hoc metro:

.. .. | ˘ ˘ | ˘ ˘ ˘ | ˘ ˘

.. .. | ˘ ˘ ˘ ˘ | ˘ | ˘

πέμπουσαι χοροὺς μετὰ Νηρηΐδων.
μόχθους ἀσπιστὰς ἔφερον τευχέων.

Ion. 4236.

λεύσιμοι δὲ καταφθοραὶ δεσποίνῃ.

§ 493. Et versui § 479. commemorato.

˘ ˘ ˘ | ˘ ˘ | ˘ | ˘ ˘

˘ ˘ | ˘ ˘ |

Herc. fur. 794. 808.

Μουσῶν θ' Ἐλικωνίδων δώματα.
Πλούτωνος δῶμα λιπὼν νέρτερον.

§ 494. Quemadmodum choriambici numeri, ut cognati, saepe Glyconeis miscentur, ut ap. Soph. Philoct. 475. 486.,

ita etiam unus choriambus interdum additur Glyconeo. Soluti exemplum est in Ione 122. 138.

*παναμέριος ἄμ' ἄλιον-πτέρυγι θοᾶ.
τὸ δ' ὠφέλιμον ἔμοι πατέρος-ὄνομα λέγω.*

Nisi πατρὸς scribendum, ut qui sequitur choriambus solus per se separatam versum faciat.

§ 495. Hinc inter Glyconeos saepe versus invenitur ex Cretico et choriambus compositus. Eurip. Hel. 1356.

*ματρὸς ὄργας ἐνέπει·
βᾶτε, σεμναὶ Χάριτες.*

§ 496. Ad exemplum Glyconeorum et Pherecrateorum factum est etiam aliud genus, quod pro choriambus Creticum habet:

∴ ∴ | Ɀ | Ɀ -   ∴ ∴ | Ɀ | Ɀ

Aristoph. Eccles. 914.

*αἰ αἰ, τί ποτε πείσομαι;
οὐχ ἦκει μούταϊρος·
μόνη δ' αὐτοῦ λείπομ' ἢ
γὰρ μοι μήτηρ ἄλλη.*

Cuiusmodi versus hic illic legitimis Glyconeis adiuncti reperiuntur, ut in Avibus 680. in Hippol. 66. In minore versu si in basi iamibus, tertia autem a fine syllaba brevis est, videri potest hoc metrum Bacchiacum esse, ut in Suppl. Eurip. 990. 1012.

*τί φέγγος; τίν' αἰγλάν.
ὄρω δὴ τελευτάν.*

In Ione v. 190. 204. spondeus in antistrophico basin tenens aperte detrectat Bacchiacum numerum:

*ιδού, τάνδ' ἄθρησον.
καὶ μὰν τόνδ' ἄθρησον.*

Solutiones sunt in his: Eurip. Suppl. 1018. Electr. 153.

*πηδήσασα πυρὸς ἔσω.
πατέρα φίλτατον καλεῖ.*

Nisi in Electrae versu ἀγκαλεῖ scriptum fuit, quo hic versus par esset et praecedentibus et iis qui sequuntur.

§ 497. Recisa prima huius metri syllaba, manet iambicus ischiorrhogicus, qui ipse non raro Glyconei mixtus invenitur:

⏏ ⏏ | ⏏ | ⏏

Soph. Oed. Col. 121.

*προσπεύθου, λεῦσέ νιν,
προσδέρκου πανταχῆ.*

Eurip. Hec. 449. 460.

*κτηθεῖς ἀφίξομαι.
πτόρθους Λατοῖ φίλα.*

§ 498. Quoniam in strophis metra Glyconea habentibus non semper omnes versus legitimi Glyconei sunt, sed alii longiores, alii breviores, saepe difficillimum est versus recte describere, siquidem parte versus dempta et alteri versui addita non minus bona sunt et usitata metra. Vt in Soph. Antig. 400. sive ita distinguas:

*ἀκτὶς ἀελίου, τὸ κάλ-
λιστον ἑπταπύλω φανέν
Θήβα τῶν προτέρων φάος,*

sive sic:

*ἀκτὶς ἀελίου,
τὸ κάλλιστον ἑπταπύλω
φανέν Θήβα τῶν προτέρων,*

per se neutra ratio reprehendi potest. In huiusmodi igitur locis diligenter videndum est, quid antistropharum comparatio, si carmen antistrophicum est, vel hiatibus, vel syllabis anci-

pitibus, vel pedum responsione, postremo quid *omnis orationis* conformatio maxime probabile esse suadeat. Vide Elem. d. m. p. 569. seqq.

CAP. III.

De versu Priapeo.

§ 499. Versus Priapeus ex Glyconeo et Pherecrateo in unum coniunctis constat: quem metrici male ad antispastos referunt. Formas habet tres:

$$\begin{array}{l} \cdot \cdot \cdot | \cdot \cdot \cdot | \cdot \cdot \cdot || \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \\ \cdot \cdot \cdot | \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot || \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \\ \cdot \cdot \cdot | \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot || \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \cdot \end{array}$$

Quarum credibile est plerumque constanter unam usurpatam esse, ut apud Anacreontem:

*ἤριστῆσα μὲν ἱερίου λεπτοῦ μικρὸν ἀποκλάς,
οἴνου δ' ἐξέπιον κάδον· νῦν δ' ἀβρῶς ἐρήεσσα
ψάλλω πηκτίδα τῇ φίλῃ κωμάζων παῖδ' ἀβρῆ.*

et apud Catullum *carm. XVII.* et *fragm. 2.* atque in Priapeorum *carmine 88.* quod a quibusdam eidem Catullo adscriptum est. Secunda est apud Euphorionem *Chersonesium*:

*οὐ βέβηλος, ὃ τελεταὶ τοῦ νέου Διονύσου·
κἀγὼ δ' ἐξ εὐεργεσίης ὠργισμένος ἦκω,
ὀδεύων Πηλουσιακὸν κνεφαῖος παρὰ τέλμα.*

§ 500. Comici utrum omnes formas promiscue posuerint, an singulis singulas in antistrophicis opposuerint, incertum est. Pherecrates, sive is alius est, in *Persis* apud *Athenaeum XV.* p. 685. A. v. *Meinekium II. 4.* p. 318.

*ὃ μαλάχας μὲν ἐξερῶν, ἀναπνέων θ' ὑάκινθον,
καὶ μελιλώτινον λαλῶν, καὶ ῥόδα προσσεσηρῶς·
ὃ φίλων μὲν ἀμάρακον, προσκινῶν δὲ σέλινα,
γελῶν δ' ἵππουσέλινα, καὶ κοσμοσάνδαλα βαινῶν,
ἔγχει, κἀπιθόα τρίτον Παιῶν', ὡς νόμος ἐστίν.*

Et ibidem qui *Μεταλλεῖς* scripsit: v. Meinek. II. 1. p. 305.

*ὑπ' ἀναδενδράδων ἀπαλὰς ἀσπαλάθους πατιῶν τις
ἐν λειμῶνι λωτοφόρῳ, κύπειρόν τε δροσώδη,
κἀνθρῦσκου, μαλακῶν τ' Ἴων λείμακα, καὶ τριφύλλον.*

§ 501. Caesura ubique diligenter observatur. In basi non puto pyrrhichium umquam usurpatum esse: v. § 502. Tribrachium quae attuli exempla tumentur. Dactylus invenitur in versibus, quos affert scholiastes Theocriti in prolegomenis:

*δέξαι τὰν ἀγαθὰν τύχαν, δέξαι τὰν ὑγίειαν,
ἃ φέρομεν παρὰ τᾶς θεοῦ, κἀχαρίσσατο τήνα.*

Posui quod et metro et sententiae conveniret. Scribebatur ἂν φέρομεν παρὰ τῆς θεοῦ, ἂν ἐκαλέσσατο τήνα.

§ 502. Videtur hoc metrum asynartetum fuisse. Vnde et hiatus in exemplo illo apud scholiastam Theocriti, et syllaba anceps apud Catullum XIX. 4.

nutrivi magis et magis, ut beata quotannis,
et commentum grammaticorum, hexametro heroico nomen versus Priapei tributium, si is ita conformatus est, ut metro isto legi possit, ut,

*Κουρῆτες τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι.
cui non dictus Hylas puer, et Latonia Delos.
aut Ararim Parthus bibit, aut Germania Tigrim.*

Huiusmodi est versus Cratini apud Athenaeum XIII. p. 566. E.

ταυτὶ καὶ τολμᾶς σὺ λέγειν ῥοδοδάκτυλος οὔσα.

Qui, si locus esset pyrrhichio in basi, videri posset Priapeus esse. Sed recte eum pro heroico habuit Dobraeus in addendis ad Aristoph. Plut. 555. V. Meinekium II. 1. p. 184.

CAP. IV.

De metro Eupolideo.

§ 503. Versus Eupolideus, comicorum proprius, non recte a metricis in polyschematistis numeratur. Constat hoc

*Εὐΐε, κισσοχαῖτ' ἄναξ, χαῖρ' ἔφρασ' Ἐκφαντίδης.
πάντα φορητά, πάντα τολμητά τῷδε τῷ χορῷ.
πλὴν Ξενίου νόμοισι, καὶ Σχοινίωνος, ὦ Χάρων.*

Eupolis:

*ἄνδρες ἑταῖροι, δεῦρο δὴ τὴν γνώμην προσίσχετε,
εἰ δυνατόν, καὶ μὴ τι μεῖζον πράττουσα τυγχάνει.*

Apparet caesuram saepe negligi. Ceterum fallitur Hephaestio, confundens hoc metrum cum choriambico, quod ipse polyschematistum vocat.

CAP. VI.

De choriambico dicto polyschematistio.

§ 506. Choriambicum metrum, quod polyschematistum metrici vocant, non videtur polyschematistum esse. Constat ex his partibus:

— — — | — — — || — — — — —

Nam praeter caesurae neglectiōnem ita purum servasse numerum videntur comici, ut ne spondeum quidem in initio dipodiae iambicae ponerent, quin etiam a solutionibus abstinerent.

Anacreon:

Σίμαλον εἶδον ἐν χορῷ πηκτίδ' ἔχοντα καλήν.

Eupolis:

καὶ ξυνεγγρόμην ἀεὶ τοῖς ἀγαθοῖς φάγροισιν.

Sedecim versus Eupolidis hoc metro scriptos servavit Athenaeus VI. p. 236. E.

CAP. VII.

De epionico dicto polyschematistio.

§ 507. Versus, quem epionicum polyschematistum metrici vocant, neque Ionici numeri ullum vestigium

habet, nisi prava ratione in dipodias describatur, nec polyschematistis est. Constat ex his ordinibus:

υ υ υ | υ υ υ υ || υ υ υ | υ υ υ

Caesura non ubique servatur. Eupolis *Χρυσῶ γένει* apud Meinekium II. 4, p. 535.

*ὦ καλλίστη πόλι πασῶν, ὅσας Κλέων ἐφορᾷ,
ὡς εὐδαιμῶν πρότερόν τ' ἦσθα, νῦν τε μᾶλλον ἔσει.*

Idem:

*ἔδει πρῶτον μὲν ὑπάρχειν πάντων ἰσηγορίαν.
πῶς οὖν οὐκ ἂν τις ὁμιλῶν χαίροι τοιαῦδε πόλει,
ἢ ἔξεστιν πάνν λεπτιῶ κακῶ τε τὴν ἰδέαν.*

Sic nunc apparet scribendum esse: vide Lindemannum ad Prisciani opera minora p. 252.

CAP. VIII.

De versibus asynartetis.

§ 508. Metrici versus eos, in quibus duo membra coniuncta sint, quae connecti copularique nequeant, asynartetos vocant. Quae definitio falsa est, quia etiam in permultos versus cadit, qui non numerantur in asynartetis. Quare nos eos versus asynartetos vocamus, quorum partes laxiore vinculo cohaerent, ita ut perpetuari orationis cohaerentia possit, et hiatus syllabaque ancipiti interrumpi. Vt apud Plautum Amph. I. 4, 35. 39.

*qui multa Thebanó poplo – acérba obiecít funera,
regíque Thebanó Creonti régnum stabilivít suum.*

Inventor asynartetorum putatur Archilochus fuisse, uno versu duos coniungens, hiatus et syllaba ancipiti in commissura admissis. Idem an eosdem versus etiam perpetuata oratione divisoque inter utramque partem vocabulo condiderit, incertum: dubito autem. Metra, quae ab Hephaestione ut asynarteta commemorantur, haec sunt.

§ 509. Archilochi metrum est hoc :

υ υ υ υ υ υ υ υ | υ υ υ υ υ υ

in quo ille constanter caesuram observavit :

Ἐρασμονίδη Χαρίλαε, χρῆμά τοι γελοῖον.

Saepe eo metro usi comici, sed non diligenter custodita caesura. Eupolis :

ὦ δέσποτα, καὶ τάδε νῦν ἄκουσον, ἄν λέγω σοι.

§ 510. Simili versu usus Cratinus :

υ υ υ υ υ υ υ υ | υ υ υ υ υ υ

Ἐρασμονίδη Βάθιππε, τῶν ἄωρολείων.

§ 511. Vere asynartetus est hic Archilochi :

υ υ υ υ υ υ υ υ | υ υ υ υ υ υ

οὐκ ἔθ' ὁμῶς θάλλεις ἀπαλὸν χροά· κάμφεται γὰρ ἤδη.

καὶ βήσας ὀρέων δυσπαιπάλους, οἶος ἦν ἐφ' ἡβης.

Vsus hoc etiam Horatius I. 4. sed ut ab licentia ancipitis et hiatus abstineret. Neglexit caesuram, sed in verbo composito, Simonides epigr. XCI.

τῶν ἐχορήγησεν κύκλον μελίγηρην Ἰππόνικος.

§ 512. Similem versum, cuius prior pars catalectica est in disyllabum, Cratinus fecit :

χαίρετε, πάντες θεοί, πολύβωτον ποντίαν Σέριφον.

Vide Elem. d. m. p. 644.

§ 513. Alius Archilochi asynartetus, quem etiam Horatius epod. XI. asynartetum fecit, hic est :

υ υ υ υ υ υ | υ υ υ υ υ υ

ἀλλά μ' ὁ λυσιμελής, ὦ ταῖρε, δάμναται πόθος.

arguit et lutere petulus imo spiritus.

fervidiore mero arcana promorat loco.

§ 514. Omisit Hephaestio ex iisdem membris inversis ab Archilocho conditum asynartetum, de quo v. Benti. ad Horat. epod. XI. Vsus eo Horatius epod. XIII.

levare diris pectora sollicitudinibus.

§ 515. Alcaeo Anacreontique usurpatum esse hoc metrum ait Hephaestio :

— — — — — | — — — — —

Alcaei hoc posuit exemplum :

ἢ ῥ' ἔτι Δινομένη τῶ Τυρράκῃ
τάρμενα λαμπρά κέατ' ἐν μυρσινήφ.

Scripsi quod metro conveniret. Nam quae vera sit huius fragmenti scriptura post tot vanos conatus vereor et inveniri possit nisi novis repertis testimoniis. Illud apertum est, ferri non posse quod in altero versu libri veteres habent, τάρμενα λαμπρά κέατ' ἐν μυρσινήφ. In priore codex Palatinus τῶ τ' ὑρράκῃφ. Anacreontis hunc versum attulit Hephaestio :

δρολόπος μὲν Ἄρης φιλέει μεναίχμαν.

Eum vero logaoedicum esse hoc metro :

— — — — — | — — — — —

eo cognoscitur, quod etiam cetera huius metri exempla, quae in Anacreonteis inveniuntur, quintam a fine syllabam brevem habent. Quod nisi Hephaestio duo diversa metra confudit, Alcaei fragmentum huiusmodi quid habuisse censendum erit :

ἢ ῥ' ἔτι Δινομένη τε Τυρράκῃ
τάρμενα λαμπρά κέατ' ἐν Μυρσινήφ.

§ 516. Aliud ex Iobacchis Archilocho adscriptis :

— — — — — | — — — — —

Ἀήμητρος ἀγνῆς καὶ Κόρης τὴν πανήγυριν σέβων.

§ 517. Aliud huiusmodi apud Euripidem :

— — — — — | — — — — —

εἶψος ἦνίχ' ἐπτότας ἐξέλαμψεν ἀστήρ.

Vide Callim. fr. 116.

§ 518. Aliud genus Hephaestio ita compositum esse vult :

┌_┐┌_┌_┐ | ┐┌_┌_┌_┐

exemplo usus trium versuum sic scriptorum :

*ἔστι μοι καλὰ πάϊς χρυσέοισιν ἀνθέμοισιν
ἐμπερῆ ἔχοισα μορφάν, Κλεῖς ἀγαπατά,
ἀντὶ τᾶς ἐγὼ οὐδὲ Λυδίαν πᾶσαν οὐδ' ἔραναν.!*

Quorum quum secundum caesurae indicio cum forma metri supra posita congruere dicat, apertum est scripturam corruptam esse. Primum ex trochaico dimetro catalectico et dimetro acatalecto, tertium ex hypercatalecto et brachycatalecto constare dicit, deceptus ut videtur, depravata scriptura. Veri simile est horum versuum omnium hoc metrum esse :

┌_┐┌_┌_┐ | ┌_┌_┌_┐

*ἔστι μοι καλὰ πάϊς χρυσέοισιν ἀνθέμοισιν
ἐμπερῆ ἔχοισα μορφάν, Κληῖς ἀγαπατά,
τᾶς ἐγὼ οὐδὲ Λυδίαν ἅπασαν οὐδ' ἔραναν.*

§ 519. Aliud Anacreontis :

┌_┐┌_┌_┐ | ┌_┌_┌_┐

τὸν λυροποιὸν ἠρόμην Στράτιν, εἰ κομήσει.

§ 520. Aliud Callimachi :

┐┌_┌_┌_┐ | ┐┌_┌_┌_┐

Δήμητρι τῇ πυλαίῃ, τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν.

§ 521. Aliud Sapphus :

┌_┌_┌_┐ | ┌_┌_┌_┐

δεῦρο δηῦτε, Μοῖσαι, χρύσειον λιποῖσαι.

§ 522. Aliud eiusdem :

┌_┌_┌_┐ | ┌_┌_┌_┐

*ὄλβιε γαμβρέ, σοὶ μὲν δὴ γάμος, ὡς ἀρᾶσαι,
ἐκτετέλεστί, ἔχεις δὲ παρθένον, ἂν ἀρᾶσαι.*

Affert Hephaestio etiam neglectae caesurae exemplum :

μελλίχιος δ' ἐπ' ἡμέρῳ κέχνται προσώπων.

§ 523. Aliud exstat in epigr. Simonidis in Brunck. Anacl. T. I. p. 141.

οὐλοῦσιν | εὐλοῦσιν

ἀνωλόλυξαν κισσοφόροις ἐπὶ διθυράμβοις.

§ 524. Aristophanes in Lysistr. v. 404. seqq. hoc genere usus est, non servans caesuram :

εὐλοῦσιν | εὐλοῦσιν

οὐδέν ἐστι θηρίον γυναικὸς ἀμαχώτερον,
οὐδὲ πῦρ, οὐδ' ὄδ' ἀναιδῆς οὐδεμία πόρδαλις.

Alia, quae pro asynartetis habita sunt, infra, maxime cap. XL commemorabuntur.

CAP. IX.

De versu Saturnio.

§ 525. De hoc metro multa confusa et perplexa rettulerunt grammatici Latini. Fragmentum Charisii, unde aliquid lusperatum erat, ex codice Neapolitano editum a F. G. Schneiderino Gottingae a. 1841. nihil quod huc pertineat continet. Scripsere de hoc versu Th. G. Irmiscus, nisi Io. Fr. Christianus, Lipsiae a. 1754. H. Düntzer et Laur. Lersch Bonnae 1837. severam censuram experti in notitiis litterariis Monacensibus a. 1838. m. Octobr. n. 213—215. item C. H. Weise Germanice Quedlinburgi et Lipsiae 1839. Non vidi dissertationem editam in vol. I. p. 197—236. libri eodem anno Mutinae hoc titulo editi: Lezioni accademiche di Giovanni Galvani. Secundum nostram asynartetorum definitionem non pertinet ad asynartetos versus Saturnius, quo Romanorum antiquissimi poetae solo videntur usi esse. Eo et tituli perscribebantur, et carmina poetarum. Vertitque hoc metro Livius Andronicus Odysseam: Naevius autem eo scripsit bellum Punicum primum. Numeros habet hos:

εὐλοῦσιν | εὐλοῦσιν

Dabunt malum Metelli Naevio poetae.

cl et caesuram saepe neglexerunt rudes isti poetae, et omni
 nere solutionum usi sunt, ut adeo ancipitem in fine prioris
 embri solverent; iidem pro more antiqui sermonis spondeos
 omnibus locis tulerunt. Quin veterrimi satis habuisse vi-
 dentur, si versus aliquo modo his numeris similes esse vi-
 rentur. Nam apud omnes gentes initia poesis talia fuerunt,
 alia ubique etiamnum ab hominibus rudibus atque incultis
 arponi videmus. Pronuntiant illi verba sic, ut in quoti-
 ano sermone consueverunt, includuntque etiam numero eo,
 i illius sermonis proprius est, hoc est trochaico vel iam-
 bo, idque sic, ut fere numerent magis syllabas quam pon-
 rent. Eiusmodi ex antiqua Graecia superest ῥῶδῃ ἐπιμύλιος,
 ius verba posuit Plutarchus in Sept. Sapient. Convivio c. 14.
 C metro:

— — — — —

— — — — —

— — — — —

ἄλει μύλα ἄλει·

καὶ γὰρ Πιπτακὸς ἄλει

μεγάλας Μυτιλάνας βασιλεύων.

Ξ quo carmine dixit Ritschelius in Museo Rhenano a. 1844.
 p. 301. Sic igitur composita fuerunt etiam Latinorum anti-
 qussima carmina, ut aliquo quocumque modo numerum re-
 rrent iambici dimetri catalectici, quem sequeretur trochaicus
 imeter brachycatalectus, nec iusta mensura syllabarum ob-
 ervata, neque hiatu vitato, nec nullis admissis elisionibus,
 iquando etiam tribracho vel dactylo in trochaei locum re-
 pto idque in ipso ultimo pede, in quo etiam recentiores poe-
 e Itali, raro tamen, raptim pronuntiandum tribrachum po-
 nerunt, ut Ariostus in Rolando Furioso II. 56. X. 76. Sed
 ogredior ad exempla. Varro de L. L. VII. 27. 28. affert ex
 rmine Saliari:

divum écta cante, divum déo supplice cante;

ex carmine Priami, quod cuius poetae sit nescio:

*veterés, Camena, cascás rés volo profari
 et Priámum.*

Certissima sunt quae in monumento Scipionum sunt inventa quae Niebuhrius in *Historiae Romanae* vol. I. p. 263. secunda editionis, et paullo aliter in tertia editione p. 286. sed in neutra satis probabiliter distinxit. Ponam ego quoque obsoletae scripturae robigine detersa, distinctisque alia litterarum formae quae lapicida neglexisse visus est:

*Cornélius Lucius Scipio Barbatus
Gnaevó patre prognatus fórtis vir sapiensque
cuiús forma virtuti párissuma fuit.
consúl censor aedilis qui fuit apud vos.
Taurásiam Cesaunam Sámniumque cepit.
subigit omnem Lucanam óbsidesque abducit.*

Aliud:

*hunc únun plurimi conséntiunt Romani
Romaé bonorum optumúm fuisse virum
Luctum Scipionem filium Barbati.
consúl censor aedilis hic fuit apud vos.
hic cepit Corsicam Alériamque urbem.
dedit dicavit Tempestátibus aedem merito.*

Aliud:

*. . . . . qui ápicem insigne
didís flaminis gessísti, mors perfecit,
tuá ut essent omnia brévia, honos, fama,
virtúsque gloria atque ingénium, quibus si
in lóna licuisset tibi utier víta,
facile superasses glóriam maiorum.
quaré libens te in gremium, Scipio, recepit
terrá Publi prognatum Públio Corneli.*

Ex his existimari potest fideliter rettulisse T. Livium, quae eo metro apud vetustiores scripta invenerat, ut oraculum Delphicum V. 46.

*Románe, aquam Albanam cave lácu contineri,
cave in mare manare sío flumine sinas:
emíssam per agros rigábis, dissipatam
rivís exstingues: tum tu insiste audax hostium
murís, memor quam per tot ánnos obsides iam*

*urbem, ex ea tibi his quae nunc panduntur fatis
victoriam datam. bello perfecto donum
amplum victor ad mea tempora portato
sacraeque patria, quorum est ommissa cura,
instaurato, atque sic ut adsolet ea facito.*

Marcii vatis carmina, XXV. 12.

*Annem Troiugena Cannam Romane fuge,
ne te alienigenae cogant in campo
Diomedis conserere manus: sed tu nec
credes mihi donec compleris sanguine campum
multaque milia tua deferat occisa
annis in pontum magnum ex terra frugifera
piscibus atque alatis avibus ferisque
quae terras incolunt, eis ut fuit esca
caro tua: nam ita Iuppiter mihi fatist.*

alterum ibidem atque apud Macrobius Sat. I. 17.

*Hostem, Romani, si ex agro expellere voltis,
si vomeremque, gentium quae venit longe,
Apollini votivos censeo ludos, qui
quotannis comiter Apollini fiunt,
quum populus ex publico dederit partem,
partem privati ut conferant pro se suisque.
eis ludis faciendis praerit is praetor,
qui populo ius plebei que dabit summum.
decemviri Graeco ritu hostiis sacra faciant.
haec si recte faxitis, gaudebitis semper,
fietque melior et publica res vestra.
nam is divos exstinguet perduelles vestros,
qui vestros campos pascunt placide . . .*

timo versui, nisi in medio aliquid excidit, fortasse deest
pune. Abstineo manum a tabula Regilli, quam Livius XL. 52.
hibuit, quoniam nimis corrupta scriptura est, quam ut sine
alioribus libris videatur restitui posse.

Venio ad Livii Andronici Odysseam, cuius initium fuit:

virum mihi, Camena, in sece versutum.

Fragmenta illius operis posui in Elementis doctrinae metricae p. 618. seqq. quibus ex sexto libro addenda esse, quae Charisius p. 178. non nominato auctore affert, expressa e. v. 296. vidit M. Hauptius:

*ubi manens sedeto, dónicum videbis
me cárpeno vehentem in domum venisse.*

Debebam autem Odysseae fragmenta non ad recentioris pro-
diae leges exigere, sed servare vetustae pronuntiationis more.
Ita exempli caussa integri Saturnii sunt hi:

*apúd nympham Atlantis filiam Calypsonem.
Mercúrius cumque eo filius Latonas.*

Videtur tamen iam ipse Livius vertendis Graecorum tragoediis auctor fuisse severioris versuum elaborationis, ita ut etiam qui deinceps Saturnios versus facerent, mensuram syllabarum observare accuratius discerent. Idque, nisi fallor, in Bello Punico fecit Naevius, cuius carminis quae servata sunt fragmenta ei rei fidem faciunt, colorem referentia eum, quem habet epigramma, quod eum tumulo suo incidendum reliquisse scripsit Gellius I. 24.

*Mortális immortalis flére si foret fas,
flerént divae Caménae Naévium poetam.
itáque postquam est Orcíno tráditus thesauro,
oblíti sunt Romae loquíer Latina lingua.*

Postremus Romanorum, qui hoc metro uteretur, Varro fuisse videtur in satiris.

CAP. X.

De versibus secundum antipathiam compositis.

§ 526. Quae a metricis μέτρα κατ' ἀντιπάθειαν μικτὰ vocantur, de quibus v. supra § 454., compositiones sunt di-

versorum numerorum. Commemorant illi haec. Epichorambicum Sapphicum hendecasyllabum, quod ita est:

υ υ υ | υ υ υ υ υ

ποικιλόθρον' ἀθάνατ' Ἀφροδίτα.

≧ eo infra dicetur § 583. seqq.

§ 527. Pindaricum hendecasyllabum:

υ υ υ | υ υ υ υ υ

ὁ Μουσαγέτας με καλεῖ χορευσαί·

ἄγοις ᾧ κλυτὰ θεράποντα Λατοῖ.

§ 528. Epionicum a maiore Alcaicum hendecasyllabum:

υ υ υ υ | υ υ υ υ υ

ἄναξ Ἄπολλον, παῖ μέγλω Διός.

De eo vide infra § 586. seqq.

§ 529. Epionicum Alcaicum dodecasyllabum:

υ υ υ υ | υ υ υ υ υ υ

ἰόπλοκ' ἀγνὰ μελιχόμειδε Σαπφοῖ.

§ 530. Epionicum tetrametrum catalecticum:

υ υ υ υ | υ υ υ υ υ | υ υ

τοιούτος εἰς Θήβας παῖς ἀρμάτεσσ' ὀχήμενος.

μόλις μὲν Ἐννη λεπτόν ἔχοισ' ἐπ' ἀτράκτιω λίνον.

§ 531. Epionicum a minori:

υ υ υ | υ υ υ | υ υ

περισόν· αἶ γὰρ Ἀπόλλων ὁ Λύκειος.

§ 532. Epionicum aliud:

υ υ υ | υ υ υ υ υ

ἔχει μὲν Ἀνδρομέδα καλὰν ἀμοιβαν.

Σαπφοῖ, τί τὰν πολύολβον Ἀφροδίταν.

CAP. XI.

De numeris concretis.

§ 533. Ex numeris concretis, de quibus dictum in §§ 21 et 456. duo potissimum genera notanda sunt, unum, quod e dactylico genere ad paeonicum augetur, alterum quod e trochaico ad spondiacum. In his metris quoniam diversi numeri uno ordine periodico cohaerent, posterior autem maior est prioris, arsin posterioris fortiorem esse necesse est, ut quae nova augeri debeat ad procreandum ordinem, qui maior est eo ordine, quem alioqui productura esset.

§ 534. Et illo quidem genere, quod ex dactylico in paeonicum transit, tragici potissimum usi sunt, dactylicos numeros ita finientes :

— — — — —

Illustre exemplum, in quo haec dactylici metri forma cum versu paroemiaco alternat, est in Oedipo Col. 216.

OI. ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω, τέκνον; ἰώ.

A. λέγ', ἐπεὶ περ ἐπ' ἔσχατα βαίνεις.

OI. ἀλλ' ἐρῶ· οὐ γὰρ ἔχω κατακρυφάν.

X. μακρὰ μέλλετον· ἀλλὰ τάχυνον.

OI. Λαῖον ἴστε τίν', X. ὦ. OI. ἀπόγονον;

τό τε Λαβδακιδᾶν γένος; X. ὦ Ζεῦ.

OI. ἄθλιον Οἰδιπόδαν; X. σὺ γὰρ ὄδ' εἶ;

OI. δέος ἴσχετε μηδὲν ὄσ' αὐδῶ.

Ad eum locum G. Dindorfius magnopere errare ait, qui hoc metrum ita uti dixi metiantur: nam ex trimetro catalectico in syllabam et paeone quarto compositum esse eo cognosci, quod et Sophocles et qui integrum hoc metro carmen condiderit Boethius caesuram diligenter ante paeonem servarint, qua neglecta Maximum Planudem in interpretatione Graeca carminis Boethiani valde minuisse numeri venustatem. Persuasit hoc Wundero. Aliis vereor ne non solum mira esse, sed etiam parum firmo fundamento niti videatur haec dactylici catalectici et quarti paeonis coniunctio. Nam in tredecim illis Boethii versibus unus

rite putandus erit imperitissime factus esse, qui caesuram antecem encliticam haberet:

falce rubos silicem-que resecat.

nninoque nec metricis ista caesura nota fuit, quum Terentius Maurus v. 1988. dactylico tetrametro catalectico syllam addi, sed ita, ut penultima brevis sit, Servius autem in metrum p. 1824 (apud Gaisfordium p. 374.) hoc metrum, quod Faliscum vocant, ex tribus dactylis et pyrrhichio conre dicat, nec, quem eius auctorem memorant, Septimius Serenus observasse illam caesuram videatur: quae etsi in metrum Sereni versibus apud Terentianum v. 2004—2004. e paeonem est, tamen, si Serenus omnes versus ad istud exemplum fecisset, non est verisimile id metricos ita latuisse, nec Terentianus v. 1996. 1998. scribere

*vel si ponitur unus alius,
talita docta Falisca legimus,*

§ Servius hoc exemplum ponere dubitaverit:

docta Falisca, Serene, reparas.

§ 535. Eadem ratione in anapaesticis numeris utuntur. trip. Androm. 1184. 1197.

*Σιμωννίδα παρ' ἀπτόν.
βροτὸς εἰς θεὸν ἀνάψαι.*

§ 536. Alterum genus numerorum concretorum, quod commemoratione dignum est, in epitritis secundis cerur, qui vulgo in trochaicis metris numerari solent. Dictum de his in diss. de metrorum quorundam mensura rhythmica; quae ab eodem libello de metris Pindari in repetita editione Heyniana inserta est. Hos epitritos non esse dipodias trochaicas, non solum eo apertum est, quod spondeus, quo finiuntur, legitimus est, sed postulat id omnis carminum, in quibus usurpantur, conformatio, quae trochaici numeri levitatem plane adernatur, confirmatque rem harmonia Dorica, quam iis adoitam esse ex Pindaro constat.

§ 537. Et quoniam hic numerus ex trochaeo et spondeo in unum ordinem coniunctis factus est, quorum spondeus, ut maior pes, nova vi arseos adiuvandus est, apparet, fortio- rem esse secundam arsin epitriti, quae propterea etiam proprio ictu notatur:

— — — — —

quod contra in dipodia trochaica fortior est prima arsis, quia alter quoque pes pro trochaeo numeratur:

— — — — —

Omninoque, quum musici veteres numerum epitritum impro- baverint, non incredibile est, mensuram spondei qui in his = epitritis est, plura quam quattuor tempora habuisse.

§ 538. Hinc explicandum videtur, quod spondeus iste so- lutionem quae in trochaeo qui praecedit saepius invenitur, aut non admittit, aut rarissime:

— — — — —

Vnicum apud Pindarum exemplum est in Isthm. II. epodis:

πέμπεν ἀναδρῆσαι σελίνων.
οὔτε μελικόμπων ἀοιδᾶν.
ξείνον ἐμὸν ἦθαῖον ἔλθης.

Dubitari tamen de eo potest, quia in prima epodo libri omnes ἀνδρῆσαι habent poteratque poeta in secunda οὐ μελι- φθόγγων ἀοιδᾶν, in tertia ἐμὸν ξείνον εὐτ' ἦθαῖον ἔλθης scribere.

§ 539. Ultima epitriti syllaba non aliter anceps est, i. e. brevem pro longa admittit, quam aut numero alio se- quente, ut dactylico, vel Cretico, ut apud Pindarum Ol. VI. 30. XI. 16.

ἀνδρὶ κῶμον δεσπότη πάρεστι Συρακοσίῳ.
ἐνθα συγκωμάξαιτ' ἐγγύσομαι.

aut membro alio ex epitritis facto. Quare emendatione indigere videtur secundae strophae primus versus in Pind. Isthm. III.

ἔστι μοι θεῶν ἑκατι μυρία παντᾶ κέλυσος.

§ 540. Plerumque duo, sed saepe etiam tres epitriti uno membro comprehenduntur, ut in Pind. Ol. III.

Λωρίῳ φωνᾶν ἑναρμόξαι πεδίλω.

§ 541. Syllaba anceps quoniam in mediis membris epitritorum admitti non potest, videndum, sicubi invenitur, ne aut scriptura vitata sit, aut membra non recte descripta. Sic in Isthm. IV. quod vulgo quintum carmen numeratur, de quo infra dicitur:

*μᾶτρε Ἄλλιον, πολυώνυμε Θεία,
σέο ἑκατι καὶ μεγασθενῆ νόμισαν.*

De hac re pluribus dictum in diss. de mens. rhythm. et in Elem. d. m. p. 650. seq.

§ 542. Fiunt hi numeri etiam cum anacrusi iambica, quae plerumque longam syllabam habet, ut aptiorem tam gravi numero. Pind. Ol. III.

Ἀινησιδάμου παιδὶ συμμῖξαι προπόντως.

§ 543. Consociantur hi epitriti fere cum dactylicis numeris, aptam membrorum longitudinem habentibus, et aut in syllabam, aut in disyllabum catalecticis. Huius generis quosdam versus Hephaestio male in asynartetis posuit. Ili sunt primo versus encomiologicus, quem ille ex quinque dactylicis totidemque iambicis semipedibus compositum putat:

— — — — — | — — — — —

sed est hic versus ita potius metiendus, ut ap. Pind. Ol. III. 25.

— — — — — | — — — — —

Ἴστρον ἀπὸ σκιαρᾶν παγᾶν ἔνεικεν.

§ 544. Deinde qui iambelegus vocatur:

ὑ-υ-υ- | υ-υ-υ-

πρῶτον μὲν εὐβουλον θέμις οὐρανίαν.
κείνων λυθέντων σαῖς ὑπὸ χερσίν, ἄναξ.

§ 545. Porro versus Platonicus, ex his membris:

υ-υ-υ-υ- | υ-υ-υ- | υ-υ-υ-

χαῖρε παλαιογόνων ἀνδρῶν θεατῶν ξύλλογε παντῶν
σόφων.

§ 546. Denique Pindaricus versus:

ὑ-υ-υ- | υ-υ-υ-υ-υ- | υ-υ-

ὅς καὶ τυπείς ἀγνῶν πέλεκε τέκετο ξανθὰν Ἰθάκην
σοφοὶ δὲ καὶ τὸ μηδὲν ἄγαν ἔπος αἰνήσαν περισσίστασαν.

§ 547. Vsi sunt his epitritis, quorum gravitas fere semper dactylico numero temperatur, augeturque interdum trochaem semanto, de quo infra § 563. seq. lyrici maxime ii, qui gravissimum et splendidissimum genus lyricae poeseos coluerunt, ut Pindarus et Simonides. Vide § 599. Rarius tragici, quod hi numeri tranquilliolem et sedatiorem severitatem habent, quam quae plerumque in tragoedia requiritur. Rarius etiam comici usi sunt.

CAP. XII.

De compositione numerorum.

§ 548. Omnis carminum condendorum ratio continet electione, quae est in inveniendō genere numeri rei cui apto, et tractatione, quae in apta horum generum conformatione et coniunctione versatur.

§ 549. De electione multa et musici veteres, ut stides Quintilianus p. 97 seq., et rhetores disseruerunt. Et

regulis quibusdam comprehendi possunt, quam sensu per-
nuntur, unde infinita copia observationum colligi potest.
nisme autem oportet, saepe idem genus numeri, prout aut
n aliter tractatur, aut aliis consociatur numeris, aliam et
: contrariam naturam induere.

§ 550. Tractatio partim in singulis numeris, partim in
um numerorum coniunctione cernitur. In singulis nu-
is continetur terminatione, eaque et totius nu-
i et membrorum eius: tum mensurarum vicibus;
que licentiis quae sunt in caesurae observatione,
utatione mensurae, in temperamento prosod-
. In plurium autem numerorum coniunctione
tio versatur in congruentia numerorum, in nexu,
oportione, quae aut longitudinis est, aut pon-
s.

§ 551. Terminatio totius numeri, quoniam finis
ri cuiusque, resonantibus in aure aliquamdiu novissimis,
speciem totius numeri perficientibus sonis, distinctius
iusque exauditur, praecipua cura indiget. Vnde non solum
ntissime mensura observari solet, sed multum etiam re-
quam numeri conformationem habeat terminatio. Ele-
ssima est terminatio, quae fit ordine catalectico, ut remis-
n fine. Sed in trochaicis numeris, quod genus non est
nens, etiam acatalectus ordo offensione caret. Vehemen-
actylus est: unde rarior in hoc numero acatalecta termi-

Multo vehementior paeon primus: quare hic nusquam
versum. Magnam contentionem requirunt ordines hyper-
cti, ob eamque causam valde rari sunt. Est etiam ubi
ectus ordo, quoniam qui praegressi sunt, magnam vehe-
am habent, leniorem exitum, quam illi, licet catalectici
praebeat, suavior tamen et mollior, si alio modo remit-
ut in his:

*μηδὲν ἄλλο φωντεύσης πρότερον δένδρον ἀμπέλω.
θεῦτε νυν, ἄβραι Χάριτες, καλλίκομοί τε Μοῖσαι.*

§ 552. In singulis partibus numeri, sive membr̄is, terminatio caesuris apte constituendis variandisque continetur de qua re in singulis versuum generibus dictum, maxime in trimetro iambico et versu heroico.

§ 553. Mensurae conformatione quam diversa vis eiusdem numeri, in iisdem metris, tum etiam in anapaestico significatum est. Pertinet huc etiam illud, quod elegantius fine versus vox in longa syllaba requiescit, praesertim ubi numerus longam requirit, ut in pentametro elegiaco.

§ 554. Licentiarum usus in caesurarum observatione vel neglectione, modoque mensurae versatur, quum alia argumenta minus severe custodiri caesuras, pedesque admitti irrationales patiantur, alia diligenter regulam observari postulent; tum etiam in prosodiae temperamento praetate, genere, argumentoque carminis.

§ 555. Plurium numerorum coniunctio ita tractanda est, ut primo congruentia spectetur. Nam versus per se optimi si ita coniungantur, ut numeri non apte congruant, non videbuntur recte unum quoddam ac totum efficere. Vt haec stropha Alcaica, una syllaba addita, una dempta:

*descende caelo, et dic, age, tibia
regina longum Calliopea melos,
seu voce nunc mavis acuta,
seu fidibus lyrave Phoebi.*

§ 556. Secunda pars tractationis in nexu numerorum posita est, qui gradu, modo, conversione differt.

§ 557. Gradus nectendi tres sunt, consecuti quum finis versuum finis est etiam numeri, quos versus nexos vocamus: ἀσυναρτησίῳ, quum modo perpe modo non perpetuatur numerus, qui sunt versus ser

ve asynarteti; cohaerentia, quae *συνάφεια* a Graecis vocatur, quae perpetuo numero perfecta coniunctio est.

§ 558. Modi nectendorum numerorum hi sunt: ex arsi et arsin, quae fortis et mascula coniunctio est; ex thesi et arsin, quae lenissima omnium et suavissima est; ex arsi in anacrusin, quae inter has media est; ex thesi et anacrusin, quae debilis et soluta est. De his v. infra cap. XVIII.

§ 559. Conversio, quae a tragicis inventa videtur, surpatur in systematis uno genere numeri decurrentibus, uorum in fine, abrupto numero, in alium et plerumque in oppositum transitur, et quidem aut ex arsi in arsin, aut ex thesi et anacrusin. Vt apud Eurip. Hec. 243.

τὸν ἐμὸν δὲ βίον, λῶβαν λύμαν τ'
οὐ μετακλαίωμαι· ἀλλὰ θανεῖν μοι
ξυntyχία κρείσσων ἐκύρησεν.

et apud Aristoph. Nub. 288.

ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον
ἀθανάτας ἰδέας, ἐπιδώμεθα
τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.

v. Eurip. Orest. 4004.

§ 560. Tertia pars tractationis in proportione versatur: quae aut longitudinis est, aut ponderis, omninoque melopoeiae.

§ 561. Multum autem refert, quae sit membrorum versuumque longitudo, ne eiusmodi membra versusque coniungantur, quorum non apta sit inter ipsos comparatio. Quod primum in singulis versuum generibus observari potest, tum in plurimum versuum coniunctione, maxime in strophis, quae ex epitritis et dactylicis membris constant. Eiusdem rationis est, quod clausulae in comicorum iambis trochaeisque nec brachycatalectae sunt, neque hypercatalectae. Verum ubi argumenti

natura exigit, recte etiam diversissimae longitudinis membra copulantur: ut in Aeschyli Prom. 483.

πῶ ποτὲ τῶνδε πόνων
 χρὴ σε τέρμα κέλ-
 σαντ' ἐσιδεῖν· ἀλίχιστα γὰρ ἦθεα καὶ κέαρ ἀπαράμ-
 θον ἔχει Κρόνον παῖς.

§ 562. De pondere cap. seq. seorsim dicitur. Sed melopoeiam pertinet et paracataloge de qua dicta §§ 53. 268. et pausa, de qua §§ 52. et 599.

CAP. XIII.

De orthio, trochaeo semanto, paeone
 epibato.

§ 563. Musici mensuram temporum subinde vel accelerabant, vel tardabant, quae ratio ἀγωγή vocabatur: unde idem pes alibi multo brevior, alibi multo tardior erat. Praeterea vero etiam mensuris utebantur pluribus quam metrici (v. § 29.): in quo genere memorabiles sunt pedes orthius et trochaeus semantus, quorum uterque ex duabus partibus, una quattuor, altera octo temporum constabat, brevior parte in orthio praecedente, in trochaeo semanto sequente: unde hic, ut ipsum nomen indicat, trochaeo, ille autem iambo similis est.

§ 564. Hos pedes etsi metrici, qui solam syllabarum mensuram respiciunt, nihil curant, tamen est ubi usurpatos eos esse ipsa versuum ratio monstret. Nam quum in quibusdam stropharum generibus unus duove spondei ita positi reperiantur, ut, si communem mensuram habeant, comparatio membrorum vel insolens, vel etiam inepta existat; quumque eos spondeos fere in vocabulis etiam ad sensum gravibus et magnam vim habentibus adhiberi videamus: consentaneum est, existimare, non esse eos vulgares spondeos quaternorum

porum, sed trochaeos semantos duodenorum, quibus ea
 mbrorum proportio et comparatio restituitur, in qua nihil
 quod reprehendi possit. Inveni autem usque adhuc tan-
 quos trochaeos semantos, nondum quos orthios esse pro-
 ile videretur. Pind. Pyth. I.

τᾶς ἀκούει - μὲν βάσις ἀγλαΐας - ἀρχά,
 πείθον-ται δ' αἰοδοὶ σάμασιν.

Chylus Eum. 322.

μᾶτερ, ᾧ μ' ἔτικτες, ᾧ - μᾶτερ.

Νύξ, ἀλαοῖσι καὶ δεδορκόσιν - ποινάν.

ī paeon epibatus a musicis vocatur utrum duorum an
 trium temporum syllabas habeat, non est traditum. De eo
 Aristides Quintilianus p. 38. παίων ἐπιβατός, ἐκ μακρᾶς
 ἔσεως καὶ μακρᾶς ἄρσεως, καὶ δύο μακρῶν θέσεων καὶ
 ακρᾶς ἄρσεως. Et pag. 98. τούτων δ' ὁ ἐπιβατός κεκί-
 ηται μᾶλλον, συνταράττων μὲν τῇ διπλῇ θέσει τὴν ψυ-
 ῆν· ἐς ὕψος δὲ τῷ μεγέθει τῶν ἄρσεων τὴν διάνοιαν
 ξηγείρων. Eius mentio est apud Plutarchum de musica
 1144. A. 1143. B. Fortasse hoc numero est apud Sopho-
 em in Antigona 1124. 1132.

- Διοῦς ἐν κόλποις.

κισήρεις ὄχθαι.

xx longae syllabae coniunctae sunt apud Pindarum Ol. IV. 4.

ξείνων δ' εὖ πρασσόντων.

εἴη λοιπαῖς εὐχαῖς.

CAP. XIV.

De strophis.

§ 565. Versuum, systematum, stropharum definitiones
 metricas posuerunt, quibus perturbari magis et confundi
 tiones, quam explicari atque distingui necesse sit. Quare
 s aliis definitionibus utimur. Versus est numerus unus et
 leger, qui uno spiritu pronuntiari potest.

§ 566. Versus aut nexi sunt, quorum plures una perpetuitate numeri cohaerent: aut non nexi, qui inter se pausa vel silentio discreti sunt; aut seminexi, quorum plures, ut libitum est, vel continuato vel per pausam interrupto numero continentur: qui vocantur etiam a synarteti.

§ 567. Systema est numerus perpetuus e versibus nexis cohaerens.

§ 568. Stropha est numerus e versibus utcumque consociatis compositus.

§ 569. Commune itaque systematis et strophae est, quod ex pluribus versibus constant; propria sunt, quod in systemate versus nexi sunt, unaque perpetuitate numeri cohaerent; in stropha autem non est necessarium, ut nexi sint, sed et nexi et non nexi et seminexi, et partim nexi, partim non nexi, partim seminexi esse possunt. Quod si omnes una perpetuitate nexi sunt, stropha uno systemate constat, et non differt a systemate. Indidem sequitur, ut stropha plura systemata continere possit, non etiam systema plures strophas.

§ 570. Praeceptum Hephaestionis p. 14 (26.). *πάν μέτρον εἰς τελείαν περατοῦται λέξιν*, spectat ad versus non nexos, quorum in fine, quia ibi pausa fit, etiam vocabulum finiri oportet; non ad versus nexos, per quos idem perpetuatur numerus; neque ad seminexos, quoniam in his ut possit cum versu finiri numerus, tamen non necessario finitur. Itaque et stropham omnem et systema omne integra voce finiendum est: sed qui systemate continentur versus, non opus est ut integra voce finiantur; qui stropha continentur, tum demum, si non nexi sunt, cum ipsa voce finiri debent.

CAP. XV.

De generibus stropharum.

§ 571. Stropharum genera sunt quattuor. Veteres, non numeratis epodis, duo ponunt, ut Dionys. Hal. de comp. verb. c. 49. Corruptissimus locus in fragin. cum Censorino edi solito c. 9. p. 440. ita emendandus videtur: *Archilochus etiam commata versibus applicando variavit epodis: per plurimas species secuit Alcan numeros et imminuit: carmen hinc poeticae melicae: ac Telesilla etiam Argiva minutiores edidit numeros: quae species quum iam displiceret et integra brevior videretur, magnitudine Pindari adserta est, qui etiam liberis numeris modos edidit.*

§ 572. Primum et antiquissimum genus stropharum ex duobus versibus constabat, uno longiore, altero brevior: qui appellati sunt epodi, Graeci ἐπωδοὶ genere masculino, quo nomine proprie secundus versus designabatur. Horum antiquissimum est carmen elegiacum, sive elegi. Alios deinde versus hunc in modum copulavit Archilochus, nunc duos simplices versus coniungens, ut

πάτερ Λυκάμβα, ποῖον ἐφράσω τόδε;
τίς σὰς παρήειρεν φρένας;

nunc vel priorem faciens asynartetum, ut

τοῖος γὰρ φιλότητος ἔρωσ ὑπὸ καρδίην ἐλιχθεῖς
πολλὴν κατ' ἀγλὴν ὀμμάτων ἔχευεν·

vel posteriorem, quod imitatus est Horatius:

horrida tempestas caelum contraxit, et imbres
nivesque deducunt Iovem: nunc mare, nunc silvae;

nunc utrumque, quod fecit Simonides:

πολλάκι δὴ φυλῆς Ἀκαμαντίδος ἐν χοροῖσιν ὦραι
ἀνωλόλυξαν κισσοφόροις ἐπὶ διδυράμβοις.

Et ut minor versus praecederet, quod quum fit, προφωδὸς ille genere masculino dicitur:

Petti, nihil me, sicut antea, iuvat
scribere versiculos amore percussum gravi.

§ 573. Propius ad eas, quae vulgo strophae appellantur accedit trium non nexorum versuum consociatio, ut in Theocriti :

*Ἀρχίλοχον καὶ σταδί καὶ εἶσιδε τὸν πάλαι ποιητῶν
τὸν τῶν ἰάμβων, ὃ τὸ μνρίον κλέος
διήλθε κῆπι νύκτα καὶ πρὸς ἄῶ.*

Ad quem modum etiam longioribus strophis luserunt poetae quidam, syringis, arae, securis, alae, ovi speciem exprimentes. V. Anthol. vol. II. p. 603. ed. Jacobsii sec.

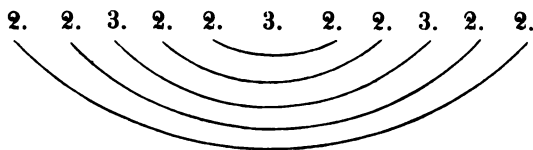
§ 574. Secundum genus stropharum illud est, quo Aeolenses poetae, Alcaeus, Sappho, et ex Ionicis Anacreon, usi sunt, quod breve est, et fere ex quattuor versibus, numero similibus, compositum. V. Dionys. Hal. de comp. verb. c. 19. p. 262. Carmina horum poetarum fere monostrophica sunt, i. e. eandem semper stropham repetitam habent. Ad ea pertinent etiam, quorum strophae factae sunt κατὰ περικοπήν ἀνομοιομερῆ, cuiusmodi exemplum vide § 580. Epodis, quae feminino genere dicuntur, de quibus infra § 576., raro hi quidem poetae, eodem Dionysio teste, usi sunt. An etiam carmina fecerint κατὰ στίχον, i. e. uno genere versus repetito, et non in strophas disposito, dubium est. Nam Hephaestio p. 65 (117.). secundum et tertium librum Sapphus et κατὰ στίχον et κατὰ σύστημα posse factum esse scribit, prouti quis casu aut consilio numerum versuum nusquam impari inveniri credat: in antiquis libris autem binos semper esse coniunctos. Tale est, quod inter Theocritea habemus, XXIX. Quamquam nulla κατὰ στίχον ab lyricis facta esse carmina prorsus incredibile est. Cuiusmodi fuisse, quae Phalaeceis hendecasyllabis aliisve similibus metris scripta sunt, vel Latinorum poetarum, ut Catulli, exempla docent. Fuit fortasse ex eo genere illud, quod in Theocriteis est XXVIII.

γλαυκᾶς, ὧ φίλεριθ' ἀλακάτα, δῶρον Ἀθανάας,

quod ex 25. versibus constat, nisi forte id singulari artificio παλινφδικὸν est. Nam si sententiarum ratio spectatur, modo

bini, modo terni versus cohaerent, idque certo ordine, hoc modo:

§ 575. Tertium genus stropharum iam et numerorum varietatem maiorem et artificiosorem compositionem habuit, pluribus, quam ante solitum erat, versibus una stropha coniunctis: quod genus excoluerunt Alcman, Stesichorus, de quo v. § 576., Ibycus.

§ 576. Quartum denique genus eas complectitur strophas, in quibus, quod a choris canebantur, summa et metrorum et modorum musicorum ars et varietas adhibebatur. Quales sunt Pindari, Simonidis, Bacchylidis, tragicorumque strophae. Et lyrici quidem etsi etiam monostrophica carmina faciebant, i. e. in quibus eadem semper stropha repetitur, tamen plerumque epodis, quae feminino genere dicuntur, usi sunt, duas strophas iisdem metris, tertiam aliis facientes, easque vicissitudines iisdem metris per totum carmen servantes, hoc modo. *A. A. B. A. A. B.* Invenisse hanc rationem dicitur Stesichorus: unde τὰ τρία Στησιχόρου in proverbium venere. Ac Suidas: ἐπωδικὴ γὰρ πᾶσα ἢ τοῦ Στησιχόρου ποιησις. Tragici epodis rarius usi sunt, et fere tantum in fine carminis una: iidemque non nisi duas strophas iisdem metris facere solent, exempli caussa hoc modo: *A. A. B. B. Γ. Γ. Δ. Δ. Ε.*

CAP. XVI.

De strophis primi et secundi generis.

§ 577. Antiquissimi lyricorum poetarum, nisi forte etiam κατὰ στίχον carmina condiderunt, strophas faciebant ex versibus aut idem aut simile metrum habentibus.

§ 578. Aliae harum stropharum plane ex eiusdem versu repetitione constant, ita ut, si metrum dumtaxat spectetur, κατὰ στίχον composita videri possint carmina. Eiusmodi nonnulla in Anacreonteis carmina, in quibus aequalis distributio versuum, aut verborum eorumdem repetitio stropharum indicia suppeditat. Vt in carm. XXXIX. cuius strophae, quae ex quaternis versibus constant, omnes hoc versu incipiunt:

ὄτ' ἐγὼ πῖω τὸν οἶνον.

Hoc genus imitati sunt poetae bucolici, de quibus dicitur § 596. Horatii carmina, quae illum omnia ad Graecorum exempla composuisse constat, magnam partem aut κατὰ στίχον facta esse, aut strophas ex duobus versibus constantès habere putabantur. Sed quum non videretur casu factum esse, ut, praeter III. 12. quod est ἐξ ὁμοίων imitatione Alcaei factum, omnia in quaternos versus dividi possent, primus A. Meinekius ea sic descripsit. Idque eum recte fecisse puto. Nullum est enim, quod eam divisionem repudiet, quaedam autem valde confirmant, ut I. 13. 19. III. 28. IV. 7. maximeque omnium III. 9. ipsunque primi libri carmen primum, quod, ut in dissertatione ostendi, quam de eo carmine scripsi, recisis primis duobus duobusque ultimis versibus non modo elegantissimum est, sed etiam strophas quaternum versuum recte distinctas habet, ita ut nesciam an primitus sine duobus istis distichis conditum fuerit. Aperte vitiatum est IV. 8. in quo non dubito quin recte Hofmannus Peerlkamp eiectis versibus 44 — 47. coniunxerit haec:

*non incisa notis marmora publicis
eius, qui domita nomen ab Africa
lucratus rediit, clarius indicant,
laudes, quam Calabriae Pierides.*

Nam quum *incisa notis marmora publicis* non possit nisi de titulo lapidi inscripto dictum esse, prorsus ineptum est quod in libris sequitur, *per quae spiritus et vita redit bonis post mortem ducibus*: quod hic ne de statua quidem recte praedicari poterat, sed dicendum erat de carminibus. Ex quo nascitur suspicio, quum lacerato antiquissimo libro reliqua essent

haec verba, per quae spiritus et vita redit bonis post mortem,
 infelici successu lacunas ab imperito correctore esse expletas.
 Recte enim apteque illam quam posui stropham haec excipiet :

*neque,
 si chartae sileant quod bene feceris
 per quae spiritus et vita redit bonis
 post mortem, ...
 mercedem tuleris.*

§ 579. Aliae strophae ex eodem numero per systema continuato constant, ita ut tota stropha unum systema sit, quod ἐξ ὁμοίων vocant metrici. Sic Horatius III. 12. in illo,

miserarum est neque amori,

Alcaei exemplo decem pedes Ionicos una stropha comprehendit. Imitati sunt hoc tragici, sed fere in fine variato numero, quo facilius termini stropharum apparerent, ut Aeschylus in Persis 84. seqq. in Suppl. 4025. seqq.

§ 580. Aliae strophae ex pluribus systematis constant, ut apud Anacreontem :

*γονοῦμαί σ', ἐλαφροβόλε,
 ξανθή παῖ Διός, ἀγρίων
 δέσποιν' Ἄρτεμι θηρῶν.
 ἔκου νῦν ἐπὶ Ἀθηναίου
 δίνησιν, θρασυκαρδίων δ'
 ἀνδρῶν ἐγκαθόρα πόλιν
 χαίρουσ' οὐ γὰρ ἀνημέρους
 ποιμαίνεις πολίτας.*

§ 581. Aliae ex versibus non nexis, numerum habentibus eundem, sed magnitudine vel forma diversis fiebant, ut haec :

*quem tu, Melpomene, semel
 nascentem placido lumine videris.
 illum non labor Isthmius
 clarabit pugilem, non equus impiger.*

§ 582. Aliae, eaque frequentissima ratio fuisse videtur, ex quaternis versibus, quorum aut tres aut duo eodem metro essent, componebantur, ut haec :

*scriberis Vario fortis et hostium
victor Maeonii carminis alite,
quam rem cumque ferox navibus aut equis
miles te duce gesserit.*

Vel

*quis multa gracilis te puer in rosa
perfusus liquidis urguet odoribus
grato, Pyrrha, sub antro?
cui flavam religas comam?*

§ 583. Ex his tres, quae maxime memorabiles sunt, commemorabimus. Primo, Sapphicam stropham, quam Sappho ita composuit, ut huic versui :

— — — — —

ter repetito adiiiceretur Adonius. Ac Sappho recte quum caesura, si qua opus est in tam brevi versu, in quarta syllaba facienda esset, et fecit hanc caesuram, et neglexit, syllabamque ipsam passa est ancipitem esse :

*ποικιλόθρον' ἀθάνατ' Ἀφροδίτα,
παῖ Διὸς δολόπλοκε, λίσσομαί σε,
μή μ' ἄσαισι, μηδ' ἀνίαισι δάμνα,
πότνια, θυμόν.*

Eiusque exemplum secutus est Catullus. Eadem, si verba duorum versuum arctius cohaerent, non dubitavit elisionem in fine facere, et tertium quartumque versum diviso vocabulo nectere, ut :

*ἀλλὰ καὶ μὲν γλῶσσα ἔαγε, λεπτὸν δ'
αὐτίκα χρωῦ πῦρ ὑποδεδρόμακεν,
ὀππάτεσσι δ' οὐδὲν ὄρημ', ἐπιόρομ-
βεῦσι δ' ἄκοναι.*

Vtrumque fecit etiam Horatius, ut II. 2, 17. 16, 34. IV. 2, 22. et I. 2, 19. 25, 11. II. 16, 7. III. 27, 26. IV. 2, 23. carm. saec. 17.

§ 584. Sed hic sibi, partim ut magis masculos redderet numeros, partim sermonis Latini commoditate adductus, severam fecit legem, ut longiores versus semper ab epitrito secundo inciperet, caesuram autem faceret in prima dactyli, interdum etiam in eiusdem pedis secunda syllaba :

integer vitae – scelerisque purus :

Mercuri facunde – nepos Atlantis.

Et hac caesura quidem quae in sexta syllaba est, in quarto libro saepissime eum usum videmus, quum eam in prioribus libris raro admisisset.

§ 585. In tragoediis Senecae adscriptis etiam strophae ex pluribus quam tribus Sapphicis versibus, ut ex octonis subiecto deinde Adonio, inveniuntur. Sed hi parum commendandi lusus sunt.

§ 586. Secunda, quam accuratius considerari oporteat, strophæ Alcaica est. Eius duo primi versus hoc metro sunt :

⏑⏑⏑⏑ | ⏑⏑⏑⏑

tertius hoc :

⏑⏑⏑⏑ | ⏑⏑⏑⏑

quartus hoc :

⏑⏑⏑⏑⏑⏑⏑⏑.

Nam elementa totius compositionis sunt hi ordines :

⏑⏑⏑⏑   ⏑⏑⏑

qui variis modis inter se iuncti haec metra praebuerunt. Ex quo apparet, plane falli, qui duos priores versus in ordinem logaedicum exire sibi persuaserunt, quo omnem venustatem numerorum perditum iri necesse foret. Et metrici quoque veteres consensu duobus dactylis terminari hos versus traderunt.

§ 587. Caesura ne hi quidem versus indigebant, sed si qua facienda erat, conveniebat in fine ordinum eam esse. Fecit caesuram neglexitque Alcaeus :

*ἕναι μὲν ἔ Ζεὺς, ἐν δ' ὀρανῶ μέγας
χειμῶν· πεπάγασιν δ' ὑδάτων ῥοαί.*

Horatius strenue in primis duobus versibus caesuram observavit, curans ille etiam, ut ea semper in longa syllaba fieret. Raro in voce composita migravit caesuram :

hostile aratrum exercitus insolens.

v. I. 16, 24. 37, 5. II. 17, 24.; semel in non composita, IV. 14, 17.

spectandus in certamine Martio :

et fortasse I. 37, 14.

mentemque lymphatam Mareotico.

nisi a *Mareotico* scripsit.

§ 588. Idem etiam in tertio versu quintam syllabam constanter longam servavit, plerumque in sexta huius versus syllaba, aut in septima incidens, ut

*deprome quadrimum – Sabina,
sedes Atlanteusque – finis,*

sed saepe tamen etiam in ipso ordinis prioris fine, ut

deproeliantes, – nec cupressi ;

raro, quia durius hoc est, in quarta syllaba verbum finiens, ut
hunc Lesbio – sacrare plectro.

Sed hoc quidem a Graeco vocabulo excusationem habet. Quorum nihil curavit Alcaeus : ut

*ὦ Βύκχι, φάρμακον δ' ἄριστον.
μέλιχρον· αὐτὰρ ἀμφὶ κόρσῳ.*

§ 589. Anacrusin Horatius in tribus prioribus versibus fere semper longam habet; raro autem brevem, ut in hoc :

*vides, ut alta stet nive candidum.
puer quis ex aula capillis*

I. 29, 7. de quo versu prorsus mira disputavit Fr. Lindemannus in Friedemannii *Miscell. crit.* IV. p. 743. Alcaeus et anacrusin saepissime, et quintam syllabam brevem posuit :

προκόψομες γὰρ οὐδὲν ἀσάμενοι.

§ 590. Quoniam et versus ipsi harum stropharum non longi sunt, et proinde oratio plerumque arctius coniungi plures versus postulat, raro fines et initia versus apud Horatium hiatus faciunt, ut II. 13, 7.

*et penetralia
sparsisse nocturno cruore
hospitis,*

ubi haud paullo elegantius scripsisset *et penetralibus sparsisse nocturnos cruores hospitis*; sed tertius et quartus versus per elisionem potius, Alcaei exemplo, nonnumquam copulantur, ut II. 3, 27. III. 29, 35.

*sors excitura, et nos in aeternum
exsilium impositura cymbae.
cum pace delabentis Etruscum
in mare, nunc lapides adesos.*

Ultimam vero strophae syllabam in primam sequentis strophae non recte quis elidat, nisi verba arctissime cohaereant. Nam II. 13, 7.

*hospitis: ille venena Colchica,
et quidquid usquam concipitur nefas,*

recte correxit . entleius, *Colchq* scribens.

§ 591. Ceterum, ut in omni genere versuum, curandum ut et durior, et nimis debilis verborum collocatio vitetur; durior, ut si in uno ex primis duobus versibus vox monosyllaba in caesura est: III. 29, 27.

non est meum, si mugiat Africa;

nimis debilis, ut si quis in ultimo versu duo verba amphibrachum praebentia ponat:

ora curere cruore nostro.

§ 592. Tertia est strophæ, quæ apud solos Græcos invenitur, ut multis in scoliis apud Athenæum XV. p. 694. et

apud Aristophanem in Eccles. 938. seqq. Eius duo priores versus sunt Phalaecei hendecasyllabi:

.. | .....

in basi non admisso, ut videtur, pyrrhichio. Tertius hoc metrum habet:

.....

Quartus hoc:

.....

Πλούτου μητέρ', Ὀλυμπίαν αἰίδω.
 Δήμητραν, στεφανηφόροις ἐν ᾠραῖς·
 σέ τε, παῖ Διός, Περσεφόνη·
 χαίρετον, εὖ δὲ τήνδ' ἀμφέπετον πόλιν.

CAP. XVII.

De strophis tertii et quarti generis.

§ 593. Tertium et quartum genus stropharum eas continet, quibus liberior iam atque altius assurgens poesis lyrica et longioribus et maiore numerorum vi ac varietate distinctis usa est. Ac tertium genus, usurpatum illud ex parte saltem, ut videtur, in carminibus monostrophicis, eorum poetarum est, qui mediæ ætatis lyrici fuerunt, Alcmanis, Stesichori, Ibyci. Horum strophæ iam versibus constabant pluribus, quam Sapphus, Alcaei, Anacreontis, Corinnae, numerosque habebant magnam partem dactylicos, eosque valde longos, quorum exempla vide § 301. seqq. et integræ strophæ § 305.

§ 594. Aliud exemplum strophæ ab Alcmane usurpatæ hoc est, totum ex numeris dactylicis compositum, fragm. p. 38. ex Athenæo X. p. 416. C.

καὶ ποκά τοι δώσω τρίποδος κύτος,
 ᾧ κ' ἐνὶ λεία . . . ἀγείρης.

ἀλλ' ἔτι νῦν γ' ἄπυρος· τάχα δὲ πλέος
 ἔννεος, οἷον ὁ παμφάγος Ἀλκμῶν
 ἠράσθη χλιερὸν πέδα τὰς τροπᾶς.
 οὔτι γὰρ οὐ τὸ τετυγμένον ἔσθαι,
 ἀλλὰ τὰ κοινὰ γάρ, ὡς περ ὁ δᾶμος
 ζατεύει.

Quae stropha utrum ex septem versibus constiterit, ita ut verbo ζατεύει alia stropha incipiat, an octo habuerit versus, quorum octavus esset heroicus, incertum est, siquidem in alio huius carminis metrive fragmento ultimus ille versus aequae hexameter esse, ac tetrameter cum parte sequentis catalectici potest. Id fragmentum invenitur p. 44. ex Athenaeo XI. p. 498. F.

πολλάκι δ' ἐν κορυφαῖς ὀρέων, ὅκα
 θεοῖσιν ἄδη πολύφανος ἑορτά,
 χρύσειον ἄγγος ἔχοισα, μέγαν σκύφον,
 οἷά τε ποιμένες ἄνδρες ἔχουσιν,
 χερσὶ λεόντεον ἐν γάλα θεῖσα,
 τυρὸν ἐτύρησας μέγαν ἄτροφον ἀργύφρον τε.

Utrumque fragmentum sic emendatum dedi in Diar. litt. Iennens. 1816. m. August. n. 155.

§ 595. Alcmanem Hephaestio p. 74 (134.). etiam carmina ex quattuordecim strophis scripsisse ait, quarum septem posteriores alio metro essent, quam priores.

§ 596. Simili modo poetae bucolici, metrum quidem illi idem servantes, sed variantes in longitudine stropharum, aliquot strophis ex certo versuum numero compositis alias ex pluribus vel paucioribus versibus factas subiiciunt, quae nunc versu intercalari, qui vocatur, ut in primo et secundo Theocriti carmine, nunc etiam fine orationis, ut in tertio, distinguuntur. Sic in secundo carmine octo strophas quinque versuum sequuntur tredecim strophae sex versuum. Magis variat numerus versuum in primo carmine, turbatus ille, ut videtur, in quibusdam strophis librariorum culpa. In tertio car-

mine autem quae caprarius canit a v. 6. primo quattuor strophis ex duobus versibus procedunt; deinde sequuntur decem strophae ex tribus versibus. Nam versus 21. extra carmen pausa canendi facta, recitatur.

§ 597. Quartum genus stropharum illud est quod perfectissima poesis lyrica et tragoedia ad graviorese vehementioresque animi motus exprimendos usa est. Id numeros partim granditate severos et magnificos, partim varietate inaequabiles et rapidos habet: cuiusmodi strophae ob easdem causas ipsae quoque plerumque longiores sunt. Cernitur autem et granditas et varietas tum in natura numerorum: nam aut tardiores et severae sunt, aut concitati et alacres; tum in comparisonibus eorum: nam aut aequali proportione divisi sunt, aut breviora membra longis miscentur.

§ 598. Quoniam longiores esse hae strophae solent, etiam partes earum fere longiores sunt, et non tam versibus, quam systematis varios numeros habentibus constant.

§ 599. Strophae numeris graves, comparisonem membrorum aequabiles, fere ex epitritis constant, dactylico numero temperatis, et Cretico, admissis etiam quibusdam trochaeorum iamborumque et antispasticis formis, tum etiam trochaeo semanto. Harmoniam hae strophae habuerunt Doricam. Vnde Doricas strophas vocamus. Pind. Pyth. I.

χρυσέα φόρ - μιξ, Ἀπόλλωνος
καὶ ἰοπλοκάμων
σύνδικον Μοι - σᾶν κτέανον,
τᾶς ἀκούει - μὲν βάσις, ἀγλαΐας - ἀρχά,
πεῖθον - ται δ' αἰδοῖ - σάμασιν,
ἀγρησιχόρων ὀπότεαν προ - ομιῶν
ἀμβολᾶς τεύ - χης ἐλελιζομένα,
καὶ τὸν αἶγμα - τὰν κεραννὸν - σβεννύεις
ἀενάου πυρός, εὖ - δεῖ δ' ἀνὰ σκά-
πτῃ Διὸς αἰετός, ὠκεῖ-
αν πτέρῃ γ' ἀμφοτέρω - θεν χαλάξαις.

Tragicorum proprium est has strophas finire versu ithy-
allico, quem non inveni in lyricorum strophis Doricis.
Schylus Prom. 533.

μηδ' ἀλίτοιμι λόγοις· μάλα μοι τόδ' ἐμμένοι καὶ
μήποτ' ἐκτακείη.

Aeschylus Med. 449.

οὐκέτι δυσκέλαδος φά-
μα γυναῖκας ἔξει.

et in eadem fabula v. 634. 989.

Quemadmodum ubique apud Pindarum, atque, ut credi-
tur est, apud ceteros quoque lyricos longae syllabae in duas
syllabas solutio, breviumque in longam contractio non est nisi
in nominibus propriis concessa, sic etiam in strophis Doricis
haec lex observatur. Quare Pyth. V. 2. IX. 44. Isthm. V.
VI. 10. 23. emendatione indigent. In Nem. V. antistrophe
prima et Isthm. III. epodo quarta sublatum est vitium scri-
bendo:

Ἐνδρόδος ἀρίγνωτες υἱοί,
ναὸν Ποσειδᾶνός σφ' ἐρέπτοντα σχέθου.

Spondei epitritorum prima longa, cuius solutae mentio
facta est § 538., uno tantum in carmine admissa est, Isthm.
II. in fine epodorum. Quamquam, quum in prima epodo libri
omnes habeant

πέμπεν ἀναδεῖσθαι σελίνων,

ubi critici ἀναδεῖσθαι scripserunt, quumque omnino Isthmio-
rum carminum minus certae scripturae sint, dubitari potest,
utrum, quod sane facillimum est, ἀναδεῖσθαι praefendum
sit, an mutatum aliquid fuerit in reliquis duabus epodis, si-
quidem in secunda scribi potuerat οὐ μελιφθόγγων ἀοιδᾶν,
in tertia autem ἐμὸν ξεῖνον εὐτ' ἠθαῖον ἔλθης.

Anceps est altera longa epitritorum tantum ubi aut da-
ctyli, aut choriambus, aut Creticus sequuntur: vide § 539. et
dissertationem de metrorum quorundam mensura rhythmica
in Opusc. vol. II. p. 141. tum etiam in nomine proprio, ut in
Isthm. II. epod. 4. V. stroph. 4. Corrigenda sunt Ol. VII. 2.

ubi ἀμπέλου ἔνδον vera scriptura est; XI. 4. ubi σὺν μόχθῳ; XII. 6. ubi ταὶ δ' αὖ κάτω; Nem. V. 25. ubi ἐν δίκῃ τ' οὐ μὴ κεινδυνευμένον; IX. 75. ubi ἐν τοι τίν κεν; 111. ubi οὐκ ἔστιν τὸ πόρσω; Isthm. V (VI.). 52. ubi κάρυσσε scribendum. Isthm. III. (IV. 1.) etiam ordo verborum mutandus est :

ἔστι τοί μοι μυρία παντᾶ κέλευθός θεῶν ἕκατι.

Non est huc referendus primus stropharum versus in Nem. X. qui ex his videtur membris compositus esse :

υ υ υ υ υ υ | υ υ υ | υ υ υ υ

Δαναοῦ πόλιν ἀγλαοθρόνων τε πενήτην τε κορῶν,
 Χάριτες.

Neque Isthm. IV (V.). stropharum versus secundus, qui singulari ratione ex ordine trochaico et choriambo videtur factus esse :

υ υ υ υ υ υ υ υ

σέο γ' ἕκατι καὶ μεγασθενῆ νομίσαν,

ut versus 29. 64. sic scribendi videantur :

θεοδότων κέλευθον ἔργων ἂν καθαρὰν,
 ἰσάριθμ' ἀνέρων χαλαζάεντι φόνῳ,

initium tertiae strophae autem v. 55. 56. sic :

τοῖσιν Αἴγιναν προφέρει στόμα νᾶσον
 διαπρεπέα πάτραν - τετείχισται δὲ πάλαι.

Trochaeus epitriti saepe in tribrachium mutatus invenitur, constanter in omnibus strophis servata hac mensura :

υ υ υ

Dactylica membra plerumque duos dactylos habent. Itaque Ol. VI. secundus epodorum versus in duos dividendus est :

εἶπεν ἐν Θήβαισι τοιοῦτόν τι ἔπος·
 ποθέω στρατιᾶς ὀφθαλμὸν ἐμᾶς.

Ac videtur etiam addito ν tertius dactylus tollendus esse in epodo Ol. XII.

ἀκλεῆς τιμὰ κατεφυλλορόησεν ποδῶν.

eniuntur tamen tres deinceps dactyli Pyth. IV. bis in stro-
s, semel in epodis; Nem. I. semel in strophis, bis in epo-
, V. in ultimo versu epodorum. Isthm. V. in strophis.
in semel etiam quattuor dactylos coniunxit in strophis
h. III.

Semel etiam ab anapaestis exorsus paeonem immiscuit
: numero, Ol. VII. in epodis

~~~~~

*Ῥόδον, εὐθυμάχαν ὄφρα πελώριον ἄνδρα παρ' Ἀλ-
φειῷ στεφανωσάμενον.*

Denique in his Doricis strophis non dubia etiam silentii
: mpla inveniuntur, non eius, quod Graeci musici *λειμμα* et
ῥεσις vocant, quod est tempus sono vacuum, sed illius,
> cantus interpellatur atque aliquantisper conticescit, quod
> tri *generalpause* appellant. Eius duo apud Pindarum lu-
enta habemus exempla, unum in prima syllaba epitriti,
> rum in dactyli prima syllaba. Intolerabiles enim essent,
neque corrumperent Doricos numeros hi versus Ol. VI. et
lh. IX.

*βωμῷ τε μαντείῳ Διὸς ἐν Πίσῃ,
σὺν βαθυζῶνοισιν ἀγγέλλων,*

~~~~~

~~~~~

isi silentio adhibito iusta ratio appareret. Versus enim isto
odo distingui postulant syllabae ancipites, nisi, quod sane
aestat, in medio versu silentium aliquo signo notare vo-
mus. Olymp. VI. enim in stropharum versu quinto hic nu-
erus est:

~~~~~ | ~~~~~ | ~~~~~ | ~~~~~

Pyth. IX. stropharum secundo autem hic:

~~~~~ | ~~~~~ | ~~~~~

d silentium fit his in locis:

~~~~~ | ~~~~~

~~~~~ | ~~~~~

βαμῶ τε μαντείῳ ταμίας Διὸς ἐν Πίσῃ | συνοικιστῶν
 τε τῶν κλεινῶν Συρακοσῶν, τίνα κεν φύσει
 ὕμνον.
 οὐκ βαθυζώνοισιν ἀγγέλλων | Τελεσικράτη Χαρίτεσσι
 γεγωνεῖν.

§ 600. Concitiores autem strophae, membraque inaequalia habentes, multitudine brevium syllabarum insignes sunt, numerosque habent vel natura vel solutionibus celeriores, totaque compositione inaequabiles et rapidos. Quo in genere primas tenuere dithyrambi. Has strophas, quod fere Aeoliam harmoniam habuerunt, Aeolias vocamus. Pind. Pyth. II.

Μεγαλοπόλιες ᾧ Συρακόσαι, βαθυπολέμου
 τέμενος Ἄρεος, ἀν - δρῶν ἵππων τε σιδαροχαρμῶν -
 δαιμόνιοι τροφοί·
 ὕμνῳ τὸδε τῶν λιπαρῶν ἀπὸ Θη - βῶν φέρων
 μέλος ἔρχομαι ἀγγελίαν τετραορίας ἐλελίχθονος,
 εὐάρατος Ἰέρων ἐν ᾧ κρατέων
 τηλαυγέσιν ἀνέδησεν Ὀρτυγίαν στεφάνοις,
 ποταμίας ἔδος Ἀρτέμιδος, ἄς - οὐκ ἄτερ
 κείνας ἀγαναῖσιν ἐν - χερσὶ ποικιλανίους ἐδάμασσε
 πώλους.

§ 601. Mediae inter has sunt eae strophae, quas ab Lydiis modis Lydias appellamus, neque gravitate tanta, quanta in Doricis est, nec motu illo insignes, qui est in Aeoliis. Vt Pind. Ol. V.

Ἐψηλῶν ἀρετῶν - καὶ στεφάνων ἁν - τὸν γλυκύν,
 τῶν Οὐλύμπια, Ὠκεανοῦ θύγατερ,
 καρδίᾳ γελανεῖ,
 ἀκαμαντόποδός τ' ἀπήνας δέκεν,
 Ψαύμιός τε δῶρα.

CAP. XVIII.

De stropharum in membra sua distributione.

§ 602. Magnam saepe difficultatem habet distributio stropharum in membra sua, quia et ambigui quidam numeri sunt, et aliter atque aliter describi partes eorum possunt. Quod igitur curandum, ut sciamus, quae in hoc genere tutissima sit.

§ 603. Ac primo videndum, ne tota et usitata metra sitescant. Sed quoniam multae metrorum formae nondum lucem protractae sunt, augeri deinceps horum metrorum numerum necesse est, multaque metra olim in notis et usitatis vitium iri, quae hodie nondum satis cognita sunt.

§ 604. Deinde attendendum ad interpunctiones et res sententiarum. Consentaneum est enim, cum sententia verborum vel partibus eius plerumque etiam versuum esse convenire. Quamquam non ea est huius rei necessitas, non etiam in media sententia versus finiri possit. Quin interdum etiam virtus quaedam in eo est, si ultra metri terminos adducta est oratio.

§ 605. Apud poetas scenicos saepe etiam mutatio personae, ut quae cum pausa aliqua coniuncta esse soleat, dicitur est versus finiti.

§ 606. Porro etiam finis vocabuli indicio est versum iri. Et systemata quidem ac strophas omnino integra voce terminari necesse est. Eademque regula observatur in versibus iis, quos non nexos nominavimus. Nisi quum breviores sunt, ut sine offensione, immo interdum etiam eleganter coniungi duo versus diviso vocabulo possint, ut in strophae pphica. Similiterque etiam in longioribus versibus est ubi vocabuli divisio, si vocabulum compositum est, et propterea

facilius in duas partes distrahi potest, admittatur. Pindar. Ol. XIV.

πότνι' Ἀγλαΐα, φιλησί-
μολπέ τ' Εὐφροσύνα, θεῶν κρατίστου.

§ 607. Diligenter etiam attendendum est ad syllabam brevem in fine versus positam. Nam quum ultima versuum syllaba etiam ibi, ubi natura brevis est, multo saepius longa, quam brevis esse soleat, de qua re dictum in praefat. ad Orphica p. 9., saepissime brevis syllaba indicium est numeri nondum finiti, sed longius progredientis. Quare si quis versus aequè in stropha atque in antistropha brevi syllaba finitur, plerumque continuatum cum sequentibus videmus numerum, nec finem versus eo loco constitui posse intelligimus, idque tanto certius, quo plures sunt strophae, ut apud Pindarum.

§ 608. Non repugnant autem huic observationi ii versus, qui systematis comprehensi in brevem syllabam exeunt, ut dimetri dactylici, sed potius confirmant eam. Etenim hi terminantur quidem brevi syllaba, sed hanc ipsam ob causam, quia numeri eorum cum sequentium versuum numeris una perpetuitate cohaerent.

§ 609. Certissimum finiendi versus indicium praebet syllaba continuationem numeri impediens, quia haec uno numero finito alium incipere ostendit. Est autem syllaba continuationem mensurae impediens ea, quae aut hiatum habet, aut mensuram ancipitem. Sed et mensuras ancipites et hiatus tantummodo eos intelligi apertum est, qui in quoque genere illiciti habentur, de qua re in libro primo et in singulorum metrorum explicatione dictum est.

§ 610. Cavendum vero, ne, quae diu obtinuit opinio, quoniam ultima versus cuiusque syllaba anceps censetur, etiam medias vocabulorum syllabas putemus ancipites esse, si sunt in arsi, aut si in thesi alia quam trochaica vel spondei

itritorum; quod fieri nullo modo potest. Non enim aliam ultimam vocabuli syllabam anceps numerari potest, id est, natura vel positione longa est, ubi metrum brevem requirit, evis; sin brevem natura est, ubi longam metrum postulat, aga. Eadem ratio est syllabae, quae finalis quidem est, sed vocabulo, quod cum sequente voce ita cohaeret, ut cum ea ne unam vocem efficiat. Ita nemo non videt, male turbata pronuntiatione apud Aristophanem Nub. 1349. vulgo gi:

ἀλλ' ἔσθ' ὅτι φθασύνεται· δῆλόν γε τὸ
λῆμ' ἐστὶ τάνθρωπον.

enim τὸ ut longa syllaba pronuntiandum, et pausa a nomine λῆμα, quocum pene unius vocis instar est, divellendum est.

§ 611. Omnia si paucis comprehendimus, in versibus nexis et seminexis, sive asynartetis, regula haec est, mensuram ancipitem in fine vocabulorum finiti numeri esse in arsi cuiuscumque numeri, thesi autem ea tantum, quae est ex pluribus syllabis vel temporibus.

*Inachia furere - silvis honorem decutit,
levare diris pectora - sollicitudinibus.*

καὶ βήσας ὀρέων δυσπαιπάλους - οἶος ἦν ἐφ' ἤβης.

in media voce servanda est iusta mensura:

τῶν ἐχορήγησεν κύκλον μελί - γηρὴν Ἰππόνικος.

temporum plurium theseos exempla sunt in epitritis Doriis, quibus dictum § 599. Et in Ionicis a minore, ut apud Aristoph. Vesp. 280.

τάχα δ' ἂν διὰ τὸν χθίζινον ἄνθρωπον,
ὅς ἡμᾶς διεδύετ'.

§ 612. Excipienda est arsis numeri dactylici, quae quum quibusdam versibus suapte vi producat brevem syllabam, ductio huiusmodi non est versus, sed membri eo loco finitum.

§ 613. Alia ratio est versuum nexorum, qui quorundam una perpetuitate numeri cohaerent, non ubi numerus finitur (non finitur enim nisi cum ipso systemate), sed ubi partes eius disternandae sint, quaeritur. Et primo quidem usus observandus est, qui diligenti notatione optimae membrorum divisionis colligitur. Vt ubi epitriti cum dactylicis numeris consociantur, veluti

— — — — —

ita fere membra divisa esse intelligimus, ut, quae syllaba aut thesis finiens membrum, aut anacrusis membrum incipiens esse potest, thesis potius esse soleat:

— — — — — | — — — — —

quam anacrusis:

— — — — — | — — — — —

§ 614. Deinde etiam in versibus nexis mensura aucteps finem membrorum indicat, sed tantum in thesi spondiaca epitritorum, et in thesi antispastica. Et in utraque quidem non solum in fine vocabuli, sed etiam in media voce. Pindarus Ol. VI. 30.

ἀνδρὶ κόμου δεσπότη πάρ - εστι Συραχοσίῳ.

Aeschylus Pers. 282. 288.

ἔδεσαν, αἰαῖ, - στρατοῦ φθαρέντος.

ἔκτισαν εὖνι - δας ἡδ' ἀνάνδρους.

§ 615. Magnum argumentum porro a divisione vocabulorum depromitur, cuius haec virtus est, ut numerum vocabuli salvum esse patiat, quia sublato eo vel interrupto aut aliud aut duo vocabula exstitura essent.

§ 616. Et quum in omni vocabulo aut arsis et thesis alternent, aut duae arses coniungantur, anacrusis autem non nisi in initio vocis locum habeat: apertum est, in universum hanc principalem esse regulam, ne, si fieri possit, anacrusis in media voce aut in fine eius constituatur. Potest

autem anacrusis in media voce tribus modis constitui: aut
post arsin:

1	υ̇ υ̇	Ἄχαι-μένης
2	υ̇ —	Ἄρι-σειδης
3	υ̇υ̇ υ̇	Ἄλκιβι-άδης
4	υ̇υ̇ —	Βαλλερο-φόντης

ut post thesin:

5	υ̇υ̇ υ̇	Ἄλκι-μέδων
6	υ̇υ̇ υ̇	Ἄλκμα-νίδας
7	υ̇υ̇ —	Ἄρχι-μήδης
8	υ̇ —	Εὐη-ρειδης

It post aliam anacrusin: nam initium vocabuli in thesi prio-
s versus collocatum, in ipso vocabulo anacrusis est:

9	υ̇ υ̇	Τε-λαμών
10	— υ̇	Σω-κράτης
11	υ̇ —	Ἄ-πόλλων
12	— —	Εὐ-κλειδης
13	υ̇υ̇ υ̇	Ξενο-φάνης
14	υ̇υ̇ —	Γανυ-μήδης

1 fine vocis autem tribus modis; post arsin:

15	υ̇ υ̇	Προῖ-τος
16	υ̇ —	Πη-λεύς
17	υ̇ υ̇υ̇	Μύρ-τιλος
18	υ̇υ̇ υ̇	Φάλα-ρις
19	υ̇υ̇ —	Ξενο-φῶν
20	υ̇υ̇ υ̇υ̇	Μελέ-αγρος

ut post thesin:

21	υ̇υ̇ υ̇	Αἶα-κός
22	υ̇υ̇ —	Αἰνέ-ας
23	υ̇υ̇ υ̇υ̇	Τηλέ-γονος
24	υ̇ υ̇	Ἄλκαῖ-ος
25	υ̇ —	Πηλεί-δης
26	υ̇ υ̇υ̇	Ἄσκλη-πιός
27	υ̇υ̇ υ̇	Ἄρχιλο-χος
28	υ̇υ̇ —	Ἄρκεσι-λας
29	υ̇υ̇ υ̇υ̇	Ἄρχεπό-λεμος

aut post anacrusin :

30	∪ ∪	Θέ-τις
31	- ∪	Υλ-λος
32	∪ -	Χ-βας
33	- -	Νέ-στωρ

et sic porro, si alterutra aut utraque pars ex pluribus syllabis est.

§ 617. Apparet, numerum horum nominum, si sic dividantur, corrumpi. Sed facilius tamen fertur anacrusis arsi subiecta, quia sic coniungi tamen duo numeri in pronuntiando possunt: deterior est theseos et anacrusis coniunctio, quia pausam in media voce fieri postulat: et peior etiam, si anacrusis finiat vocem, quia sic pars vocis ultima omni numero caret: sed est tamen hoc usitatum in antispasticis numeris, qui natura sua fractum incessum habent, ut quod v. 614. allatum est:

ἔκτισαν εὖνι - δας ἦδ' ἀνάνδρους.

Pessima vero est anacrusis alii anacrusi addita, quia sic, praeterquam quod pausa in media voce fit, utraque pars expers est numeri.

§ 618. Ex his consequitur, optimas vocabulorum divisiones esse, primo, qua arses et theses in eadem voce alternant:

χερσέα φόρμιγξ Ἀπόλλωνος
καὶ ἰοπλοκάμων.

Deinde, quae arsin arsi subiectam habent:

καὶ σοφοὶ καὶ χερσὶ βια-
ταὶ περίγλωσσοὶ τ' ἔφην.

Denique quae anacrusin habent ante arsin:

ἐκ θεῶν γὰρ μηχαναὶ πᾶ-
σαι βροτέαις ἀρεταῖς.

§ 619. Ex reliquis dividendorum vocabulorum modis illi meliores sunt, qui pronuntiationem vocis minimum aut interpellant aut corrumpunt.

§ 620. Itaque quum prior versus arsi finitur, posterior autem ab anacrusi incipit, duobus modis dividi vocabulum potest, primo, ut pars, quae in sequente versu est, anacrusin et arsin complectatur, quo pertinent § 616. exempla 1—4. quae non plane incommoda divisio est, ut si in Pind. Ol. III. 47 (28). ita dividas :

*δᾶμον Ὑπερβορέων πείσαις Ἀπόλ-
λωνος θεράποντα λόγῳ.*

§ 621. Deinde ut illa pars vocis, quae est in secundo versu, nihil nisi anacrusis vel pars anacruscos sit: vide exempla 15—20. Ea vero prava est divisio. Sic olim in Pind. Pyth. III. 97. dividebatur :

*ἔτραπεν κάκεϊνον ἀγάνορι μι-
σθῶ χρυσὸς ἐν χερσὶν φανείς.*

§ 622. Si autem in thesin exit prior versus, quattuor sunt divisionis modi. Primus in utraque vocabuli parte arsin habet, ut in exemplis 5—8. ex quibus pessima sunt 5. et 7. ut olim in Pind. Pyth. VIII. 429.

*ὑποπτέροις ἀνο-
ρέαις ἔχων κρέσσονα πλούτου.*

et VI. 34.

*Μέμονα· Νεστό-
ρειον γὰρ ἵππος ἄρμ' ἐπέδα.*

Quae sunt omnino reiicienda. Facilius autem pronuntiantur exempla 6. et 8. et si qua his similia sunt, quia minus turbant propriam vocabuli pronuntiationem. Vt Pind. Ol. IV. 16.

*χροινιώτατον φάος εὐρυ-
σθενέων ἀρετῶν.*

§ 623. Secundus modus est is, quo prior quidem pars vocabuli arsin habet, secunda autem in anacrusi consistit, ut

in exemplis 24.—29. quod genus divisionum pessimum est, ut olim in Pind. Pyth. X. 46.

*τέλος ἀρχά τε δαιμό-
νος δρόντος, αὔξεται.*

et peius etiam, qualis constituebatur in Sophoclis Antig. 152.

*θεῶν δὲ ναοὺς χοροῖς παννύ-
χοις πάντας ἐπέλωμεν.*

Sed fertur haec divisio, ubi longam thesin brevis anacrusis excipit, quae ratio prope accedit ad usitatam vocabuli pronuntiationem, ut in exemplo 24. Sic Pindarus Pyth. VIII. 20.

*τυφῶς Κίλιξ ἑκατόγκρα-
νος οὐ μιν ἄλυξεν.*

§ 624. Tertius modus est, quum prior vocis pars arsi caret, non autem secunda, ut in exemplis 9.—14. Haec prava divisio est, ut olim Pind. Pyth. II. 84.

*ἐμίγνυτ' ἐν Πα-
λίου σφυροῖς, ἐκ δ' ἐγένοντο στρατός.*

Et peior etiam, si longa est anacrusis, ut Nem. IV. 82.

*Νεοπιόλεμος δ' ἀ-
πίερω διαπρυσία.*

§ 625. Quartus modus, isque omni ex parte pessimus est, quum utraque vocabuli pars ictu caret, eaque re tota vox in duas numero destitutas partes diffluit. Vt apud Pind. Ol. I. 3.

*ἄτε διαπρέπει νυ-
κτὶ μεγάνορος ἔξοχα πλούτου.*

et v. 164.

*ὑπατον ἔρχεται παν-
τὶ βροτῶ· ἐμὲ δὲ στεφανῶσαι.*

et Pyth. VIII. 63.

*ἐκ πατέρων παι-
σὶ λῆμα. θαέομαι σαφές.*

Isthm. ult. 23.

ἀτόλματον· ἀλλ' ἐ-
μοὶ δεῖμα μὲν παροιχόμενον.

§ 626. Praeterea videndum est, ut quoque in loco, si us est diviso vocabulo, ea divisio adhibeatur, quae elegantissima est, minimamque offensionem habet. Qua in re multum refert, considerare, quam arcte nexa sint membra. Nam ita sunt coniuncta, ut singula recte unum versum constituent, e. ut, quamvis cohaereant cum alio membro, tamen per se solum quoddam ac totum praebent, multo minor concessa libertas, quam quum arctius nexa, non sola per se, sed coniunctione sua cum aliis totum aliquid efficiunt. Vt illud, eodem modo ex Pind. Ol. 4. afferebamus:

ἄτε διαπρέπει νυ-κτὶ μέγανος ἔξοχα πλούτου,
haec unum versum faciunt, idoneam excusationem habet, si careret, si duo potius versus essent:

υυυυ | υυυυυυ

haec vero membra sic distinguerentur:

υυυυ | υυυυυυ

non solum quia proportio haec membrorum parum apta foret, sed etiam quia pleraeque strophae in septima syllaba vocabulum finitum habent. Similiter in illo Pyth. VIII.

ἐκ πατέρων παισὶ λῆμα· θαέομαι σαφές,

comparatio membrorum non apta foret, si haec membra constituerentur:

υυ | υυυυυυυ

imo interpunctiones in ceteris strophis ita, uti supra diximus, distinguendum esse docent:

υυυ | υυυυυυυ

ubi apertum est, elegantiolem esse divisionem vocabuli, si *αἰσί*, quam si *παισὶν* scribatur. Nullo modo autem ferretur illud Isthm. ult.

ἀτόλματον· ἀλλ' ἐ-μοὶ δεῖμα μὲν παροιχόμενον.

Quod peius etiam fit, voce enclitica in principio secundi membri posita :

ἀτόλματον· ἀλλά-μοι δεῖμα μὲν παροιχόμενον.

§ 627. Quo magis autem membra talia sunt, ut singulos versus constituere videantur, i. e. quo facilius pausa aliqua distingui postulant, tanto magis illae tantum divisiones vocabulorum adhibendae sunt, quae minimum offensionis habeant: ut in Aesch. Agam. 4477.

*δαῖμον, ὅς ἐμπιπνεῖς δώμασι καὶ διφνί-
οιοι Τανταλίδαισιν.*

§ 628. Hinc intelligitur, cur in quibusdam versibus saepe ita coniuncta sint membra, ut voces etiam iis modis dividantur, qui aliter, i. e. maiore pausa facta, improbandi essent. Quod fit maxime in versibus ab antispasto incipientibus, et in iis, qui duo penthemimere iambica continent. Aeschylus Sept. ad Theb. 424. Pers. 288. Agam. 247. 200. seq.

*ἄρηξον δα-των ἄλωσιν.
ἔκτισαν εὖν-δας ἠδ' ἀνάνδρους.
μιαίνων παρ-θενοσφάγοισιν.
πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυ-μόνος μολοῦσαι,
κακόσχολοι νή-στιδες δύσορμοι.*

§ 629. Denique in membris versuum distinguendis etiam sensus multo usu subactus acrius iudicio confirmatus accedat necesse est, qui quid usitatum, quid aptum, quid venustum sit, facile animadvertat, diligenterque expendat. Exemplo rem illustrabo. In Soph. Oed. R. 660. Erfurditius ita versus distinxit:

*οὐ τὸν πάντων θεῶν-θεὸν πρόμον
Ἄλιον· ἐπεὶ ἄθεος, - ἄφιλος, ὃ τι πύματον
ὀλοίμαν, φρόνη-σιν εἰ τάνδ' ἔχω.*

in antistropha v. 690.

ὦ ῥαξ, εἶπον μὲν οὐχ-ἄπαξ μόνον,
ἴσθι δὲ παραφρόνιμον, - ἄπορον ἐπὶ φρόνιμα
πεφάνθαι μ' ἄν, εἶ - σε νοσφίζομαι.

rum primum membrum iambicum ischiorrhogicum, secundum monometrum iambicum, reliqua dochmiaca sunt. Atque primum versus et in stropha et in antistropha brevi syllaba terminetur, iam hoc indicio colligi potest, non ea syllaba finiendum esse numerum, sed ulterius producere. Deinde ut antistrophicum versum interpunctio eo in eo finiri patiat, at in strophicis verba unam notionem efficiantia, θεὸν πρόμον Ἄλιον, male divellentur. Ex quo patet, versus omnes uno systemate cohaerere, et iambicum ischiorrhogicum excipere dochmiacos uno admixto Cretico. In quaeritur, ubi Creticus ille constituendus sit: utrum in initio secundi versus:

οὐ τὸν πάντων θεῶν - θεὸν πρόμον Ἄλιον·
ἐπεὶ ἄθεος, - ἄφιλος, ὃ τι πύματον·

in antistropha:

ὦ ῥαξ, εἶπον μὲν οὐχ-ἄπαξ μόνον, ἴσθι δὲ
παραφρόνιμον, - ἄπορον ἐπὶ φρόνιμα·

in principio tertii versus:

ἐπεὶ ἄθεος, ἄφιλος, - ὃ τι πύματον ὀλοί-
μαν, φρόνη-σιν εἰ τάνδ' ἔχω.

in antistropha:

παραφρόνιμον, ἄπορον - ἐπὶ φρόνιμα πεφάν-
θαι μ' ἄν, εἶ - σε νοσφίζομαι·

denique in fine secundi versus:

οὐ τὸν πάντων θεῶν - θεὸν πρόμον Ἄλιον·
ἐπεὶ ἄθεος, ἄφιλος, - ὃ τι πύματον
ὀλοίμαν, φρόνησιν εἰ τάνδ' ἔχω·

in antistropha:

ὦ ῥαξ, εἶπον μὲν οὐχ - ἄπαξ μόνον, ἴσθι δὲ
παραφρόνιμον, ἄπορον - ἐπὶ φρόνιμα
πεφάνθαι μ' ἄν, εἶ - σε νοσφίζομαι.

Quod peius etiam fit, voce enclitica in principio secundi membri posita :

ἀτόλματον· ἀλλά-μοι δεῖμα μὲν παροιχόμενον.

§ 627. Quo magis autem membra talia sunt, ut singulos versus constituere videantur, i. e. quo facilius pausa aliqua distinguere postulant, tanto magis illae tantum divisiones vocabulorum adhibendae sunt, quae minimum offensionis habeant: ut in Aesch. Agam. 1477.

*δαῖμον, ὅς ἐμπιπνεῖς δώμασι καὶ διφύ-
οιοι Τανταλίδαισιν.*

§ 628. Hinc intelligitur, cur in quibusdam versibus saepe ita coniuncta sint membra, ut voces etiam iis modis dividantur, qui aliter, i. e. maiore pausa facta, improbandi essent. Quod fit maxime in versibus ab antispasto incipientibus, et in iis, qui duo penthemimere iambica continent. Aeschylus Sept. ad Theb. 124. Pers. 288. Agam. 217. 200. seq.

*ἄρηξον δα-των ἄλωσιν.
ἔκτισαν εὐνι-δας ἠδ' ἀνάνδρους.
μιαίνων παρ-θενοσφάγοισιν.
πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυ-μόνος μολοῦσαι,
κακόσχολοι νή-στιδες δύσορμοι.*

§ 629. Denique in membris versuum distinguendis etiam sensus multo usu subactus acrius iudicio confirmatus accedat necesse est, qui quid usitatum, quid aptum, quid venustum sit, facile animadvertat, diligenterque expendat. Exemplo rem illustrabo. In Soph. Oed. R. 660. Erfurditius ita versus distinxit:

*οὐ τὸν πάντων θεῶν-θεὸν πρόμον
Ἄλιον· ἐπεὶ ἄθεος, - ἄφιλος, ὃ τι πύματον
ὀλοίμαν, φρόνη-σιν εἰ τάνδ' ἔχω.*

Et in antistropha v. 690.

ὦ ναξ, εἶπον μὲν οὐχ-ἀπαξ μῆτρον.
ἴσθι δὲ παραφρόνιμον, - ἄπορον ἐπὶ φρονίμῳ
πεφάνθαι μ' ἄν, εἶ - σε προσφίλομαι.

Horum primum membrum iambicum ischiorrhogicum est, secundum monometrum iambicum. reliqua dochmiacae sunt, quum primus versus et in strophis et in antistrophis in syllaba terminetur, iam hoc indicio colligi potest, quod in syllaba finiendum esse numerum. hoc ubi videtur observari debere. Deinde ut antistrophicum versus in antistropha in loco finiatur, at in strophicis versus ubi non possunt fieri, scilicet, θεὸν πρόμον Ἴλιον, male dixerunt, sed quod apparet, versus omnes uno systemate dochmiacae et ischiorrhogicum excipere dochmiacae sunt, scilicet, ἴσθι. Iam quaeritur, ubi Creticus ille consuetudinarius est, scilicet, in initio secundi versus:

οὐ τὸν πάντων θεῶν - θεῶν προμῶν Ἴλιον.
ἐπεὶ ἄθεος, - ἄφίλος, ὅτι τι κείνου.

et in antistropha:

ὦ ναξ, εἶπον μὲν οὐχ-ἀπαξ μῆτρον
παραφρόνιμον, - ἄπορον ἐπὶ φρονίμῳ

an in principio tertii versus

ἐπεὶ ἄθεος, ἄφίλος, - ὅτι τι κείνου
μαν, φρόνισιν εἰ τι σὸς ἴσθι.

et in antistropha

παραφρόνιμον, ἄπορον ἐπὶ φρονίμῳ
θαι μ' ἄν, εἶ - σε προσφίλομαι

an denique in fine

οὐ τὸν πάντων θεῶν - θεῶν προμῶν Ἴλιον.
ἐπεὶ ἄθεος, ἄφίλος, ὅτι τι κείνου
ὀλοίμαν, φρόνισιν εἰ τι σὸς ἴσθι.

et in antistropha:

ὦ ναξ, εἶπον μὲν οὐχ-ἀπαξ μῆτρον
παραφρόνιμον, ἄπορον ἐπὶ φρονίμῳ
πεφάνθαι μ' ἄν, εἶ - σε προσφίλομαι.

Apparet vero, in prima harum divisionum non *eleganter verba ἄθεος, ἄφιλος et παραφρόνιμον, ἄπορον*, quae sensus coniungi postulat, in duo membra divelli; in secunda autem multo peius etiam Creticum in syllabis non integras voces efficientibus, multoque minus sensum aliquem praebentibus constitui. Quod contra quam tertio loco posuimus rationem, ita elegantem esse videmus, ut eam merito ceteris praeferre debeamus. Nam neque membrum habet ex syllabis sensu carentibus compositum; et quae coniungi sensus postulat, *θεὸν πρόμον Ἄλιον*, et *ἄθεος ἄφιλος*, et *παραφρόνιμον, ἄπορον*, coniuncta sunt; et Creticus eo loco, qui aptissimus est, iisque in vocibus, quae singularem vim habent, constitutus cernitur; postremo, si hi versus secundum hanc membrorum divisionem recitantur, nihil est usquam, quod auditor non modo statim percipiat, sed etiam ita apte et graviter collocatum animadvertat, ut sua singulis verbis ac sententiae vis et virtus constet.

CAP. XIX.

De usu antistropharum summatis.

§ 630. Graeci in omni poesi, maxime autem in lyrica, et magis etiam in scenica magno studio aequalem quamdam partium comparisonem consecrati sunt. Quae res ut ad mulcendos ac deleniendos animos auditorum eximiam suavitatem habet, ita singulari arte ad miram varietatem adducta atque exculpta est.

§ 631. Metrici carmina, quod ad repetitiones numerorum attinet, in duo genera dividunt, quae *κατὰ στίχον* et *κατὰ σύστημα*, sive *συστηματικά*, vocantur. *Κατὰ στίχον* sunt, quae tantummodo ex versibus composita sunt; *κατὰ σύστημα*, quae ex systematis vel strophis. Quae genera quum ita sunt in uno carmine coniuncta, ut pars *κατὰ στί-*

χον, pars κατὰ σύστημα scripta sit, carmina ea μικτὰ γενικὰ vocantur, ut tragoediae et veteres comoediae; quum autem perinde est, utrum quis ea κατὰ στίχον, an κατὰ σύστημα scripta putare velit, κοινὰ γενικὰ dicuntur, ut multa ex Anacreonticis carminibus, quae et ex versibus tantum, et ex strophis possunt composita videri. V. Hephaest. pag. 63. — 71 (111.—131).

§ 632. Quae κατὰ στίχον scripta sunt, dividunt metrici in μικτά, quae in aliis partibus alios versus habent, ut comoediae Menandri fuerunt, et in ἄμικτα, quae ubique eodem genere versus procedunt, ut poesis epica.

§ 633. Συστηματικὰ autem ita dividuntur, ut alia κατὰ σχέσιν, alia ἀπολελυμένα, alia μετρικὰ ἄτακτα, alia ἐξ ὁμοίων, alia μικτὰ συστηματικὰ, alia κοινὰ συστηματικὰ esse dicantur. Quae satis prava partitio est.

§ 634. Et κατὰ σχέσιν vocantur, quae responsiones et iterationes habent.

§ 635. Ἀπολελυμένα dicuntur, quae, prout libitum est poetae, sine certa lege conduntur. De his infra cap. XXV. explicabitur.

§ 636. Μετρικὰ ἄτακτα sunt, quae ex certis quidem, sed diversi generis versibus temere mixtis constant: cuiusmodi exemplum afferunt hoc Simonidis:

Ἴσθμια δίς, Νεμέα δίς, Ὀλυμπία ἐστεφανώθην,
οὐ πλάτει νικῶν σώματος, ἀλλὰ τέχνης,
Ἄριστόδαμος Θράσιδος Ἀλεῖος πάλα.

Dicuntque hoc modo Margiten, qui Homero adscribentur, fuisse compositum. Hoc totum genus non ad συστηματικὰ, sed ad carmina κατὰ στίχον scripta referri debebat.

§ 637. Neque quae ἐξ ὁμοίων dicuntur ad hanc quidem partitionem pertinebant, ut in quibus non comparationes systematum, sed metri genus spectetur. Habent enim hoc nomen ea, quae uno genere pedis vel numeri sine interruptione decurrunt, i. e. quae systemata vocari solent, ut anapaestorum, Ionicorum, aliorumque numerorum. Distinguuntur autem τὰ ἐξ ὁμοίων in ἀπεριόριστα, quae uno tenore usque ad finem procedunt, i. e. quae unum systema sunt; et in ea, quae sunt κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους, i. e. quae constant ex pluribus eiusdem generis, sed diversis inter se systematis, ut saepe in parodis tragoediarum plura diversae longitudinis systemata anapaestica inveniuntur, hoc modo: *A. B. Γ. Δ. E.*

§ 638. Μικτὰ συστηματικὰ dicuntur, quae fiunt coniunctis diversis generibus systematicorum, veluti si ex parte κατὰ σχέσιν, ex parte ἀπολελυμένα sunt.

§ 639. Denique κοινὰ συστηματικὰ appellantur, quae diversorum perinde generum videri possunt, ut Horatii Carm. III. 12. quod imperito videbitur ἐξ ὁμοίων esse, perito autem κατὰ σχέσιν.

§ 640. Quae κατὰ σχέσιν vocantur, eorum haec metrici genera posuerunt: μονοστροφικά, in quibus eadem usque stropa repetita est, hac forma: *A. A. A.* Recentiores perperam monostrophica appellare solent, quae veteribus ἀπολελυμένα vocabantur, de quibus dicitur cap. XXV.

§ 641. Deinde ἐπιδικά, hac forma: *A. A. B.* quae τριάς ἐπιδική vocatur; vel hac: *A. A. A. B.* quae τετράς; vel hac: *A. A. A. A. B.* quae πεντάς; ex quibus usitatissima est τριάς: v. praeter Hephaest. pag. 68 (123). etiam Schol. Eurip. ad Hecub. 620 (624).

§ 642. Porro μεσσηδικά, hac forma: *A. B. A.*

§ 643. Tum *παλινωδικά*, hac forma: *A. B. B. A.* Quae *ἀντιθετικά* vocantur, si non strophae, sed singuli versus sibi respondent isto modo, ut *α'. β'. γ'. γ'. β'. α'.*

§ 644. Deinde *περιωδικά*, hac forma: *A. B. B. Γ.*

§ 645. Denique *κατὰ περικοπήν ἀνομοιομερῆ*, hoc modo: *A. B. A. B.*

§ 646. His addunt *μικτὰ κατὰ σχέσιν*, quum diversae ex iis, quas attulimus, formae coniunctae sunt, ut epodica et mesodica, hoc modo: *A. B. A. Γ.* vel palinodica et mesodica, ut *A. B. Γ. A. Γ. B. A.*

§ 647. Et *κοινὰ κατὰ σχέσιν*, quae pluribus peraeque horum generum adnumerari possunt: qualia sunt, quae dicuntur *κατὰ περικοπήν ἀνομοιομερῆ*, *A. B. A. B.* Nam si *A. B.* in unam stropham *Γ.* coniunxeris, habebis monostrophica *Γ. Γ.*

§ 648. Nullum est horum generum, cuius non multa hodie quoque exempla supersint. Sed rarissimae sunt *τετρας* et *πεντὰς ἐπωδική*. *Τριὰς* vero usitatissima est, ut in plerisque Pindari carminibus et Simonidis. *Μονοστροφικά* lyrica maxime poesis antiquiorum frequentavit, quos secuti Romani poetae. Eadem lyricorum aetas etiam multa *κατὰ στίχον* scripsit, quo in genere brevissima forsitan forma est, quam Sappho, Terentiano Mauro teste pag. 2431. v. 2159. seqq. ex versibus Adoniis composuit. Monostrophici carminis duas formas Aleman uno carmine coniunxit, septem strophis idem metrum habentibus alias septem alio metro, sed has quoque sibi omnes pares subiiciens, ut refert Hephaestio p. 74 (134).

§ 649. Tragici plerumque in choricis carminibus duas tantum eodem metro strophas ponunt, deinde duas alias alio metro, et sic amplius. Interdum his epodum unam vel in fine, vel in medio carmine addunt. Hoc modo sine epodo: *α'. α'. β'.*

β' . γ' . γ' . δ' . δ' . Cum epodo autem sic: α' , α' . β' . β' . γ' . - γ' .
 δ' . δ' . ε' . vel α' . α' . β' . γ' . γ' . δ' . δ' . Sed de hac omni var-
tate mox explicatius dicetur.

CAP. XX.

De responsionibus metrorum in diverbi is.

§ 650. Tragici aequali partium comparatione et respo-
sione tantopere delectati sunt, ut eam etiam in diverb-
ubi quidem non vehementior aliquis motus animorum abe-
illam orationis aequabilitatem postularet, adhibendam pu-
verint.

§ 651. Ac plerumque quidem ita haec colloquia dispo-
sunt, ut singulae personae singulos versus recitent: ut in Agar-
a v. 276. et a v. 547. Pollux IV. 113. *στιχομυθεῖν δὲ ἔλεγον*
τὸ παρ' ἑν ἰαμβεῖον ἀντιλέγειν, καὶ τὸ πρᾶγμα στιχομυ-
θεῖαν. Et fere, ut in his ipsis locis, longior aliqua alter-
personae oratio exordium, pariterque finem facit, quo ne
aequabilitas taedium creet. Alibi singulae personae du-
versus recitant, ut in Eumen. a v. 714. et in Choeph. a
1054. Interdum una persona semper unum, altera autem du-
versus habet, ut in Prom. a v. 39. Alibi variatur, ut nu-
singuli duos, nunc unum quisque versum pronuntiet, ut
Oed. Reg. a v. 543. Aliquando interrumpitur haec respo-
sionum aequalitas, quum quid intervenit, aut augetur ani-
commotio, ut in eadem fabula v. 334. ubi mox rursus in ordi-
nem redit colloquium. Saepe etiam, quum singuli singul-
versus habuissent, ubi magis exardescunt, unusquisque vers-
inter utrumque colloquentium distribuitur, utroque nunc plur-
nunc pauciora verba dicente, sed in eo tamen servata aequ-
litate, quod utriusque dicta uno integro versu continentur. I-
in Oreste a v. 764. ed. Pors. et a v. 1614. et in Phoenissis a

642. Interdum unus colloquentium pro integro versu nihil nisi brevem exclamationem profert, ut in Agam. 1316. Alibi et huiusmodi exclamationem commutantur vices, altera per se inchoatum ab altera versum adimplente, ut in Prometh. 979.

ἘΡ. εἴης φορητὸς οὐκ ἄν, εἰ πράσσοις καλῶς.

ΠΡ. ὦ μοι. ἘΡ. τόδε Σεὺς τοῦπος οὐκ ἐπίσταται.

in etiam epodica quaedam conformatio invenitur in Agamemnone v. 1352.

ΑΓ. ὦμοι πέπληγμαι καιρίαν πληγὴν ἔσω.

Χ. α'. σίγα· τίς πληγὴν ἀπτεῖ καιρίως οὐτασμένος;

ΑΓ. ὦ μοι μάλ' αὐθις δευτέραν πεπληγμένος.

*Χ. β'. τοῦργον εἰργάσθαι δοκαῖ μοι βασιλέως οἰμώγ-
ματι.*

in quibus versibus, quorum bini quique stropharum instar sunt, in primo epodo alius a tertio chorico sene trochaicus additur:

ἀλλὰ κοινωσώμεθ' ἄν πως ἀσφαλῆ βουλευματα.

in quibus autem reliqui duodecim senes singuli duos recitant iam-icos trimetros.

CAP. XXI.

De parabasi.

§ 652. In comoedia veteri praecipue memorabilis est parabasis, quae vocatur, quae est chori ad spectatores conlatio. De ea videndi Hephaestio p. 71 (134). Pollux IV. 4. schol. Aristoph. in argum. I. Nubium, et ad v. Nubium 518. et 1113. atque ad Pacem v. 733. Partes quasdam in parabasi attingunt schol. ad Nub. v. 510. 575. ad Acharn. 659. ym. M. p. 363, 46. emendatus a Sylburgio. Vide etiam Iungerum de theatro II. 43. in Graevii Thes. Ant. Rom. IX.

§ 653. Constat parabasis, quae integra est, ex partibus septem, quae sunt κομμάτιον, παράβασις, μακρόν, στροφή, ἐπίδημα, ἀντίστροφος, ἀντεπίδημα, ita ut tres priores partes inaequales sint, reliquae autem quattuor sibi alternatim respondeant, hoc modo :

- α'. κομμάτιον.
 β'. παράβασις.
 γ'. μακρόν.
 δ'. στροφή.
 ε'. ἐπίδημα.
 δ'. ἀντίστροφος.
 ε'. ἀντεπίδημα.

Et primae quidem tres partes a coryphaeo recitantur ; ἐπίδημα et ἀντεπίδημα autem a ducibus hemichoriorum.

§ 654. Κομμάτιον est breve carmen, ex versibus anapaesticis dimetris aliisque compositum non habens antistrophe. Interdum pariter, ut quae sequitur parabasis, ex anapaesticis tetrametris constat, ut in Acharn. v. 626. et in Pace v. 729.

§ 655. Παράβασις, quae angustiore significato dicitur, ut non omnes septem partes comprehendat, sed ipsa sit una ex his partibus, plerumque anapaesticis tetrametris constat, unde etiam ἀνάπαιστα vocatur, ut in Acharn. 627. in Equit. 502. in Pace 735. in Avibus 684. etiam si alio quam anapaestico metro est : v. Pollucem IV., 112. schol. Aristoph. ad Pac. 73 schol. Hephaest. p. 59 (102). Saepae etiam alio metro est parabasis, ut Eupolideo in Nubibus v. 518. seqq., sed semper κατὰ στίχον, i. e. eodem usque versu repetito, scripta. Numquam vero ad eam trimetri iambici adhibentur : v. Bentl. diss. Phalar. p. 111. sive ed. Lips. p. 262.

§ 656. Μακρόν fere ex dimetris anapaesticis constat, et est eiusmodi, ut totum ἀπνευστί, i. e. uno spiritu recitari debeat, a qua re etiam πνίγος vocatur.

§ 657. *Στροφή*, quae etiam *ῥῶδή* dicitur, cantio est verus melicis scripta, cui, ubi *ἐπιῤῥήμα* recitatum est, respondentem metris *ἀντίστροφος*, quae etiam *ἀντιῤῥή* vocatur.

§ 658. *Ἐπιῤῥήμα* constare solet ex versibus tetrametris haicis, quos coryphaeus, ubi stropha cantata est, recitat. Deinde, postquam cantata est antistropha, respondet totidem versibus eiusdem metri *ἀντεπιῤῥήμα*.

§ 659. Magna in parabaseos usu varietas reperitur. Aliae in comoediae nullam habent, ut Ecclesiazusae et Plutus, aliae s, ut Nubes, Equites, Pax.

§ 660. Nec semper integra parabasis est. Integrae exempla sunt in Nubibus a v. 510. in Equit. a v. 498. in Avibus a v. 1009. in Acharn. a v. 627. Tres priores, *κομμάτιον, παράβασις, μακρόν*, desunt in Ran. v. 674. 1264. Pac. 1127. Quae in Thesmoph. a v. 785. est parabasis, tres tantum partes habet, *παράβασιν, μακρόν, ἐπιῤῥήμα*. e in Pace a v. 729. quinque, *κομμάτιον, παράβασιν, μακρόν, στροφήν, ἀντίστροφον*. Quae in Nubibus a v. 1115. tantum, *παράβασιν*.

§ 661. Saepe vero etiam aliae partes comoediarum, eaeque interdum longissimae, similem, ut parabases, conformationem habent, respondentibus sibi singulis partibus. Ita in Avibus v. 451. primo stropha est, deinde *ἐπιῤῥήμα* ex LXIII anapaesticis tetrametris, tum systema ex dimetris anapaesticis, si *μακρόν*, etsi longius illud, quam quod uno spiritu protrahi possit: inde eodem ordine a v. 539. totidem versibus stropha, *ἀντεπιῤῥήμα*, et par priori systema dimetrorum anapaesticorum. In Lysistrata autem v. 614.—635. trochaici tetrametri, quibus mediis stropha admixta est, et v. 636.—657. totidem trochaici cum antistropha. Hos alia strophae trochaici, ipsi quoque stropham aliam in medio habentes, sequuntur v. 658.—681. quibus totidem pares versus, 682.—683. respondent.

§ 662. Non videntur haec temere instituta, sed credibile est, eadem aequalitate etiam stationes chori actorumque in orchestra scenaeque disponi solitas fuisse. Oculis enim multo facilius animadverti haec aequalitas potest, quam auribus notari: ut nisi spectandi causa opus ea diligentia fuisset, non videatur audiendi causa esse inventa.

CAP. XXII.

De carminibus choricis.

§ 663. Praecipuus est antistrophicorum usus in carminibus choricis. Sed haec carmina quemadmodum inter se ipsa differunt, ita etiam, quod ad rationem antistrophicam attinet, aliquid diversitatis habent. Primo videamus de iis canticis, quae ab solo choro canuntur.

§ 664. In tragoedia longiorum chori carminum duo genera commemorantur, parodus et stasimum. Aristoteles quidem Poet. 12, 7. parodum dicit primam recitationem totius chori esse: stasimum autem canticum chori sine anapaestis et trochaeis. Scholiastes metricus Euripidis autem ad Phoen. 240. ed. Valck. stasimum vocari ait carmen, quod chorus post parodum immotus stans canat; parodum autem canticum, quod chorus, dum in orchestram ingrediatur, canat.

§ 665 *Πάροδος* quum et ingressionem chori in orchestram, et ea significet, quae chorus orchestram vel ingrediens vel primum ingressus canit vel recitat, vera videtur Aristotelis definitio esse, si parodum de iis, quae canuntur, intelligimus. Itaque hic parodum dicit canticum, quod primum in tragoedia chorus vel totus canat, vel in partes divisus, ut in Oreste. Nam a parodo, hac quidem significatione, segregandi sunt

anapaesti, trochaei, iambi, ut qui non canantur, sed recitentur, neque a choro, sed a coryphaeo aut aliquo alio cantorum. Latius extensa significatione nominis usus est Heph. p. 70 (428).

§ 666. Neque stasimum ab eo, quod immotus stet chorus, dictum est, sed quod a choro non accedente primum, et ordines explicante, sed iam tenente stationes suas canatur.

§ 667. Vtrumque genus hoc commune habent, quod antistrophica sunt, et quidem ita, ut stropham statim sequatur antistropha, strophae ipsae autem inter se diversae sint, hoc modo: $\alpha'. \alpha'. \beta'. \beta'. \gamma'. \gamma'.$

§ 668. Proodus in neutro genere usurpata videtur: epodus non est necessaria. Mesodum non vidi in stasimo, nisi in Oreste v. 831.—833.

669. Epodus et in parodo locum habet, ut in Hippolyto et in Iphigenia Aulidensi, et in stasimo. Sed quaedam parodi videri possunt epodum etiam in medio habere, ut in Persis, in Agamemnone, in Phoenissis. At de his sic potius statuendum, epodo finiri parodum; tum succedere stasimum. In Iphigenia Aulidensi quae post epodum a v. 231. leguntur, recentioris eiusque valde inepti poetae versus sunt. Veri simile est strophas non a toto choro, sed vel ab hemichoriis vel ab aliquot cantoribus cantatas esse, quumque chorus tragicus cantores habuerit quindecim, credibile est quinos stropham, quinos antistropham, quinos epodum cecinisse. Quae in Agamemnone a v. 483. epodus est; eam quattuor deinceps, alius alium excipientes, canere videntur, tacente qui medius stabat coryphaeo.

§ 670. Non videtur dubitari posse, quin antistrophica et epodica canticorum compositio cum certis chori in orchestra stationibus, eandem referentibus aequalitatem, coniuncta fuerit. Itaque epodica sic acta suspicere, ut chorus, dum strophas at-

que antistrophas caneret, duas oppositas partes orchestrae tenuerit, epodum autem cecinerit stans in medio orchestrae loco. Non abhorret hoc ab iis, quae Marius Victorinus refert p. 2501 (76. ed. Gaisford.) *Antiqui deorum laudes carminibus comprehensas circum aras eorum euntes canebant, cuius primum ambitum quem ingrediebantur a parte dextra στροφήν vocabant: reversionem autem sinistrorsum factam completo priore orbe ἀντίστροφον appellabant: dein in conspectu deorum soliti consistere, cantici reliqua consequantur, appellantes id ἐπιπῶν.*

§ 671. Potest autem quadruplex chori partitio cogitari. Nam aut omnia a toto choro, aut omnia a partibus chori canebantur, aut partes chori strophas, totus autem chorus epodum, aut totus chorus strophas, epodum autem pars chori canebat.

§ 672. Omnium usitatissima videtur divisio in duo hemichoria fuisse. Haec dividendi chori ratio secundum Pollucem IV. 107. *διχορία*, pars dimidia chori *ἡμιχόριον*, carmen, quod ita divisus chorus canebat, *ἀντιχορία* vocabatur.

§ 673. Saepe autem chorus etiam in plures partes dividebatur; quin interdum singuli ex XV cantoribus seorsim canebant, ut in parodo, quae est in Septem ad Thebas.

§ 674. Qualis fuerit quoque in loco divisio et distributio chori, nunc ex argumento, nunc ex dispositione stropharum, nunc ex numeris videtur colligi posse.

§ 675. Ita quod in Agamemnone canticum est a v. 375. qui accurate consideraverit, facile adducetur, epodi de qua dictum est § 669. argumentum non toti choro, sed exiguae eius parti convenire. Vide Elem. d. m. p. 728.

§ 676. Et quod § 669. de parodo diximus epodum habente, quam stasimum excipiat, arguere videtur, chorum initio in partes aliquas divisum, strophas, antistrophas, epodum,

inde autem vel in unum congregatum vel alio modo dispo-
um illas strophas, quae stasimi sunt, canere.

§ 677. Quemadmodum stasimum, quod post parodum
t, alios quam parodum modos aliaque metra habere par
t, sic singula stropharum paria non solum metris, sed
iam modis musicis differre, ex ipsa metrorum confor-
atione apparet, ut in Oedipo Rege in eo carmine, quod est a
4186.

§ 678. In tragicorum parodis et stasimis saepe difficul-
tem habent epodi, quarum nonnullae tanta sunt metrorum
nilitudine factae, ut antistrophicorum speciem pene obtrudere
deantur: ut in Prometheo v. 425. 900. in Persis 93. Sed
vendum, ne haec species fraudem faciat. Nam saepe in
odis eadem metra repetita, sed mixta etiam aliis metris,
veniuntur, ut ea re interdum partes earum sibi similli-
ae sint.

§ 679. Praeter parodum et stasima etiam alia quaedam
ori cantica reperiuntur, quibus finitur interdum tragoedia.
ec parodo quam stasimis similiora sunt. Constant autem ex
tistrophicis, et canuntur, ut videtur, a partibus chori. Ita
rte in Supplicibus Aeschyli factum. Aliud exemplum prae-
nt Eumenides, ubi non is, qui legitimus in ea fabula chorus
t, sed alius hoc canticum habet.

§ 680. Interdum et tragici et comici aliud genus carminis
urpant, quod ex una stropha constat, cuius antistropha non
tim, sed post aliquot actorum versus et interdum satis
igna fabulae parte interiecta sequitur. Huiusmodi strophae
ne longiores sunt, ut in Philocteta v. 391. et 507. Ae-
hylus autem in Eumenidibus, quae fabula plura continet
ius generis exempla, etiam eadem verba omnia iteravit,
od ille etiam in stasimis nonnumquam et commisit fecit, ut
Septem ad Thebas, in Agamemnone, in Supplicibus.
ne breviores sunt strophae istae, compositae plerumque ex

genere dochmiaco, ut in Aeschyli Septem ad Thebas et Supplicibus.

§ 681. Ferraro in tragoediis carmen chori invenitur ex stropha solitaria, omnique antistropha destitutum: quod non videtur nisi in magna quadam et insolita animorum commotione factum esse. Exemplum est in Trachiniis v. 203. ubi scholiastes: τὸ μελιθάριον οὐκ ἔστι στάσιμον, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ὀρχοῦνται. Videtur autem et hoc carmen a diversis chori partibus cani, et sic etiam strophae illae, de quibus § 680. dictum, non esse universi chori.

§ 682. Multo certius illa chori carmina non ab universo choro, sed a diversis partibus eius cantata videntur, in quibus non suam quaeque antistropha stropham excipit, sed artificiosior est antistrophicorum dispositio, ut in Choeph. v. 784. ubi hic est stropharum ordo:

α'. β'. α'. γ'. μεσφδός. γ'. δ'. β'. δ'.

CAP. XXIII.

De systematis antistrophicorum.

§ 683. Artificiosa illa stropharum copulatio, in qua admirabilem poetae Graecorum scenici operam collocarunt, eorum propria est canticorum, quae vel a solis actoribus sine choro, vel a choro cum actoribus verba conferente, vel a partibus aliquibus solius chori alternatim canuntur.

§ 684. Plerumque inter chorum et actores haec carmina divisa sunt: ac tum vocantur κομμοί. Aristoteles Poet. c. 42. κομμὸς δὲ, θρηῆνος κοινὸς χοροῦ καὶ ἀπὸ σκηνῆς.

§ 685. *Ἀπὸ σκηῆς* vocantur omnia, quae ab actoribus recitantur vel canuntur. Horum ea, quae canuntur, interdum *ἀπολελυμένα* sunt, sed frequentius antistrophica artificiosius disposita.

§ 686. Raro solus chorus in partes divisus antistrophicaebet artificioso ordine implicata. Exèmplum allatum § 682.

§ 687. Patet haec antistrophicorum complicatio latissime, non modo singulae strophae, sed saepe etiam plura ex multis trophis composita systemata vel adnexa sibi, vel inter se connecta sint.

§ 688. Numquam enim temere et sine certo ordine hae aequali proportione hae stropharum copulationes factae sunt. Sed interdum difficile est, hanc aequalitatem comparationum invenire, aut inventam ita explicare, ut clare pateat. Quod tamen necessarium est, quia aliter non recte restituta esse antistrophica intelligitur. Optima et facillima inveniendae et demonstrandae huius aequalitatis via haec videtur esse, si singulae deinceps strophae atque antistrophae eo ordine, quo sese in carmine quoque excipiunt, utriusque quibusdam indicantur, antistropha quaque eandem, quam strophae, notam habente, eaeque notae deinde, quae eadem sunt, lineis semicircularibus coniunguntur: qua ratione pictura ostenditur luculenter aequalem partium proportionem conspiciendam exhibens.

§ 689. Fuit autem tantum in poetis illis studium aequalitatis, ut etiam personarum vices eadem diligentia, qua strophas metra disponerent et inter ipsas exaequarent, nunc in antistropha eodem ordine, quo in strophae, nunc etiam inverso ordine; quumque in mediis versibus mutantur personae, eodem utrobique in pede pedisque loco. Vnde saepe haec res licium facit personarum male in codicibus indicatarum. In exemplo sit carmen, quod est in Troadibus a v. 1287. quod

dubbus versiculis in sedem suam repositis ita scribendum videtur.

- Ἐ. ὄτοτοϊ, στρ. α'.
 Κρόνιε, Κρόνιε, πρύτανι Φρύγιε, γενέτα πάτερ,
ανάξια
 πάθρα τᾶς σᾶς
 Δαρδάνου γονᾶς τὰδ' οἶα
5. πάσχομεν, δέδορκας;
 X. δέδορκεν· ἅ δὲ μεγαλόπολις
 ἄπολις ὄλωλεν, οὐδ' εἶ' ἔστι Τροία.
 Ἐ. ὄτοτοϊ, λέλαμπεν Ἴλιος ἀντ. α'.
 Περγάμων τε πυρὶ καταίθεται τέρεμνα καὶ πόλις,
 ἄκρα τε τειχέων
 μαλερὰ μέλαθρα πυρὶ κατάδρομα
5. δαίτω τε λόγχᾳ.
 X. πτέρυγι δὲ καπνὸς ὣς τις οὐ-
 ράνια πεσοῦσα δορὶ καταφθίνει γᾶ.
 Ἐ. ἰὼ γᾶ τρόφιμε τῶν ἐμῶν τέκνων. στρ. β'.
 X. ἔ' ἔ.
- Ἐ. ὦ τέκνα, κλύετε, μάθετε ματρὸς αὐδάν.
 X. ἰαλέμω τοὺς θανόντας ἀπίεις.
5. Ἐ. γεραιά γ' εἰς πέδον τιθεῖσα μέλε' ἐμὰ
 καὶ χερσὶ γαῖαν κτυποῦσα δισσαῖς.
 X. διάδοχά σοι γόνυ τίθῃμι γαῖα,
 τοὺς ἐμοὺς καλοῦσα νέρθεν
 ἀθλίους ἀκοίτας.
10. Ἐ. ἀγόμεθα, φερόμεθ' X. ἄλγος, ἄλγος αὐ βᾶ ᾄς.
 Ἐ. δούλειον ὑπὸ μέλαθρον ἐκ πάτρας γ' ἐμᾶς-
 ἰώ,
 Πρίαμε, Πρίαμε, σὺ μὲν ὀλόμενος,
 ἄταφος, ἄφιλος,
15. ἄτας ἐμᾶς αἴιστος εἶ.
 X. μέλας γὰρ ὅσσε κατεκάλυψε
 θάνατος ὅσιον ἀνοσίαις σφαγαῖσιν.
 Ἐ. ἰὼ θεῶν μέλαθρα, καὶ πόλις φίλα. ἀντ. β'.
 X. ἔ' ἔ.

- ‘*E.* τὰν φόνιον ἔχετε φλόγα, δορός τε λόγχαν.
X. τάχ’ εἰς φίλαν γᾶν πεσεῖσθ’ ἀνώνμοι.
5. ‘*E.* κόνις δ’ ἴσα καπνῷ πτέρυγι πρὸς αἰθέρα
 ἄϊστον οἴκων ἐμῶν με θήσει.
X. ὄνομα δὲ γᾶς ἀφανὲς εἶσιν· ἄλλα δ’
 ἄλλο φροῦδον, οὐδ’ ἔτ’ ἔστιν
 ἅ τάλαινα Τροία.
10. ‘*E.* ἐμάθει’, ἐκλύετε; *X.* Περγᾶμων κλύω κτύπον.
 ‘*E.* ἔνοσις ἄπασαν, ἔνοσις ἐπικλύσει πόλιν.
 ἰώ,
 τρομερά, τρομερά μέλεα φέρει’ ἐ-
 μὸν ἕχρος, ἔτ’ ἐπὶ
15. δούλειον ἀμέραν βίον.
X. ἰὼ τάλαινα πόλις· ὄμωσ δὲ
 πρόφερε πόδα σὸν ἐπὶ πλάτας Ἀχαιῶν.

§ 690. Rara exempla sunt non observatae aequalis personarum distributionis: quod ubi factum, factum est consulto, et in magna commotione ac perturbatione animorum.

§ 691. Sed interdum pauca verba alii, quam debebant, personae tributa videmus. At ne hoc quidem temere fit, et sine causa. Nam ubi ea est stropharum systematis ratio, ut duae contiguae strophae praeter morem systematis uni personae continuari deberent, visum est poetis, quo distinctius discernerentur strophae istae, pauca verba, quibus vel prior strophæ finiretur, vel posterior inciperetur, alii personae tribuere. Insigne huius rei exemplum est in Choephoris v. 442. Nam quum ibi quod secundum est systema stropharum, ex quattuor strophis constet, hoc ordine positus ἡ'. θ'. θ'. ἡ'. et lege, quod ad personas attinet, ea, ut strophas ἡ', ἡ' Electra habeat, strophis θ', θ' autem Orestes et Electra sibi respondeant: duas continuas strophas habitura esset Electra, antistrophas dico θ' et ἡ'. Quod quum nusquam in toto illo Electrae et Orestis cantico fiat, ut eadem persona duas deinceps strophas canat, prima secundae antistrophæ verba choro tributa sunt, ut hic novam incipi stropham appareat:

X. λέγεις πατρῶον μῦθον. *H.* ἐγὼ δ' ἀπεστάτων.

§ 692. Interdum, quae violatio videtur aequalitatis = sse, si accuratius consideretur, alio modo observatio eius est. Sic in hoc carmine in Hecuba v. 684. quod sic scribensum videtur :

- 'Ε. ὦ τέκνον, τέκνον, πρ.
 αἰαῖ, κατάρχομαι νόμον
 Βακχεῖον, ἐξ ἀλάστορος
 ἀρτιμαθῆς κακῶν.
 Θ. ἔγνωσ γὰρ ἄτην παιδός, ὦ δίστηνε σύ; α'.
 'Ε. ἄπιστ', ἄπιστα, καινά, καινά δέρχομαι. β'.
 ἕτερα δ' ἀφ' ἐτέρων κακὰ κακῶν κυρεῖ· γ'.
 οὐδέ ποτ' ἀστενάκτος ἀδάκρυτος ἀ-
 μέρα ἐπισχῆσει.
 X. δεῖν', ὦ τάλαινα, δεινὰ πάσχομεν κακὰ. μ.
 'Ε. ὦ τέκνον, ὦ τέκνον ταλαίνας ματρός, γ'.
 τίνι μόρῳ θνήσκεις; τίνι πότμῳ κείσαι;
 πρὸς τίνος ἀνθρώπων;
 Θ. οὐκ οἶδ' ἐπ' ἀκταῖς νιν κυρῷ θαλασσίαις. α'.
 'Ε. ἔκβλητον, ἦ πέσημα φοινίου δορός; β'.
 Θ. ἐν ψαμάθῳ λευρῶ M.
 πόντου νιν ἐξήνεγκε πελάγιος κλύδων. δ'.
 'Ε. ὦ μοι, αἰαῖ, ἔμαθον ἐνύπνιον ὀμμάτων ε'.
 ἐμῶν ὄψιν, οὐδὲ παρέβα με φά-
 σμα μελανόπτερον, ἐσιδοῦσ' ἀμφὶ σοί,
 ὦ τέκνον, οὐκέτ' ὄντα Διὸς ἐν φάει.
 X. τίς γάρ νιν ἔκταν'; οἷσθ' ὄνειρόφρων φράσαι; ς'.
 'Ε. ἐμός, ἐμός ξένος, Θρηῆκιος ἵππότης, μ.
 ἴν' ὁ γέρον πατήρ ἔθειτό νιν κρύψας.
 X. ὦ μοι, τί λέξεις; χρυσὸν ὡς ἔχη κτανῶν; ς'.
 'Ε. ἄρρητ', ἀωνόμαστα, θαυμάτων πέρα, δ'.
 οὐχ ὄσι', οὐδ' ἀνεκτά· ποῦ δίκαια ξένων; ε'.
 ὦ κατάρατ' ἀνδρῶν, ὡς διεμοιράσω
 χροῖα, σιδαρέω τεμῶν φασγάνῳ
 μέλεα τοῦδε παιδός, οὐδ' ᾤκτισας.

Congruunt hic personae, praeterquam quod ultimo ancillae trimetro Hecubae trimeter respondet. At hoc fit propterea,

quia ancillam, nuntiata re, tacere conveniebat: unde vices eius aliam personam subire necesse est. Sed ea re alio modo restituitur aequalitas quaedam. Nunc enim singulae personae tres habent trimetros. Constat autem carmen ex proodo et antistrophicis, quibus tres insertae sunt mesodi, hoc modo:

πρ. α'. β'. γ'. μ. γ'. α'. β'. Μ. δ'. ε'. ζ'. μ. ζ'. δ'. ε'.

§ 693. Praeterea vero tragici, non etiam lyrici, alio etiam modo aequalitatem quamdam responsionis consecrati sunt, quum saepe in eodem et strophae et antistrophae loco idem vel simile verbum posuerunt, quod omnium frequentissime factum est in interiectionibus; vel quum iterationes verborum similes iisdem in locis adhibuerunt. Ita Aeschylus in Persis quum v. 550. tres versus nomine *Ξέρξης* incepisset, eos tres, qui his in antistropha respondent, verbo *νάες* incepit. Et quum in eadem fabula v. 654. posuisset:

*Ίδωνεύς δ' ἀναπομπὸς ἀνείης,
Ίδωνεύς.*

in antistropha similiter scripsit:

*Θεομήστωρ δ' ἐκκλήσκετο Πέρσαις,
Θεομήστωρ.*

§ 694. Exemplo accuratae responsionis sit totum illud carmen in Choephoris a v. 312. in quo si in antistropha *η'* laedi aequalitas videtur, est illud ea causa factum, quam § 694. indicavi. Idque uncis incluso chori nomine significamus. Est igitur haec carminis illius descriptio, quattuor continentis stropharum systemata.

α'. Orestes.
β'. Chorus.
α'. Electra.
γ'. Chorus: anapaesti.
δ'. Orestes.
β'. Chorus.
δ'. Electra.
μεσφδός. Chorus: anapaesti.

- ε'. Electra.
 ζ'. Chorus.
 ε'. Orestes.
 γ'. Chorus: anapaesti.
 ζ'. Electra.
 ζ'. Chorus.
 ζ'. Orestes.
-
- η'. Electra.
 θ'. Orestes.
 θ'. Electra.
 η'. (Ch.) Electra.
-
- ι'. Orestes. Electra. Chorus.
 ι'. Orestes. Electra. Chorus.
-
- ια'. Chorus.
 ια'. Chorus.

§ 695. Aliud insigne exemplum unius magni systematis, alia in se continentis stropharum systemata, in Agamemnone invenitur v. 1457—1585. Eius haec forma est:

- α'. Chorus.
 β'. Chorus: anapaesti.
 γ'. Chorus.
 δ'. Clytaemnestra: anapaesti.
 α'. Chorus.
 δ'. Clytaemnestra: anapaesti.
 ε'. Chorus.
 ζ'. Chorus: anapaesti.
 ζ'. Chorus.
 η'. Clytaemnestra: anapaesti.
 ε'. Chorus.
 ζ'. Chorus: anapaesti.
 ζ'. Chorus.
 η'. Clytaemnestra: anapaesti.
 θ'. Chorus.
 β'. Chorus: anapaesti.

- γ'. Chorus.
 ι'. Clytaemnestra: anapaesti.
 θ'. Chorus.
 ι'. Clytaemnestra: anapaesti.

§ 696. Apparet, in his systematis etiam anapaestos sibi respondere. Sed non fit hoc ubique. Nam in quibusdam carminibus anapaesti exempti sunt aequali responsionum comparatione. Interdum vero etiam soli anapaesti, quibus nulla admixta sunt melica metra, sibi respondent: ut in extremo Prometheo:

ΠΡ.	'ΕΡ.	ΧΘ.	'ΕΡ.	ΠΡ.
α'.	β'.	μσσ.	β'.	α'.

Quo in loco, ut saepe, responsiones metrorum indicium faciunt lacunae, vel vitiatæ scripturæ.

CAP. XXIV.

De interpellatione antistrophicorum.

§ 697. Hoc, de quo dictum est, aequalis partium distributionis studium monere nos debet, ut, ubicumque carmina ad primum adspectum aut non antistrophica, aut hic illic tantum aliquas responsiones habentia deprehendamus, primum omnium de inveniendis et constituendis antistrophicis cogitemus, idque sic facere instituamus, ut certa carminis lex et regula appareat, ex qua, quo loco quæque stropha collocari debuerit, clare perspiciatur.

§ 698. Quod quum saepe propter similitudinem metrorum, lacunasque et scripturæ vitia, quibus pleraque carmina deformata sunt, difficillimum sit, tum difficilius etiam redditur eo, quod neque omnia carmina antistrophica sunt, neque omnia tota ex antistrophicis constant, nec denique in omnibus aequalitas illa servata est.

§ 699. Ac dicatur primo de interpellationibus antistrophicorum. Nam interdum vel aliena p̄rsona aliquid interloquente, vel rebus, quae in scena aguntur, alio aliquo modo conturbatis, consulto recessum est ab illa responsionum aequalitate, non quidem ut ea tolleretur, sed ut interiectis alienis interpellaretur.

§ 700. Insigne huiusmodi interpellationis exemplum Th. Tyrwhittus animadvertit in Euripidis Ione a v. 249. Ibi choricæ mulieres dum inter se carmen antistrophicum canunt, in secunda antistropha Ionem compellant, qui respondet versibus anapaesticis, nullos in stropha alios anapaestos oppositos habentibus, ita ut antistropha, cuius stropha uno tenore cantata fuerat, nunc particulatim, interloquente idemtidem Ione, canatur: in qua re observandum est, syllabas finales versuum et strophicorum et antistrophicorum non iis syllabis, quae in quoque genere succedere debebant, sed iis, quae re vera statim sequuntur ab altero pronuntiatæ, accommodatas esse. Antistropha illa cum interpellantibus eam idemtidem anapaestis hæc est.

X. σέ τοι, τὸν παρὰ καὶν ἀν-
δῶ, θέμις γύαλων ὑπερ-
βῆναί μοι ποδὶ λευκῷ;

I. οὐ θέμις, ὦ ξένοι.

X. ἄρ' ὄντως μέσον ὄμφαλὸν
γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος;

I. στέμμασί γ' ἐνδυτόν, ἄμφι δὲ Γοργόνες.

X. οὕτω καὶ φάτις αὐδᾶ.

I. εἰ μὲν ἐθύσατε πέλαγον πρὸ δόμων,
καὶ τι πυθέσθαι χεῖρ' ἔχετε Φοίβου,
πάριτ' εἰς θυμέλας· ἐπὶ δ' ἀσφάκτοις
μήλοισι δόμων μὴ πάριτ' εἰς μυχόν.

X. ἔχω μαθοῦσα· θεοῦ δὲ νόμον οὐ παρα-
βαίνομεν· ἅ δ' ἔκτός, ὄμμα τέρπει.

I. πάντα θεᾶσθ', ὅ τι καὶ θέμις, ὄμμασι.

X. μεθεῖσαν δεσπότην

θεοῦ με γύαλα τάδ' εἰσιδεῖν.

1. *δμωαὶ δὲ τίνων κλήζεσθε δόμων;*
Χ. Παλλάδος ἔνοικα τρόφιμα μέλαθρα
τῶν ἐμῶν τυράνων.
παρούσας δ' ἀμφὶ τὰδ' ἐρωτᾶς.

§ 701. Comici aliquando, risus excitandi causa, in ipsis trimetris diverbiorum videntur interpellationi locum fecisse. Aristophanes in *Acharn.* 404.

ΔΙ. Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον.
ὑπάκουσον, εἴπερ πάποτ' ἀνθρώπων τινί·
Δικαιόπολις καλεῖ σε Χολλίδης ἐγώ.
ΕΥΡ. ἀλλ' οὐ σχολή.

ΔΙ. ἀλλ' ἐκκυκλήθητ'. ΕΥΡ. ἀλλ' ἀδύνατον. ΔΙ. ἀλλ' ὄμωσ.

Ne quis miretur, quo modo animadvertere potuerint spectatores interpellatum esse trimetrum, tenendum est, Dicaeopolin illa *Εὐριπίδη, Εὐριπίδιον* lente et per intervalla proferre, eodemque modo ei respondere Euripidem *ἀλλ' οὐ σχολή*: illos autem qui inter haec medii sunt duo trimetri celeriter pronuntiari, ita ut ipsa recitationis diversitas indicet, interceptum trimetrum expleri verbis Euripidis.

§ 702. Magis etiam ridiculum est illud in *Ranis* v. 664. ubi Bacchus, dum verberatur, dolorem dissimulans cantare incipit, sed vincente dolore ex cantu excidens postremis verbis in trimetrum relabitur:

ΔΙ. Πόσειδον, ΞΑ. ἤλγησέν τις.
ΔΙ. ὅς Αἰγαίου πρῶνας ἢ γλαυκᾶς μέδεις
ἀλὸς ἐν βένθεσιν.

Etiam in lyricis carminibus *μεσόμεναι* versum interpellare dicitur § 710.

§ 703. Quemadmodum in comoediis loci quidam sunt, qui omni metro careant, et plane prosa oratione scripti sint, ut praeconum proclamationes, velut in *Thesmophoriazasis* v. 295.,

ita risus captandi caussa etiam antistrophica interdum verbis quibusdam nunc omni metro destitutis, nunc alia metra habentibus interpellari turbarique videntur. Hac ratione in Ecclesiastizusis v. 912. videntur levi mutatione facta defendi posse librorum scripturae :

NE. αἰαῖ, τί ποτε πείσομαι; *στρο.*
οὐχ ἦκει μου ταῖρος,
μόνη δ' αὐτοῦ λείπομ', ἦ
γάρ μοι μήτηρ ἄλλη
βέβηκε. καίτοι τᾶλλα γ' οὐδὲν δεῖ λέγειν.
ἀλλ', ὦ μαῖ, ἰκετεύομεν, κά-
λει τὸν ὀρθαγόραν, ὅπως
σαυτῆς ἂν κατόναι', ἀντιβολῶ σε.
ΓΡ. ἦδη τὸν ἀπ' Ἰωνίας *ἀντ.*
τρόπον, τάλαινα, κησιῶς,
δοκεῖς δέ μοι καὶ λάβδα κατὰ τοὺς Λεσβίους.
ἀλλ' οὐκ ἂν ποθ' ὑφαρπάσαιο
τὰ μὰ παίγνια, τὴν δ' ἐμὴν
ᾠραν οὐκ ἀπολείς, οὐδ' ἀπολήψει.

§ 704. Alius non plane dissimilis lusus videtur in Vespis esse v. 317. ubi senex in domo sua inclusus, dolens, quod sibi non liceat cum sodalibus in iudicium ire, non, quod facturum erat, si liber esset, facitque mox, ubi indignatur, alacres Glyconeos, sed eorum loco quinque lugubres versus canit:

φίλοι τήκομαι μὲν
πάλαι διὰ τῆς ὀπῆς
ὑμῶν ὑπακούων.
ἀλλὰ γὰρ οὐχ οἷός τ' εἶ' εἴμ'
ᾄδειν· τί ποιήσω;
τηροῦμαι δ' ὑπὸ τῶνδ'· ἐπεὶ *ἀντ.*
βούλομαι γε πάλαι μεθ' ὑ-
μῶν ἐλθὼν ἐπὶ τοὺς καδί-
σκους, κακὸν τι ποιῆσαι.

§ 705. Vsitatissimae sunt interpellationes in carminibus paromoeostrophis, quorum natura quodammodo in interpellatione posita est. De qua re infra.

CAP. XXV.

De canticis solutis.

§ 706. Cantica ea, quae non sunt antistrophica, sed libera metrorum compositione facta, ἀπολελυμένα a metricis vocantur: de quibus v. Hephaest. p. 66. 69 (116. 126.). Horum alia dicunt ἄστροφα, quae tam parva sint, ut ne integram quidem stropham constituent; alia ἀνομοιόστροφα, quae ex dissimilibus strophis facta, nunc personae mutatione, nunc ephymnio, nunc epodo, nunc alio epiphonemate disterminentur: et quidem si ex duabus strophis constant, ἐτερόστροφα dicunt; si ex pluribus, ἀλλοιόστροφα; alia denique ἄτμητα, quae possint quidem in strophas distingui, sed in quibus nullum indicium adsit, distincta ita esse a poetis.

§ 707. Hae partitiones quum rem non exhauriant, nos ita hanc omnem varietatem ad genera quaedam revocamus. Atque ἀπολελυμένα aut ex solis metris quibusdam constant, quae sunt ἄστροφα, aut ex strophis, quae sunt στροφικά.

§ 708. Ex his ἄστροφα complectuntur ἐπιφωνήματα, ἐφύμνια, et ἐπιφθεγματικά, quae omnia non nisi longitudine videntur differre.

§ 709. Ἐπιφωνήματα sive ἀναφωνήματα vocantur exclamationes, quae extra strophas vel versus sunt, ut φεῦ, ἰώ, αἰαῖ, et alia plurima.

§ 710. Certis vocabulis constant ἐφύμνια, ut Ἰγίς Παιάν,

vel

ὦ διθύραμβε.

Quae si non sunt in fine strophae, sed in media, *μεσύμνια* vocantur. Sappho:

ὕψοι δὴ τὸ μέλαθρον,
 Ὑμήναον,
 ἀέροετε, τέκτονες ἄνδρες·
 Ὑμήναον,
 γαμβρὸς ἔρχεται ἴσος Ἀρηϊ.

Vbi recte, ut videtur, Bentleius ad Horat. p. 710. metrum fuisse hoc putat:

ὕψοι δὴ τὸ μέλαθρον ἀέροετε, τέκτονες ἄνδρες,
 quod interpellabatur isto mesymnio.

§ 711. Ἐπιφθεγματικά sunt, quae integri versus longitudinem habent: ut haec duo Bacchylidis exempla:

ἦ καλὸς Θεόκριτος, οὐ μῦθος ἀνθρώπων ἔραϊς.

et

οὐ δ' ἐν χιτῶνι μόνῳ παρὰ τὴν φίλην γυναῖκα φεύγεις.

Vide de his epiphonematis Hephaest. p. 70. seq. (128. seqq.)

§ 712. Ea autem, quae nobis *στροφικά* appellare placet, aut *μονόστροφα* sunt, aut *πολύστροφα*.

§ 713. *Μονόστροφα* sunt, quae ex una tantum stropha constant. Quae si longiora sunt, ut magnitudinem strophae excedant, et tamen non possunt in plures strophas dividi, *ἄτμητα* vocantur; quales *νόμοι* fuerunt, et, ut videtur, recentiores dithyrambi.

§ 714. *Πολύστροφα* sunt, quae ex pluribus *strophis* constant: eaque *ἀνομοιόστροφα* vocantur, si dissimiles strophas habent; *παρομοιόστροφα* autem, si similes. Ex his *ἀνομοιόστροφα*; si duas tantum strophas continent, *ἑτερόστροφα* dicuntur.

§ 715. Ex his facillima sunt ἀνομοιοστροφα. Haec fere ex systematis quibusdam vel versibus nunc similibus, nunc dissimilibus composita sunt. Vt in Oreste v. 982.

- Μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ στρ. α΄.
 μέσον χθονός τε τεταμέναν
 αἰωρήμασι μυρίαῖς
 πέτραν ἀλύσει χροσέαισι φερομένην
 δῖναισι βῶλον ἐξ Ὀλύμπου,
 ἔν' ἐν Θρήγοισιν ἀναβοάσω
 γέροντι πατρὶ Ταυτάλῳ,
 ὅς ἔτεκεν, ἔτεκε γενέτορας ἐμέθεν δόμων,
 οἳ κατεῖδον ἄτας,
 ποτανὸν μὲν δίωγμα πύλων στρ. β΄.
 τεθριπποβάμονι στόλῳ
 Πέλοψ ὅποτε πελάγῃσι διε-
 δίφρευσε Μυρτίλου φόνον
 δικῶν ἐς οἶδμα πόντου,
 λευκοκύμοσιν
 πρὸς Γεραιστίαις
 ποντίων σάλων
 ἧσίην ἀρματεύσας.
 ὄθεν δόμοισι τοῖς ἐμοῖ- στρ. γ΄.
 σιν ἦλθ' ἀρὰ πολύστονος,
 λόχευμα ποιμνίοισι Μαιάδος τέκου,
 τὸ χρυσόμαλλον ἀρνὸς ὅπote
 ἐγένετο τέρας ολοόν, ὀλοόν
 Ἀτρεΐος ἵπποβότα.
 ὄθεν ἕρις τό τε πτερωτὸν στρ. δ΄.
 ἀλίου μετέβαλεν ἄρμα,
 τὰν πρὸς ἐσπέραν κέλευθον
 οὐρανοῦ προσαρμόσασα
 μονόπῳλον ἐς αῶ.
 ἑπταπόρου δὲ δρόμημα Πελειάδος στρ. ε΄.
 εἰς ἠδὸν ἄλλαν Ζεὺς μεταβάλλει,
 τῶνδ' ἑ τ' ἀμείβει αἰεὶ θανάτους θανά-
 των, τὰ τ' ἐπῶνυμα δεῖπνα Θυέστον,

λέκτρα τε Κρήσας Ἰερόπας δολί-
 ας δολίοισι γάμοις, τὰ πανίστατα δ'
 εἰς ἐμὲ καὶ γενέταν ἐμὸν ἦλυθε
 πολυστόνοισιν δόμων ἀνάγκαις.

§ 716. Magnam vero difficultatem habent *παρομοιό-
 στροφα*, quorum haec ratio est, ut strophae, ex quibus
 constant, non totae sibi exaequatae sint, sed ex parte respon-
 deant, ex parte non respondeant. Et quum ubique, ubi re-
 sponsiones animadvertimus, primo debeamus de antistrophicis
 investigandis cogitare, saepe vel impeditior stropharum dispo-
 sitio, vel lacunae ac mendae, quibus plena sunt veterum
 poetarum scripta, fraudem facere possunt, ut modo antistro-
 phica esse putemus, quae paromoeostropha sunt, modo paro-
 moeostropha videantur, quae antistrophica fuerunt.

§ 717. Ac non parum auget hanc difficultatem illud,
 quod multa carmina partim antistrophica, partim paromoeo-
 stropha sunt, ut saepe incerti haereamus, utrum, quae sibi
 non accurate respondent, pro paromoeostrophis, an pro cor-
 ruptis habenda sint.

§ 718. Praeterea interpellationes stropharum in hoc ge-
 nere frequentes sunt, quae non possunt non impeditissimam
 reddere constitutionem talium carminum: ut non sit mirum,
 si multis in locis non inveniamus, quod pro certo haberi queat.

§ 719. Denique aliis in carminibus lex quaedam et ordo
 stropharum invenitur, in aliis autem nullam legem nullumque
 ordinem deprehendi licet, omninoque tam varia est paromoeo-
 strophorum ratio, ut quoque in carmine et sagacitate magna
 et diligentia opus sit, si, quod probabile videri possit, eruere
 velis.

§ 720. In universum natura paromoeostrophorum
 in eo est posita, ut strophae sibi non totae, sed ex parte, et
 quidem plerumque aut initiis aut exitu respondeant. Quod

eiusmodi est, ut respondentia ab non respondentibus possint interpellata videri. Vnde omnino interpellationes in paromoeostrophis usitatissimae sunt.

§ 721. Non videtur autem dubitandum esse, quin hae responsiones certis harmoniae modorumque conformationibus et mutationibus ab iis, quae sibi non respondent, distincta fuerint, ita ut transitio ab altero genere ad alterum ultro sese debuerit auribus obtrudere. Sed modos carminum quum non habeamus, nihil nobis hodie, quam metrorum similitudo vel dissimilitudo, unde coniecturam faciamus, reliquum est. Quod apparet quam sit ambiguum, ubi eadem metra saepe repetuntur.

§ 722. Insigne exemplum, in quo plerumque initia responsionem continent, exstat apud Aeschylum in Sept. ad Th. a v. 78. ex quo carmine, cuius postrema pars antistrophica est, has tantum tres strophas ex iis, quae paromoeostrophae sunt, affere visum est:

ἀκούει, ἢ οὐκ ἀκούει ἀσπίδων κτύπον; στρ. ζ'.
 πέπλων καὶ στεφάνων.
 πότ', εἰ μὴ νὺν ἀμφὶ λιτάν' ἔξομεν;
 κτύπον δέδορα· πάταγος οὐχ ἐνὸς δορός. στρ. η'.
 τί ῥέξεις; προδώσεις,
 παλαίχθων Ἄρης, τὰν τεὰν γᾶν;
 ὦ χρυσοπήληξ δαῖμον, ἔπιδ', ἐπιθε πόλιν, στρ. θ'.
 ἄν ποτ' εὐφιλήταν ἔθου.

§ 723. Aliud illustre exemplum, in quo strophae, numeris plerumque similes, exitu sibi respondent, qui fit versu dochmiaco, bis etiam pede Cretico, praebet carmen, quod est in Phoenissis 103—192.

§ 724. In Hecuba a v. 1056. carmen est paromoeostrophum, partim ex anapaestis, partim ex dochmiis et qui cum

his alii pedes consociari solent, compositum. Respondent autem sibi strophae exitu.

ὦ μοί μοι ἐγώ,
 πᾶ βῶ; πᾶ στῶ, πᾶ κέλω,
 τειράποδος βάσιν θηρὸς ὀρεστέρου
 τιθέμενος ἐπὶ χεῖρα κατ' ἵχνος; ποῖαν,
 ταύταν, ἣ τάνδ' ἐξαλλάξω
 τὰς ἀνδροφόνους μάρψαι κρηῶν
 Ἰλιάδας, αἶ με διώλεσαν,
 τάλαινα κόρα, τάλαινα Φρυγῶν·
 ὦ κατάρατοι, ποῖ καί με φυγᾶ
 πτώσσοσι μυχῶν;
 εἶθε μοι ὀμμάτων αἱματόεν βλέφαρον
 ἀκέσαι, ἀκέσαιο τυφλόν, Ἄλιε,
 φέγγος ἀπαλλάξας.

ᾶ ᾶ,
 αἶγα· κρυπτὰν βάσιν αἰσθάνομαι
 τάνδε γυναικῶν. πᾶ πόδ' ἐπάξας
 σαρκῶν ὀστέων τ' ἐμπλησθῶ,
 θοῖναν ἀγρίων θηρῶν τιθέμενος
 ἀρνύμενος λάβαν,
 λύμας ἀντίποιν' ἐμᾶς, ὦ τάλαι;
 ποῖ, πᾶ φέρομαι, τέκν' ἔρημα λιπῶν
 Βάκχαις Αἶδου διαμοιρᾶσαι,
 σφρακτὰν κυσίν τε φοινίαν
 δαῖτ' ἀνήμερον
 οὐρείαν τ' ἐκβολάν;
 πᾶ στῶ; πᾶ βῶ; πᾶ κάμψω,
 ναῦς ὅπως ποντίοις πείσμασι λινόχροον
 φᾶρος στέλλων, ἐπὶ τάνδε συθεῖς
 τέκνων ἐμᾶν φύλαξ
 ὀλέθριον κοίταν;

Apparet regnare in hoc carmine numeros dochmiacum et anapaesticum, qui sese in vicem interpellant, habentque quosdam versus inter se respondententes.

§ 725. Sequitur mox in Hecuba a v. 1088. aliud carmen paromoeostrophum. Id sic scribendum videtur:

αἰαῖ, ἰὼ Θρηήκης	α'.
λογχοφόρον, εὖοπλον, ἔφιππον ἄρε-	
ός τε κάτοχον γένος,	
ἰὼ Ἀχαιοί, ἰὼ Ἀτρεΐδαι.	β'.
βοάν, βοάν αὐτῶ, βοάν·	
ἴτ', ᾧ, ἴτ', ᾧ, μύλετε πρὸς θεῶν.	
κλύει τις, ἢ οὐδεις ἀρκέσει; τί μέλλετε;	μ.
γυναῖκες ᾧλεσάν με,	
γυναῖκες αἰχμαλώτιδες.	
δεινά, δεινά πεπόνθαμεν.	
ᾧ μοι ἐμᾶς λώβας.	α'.
ποῖ τράπωμαι; ποῖ πορευθῶ;	β'.
ἀμπτάμενος οὐράνιον ὑψιπετὲς	
εἰς μέλαθρον, Ὠρίων	
ἢ Σείριος ἐνθα πνρός φλογέας ἀφίτη-	
σιν ὄσσων ἀγᾶς; ἢ τὸν ἐς Ἴτδα	
μελανοχρῶτα πορθμὸν ἕξω τάλας;	

Hoc carmen compositum est ex duabus strophis α', α', quae initii sibi respondent. Fit autem initium versu dochmiaco et paeonicis. Media inter has strophas mesodus est. Sed interpellant ipsas duo sibi respondententes versus trochaici β', β'.

§ 726. Carmen ex duabus strophis sibi respondentibus compositum, sed variis interpellationibus in paromoeostrophum commutatum, legitur in Phoenissis, quod constituere studui in mea editione v. 1720. In Sophoclis Trachiniis v. 863. carmen est paromoeostrophum, divisum inter singulas virgines chori κατὰ ζυγὰ accedentes et nutricem. Id sic scribendum est:

Ἡ. α'. πότερον ἐγὼ ματαιός, ἢ κλύω τινὸς	πρ.
οἴκτου δι' οἴκων ἀρτίως ὀρμωμένον;	
Ἡ. β'. τί φημί;	α'.

- ἤχει τις οὐκ ἄσημον, ἀλλὰ δυστυχῆ
 κωκυτὸν εἴσω· καί τι καινίζει στέγη.
- ‘*Η. γ’*. ξύνες δὲ α’.
 τήνδ’ ὡς ἀήθης καὶ συνωφρωμένη
 χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς γραῖα σηματοῦσά τι.
- TP.* ὦ παῖδες, ὡς ἄρ’ ἡμῖν οὐ μικρῶν κακῶν
 ἤρξεν τὸ δῶρον Ἡρακλεῖ τὸ πόμπιμον.
- ‘*Η. δ’*. τί δ’, ὦ γεραιά, καινοποιηθὲν λέγεις;
TP. βέβηκε Δηάνειρα τὴν πανοσιάτην
 ὀδῶν ἀπασῶν ἐξ ἀκινήτου ποδός.
- ‘*Η. ε’*. οὐ δὴ ποθ’ ὡς θανοῦσα; *TP.* κἀντ’ ἀκή-
κοας. β’.
- ‘*Η. ζ’*. τέθνηκεν ἡ τάλαινα; *TP.* δεῦτερον κλύεις. β’.
- ‘*Η. ζ’*. τάλαιν’, ὀλεθρία; τίνι τρόπῳ θανεῖν σφε φής;
TP. σχετιώτατ’ ἔς γε πράξιεν ‘*Η. η’*. εἰπέ, τῷ
μόρφ, γ’.
- γύναι, ξυντρέχει;
TP. αὐτὴν διηΐστωσε. ‘*Η. θ’*. θυμός, ἢ τίνας γ’.
 νόσοι, τάνδ’ αἰχμᾶ
 βέλεος κακοῦ ξυνεῖλε; ‘*Η. ι’*. πῶς ἐμήσατο γ’.
 πρὸς θανάτῳ θάνατον
 ἀνύσασα μόνα; *TP.* σιονόεντος ἐν τομᾶ σι-
δάρου.
- ‘*Η. ια’*. ἐπεῖδες, εἶδες, ὦ μάταιε, τάνδ’ ἴβριν;
TP. ἐπεῖδον, ὡς δὴ πλησία παραστάτις.
- ‘*Η. ιβ’*. τίς ἦν, πῶς; ‘*Η. ιγ’*. φέρ’ εἰπέ. δ’.
TP. αὐτὴ πρὸς αὐτῆς χειροποιεῖται τάδε.
- ‘*Η. ιδ’*. τί φωνεῖς; *TP.* σαφηνῆ. δ’.
- ‘*Η. ιε’*. ἔτεκεν, ἔτεκε μεγάλαν
 ἅ νεορτος ἄδε νύμφα
 δόμοισι τοῖσδ’ ἐρινύν.

Notavi appositis in margine numeris quae sibi respondent, in quibus ter trimeter iambicus sequente dochmio positus est, sed ita ut horum primus et tertius trimeter ab anapaesto incipiat, eoque hi sibi respondeant, et qui inter eos medius est cum suo dochmio trimeter pro mesodo sit, ter-

tio autem dochmio adhaereat epodi loco versus anapaesticus logaoedicus.

§ 727. Ex parte antistrophicum est carmen, quod legitur in Troadibus a v. 239.

- 1 'E. τόδε, τόδ', ὦ φίλαι γυναῖκες, τόδ' ἄρ', α'.
 ὃ φόβος ἦν πάλαι.
 T. ἦδη κεκλήρωσθ', εἰ τάδ' ἦν ἐμῖν φόβος.
- 2 'E. αἰαῖ, τίν' ἦ β'.
 Θεσσαλίας πόλιν, ἣ
 Φθιάδος εἰπας, ἣ Καρυείας χθονός;
 T. κατ' ἄνδρ' ἐκάστη, κοῦχ' ὁμοῦ λελόγηατε.
- 3 'E. τίν' ἄρα τίς ἔλαχεν; τίνα πότμος ἀτυχῆς α'.
 Ἰλιάδων μένει;
 T. σὺ δ' ἄλλ' ἕκαστα πυνθάνου, μὴ πάνθ' ὁμοῦ.
- 4 'E. τοῦμόν τίς ἄρ' γ'.
 ἔλαχε τέκος, ἔνεπε, τλάμονα Κασσάνδραν;
 T. ἐξαιρέτῳ νιν ἔλαβεν Ἀγαμέμνων ἄναξ.
- 5 'E. ἦ τᾶ Λακε- γ'.
 δαιμονία νύμφα δοίλαν; ὦ μοί μοι.
 T. οὐκ, ἀλλὰ λέκτρων σότια νυμφευτήρια.
- 6 'E. ἦ τὰν Φοῖβου β'.
 παρθένον, ἧ γέρας ὃ
 χρυσοκόμας ἔδωκ' ἄλεκτρον ζωάν;
 T. ἔρωσ' ἐτόξευσ' αὐτὸν ἐνθέου κόρης.
- 7 'E. ῥίπτε, τέκνον, ζαθέους δ'.
 κληῖδας, καὶ ἀπὸ χροῶς ἐνδυτῶν στεφάνων
 ἱερῶς στολμούς.
 T. οὐ γὰρ μέγ' αὐτῇ βασιλικῶν λέκτρων τυχεῖν;
- 8 'E. τί δὲ τόδ' ὃ νεοχμὸν ἀπ' ἐμέθεν ἐλάβετ', α'.
 ἐλά- α'.
- βετε τέκος, ποῦ μοι;
 T. Πολυξένην ἔλεξας, ἦ τίν' ἱστορεῖς;
- 9 'E. ταῦταν τῷ πάλος ἔζηξεν; ε'.
 T. τύμβῳ τέτακται προσπολεῖν Ἀχιλλέως.

- 10 'Ε. ὦ μοι ἐγώ, τάφῳ πρόσπολον ἐτεκόμαν. δ'.
 ἀτὰρ τίς ὄδ' ἦν νόμος, ἢ τί θέσμιον,
 ὦ φίλος, Ἑλλάνων;
 Τ. εὐδαιμόνιζε παῖδα σὴν· ἔχει καλῶς.
- 11 'Ε. τί τόδε, τί τόδ' ἔλακες; ἄρά μοι ἅ τά-
 λαιν' α'.
 ἀέλιον λεύσσει;
 Τ. ἔχει πότμος νιν, ὥστ' ἀπηλλάχθαι πότων.
- 12 'Β. τί δ'; ἅ δέ τοῦ ζ'.
 χαλκεομίτορος Ἐκτορος δάμαρ,
 Ἄνδρομάχα τάλαινα, τίν' ἔχει τύχην;
 Τ. καὶ τήνδ' Ἀχιλλέως ἔλαβε παῖς ἐξαιρέτων.
- 13 'Ε. ἐγὼ δὲ τῷ ζ'.
 πρόσπολος ἅ τριβάμονος χερὶ
 δευομένα βάκτρον γεραιῶ κάρρα;
 Τ. Ἰθάκης Ὀδυσσεὺς ἔλαχ' ἀναξ δούλην σ' ἔχειν.
 'Ε. ἔ' ε', πρ.
 ἄρασσε κρᾶτα κούριμον,
 ἔλκ' ὄνυχεσσι δίπτυχον παρειάν.
 ἰὼ ἰὼ μοί μοι ζ'.
 μυσαρῶ δολίῳ τε λέλογχα φρετὶ δουλεύειν,
 πολεμίῳ δίκας παρανόμῳ δάκει,
 ὅς πάντα τάκεῖθεν ζ'.
 ἔθει' ἀντίπαλ' αὐθις ἐκεῖσε διπτύχῳ γλώσσῃ
 φίλα τὰ πρότερ' ἄφιλα τιθέμενος πάντων.
 γοᾷσθ', ὦ Τρωάδες, με· ἐπ.
 βέβακα δύσποτμος, οἴχομαι τάλαινα,
 ἃ δυστυχεστάτῳ προσέπεσον κλήρῳ.

Quae in his addidi metri indicio, diductis litteris scripta sunt. Atque in undecima quidem strophæ quod libri præbent,

τί τόδ' ἔλακες; ἄρά μοι ἀέλιον λεύσσει,

præbet id quidem duos dochmios, sed parum elegantes, ut illi videantur tres potius fuisse, sicut in prima, in tertia, in octava strophæ. Constat autem totum carmen ex duabus partibus, quarum in priore, quæ strophas habet tredecim, singulis strophis subiicitur trimeter Talthybiæ: secunda pars autem

proodum, stropham, antistropham et epodum complectitur. Litterae, quas in margine posui monstrant, quae strophae sibi vel totae vel ex parte respondeant.

§ 728. Aliter comparatum est carmen paromoeostrophum, quod est in Phoenissis v. 298. seqq. Id sic scribendum videtur:

- X. ὦ συγγένεια τῶν Ἀγήρορος τέκνων
 ἐμῶν τυράννων, ὧν ἀπεστάλην ὑπο,
 300 γονυπετεῖς ἔδρας προσπίτνω σ',
 ἀναξ, τὸν οἴκοθεν νόμον σέβουσα.
 ἔβας, ἔβας χρόνῳ γᾶν πατρῶϊαν. ἰώ,
 πότνια, μόλε πρόδρομος, ἀμπέτασον πύλας.
 κλύεις, ἰὼ τεκοῦσα τόνδε μᾶτερ;
 305 τί μέλλεις, τί μέλλεις ὑπόροφα μέλαθρα
 περᾶν, θιγεῖν τ' ὠλέναισιν τέκνου;
- IO. Φοίνισσαν, ὦ νεάνιδες, βοᾶν ἔσω
 δόμων κλύουσα τῶνδε γή-
 ραι τρομερὰν ἔλκω ποδὶ ποδὸς βάσιν.
 310 ἰώ, ἰὼ τέκνον, τέκνον, στρ.
 χρόνῳ σὸν ὄμμα μοῖραις ἐν ἡμέραις
 προσεῖδον· ἀμφίβαλλε μα-
 στὸν ὠλέναισι ματέρος,
 παρηΐδων τ' ὄρεγμα, βο-
 315 στρήχων τε χαί-
 τας κυανόχρωτα πλόκα-
 μον σιαῶζων δέραν τάνθ' ἐμάν.
 ἰὼ ἰὼ μόλις φανείς ἀντ.
 ἄελπτα κἀδόκητα ματρὸς ὠλέναις.
 320 τί φῶ, τί φῶ σε; πῶς ἔπαν-
 τα χερσὶ καὶ λόγοις ἐκεί-
 σε καὶ τὸ δεῦρο πολυέλι-
 κτον ἄδονα
 περιχορεύουσα τέρ-
 325 ψιν παλαιᾶν λάβω χαρμονῶν.
 ἰὼ τέκος, ἐμὸν τέκος

- ἔρημον πατρῶν ἔλιπες δόμον,
 φρυγὰς ἀποσταλεις ὁμαίμου λάβρα.
 ἧ ποθεινὸς φίλοις,
 330 ἧ ποθεινὸς Θήβαις.
 ὕθην ἑμάν τε λευκόχροα κείρομαι
 δακρυόεσσ' ἀνείσα πένθει κόμαν,
 ἄπεπλος φάρων λευκῶν, ὦ τέκνον,
 δυσόρφναια δ' ἀμφιτροχῆ τάδε
 335 σκότι' ἀμείβομαι.
 ὁ δ' ἐν δόμοισι πρέσβυς ὀμματοστερῆς,
 ἀπήνας ὁμοπτερον τᾶς ἀπο-
 ζυγείσας δόμων
 πόθον ἀμφιδάκρυτον αἰεὶ κατέχων
 340 ἀνῆξε μὲν ξίφους
 ἐπ' αὐτόχειρά τε σφαγάν,
 ὑπὲρ τέρεμνά τ' ἀγχόνας
 στενάζων ἀρὰς ἀραιὰς τέκνοισ·
 σὺν ἀλάλαισι δ' αἰὲν αἰαγμάτων
 345 σκότια κρύπτεται.
 σὲ δ', ὦ τέκνον, γάμοισι δὴ
 κλύω ζυγέντα παιδοποιὸν ἄδονα
 ξένοισιν ἐν δόμοις ἔχειν,
 ξένον τε κῆδος ἀμφέπειν·
 350 ἄλαστα ματρὶ τῆδε Λα-
 ῖψ τε τῷ παλαιγενεῖ
 γάμων ἐπακτὸν ἄταν.
 ἐγὼ δ' οὔτε σοι πυρὸς ἀνῆψα φῶς
 νόμιμον ἐν γάμοισι σοῖς, ὡς πρέπει
 355 ματέρι μακαρίᾳ·
 ἀνυμέναια δ' Ἴσμηγὸς ἐκηδεύθη
 λουτροφόρου χλιδαῖς· ἀνά δὲ Θηβαίαν
 πόλιν ἐσιγάθη σᾶς ἔξοδος νύμφας.
 ὄλοιτο τάδ', εἴτε σίδαρος,
 360 εἴτ' ἔρις, εἴτε πατὴρ ὁ σὸς αἴτιος,
 εἴτε τὸ δαιμόνιον κατεκώμασε
 δώμασιν Οἰδιπόδα·
 πρὸς ἑμὲ γὰρ κακῶν ἔμολε τῶνδ' ἄχη.

Incipit hoc carmen proodo, quam excipiunt v. 310 stropha et antistropha. Deinde sequitur v. 326. systema dochmiacum, cui inserti duo sibi respondententes versus. Inde alia stropha v. 336. ex iambico trimetro, dochmiis. anapaestis, iambis, dochmiis, cuius ultimi duo versus 344. 345. respondent versibus 334. 335. Tum systema iambicum v. 346. et dochmiacum v. 353. postremo dactylicum v. 359. quod finitur dochmiis.

§ 729: Aliud carmen partim antistrophicum, partim dissimilibus inter se systematis interpellatum, ita ut quodammodo paromoeostrophum videri possit, in Phoenissis est a v. 4493. quod in mea illius tragoediae editione, quantum incerta quibusdam in locis scriptura fieri posse videbatur, in suas partes divisum dedi.

§ 730. Accedat his denique memorabile exemplum, quod est in Sophoclis Oed. Col. 226, et 241. Nam quae ibi sunt duo systemata dactylica, ultimo versu sibi respondentia, eorum prius, ut in summa animi anxietate, uno tenore decurrit:

X. οὐδενὶ μοιριδίᾳ τίσις ἔρχεται,
 ὧν προπάσθῃ, τὸ τίθειν. ἀπάντα δ' ἀπά-
 ταις ἑτέραις ἑτέρα παραβαλλομέ-
 να πόνον, οὐ χάριν ἀντιδίδουσιν ἔ-
 χειν. σὺ δὲ τῶνδ' ἐδράνων πάλιν ἔκτοπος
 αὐθις ἄφορμος ἐμᾶς χθονὸς ἔκθορε,
 μή τι πέρα χρέος
 ἐμᾶ πόλει προσάψῃς.

Alterum recte distinctos tetrametros habet, qui interpellantur duobus sibi respondentibus versibus ex choriambico et Cretico compositis.

ἀλλ' ἐμὲ τὰν μελέαν, ἱκετεύομεν,
 ὦ ξένοι, οἰκτείραθ', ἃ
 πατρὸς ὑπὲρ τοῦμοῦ μόνου ἄντομαι,
 ἄντομαι, οὐκ ἀλαοῖς προσορωμένα

ὄμμα σὸν ὄμμασιν, ὡς τις ἀφ' αἵματος
 ὑμετέρου προφανείσα, τὸν ἄθλιον
 αἰδοῦς κῦρσαι· ἐν ὑμῖν, ὡς θεῶ,
 κείμεθα τλάμονες· ἀλλ' ἕτε, νεύσατε
 τὰν ἀδόκητον χάριν.

πρὸς σ' ὅ τι σοι φίλον ἐκ σέθεν ἄντομαι,
 ἢ τέκνον, ἢ λέχος, ἢ χρέος, ἢ θεός·
 οὐ γὰρ ἴδοις ἂν ἀθρῶν βροτὸν οὔτιν' ἂν,
 ὅστις ἂν εἰ θεός
 ἄγοι ἄκφυγεῖν δύναιτο.

INDEX LATINVS.

(Numeri sunt paragraphorum.)

- Accentus Graeci vis 96 seqq.
 Latini 400.
anapaesticus numerus 37.
anceps mensura 33. 65. seqq.
arsis nuda 404.
basis 32. 405. seqq. duplex 407.
bene monosyllabum 459.
beneficium quadrisyllabum 459.
brevis vocalis producta in nomine
 proprio 404.
catalexis 44.
clausulae 488. seqq.
crasis 88. seqq.
dipodia 32.
elisio in Latinis versibus, praef.
 p. VII.
epitriti secundi 536 – 547.
epodi tragicorum 678.
Faliscum metrum 534.
hiatus 80. seqq. apud comicos
 Lat. 402.
hypermeter versus 487. seqq.
iambici ischiorrhogici 247. 236.
 497.
iambici trimetri anapaestus apud
 comicos praef. p. X. 599.
interpunctionis vis 402.
irrationale tempus 33.
male monosyllabum 459.
maleficium quadrisyllabum 459.
metrum 32.
orthius 563.
paeon epibatus 564.
paeonicus numerus 498. 445.
palimbacchiaci versus 495. 275.
paracataloge 53. 268.
parodus 664. seqq. 669.
pausa 52.
pedes 34.
recitatio versuum Latinorum,
 praef. p. VII. sq.
s finale 95.
silentium 52.
stasimum 664. 666. 669.
synecphonesis 90. seqq.
synizesis 90. seqq.
syzygia 32.
trochaeus semantus 54. 267. 563.
-

INDEX GRAECVS.

- Ἀλλοιοστροφα* 706.
ἄλογος χρόνος 33.
ἀνάκλασις 428.
ἀνάπαιστα 655.
ἀναφωνήματα 709.
ἀνομοιοστροφα 706. 744. 745.
ἀντιχορία 672.
αιο genitivus 84.
ἀπόθεσις 44.
ἀπολελυμένα 706. 707.
ἀπὸ σηνῆς 685.
ἄστροφα 706. seqq.
ἄτμητα 706. 743.
διχορία 672.
εἴως trochaeus 99.
ἐνόπλιος ῥυθμὸς 330. praef. p. XXII.
ἐπιγνεγματικά 744.
ἐπιγνημάτα 708. 709.
ἐτερόστροφα 706. 744.
εὐυμνος dactylus 77.
ἐφύμνια 709. 740.
Ζῆν accusativus 329.
ι dativi 94.
κεβλή 423.
κόμμα 40.
κορμοὶ 684.
κουκούλιον 438.
κῶλον 40.
μεσύμνια 740.
μὴ ὄρασι, praef. p. XVII. seqq.
μονόστροφα 743.
οἶκος 438.
οιο genitivus 84.
παρομοιοστροφα 744. 746. seqq.
πολύστροφα 742. 744.
προσδιακὸν μέτρον praef. p. XXII.
στιχομυθία 654.
στροφικά 707.
τεῖως trochaeus 99.
ὕμνεϊν prima correpta 77.
-

INDEX SCRIPTORVM.

Aeschylus Agam. 483. seqq.	669. 675
4457. seqq.	695
Choeiph. 342. seqq.	694
442. seqq.	694
304. seq.	454
Perf. 93.	678
164.	120
269.	253. 274
275.	253. 274
4043.	222
Prometh. 425. seqq.	678
900. seqq.	678
finis	696
Sept. ad Th. 78. seqq.	267. 722
490.	224
Suppl. 390.	224
354.	294
Alcaeus ap. Hephaest.	545
Alexis Milite	praef. p. XVI
apud Athenaeum	praef. p. XIX
Aristides Quintil. p. 33.	498
Aristophanes Ach. 47.	160
318.	123
404. seqq.	160. 704
748.	praef. p. XII
928.	160
Av. 108.	160
333. seqq.	380. 449
523.	366
536.	366
Av. 4495.	praef. p. XV
4497.	456
Eccles. 345.	160
942. seqq.	703
Equit. 304.	447
453.	436
508.	385
Lysistr. 349. seq.	444
338.	405
345.	402
388.	456. praef. p. XIII
4037.	praef. p. XVII. XX

Nub. 63.	156
244.	praef. p. XV
663.	160
4192.	praef. p. XV
4427.	169
Pace 187.	praef. p. XV
246.	160
445.	praef. p. XIV
Plut. 688.	praef. p. XVI
1044.	157
Ran. 664. seq.	702
932.	169
4203.	164
4220.	praef. p. XV
4307.	456. praef. p. XII
4322. seqq.	468
Thesm. 285.	158
4136.	469
Thesm. II. apud Athen.	praef. p. XIV
Vesp. 347.	704
684.	385
4469.	praef. p. XIV
4869.	456. praef. p. XV
Aristoxenus El. rhythm. p. 303.	198
Caecilius	194
Callimachus Fr.	397
Cantio apud Schol. Theocriti	504
Carmen amatorium in Crameri Anecd. Paris.	438
Carmen Priami	525
Carmen Saliare	525
Censorinus	574
Comicus incertus ap. Diog. Laert.	77
Cratinus	384
apud Athen. XIII. p. 566. E.	502
Damoxenus	158
Ennius	462
Epicharmus ap. Athen. VII. p. 345.	424
Ἐπιμύλιος φδῆ	525
Eupolis	464
Euripides Androm. 844.	233
Bacch. 863.	478
996.	93
Cycl. 44. 55.	488
493. seqq.	440
Electr. 153.	496
Hecub. 684. seqq.	692
1056. seqq.	724
1088. seqq.	725
Helen. 4644.	422
Herc. fur. 949.	246
4295.	93
Hippol. 754.	464
Ione 438.	494
249. seqq.	700
285.	93

Euripides Ione 4499.	267
677.	260
Iphig. Aul. 232. seqq.	669
547.	469
Iph. Taur. 4429.	469
Oreste 440. 453.	250
482. 205.	249
982. seqq.	745
Phoen. 240. seqq.	468
298. seqq.	728
330. seq.	254
Suppl. 523.	89
Troad. 239. seqq.	727
263.	267
769.	446
1287. seqq.	689
Hephaestio	476
Hesiodus O. et D. 589.	77
640.	90
Horatius od. I. 37, 44.	587
II. 43, 7.	590
IV. 8.	578
Ibycus	302. 305
Laevius	333
Livius Andronicus Odys.	525
Lucianus Tragodopodagra	333
Marcus vates	525
Naevius Bello Punico	525
Oraculum apud T. Livium	525
Philyllius	464
Pindarus Olymp. VI.	52. 599
VII. 2.	599
XI. 4.	599
XII. 6.	599
Pyth. I. 409.	94
IV. 92.	92
IX.	599
Isthm. II.	538. 599
III.	599
IV.	544
III (IV). 4.	539. 599
IV (V).	599
V (VI). 52.	599
Nem. V.	599
V. 25.	599
IX. 75. 444.	599
Plato comicus	457
Hyperbolo	504
Plautus Amphitr. I. 4, 44.	427
I. 4, 82.	240
Asin. III. 2, 40.	474
IV. 4, 26.	454
Aulul. II. 4, 30.	427
Bacch. IV. 4, 4. seqq.	209
IV. 40. seqq.	392

Most. III. 2, 4. seqq.	209
Pers. II. 4, 9.	477
Pseud. I. 4, 47.	402
fine	280. 284
Rud. I. 5, 49.	206
Stich. II. 4, 37. seqq.	382
Trin. II. 4, 47. seqq.	208
Poeta incertus ap. Hephaest.	518
Sappho apud Hephaest.	522
Scipionum monumenta	525
Septimius Serenus	534
Sophocles Aiace 4487. seqq.	479
Antig. 607.	467
4424. 4432.	564
Oedipo Col. 246. seqq.	534
226. seqq.	730
244. seqq.	730
Oedipo R. 483. seqq.	408
Philoct. 826.	296
4089.	468
4440.	410
4454.	464
4402.	420
Trach. 205. seqq.	684
263. seqq.	726
848.	248
Terentius Adelph. IV. 4, 4.	494
Andr. III. 2, 5.	279
III. 2, 37.	493
III. 5, 7.	482
IV. 4, 42.	240
Hec. II. 2, 4.	470
V. 4, 46.	477
V. 2, 9.	474
V. 3, 32.	470
Phorm. I. 4, 47.	430
III. 2, 4.	430
Timocreon	praef. p. XIX

